

lib. 19. Die feriato, &c. Plin. in Epistol. Nam & menstruum meum calendis Septembribus finitur, & sequens mensis complures dies feriatis habet. Idem lib. 18. cap. 6. Malum patrem familias, quisquis interdiu faceret quod noctu posset, nisi tempestate cœli: pejorem, qui profectis diebus ageret quod feriatis deberet: pessimum, qui seno die, sub tecto potius operaretur, quam in agro. Contrà, Profestis dicuntur, qui feriati non sunt. Feriata machæra, qua quis non utitur. Plaut. Milit. sc. 3. act. 1. Hanc machæram mihi consolari volo: Ne lamentetur, neve animum despondeat, quia se jam prius feriata gestitem: Quæ misera gestit fractum facere ex hostibus. Malè feriatus, id est, Ignavus, inutili otio vacans, ait Budæus. Et, malè feriati homines dicti sunt à Gellio cap. 22. lib. 10. ii pseudophilosophi, qui abutentes bono otio, in tricis & futili argutiarum puerilium meditatione, nihil ad vitam vel tuendam, vel ordinandam promoventium consenserunt. Malè feriati Troes. Horat. 4. Carm. Ode 6.

Ferlatiūs, idem quod feriatus, vel festus, ut dies feriatici, pro feriati. Ulpian. lib. 2. de feriis: Divus Marcus efficit de aliis speciebus Prætorem adiiri, etiam feriaticis.

FERIO, is, ire, sine præterito & supino, idem quod percusio, à φίεω. { τὸν hichchâb, כְּרָתָה charâth. πάια, τύπος. GALL. Ferir. frapper. ITAL. Percutere. ferire. GERM. Schlagen. HISP. Herir. ANGL. To strike or smite. } Virg. 9. Eelog.

Occurrare capro, cornu ferit ille, cauedo.

Plautus in Amphitryone, Non tu scis, Bacchæ bacchanti si vis adorari, ex insana insaniorum facies, ferier sapienti. Idem Menach. sc. 1. a. 1. Fores ferio? feri, placide pulsa. Idem Prolog. Amphitr. Adest, ferit (id est, pulsat ostium.) Idem Milit. sc. 2. a. 2. feriens femur dextrum. Senec. epist. 89. Ea, quæ oculos feriunt maximè movent. Quintil. feriti simili iictu (de repentina vulnere orbitatis.) Idem, Feriunt animum sententiae. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4. Quos dum ferias tibi plus noceas. Senec. cap. 9. de consol. ad Marc. Ferimur à fortuna ex inopinato. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Dum ferit Ausoniâ carmina culta lyrâ.

Ferire item, est lanciare, firmare. Unde ferire fœdus dicimus. Virg. 10. Æneid.

— hand mora, Tarchon

Jungit opes, fœdusque ferit.

Cicer. pro domo sua. Sed uno tempore cautiones siebant pecuniam, fœdera fœtibantur provinciarum. Origo harum loquutionum inde tracta est, quod antiqui fœdus & pacem solenni pompa cum hostibus invenientes, porcam saxo silice fœriebant. Id constat ex lib. 1. Livii, ubi vetustissimi fœderis ritus describit. ¶ Ferire item pulsare est, κύλειν. Plautus in Amphitr. sc. 1. a. 4. Feriam fores, aperite. Ferire jugulum, est inferre mortem, jugulare. ¶ Ferire munere, est multate munere, seu munera emungere. Terentius Phorm. Portò autem Geta feriatur alio munere, ubi hera pepererit: porrò autem alio, ubi erit puer natalis dies. ¶ Spectris feriuntur oculi. Cicer. Cassio lib. 15. epist. Ferire aures, pro excitate. Quint. lib. 9. cap. 3. Quæ etiam si fuerint crebriores, aures consuetas minus ferient. ¶ Hujus compositum est Referio, quod est Repercusio, ἀμφύτητa. Plaut. in Asin. Patitor tu idem quum ego te referiam.

Fœlio, as: vide Feria.

Fœritis: vide Fœrus.

Fœmè, & fermi, à ferè: ut à gero germen, vel ab ἀργεῖ. Ferè, penè, propè, propemodum. { τὴν χιμβάθην. κιδόρ. GALL. Presque, peu s'en faut, à peu près. ITAL. Quasi, poco meno. GERM. Schier, gar nach. HISP. Quasi, d poco mas d menos. ANGL. Almost. } Terent. in Andr. Jam fœmè mortiens me vocat, id est, quum patum abesset, quin moreretur. ¶ Ponitur quandoque pro facile, παράδοσι. Terent. in Andria, Fidelem haud fœmè mulieri invenias virum. Ubi Donatus, fœmè pro facile posuit: Fœmè facilitatem significat, quia sunt adverbia extenuationis. Plaut. Pœnul. Facio quod manifestè deprehensi mœchi haud fœmè solent.

Fœmentum, i, à ferveo. Farina quæ subigitur priusquam addatur sal, ad pulvis modum decocta, & relicta donec acscat. { τὸν σεορ. ζύρην, στρουγ. GALL. Levain. ITAL. Lievito. GERM. Hefel, saurteig. HISP. La levadura. ANGL. Leaven or sover dough. } Dicitum quasi fermentum, quod fervendo crescat. Plin. lib. 18. cap. 7. Spuma ita concreta pro fermento utuntur. Jacere in fermento, εἰ τὴ ζύρη κτεῖν, per translationem dicebantur qui animo essent ægro, qui que iracundia turgerent. Plaut. in Merc. Nam mea uxor propter illum tota in fermento jacet: id est, inflata est & irata. Idem in Cas. Dii te servafint mihi. Nunc in fermento tota est, ira turget mihi. Edepol ego illam medium disruptam velim. ¶ Fermentum translatum ad terram, id significat quod glebas resoluit, tumidamque terram ac raram reddit: quemadmodum conspersione rarefacit fermentum. Col. lib. 3. cap. 11. patum quod superest inferioris soli, rastris licet effodere, & in fermentum congerere atque componere. Idem lib. 4. cap. 1. Repastinata humus, dum est recens, soluta, laxataque, velut fermento quadam intumescit.

Fœmento, as: Ferimento misceo, seu crescere facio. { γεῦν chamáts. ζύγον. GALL. Mettre du levain, faire lever ou enfler la pâte, assaisonner de levain. ITAL. Far lievitare la pasta. GERM. Hefen, vere feulen. HISP. Levadar. ANGL. To leaven, to mixte leaven with doves. } Plin. Quum fieret panis hordeaceus, cicercula farinæ admixione fermentabatur. ¶ Transfertur etiam hoc verbum ad terræ culturam, quæ tunc fermentari dicitur, quum rarefit, & spissa illæ gleba resolvuntur & augmentur, & veluti inflantur: quemadmodum conspersio, hoc est, farina illa subacta, & in massam redacta, intumescit, addito fermento. Vatro lib. 1. de re rustic. cap. 8. Stercus optimum scribit esse Cassius volucrum, præter palustrium, ac nantum. De hisce præstare columbinum, quod calidissimum sit, & fermentare possit terram. Colum. lib. 2. cap. 15. Maximè tamen columbinum probamus, quod modicè sparsum, terram fermentare compemus. Quo in loco nonnulli exposuerunt fermentare pro stercore, & pinguefacere, quod videnter Columellam de stercore columbino loqui, quo agrum pinguiorem reddi credunt. Sed eam non

Calepini Pars I.

esse mentem Authoris, ex diversis ejus locis facile potest deprehendi. Ita enim habet lib. 4. cap. 1. Quid quod repastinata humus, dum est recens, soluta, laxataque, velut fermento quadam intumescit: quum deinde non longissimam cepit vertutatem, condensata subsidit? Quo in loco vocat terram fermento intumescem, quam alibi vocat fermentatam. Pro eodem etiam dixit Humum resolutam, eique opposuit densam lib. 2. cap. 2. Sed ex his nihil non melius resoluta humo, quam densa provenit. Quod noster quoque Virgilius, quum & alias fœcundi arvi laudes retulisset, adjectit:

Et cui putre solum, namque hoc imitatur arando.

Neque enim aliud est colere, quam resolvare & fermentare. Ex quibus Columella verbis clarissimum est, fermentare terram, nihil aliud esse, quam diligent cultura, pastinatione, sive etiam calidis stercoribus, quale est columbinum, terram putrefacere, resolvare, & rariorem reddere.

Fœmentescere, est crescere, & ratescere, addito fermento: & propriè de pane dicitur. { ζύρη batsék. ζυβᾶς. GALL. Estre levé ou enflé de levain, s'enfler ou lever comme la pâte. ITAL. Lievitarsi, ensiare. GERM. Aufgehn oder geschredden von dem saurteig. HISP. Levadar. ANGL. To swell by leaven. } Quamvis etiam ad terram transferatur, quæ tunc fermentescere dicitur, quum densitas illa glebarum rarefit, & resolvitur. Plin. lib. 18. cap. 8. Quum teratur inter digitos fermentescens. Idem lib. 17. cap. 2. Tellus quoque illo modo fermentescit, & succi plena, ac lactescens latis non effœta, quum tempus aperit, tepidis attider horis.

¶ Fœra, Fœns. V. E. Hibernæ, sub A. Cassiliensi. ||

FERO, fers, tuli, latum. à φίεω. Propriè significat porto. { נַשֵּׁא nasa, שָׁבָל sabál. φίεω. GALL. Porter. ITAL. Portare. GERM. Tragen. HISP. Llevar o traer. ANGL. To carry, to bear. } Virg. lib. 5. Æneid.

Vix illam famuli Phlegesus Sagarisque ferebant.

¶ Facit etiam præteritum, tetuli, ut apud Terent. teste Diomede lib. 1. Grammat. Huc retulisse pedem. ¶ Ferte annos dicitur vinum. Quintilian. cap. 4. lib. 2. Item, Ferre ætatem. Plinius. Catull. de com. Beren.

Digna ferat, quod si quin inaniter adjurari.

Ovid. Eleg. 8. lib. 1. Trist.

Augurium ratio est, & conjectura futuri:

Hac divinari, noticiamque tuli (i. adeptus sum.)

Idem Eleg. 1. lib. 1. Trist.

Ingeniisque minor laude ferre mei (i. dicēris.)

¶ Ferri ordine (id est, ordinem sequi.) Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

¶ Pro Accipere. Plaut. Hinc dimidium, aut plus feres.

— Lares delubra tulerunt.

Ovid. 6. Fast. ¶ Pro ire. Suet. in August. cap. 32. sepe cerebant succincti ferro. Pro adferre. Gell. cap. 1. lib. 5. Ferre medicinas. Et Plaut. Aulul. sc. 5. a. 3. Mores pro dote ferant. Et Asin. sc. 2. a. 2. Feras agetum, id est, aufertas, accipias. Ovid. 13. Metam.

Quidve domum fertis decimo, nisi dedecus, anno.

Tibull. 4.

(Sol) — astivum fertur in orbem.

¶ Ferri, pro funere efferi. Plaut. Aulul. sc. 3. a. 1. Cras veniat, peren die feratur foras. Et Ovid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. sine funere ferti (id est, auferri.) ¶ Pro Dignari. Idem in Epist.

Servus eras, servo nubere Nympha tuli.

¶ Aliquando pro Inferre. Livius lib. 4. bell. Pun. Vitandæ, non infrendæ fraudis causa, hoc consilii capimus. ¶ Pro Auferre, sive accipere. Ovid. 13. Metam.

Ipse tulit premium jam nunc certaminis hujus.

Item Sueton. in Tiber. cap. 16. Ferre premium perseverantiae. ¶ Aliquando Tolero, patior. Terentius in Heautont. Nam quem ferret, si parentem non ferret suum? Aliquando duco, dirigo, ἄγω. Livius lib. 1. Pergit ad proximam speluncam, si forte eò vestigia ferrent. Virg. 6. Æneid.

Hinc via tartarei qua fert Acherontis ad undas.

Cells. lib. 7. cap. 4. si intus fistula fert, i. tendit, fertur. ¶ Sæpe etiam accipitur pro dicere, præsertim in tertii personis. Λιγεν. ut, Sic ferunt homines, hoc est, sic loquuntur, aut dicunt. Tacit. lib. 1. Ex Caio Cæsare se genitum cerebat. Liv. lib. 1. ab Urbe, Faustulo fuisse nomen fertur. Cicer. de Amic. Quod Tarquinium dixisse fertur tum quum esset exul. Virg. 1. Æneid.

Quam Iuno fertur terris magis omnibus unam

Post habita coluisse Samo.

¶ Aliquando Exhibeo. Idem 3. Æneid.

Sacra Dionæ matr, divisque cerebam.

¶ Aliquando Concupisco, οὐαζογει, ινθριψ. Salust. in Catil. Tunc Catilina polliceri tabulas novas, proscriptiones locupletum, magistratus, sacerdotia, rapinas, atque alia omnia qua bellum, & libido victorum fert. Lucan. lib. 1.

Fert animus causas tantarum exponere rerum.

Ovid. 1. Metam.

In nova fert animus mutatas dicere formas

Corpora.

¶ Aliquando Extollo. οὐει. Salust. Consulares omnes, itemque Senatus magna pars sententiam ejus laudant, virtutem animi ad cœlum ferunt. ¶ Aliquando Gigno, produco. γεννάω. Virg. 11. Æneid.

Si duo praterea tales Idae tulisset

Terra viros.

Suet. in Aug. cap. 63. Ex Livia liberorum tulit. Idem in Tib. cap. 47. & in Calig. cap. 7. ¶ Aliquando Habeo. Virg. 5. Æneid.

Ferre sui dederat monumentum & pignus amoris.

¶ Aliquando Affero. Idem 11. Æneid.

Legati responsa ferunt.

¶ Aliquando Confero. συμφέρω. Idem 3. Æneid.

— quibus acer Eryx in pralia suetus

Ferre manum.

¶ Aliquando Disturbo. οὐαζει. Idem lib. 1. Æneid.

Quippe ferant rapidi secum, vertantque per auras.

¶ Aliquando

¶ Aliquando Ostento. ἀνδείκυντη. Idem 11. Aeneid.
— captivo siue ut se ferret in auro

Venatrix.

¶ Aliquando Consulo, ξενογένες: ut, Pompeius tulit ad populum. Sic ferre ad Senatum, est Senatum aliqua de re consulete, αραιός τε τών σύγχλησι. ¶ Aliquando Aufero, ἀνθίξω. Virg. in Daphnide,

— postquam te fata tulerunt.

Idem 9. Eclog.

Omnia fert atas: id est, aufert.

¶ Aliquando Refero, seu recipio. Terent. in Adelph. Pro labore ab his fero odium: id est, φίέω, ή φέρομενος Φέρων. ¶ Aliquando Asserquo. Terent. sc. 9. a. 5. in Eunuchus, Hoc si efficeris, quodvis donum & præmium à me optato, id optatum feres. Et in Adelphis, Ni faciant quod illos æquum est, haud sic ferent, id est, obtinebunt. ¶ Quod si cum his verbis, præ me, præ te, vel præ se, addatur, significat dicto, vel facto, vel gestu aliquid ostendo, confiteor. ἀλλά, εἰδεῖκυντη, ut, Πρᾶτε fers itam. Quintil. Fiduciam igitur præ se ferat orator, sempèrque ita dicat tanquam de causa optimè sentiat: id est, ex ipso aspectu oratoris, ex ipsa voce, ex ipsa oratione eluceat fiducia: quemadmodum qui pugnaturi sunt, in vultu & gestu indicant tacitam vel formidinem, vel fiduciam, hoc est, præ se ferunt fiduciam, formidinemve. Cicero, Nam ille qui accepit injuriam, meminit, & præ se fert: id est, se mentem persequendæ injuriæ habere ostendit. ¶ Ferre aërem, est assuecere aëris varia-
ti, quæ obest. Virg. lib. 2. Georg.

Quum semel haserunt arvis, aurás quo tulerunt.

¶ Ferre tribum, ferre centuriam dicitur is qui tribum, vel centuriam habuit sibi suffragantem. Cic. pro Plancio, An tandem unius centuriae prærogativa tantum habet autoritatis, ut nemo unquam prior eam tulerit, quin renunciatus sit? Idem 4. Philipp. An tum quum es factus, unam tribum sine Curione ferre potuisses? Ferre suffragium, est suffragari, judicare, sententiam ferre. Cicer. Attic. lib. 1. Idemque refert ut universus populus in campo Martio suffragium de cæde P. Clodii ferat. ¶ Ferre sententiam, est pronuntiare. Idem pro Cluentio, Vos autem Judices de hominum fortunis sententiam fertis. ¶ Ferre fortunam, pro uti. γενῆς της τύχης. ¶ Ferre expensum, est id quod alicui dederis, in rationes referre. Cui opponitur referre acceptum, quod est, id quod accepferis ab aliquo, in rationes referre inter accepta. Qui plura ea de te nosse cupit, videat Adrian. Cardinalem, qui diligentissime hæc explicavit. ¶ Ferre judicem alicui, pro judicio aliquem lacessere, & judicem offere. Cicer. pro Q. Roscio, Quem ego si ferrem judicem, refugere non deberet; quum testem producam, reprehendere audebit? ¶ Ferre conditionem, pro offerre & præscribere. Idem pro Quintio, Conditionem tuli, si vellet pecuniam petere, Quintum judicatum solvi, satis datum. Idem pro S. R. Hanc conditionem misero ferunt. Ferre annos & vetustatem, sive perferte, dicuntur vina propriæ: quod ad alia quoque transfertur & significat, Vetustate non exolescere. Quintil. lib. 1. cap. 4. Quare mihi ne maturitas quidem festinet, ac multa in lacum statim austera sint: sic & annos ferent, & vetustate proficient. Idem lib. 10. cap. 1. Paucos enim, vel potius vix ullum ex iis qui vetustatem pertulerint, existimo posse reperiri, qui judicium adhibentibus non allatus sit utilitas aliquid. Sumpta à vinis metaphora, quæ non fugiunt. ¶ Ferre natura, id est, Per naturam licet. Caesar 3. bell. civil. ¶ Natura fert ut extrema ex altera parte graviter, ex altera autem acutè sonant: id est, natura comparatum. Cicer. in somnio Scip. Quintil. Si res in contrarium tulit. Ovid. 5. Fast.

— Si quid fert impetus, opta:

Omne feres.

Senec. lib. 16. de consol. ad Marc. cap. 16. Si benè fers (amissum filium) magna solatia (relieti nepotes:) si malè, magna onera. Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Et tulerit quod me casus, & unde subit.

¶ Ferre se pro cive. Liv. lib. 4. d. 4. ¶ Composita sunt, Affero, aufero, antefero, confero, circumfero, superfero, transfero, quæ habent penultimam correptam. Tetuli: Plaut. Amph. Et manum prehendi, & osculum tetuli tibi. ¶ Ferens, entis. Ovid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.

Vt mare subsidat, ventisque ferentibus utar.

¶ Latus, a, um. Plaut. Amph. Divinitus non metuo, quin uxori latæ suppetiæ sint. ¶ Lātōr, is, verbale. ¶ נָשָׂא nose, נְבָבָה sobet. Φέρεις, οφείσι. GALL. Porteur. ITAL. Latore, portatore. GER. Ein träger. HISP. El portador. ANGL. A carrier, or bearer. ¶ ut, Latot legis, qui & legislator uno verbo dicitur, ille est qui promulgavit, vel instituit, vel tulit legem, οφείσης. Cicer. 1. de natura deorum, Ferre civitas ulla latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius, &c. Aliquando ponitur pro Tabellario, γενενός φέρεις. Suet. in Caligula, Quasi universa tradita insula magnificas Roman litteras misit, monitis saepelatoribus, vehiculo ad forum usque & curiam pertenderent. Latorius, adjec. ut, Latoria lex. Cicer. 3. Offic. Atque iste dolus malus etiam legibus erat vindicatus, ut tutela 12. Tab. & circumscriprio adolescentium, lege Latoria. Quo in loco antiquissimi codices scriptum habent, lege Pletoria, à Pletorio lata. Sed legendum, Latoria. Latio, nis. Liv. lib. 8. dec. 4. Latio suffragii.

¶ Ferraculum, feraculum, instrumentum ferendo aptum. Ulp.

FÉRAX, acis: Fertilis, fecundus. ¶ נְרָבָה poréh. Φέρεις. GALL. Qui porte & rapporte beaucoup, fertile, de grand rapport. ITAL. Fertile, fecundo, abundante. GER. Fruchtbar. HISP. Cosa fertil. ANGL. Fertile, fruit full, rancke. ¶ Plaut. in Epidic. Nullum esse agrum opinor in agro Attico æquæ feracem, quam hic noster Periphænes. Colum. lib. 1. cap. 3. Nullus feracior, & uberior locus, &c. Plin. Ut tam ferax bonarum artium seculum videremus.

Féracissimus, superlativus: Fertilissimus: Φέρεις. Plin. in Panegyrico, Tantis segetibus induebatur, ut cum feracissimis terris quasi nunquam cessura certaret.

¶ Feraculus, aliquantum ferax. Cath. ¶

Féracitæ, atis: Fertilitas, fecunditas. ¶ γαύη σοτάχ. Φέρεις. GALL. Fertilité, abundance, fecondité. ITAL. Fertilità, abundanza. GER. Fruchtbarkeit. HISP. Fertilidad. ANGL. Fertility or fruitfulness, } Colum. lib. 3. cap. 2. Ubi nihil erit, aut non multum, quod prioritet feracitatem, potius sequemur, &c.

¶ Feritas, fertilitas, à ferendo dicta. Tertull.

Fétilis, e, adjectivum: Ferax. ¶ נְרָבָה poréh. Φέρεις. GALL. Fertile, abundant, de grand rapport. ITAL. Fertile, abundante, grasso, fruttoso. GER. Fruchtbar, das vil tregt. HISP. Fertile, abundante, fructuoso. ANGL. Fertile or fruitfull, rancke. } Col. lib. 4. Ut ex his partibus trunci sumantur, quæ & genitales sunt, & maximè fertiles. Überimos, maximè fertiles agros incolere. Cic. de Div. Virg. Georg.

— hic fertilis uva,

Hic laticis, qualem pateris litamamus & auro.

Plin. lib. 14. in Proœm. Tanto priscorum cura fertilior, aut industria felicior fuit. Ovid. 4. de Pont.

Fertile peccus habes, interque Helicona colentes

Vberius nulli provenit ista seges.

Tibull. lib. 4.

— Dum terna per orbem

Sacra fertilibus Titan decurrerit horis.

Plin. Captatio in questu fertilissimo. Ovid. 1. de arte,

Fertilior seges est alienis semper in agris. Hinc

Férillitas, sicut à ferax feracitas: Ubertas agrorum, bonitas agrorum, ¶ γαύη σοτάχ, μοταβ, Φέρεις, Φέρεια, Φέρεια. GALL. Fertilité, abundance. ITAL. Fertilità, abundanza. GER. Fruchtbarkeit. HISP. Fertilidad. ANGL. Fertilitie, plenty, abundance. } Coll. Id enim non accidit palmitis fertilitate, Fertilitas loci, Caesar 2. bell. Gall. Cic. 1. de divinis. Quæ sit vel sterilitas agrorum, vel fertilitas futura. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

— magna fertilitatis opus (i. res Augusti.)

Férētāfī, orum: Levis armaturæ milites, auxiliatores, à ferendo auxilio, ut quicquid opus esset, auxilio ferrent, ex cursu leves, armis gravibus non impediti, sed ense & telis tantum instructi. Hæ Nonnius. ἀξερόποια. Varro autem ferentios vocat milites, qui fadi, lapibusque pugnabant: quæ tela feruntur, non tenentur. Salut. in Catil. Postquam cō ventum est, unde à ferentatiis prælium committi posset. Hi & Velati vocabantur, ut inquit Festus, quod ferentati inermes sequerentur exercitum. Tacit. lib. 12. Sed cō quoque irrupere ferentarius, gravisque miles, illi telis assultantes, hi confecto gradu. Ibid. Ferentios vocat Auxiliares, Graves autem Legionarios.

Ferculum, teste Nonio, Missus cibi, ita dictus, quod ad mensam inferunt. ¶ παραλιθιδρος, παραφερόδρομος, παραγριος. GALL. Un metu viande, qu'on porte & met sur la table, un service de table. ITAL. Vivanda, che si porta in tavola. GER. Ein tracht. HISP. Manja ò cosa que se lleva en plato. ANGL. A messe or dish of meat on the table. } Juven. Satyr. 1.

— quis ferula septem

Secretò cœnavit avus.

Horat. 2. Sermon. Satyr. 6.

Multaque de magna superercent ferula cœna.

¶ Aliquando sumitur pro gestamine, quo pompa deferrī solet, trēs. Suet. in Casare, Pontico triumpho, inter pompa ferula trium verborum præluit titulum, Veni, Vidi, Vici. Hoc est, inter pompa triumphalis gestamina. Quo nomine continent ut simulachra oppidorum, spolia hostium, coronæ, machinæ, & id genus alia quæ ferri solent in pompa triumphali: sicut ferula ludorum, quæ in ludis: factorum, quæ in sacris. Acron etiam docet, ferula esse polita, in quibus Deorum simulachra reponebantur: quia in pompa Circensi (hoc est, celebritate ludorum Circensium) hujusmodi simulachra deorum ferebantur. Cic. lib. 1. Offic. Cavendum est, ne turbidatibus utamur in egressu mollieribus, ac similes pomparum ferulæ esse videamur. Liv. lib. 1. ab Vrb. Ferulum fabricatum ad ferenda spolia. Senec. cap. 25. de vita beat. In ferulum alienum imponi (sup. captivum.) Item Sueton. in Cas. cap. 76. Theusam & ferulum Circensi pompa (sup. decerni sibi passus est.) Et Senec. cap. 5. de Tranquill. Ferula illi pro congiariis numerant. Item, ferula de funere. Suet. in Calig. cap. 15.

Férētrum, i, àfero: Lectus, vel quid aliud quo mortuus efferti sole: capulus. ¶ Φέρεις. GALL. Un cercueil, ou biere à porter les morts, lièvre. ITAL. Feretro, barca, cataletto. GER. Ein todienbahr. HISP. Las andas para llevar muertos. ANGL. A bier or coffin where on de ad menar caried. } Plin. lib. 7. cap. 52. Varro quoque author est xx. vitis agros dividentibus Capuae, quendam qui effecteretur feretro, domum temeasse pedibus. ¶ Feretra item dicebantur, quibus ferula spoliæ in pompis gestabantur. Liv. 1. ab Vrb. Spolia ducis suspensa, fabricato ad id apte feretro, gerens in Capitolum descendit.

Férōnī, x: φέρεια. Nemorum dea, à ferendis arboribus. ¶ Ein waldgöttin. } Virg. 7. Aeneid.

— & viridi gaudens Feronia luco.

Tradunt enim cū lucus ejus fortuito arsisset incendio, & ob id transference inde dea simulachrum incolæ vellent, nemus subito eviruisse. ¶ Fuit & Feronia civitas sub monte Soracte, in qua ejusdem nominis dea erat, quam finitimi mira religione venerabantur.

Férōx, ocis, à Ferus: Elatus, sævus, crudelis, vehemens, immanis. ¶ נְרָבָה pere, אַכְכָּר achzár, זִלְזֶד zedh, סָוֹרֵר sorér. ἄργιος, θραύσις, αργιδης. GALL. Fier, courageux, orgueilleux, farouche. ITAL. Feroci, fero, coraggioso. GER. Fräch, stolz, grimm. HISP. Bravo y fiero. ANGL. Fierce, cruel, outrageous. } Horatius, Vrbes gentesque & Latium ferox.

Salustius, Ille animo feroci negat se fusum toties Numidam pessere. Virg. 4. Aeneid.

Stat sonipes, & frana ferox spumanzia mandit.

Φεναγριτας, Ferox animo. Plaut. in Mil. Et quia tecum eram, pro-

pœtra

pterea animo etiam ferocior. Suet. in August. cap. 65. Ingenium sordidum ac ferox. Plaut. Menach. sc. 2. a. 5. Junctos equos capere, indomitos, feroceos. Ovid. 13. Metam.

Ego marte feroci

In acie valeo.

Idem Eleg. 2. lib. 4. Trist.

Ille ferox, & adhuc oculis hostilibus ardens.

Plaut. Cure. sc. 3. a. 4. Nec te mihi facias ferocem. Idem Asin. sc. 4. a. 1. Ferox est viginti minas tractare se.

Feroculus, adjektivum. { יָזְרֵאֶל. GALL. Un peu trop fier & orgueilleux. ITAL. Alquanto feroce. GERM. Stolzehrig / etroas frâch. HISP. Bravo un poco. ANGL. Somewhat fierce. { Hircius de bell. Afric. Quid tu, inquit, miles tyro tam feroculus es. Turpil. Eia, quam ferocula est.

Ferocia, x : Ferocitas. { אֲכֹרִיוֹת akherijuth. יָרָאֶל. GALL. Fierté & orgueil. ITAL. Ferocità, crudeltà. GERM. Grimme / stolze. HISP. Bravura, fintino. ANGL. Fierceness, cruelty. } Cicer. lib. 6. de Repub. Qui comprimit ejus vim, & effrenatam illam ferociam. Idem de Arusp. resp. Duobus inceptis verbis omnem impetum gladiatoris, ferociamque compressi. Tacit. lib. 2. Per communes liberos oravit, exueret ferociam. Senec. cap. 8. de consol. ad Marc. Ferocia mirigandæ tempus efficacissimum (i. dolori insano.)

Ferocitas, aris : Superbia, elatio animi, crudelitas, saevitia, & (ut inquit Speusippus) excessus audaciae, haud metuens quæ metuenda sunt. { אֲכֹרִיוֹת akherijuth. יָרָאֶל. GALL. Fierté, orgueil. ITAL. Ferocità, saevizia, orgoglio. GERM. Hochmuth / frôcheit / grimmigkeit. HISP. Bravura con desatino. ANGL. Fierceness, arrogancie in shewing, cruelty. } Cic. 1. Offic. Sicut equos, propter crebras contentiones, præliorum ferocitate exultantes domitoribus tradere solent, ut his facilioribus possint uti, &c. Idem in Vatin. Ferocitatem tuam istam comprimerem, & audaciam frangerem. Et de sen. Infirmitas puerorum, ferocitas juvenum, & gravitas jam constantis ætatis.

Ferociter : Superbè, elatè, immaniter. { יָרָאֶל, יָרָאֶל. ANGL. Fierceness, cruelty. } Plaut. in Amphitr. Superbi nimis ferociter legatos nostros increpat. Livius 3. ab Urbe, Legatique caput ferociter ostentantes. Idem 3. bell. Punic. Cum quo ferocissime pro Romana societate adversus Punicum fœdus steterat. Multò ferocius. Cicer. Quint. Fratr. lib. 2.

Ferocio, is, iui, vel ferocii, itum : Ferox sio, vel ferociam exerceo. { יָרָאֶל sorer. יָרָאֶל, יָרָאֶל. GALL. Estre fier & farouche. ITAL. Faro feroce, incrudelire. GERM. Frâch sein / grimm und vngestüm sein. HISP. Embracecer. ANGL. To waspe fierce, cruel or hastie. } Gell. lib. 1. Nihil adeo in congregiendis hostibus, atque in principiis præliorum ad salutem, virtutemque aptius rati, quam si permulcti sonis mitiobus, non immodicè ferocirent. Ovid.

Disce bonas artes, nullis assueta juventus

Mox intratati more ferocit equi.

Ferraria, vulgò Ferrara. { Ferraren. Nomen urbis celeberrimæ in Italia Circumpadana. Item promontorium in Hispania non procul à Carthaginæ nova : ita nominatum quod habeat ferri fodinas feracissimas. Vide Melam lib. 2.

Herrum, i, vel à ferendo, quod in agro colendi gratiâ feratur : vel à ferendo, quod cætera eo feriantur, hoc est, domentur. Sua enim saevitia feriendo domat reliqua metalla, attenuat, & extendit. { בְּרַזְבָּן idem. GALL. Fer, ferrement, ferraille. ITAL. Ferro. GERM. Eisen. HISP. Hierro. ANGL. Yron. } Plin. lib. 12. c. 2. 5. Ferro lædi vitalia odit. Cic. de nat. Deor. Nos ex terræ cavernis ferrum elicimus, rem ad colendos agros necessariam. Quint. lib. 2. cap. 4. Quod etiam rusticis notum est, qui frondibus teneris nos putant adhibendam esse falcam, quia reformidate ferrum videntur, & nondum cicatricem pati posse. Ferum aliquando pro gladio accipitur. Cicer. 1. Tuse. In servorum ferrum & manus incidisset. Idem pro Rose. Amer. Vulneratus ferro Phrygio. Ovid. 13. Metam. Ferro devastare. Senec. cap. 11. de Tranq. Ad se ferrum recipere. Apud Gell. cap. 2. lib. 1. Ferro similem esse vitam docet Cito. Catull. de com. Beren.

Quid facient crines, cum ferro talia cedant?

Ibidem, Ferri frangere duritatem. In ferrum atque in vincula conjecti. Cic. 7. Verr. Ubi ferrum videtur posuisse pro compedibus ferreis. Ferro & flamma rem geri, quadam proverbii specie dicimus, quum exitiale bellum significamus. Idem pro Luc. Flac. O dii immortales! quid hoc miseris. Nos qui P. Lentulo ferrum & flaminam de manibus extorsimus, imperitæ multitudinis judicio confidimus. Sic prosylla. Ferum natare doces, σιδηρος των διδασκεται : de iis qui tem conantur, quæ repugnante natura nequaquam fieri possit. Ferro damnati, & ad ferrum, dicuntur non qui ad bestias damnantur, sed qui damnantur ut cum gladiatoriis pugnant. Itaque Sueton. de munere gladiatorio loquens, in Neron. cap. 12. Exhibuit (inquit) ad ferrum etiam quadringentos Senatores.

Ferrus, a, um : quod ex ferro est. { יָרָאֶל. GALL. De fer. ITAL. Di ferro. GERM. Eisen. HISP. Cosa de materia de hierro. ANGL. Of yron. } ut, Massa ferrea, Annulus ferreus. Plin. lib. 10. cap. 42. Hæc quum loqui discit, ferreo verberatur radio : non sentit aliter ictus. Ferream fabricam invenere Cyclopes. Plin. lib. 7. cap. 56. Virg. 3. Aeneid.

confixum ferrea texit

Telorum seges.

Idem lib. 12.

it toto turbida cœlo

Tempestas telorum ac ferreus ingruit imber.

Ferreus per translationem, pro duro, & inexorabili. Cic. ad Treb. Ferreus essem si te non amarem. Idem ad Attic. lib. 13. O te ferreum! qui illius periculis non moveris. Liv. lib. 9. dec. 4. Ferrei corporis & animi M. Cato. Plaut. Cure. sc. 3. a. 5. Delicatum te faciam cum castello ut accubes ferreo. Ovid. Eleg. 4. lib. 5. Trist.

Ferrea fors vita difficilisque premis.

Ferrariæ, a, um : quod ad ferrum pertinet. { יָרָאֶל. GALL. Des appartenances de fer. ITAL. Cio che à ferro si appartiene. GERM. Das zu dem eisen gehör. HISP. Cosa perteneciente à hierro. ANGL. That belongeth to yron. } ut, Faber ferrarius, fodina ferraria, officinæ fer-

tariae, metallæ ferratia. Plin. lib. 34. cap. 14. Quum ferraria metallæ in his locis non sint. Ferraria aqua, qua utuntur fabri ferrarii ad extinguendum candens ferrum. Idem lib. 28. cap. 16. Quidam uiram equi aquæ ferraria ex officinis miscent.

Ferrariæ, æ, substantivum. Locus in quo ferrum foditur. { יָרָאֶל. GALL. Une mine de fer, une forge. ITAL. Minera del ferro. GERM. Ein eisengrub. HISP. Herreria, lugar donde se haze y labra el hierro. ANGL. An iron mine. } sicut auraria, argentaria, æratia, in quibus aurum, argentum & æs effoditur. Cæsar lib. 7. bell. Gall. Apud eos magna sunt ferrariae. Liv. 4. bell. Maced. Parata provincia, vestigalia instituit ex ferrariis, argentariisque.

Ferratilis, e. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Augebis turi numerum, genus ferratile.

Ferratus, a, um : nomen est, non participium, quoniam verbi originem non habeat, sicut pilatus, manicatus, & similia : significatque id cui ferrum inducitum est. { יָרָאֶל. GALL. Ferré. ITAL. Ferrato. GERM. Mit eisen beschlagen. HISP. Cosa herrada por defuera. ANGL. Having yron upon it. } Unde ferrata spicula, & ferratas lanceas dicimus. Virg. lib. 3. Georg.

Vnde iam tergo ferratos sustinet orbes.

Juvenal. Satyr. 1.

quantum ferrata distet ab arca

Sarculus,

Tacit. In fronte aciei statuerat ferratos, in cornibus cohottes, à tergo lemertos. Ferratos intelligit crupellarios. Vide Crupellarius.

Hujus compositum est, Praeferratus, de quo suo loco.

Ferramentum, i : Instrumentum ex ferro. { יָרָאֶל. GALL. Instrument de fer, ferraille, ferrement. ITAL. Ferramento, instrumento fatto di ferro. GERM. Eisen werk / eisen werktug. HISP. Herramiento, o instrumento de hierro. ANGL. An instrument or tool of yron. } Unde ferramenta fabrilia, & ferramenta tonsoria. Cic. 1. de natur. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui veletæ, quæ machinæ, qui ministri tanti muneri fuerint? Col. lib. 3. Non nunquam etiam quum frondere cœperint arbores, cacumina sici acutissimo ferramento summa amputare prodest. Hinc Ferramentarius faber, ferramentorum consector.

Ferraria, Ferrara. Academia, & urbs Episcopali, & Ducali titulo illustris, quam Principes Atestini diu tenuerunt, nunc ditionis est Pontificiæ, nimis ab anno Christi 1597. quo Alfonso II. Estenis, Dux Ferrariae obiit, filio legitimo non relicto. || Vide supra.

Ferricrepidina Insulae. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.

Ferriterium, ubi ferrum teritur ; ut in carcere & catenis. Vox ficta à Plauto Mostell. 3. 2. Alii legunt ferriteritum. Sic &

Ferritribax, qui ferrum τρέψει, i. terit : ferreis vinculis compeditus. Plaut. Mostell. 2. 1. ||

FERRUGO, inis : Rubigo ferri. { יָרָאֶל. Rouilleure de fer. ITAL. Ruggine del ferro. GERM. Eisen rost. HISP. Orin, color morado, oscuro, o de hierro. ANGL. The roust of yron. } sicut ætugo æris. Plin. lib. 23. cap. 8. Sudor virgæ corni arboris, lamina candente ferræ exceptus, non contingente ligno, illatique inde ferrugo, incipientes lichenas sanat. Per translationem ferrugo color rufus dicitur nigrioris tubedinis, similitudine coloris ferri rubigine excisi. Virg. lib. 9.

Pictus atu chlamydem, & ferragine clarus Ibera.

Ferruginea, a, um : quod refert colorem ferruginis. { יָרָאֶל. GALL. Ressemblant le fer enrouillé, soit en couleur ou autrement, par umé. ITAL. Di color di ruggine, ferrigno. GERM. Rostfarbig / eisenfarbig. HISP. Cosa de aquel color morado, negro. ANGL. Roustie coulour. } Talis est color quem Galli sua lingua Perfumatum, veteres (ut opinor) Impluviatum dixerunt : aut certè is est quem hodie colorum regium vocamus, qui à superiori non ita multum distat. Quid quod Ovid. 13. Metam. dixit,

viridem ferrugine barbam.

Sunt qui velint ferrugineum colorem eum esse, quem alio nomine vocamus cæruleum : adducti, opinor, autoritate Plaut. in Milit. qui eundem colorem thalassicum vocat & ferrugineum. Sed non idcirco Plaut. vocat colorem ferrugineum thalassicum, quod mari colorem referat, sed quod nautæ ejusmodi colore soleant uti in mari. Jabet enim ibi Palæstrio Pleusidem, qui metetricem abducturus erat, ferruginea veste exornatum venire, ut facilius persuadeat militi se esse nauclerum. Verba ejus, ut res facilis intelligi possit, adscribimus. Facito (inquit Palæstrio) ut venias ornatu hue nauclético, causiam habeas ferrugineam, culturam ad oculos laneam, palliolum habeas ferrugineum ; nam is color est thalassicus, hoc est, mari, & nautis qui in mari versantur, idoneus. Non absimilis error est eorum, qui ferrugineum colorem arbitrantur esse colorum hyacinthi, eo quod Virg. 4. Georg. hyacinthos vocat ferrugineos. Constat enim vel Ovidii testimonio, florem hyacinthum purpurei coloris esse, utpote qui Hyacinthi pueri sanguinem, ex quo enatus fertur, dicatur referte. Certum est itaque Virgilium hyacinthum non dixisse ferrugineum, quod ferrugineum colorem imiteretur : sed eadem ratione qua 6. Æneid. cymbam Charontis dicit esse ferrugineam, quod scilicet funesta putabatur & luctuosa. Solent enim lugentes vestibus ferruginei coloris uti, quod is color fuscus sit, & subobscurus. Sic etiam Virg. hyacinthum florem vocat ferrugineum, hoc est, lugubre & funestum, alludens nimis ad fabulam illam, qua fertur hunc florem ex sanguine Hyacinthi pueri ab Apolline jactu discisisti, primùm fuisse enatum. Hæc paulò verbosius visum est discutere, quod videamus eruditos nostri seculi tam discrepantia de hoc colore tradidisse, ut quid de eo sentire debeamus, non facile fuerit constituere. Sed certè verisimile est hunc colorem eum esse, quem supra diximus, qui scilicet ferruginis (a qua nomen habet) colorem imitatur : huncque eundem esse quem veteres appellaverunt Bæticum, seu Hispanum. Quod etiam non obscurè ostendit Virg. lib. 9. Æneid. quum vocat ferruginem Iberam, hoc est, Hispaniam. Quo coloris genere etiam hodie nautæ Hispani, atque adeo omnes tenuiores utuntur : ut non immerito Plautus colorem hunc videatur appellasse thalassicum, hoc est, mari maximè convenientem. Nam quum hic color sit nativus, & penè terræ similis, neque facile mutat

colorem, neque maculae in eo apparent. Constat autem hunc colorem fuisse vilissimum, vel eo argumentato, quod Plautus in loco jam citato ferrugineas vestes piscatoribus tribuit. Nam quum jussisset Pleusidem advenire exornatum causia & palliolo ferrugineo, ut probè nauclerum ementiretur, subdit: Atque apud hunc senem omnia hæc sunt, nam is pescatores habet. Huc accedit, quod Plin. lib. 29. cap. 6. scribit lacertas virides ferrugineis maculis esse distinctas. Lacertæ autem maculas ejus esse coloris, quem jam indicavimus, nemo ad dubitat qui vel semel lacertam viderit. Non tamen inficias iverim, pro ea verborum inopia, quæ est apud Latinos in distinguendis coloribus, vel ipso Plinio teste, colores aliqua ex parte ad hunc accedentes, etiam ferruginis nomine fuisse appellatos. Hinc etiam apud Claudianum lib. 2. de raptu Proserpinae, violas etiam ferrugineas invenimus appellari, & à magnæ authotitatis scriptoribus colorem ferrugineum inter gratissimos colores numerari. Quamobrem ut non magnopere repugnaverim iis, qui hunc colorem Gallorum lingua *Tanneum*, aut *Castaneum* interpretantur, pro intensione, aut dilutione obscuræ rubedinis, aliis atque aliis appellantes nominibus: ita plurimum ab iis dissentio, qui hunc eundem faciunt cum colore cæruleo, quem alio nomine Venetum appellant. Quorum errorem manuscit arbitror ex loco Vegetii lib. 5. cap. 37. malè intellecto, quod ibi Vegetius nautis videatur tribuere colorem cæruleum, sive Venetum, quibus (ut suprà ostendimus) Plautus assignat vestes ferrugineas. Arbitrati sunt itaque eundem esse colorem quem Plautus ferrugineum, & Vegetius cæruleum, sive Venetum vocat. Sed hoc argumentum quām falsis innititur fundamentis, facile dijudicabit, qui citatum Vegetii locum non oscitarer excusserit. Neque enim ibi cæruleum colorem nautis omnibus attribuit, sed iis tantum, qui bello navalí scaphis quibusdam exploratoriis hostium consilia investigant, quibus etiam velum navis, atque ipsos adeò rudentes cæruleo colore tintos esse jubet, ut aquæ marina similitudine hostium oculos facilius fallant. Imò hic error natus ex Nonio cap. 16. ubi clare loquitur.

Ferrumén, inis, quoddam quasi gluten, junctura, seu ligatura, qua metallum, sive etiam aliae res consolidari solent. { פְּדַבֵּקָה, רִגְמָן, אוֹוָרָה. GALL. Soudure, liaison de metaux ensemble. ITAL. Saldatura, colla, ligamento de metalli. GERM. Lötmetall. HISP. Saldadura. ANGL. Solder, glue, or any such thing where with mettalé or other thing is fastened together. { Plin. lib. 36. cap. 23. Ruinatum urbis ea maxima causa, quod furto calcis sine ferrumine suo cémenta componuntur. Calcem vocat ferrumen cémentorum, id est, lapidum, quod illà consolidentur & conglutinentur cémenta. Ferrumen auri (ut suo loco diximus) vocatur chrysocolla. Gell. cap. 25. lib. 13. Tantquam ferrumine immiso fucatio versus. Cels. lib. 7. cap. 7. de pilis palpebr. Et imponendum medicamentum, quo ferrumen quoque (mendosè foramen, in impessis) glutinetur: infra vocat gluten quo pilus vinctus est.

Ferrumino, as: Jungo, consolido: propriè de metallis dicitur, quamvis & ad alia transferatur. { הַדְבֵּקָה hidhbik. אוֹוָרָה, רִגְמָן. GALL. Souder, & joindre ou coller ensemble. ITAL. Saldare, congiungere. GERM. Löten, zusammen löten. HISP. Soldar la misma materia, como hierro. ANGL. To gluer or solder. { Pompon. Jureconsultus, si tuum scyphum alieno plumbo plumbaveris, argento ferruminaveris, non dubitatur tuum scyphum esse. Plinius pro glutinare posuit lib. 36. Vitrum sulphuri incoctum ferruminatur in lapides, hoc est, glutinatur in formam lapidis. Et lib. 35. Calcis quoque usum bitumen præbuit, ita ferruminatis Babylonis muris.

Ferrumínatio. { פְּדַבֵּקָה debék. דִּבְּקָה riddéq. נְאָזֶן עֲלֵיכָה נְאָזֶן, אוֹוָרָה, אוֹוָרָה. GALL. Soudure ou collure de metaux. ITAL. Saldamento, saldatura, incollatura. GERM. Zusammenlöten. HISP. Saldadura. ANGL. A soldering, { Paul. l. in rem actio, §. item quæcumque, ff. de rei vend. Ferruminatio per candem materiam facit confusionem, plumbatura vero non idem efficit.

Ferrilis, vide Fero.

Feriores, ferto libantes. Festus: Fertum, genus libi dictum, quod cerebrius ad sacra ferebatur, nec sine strue, altero genere libi: quæ qui adferebant, strufertarij appellabantur.

|| Fertor. Gloss. Isid. Feriores, ferto libantes. ||

Fertum, i. pro libi genere, vide Fartum.

FERVÉO, vel ferbeo, es, servi, vel ferbui, à φέρεω. || quod & antiquis feruo, item ferbeo. || Igne supposito calce, ebullio. { פְּרַתְּרָה rathach. צָהָב. GALL. Boüillir. ITAL. Bollire. GERM. Haisi sein / siedig sein. HISP. Hervir, bullir. ANGL. To seeth, to be chaufed. { Inde aqua proptè fervere dicitur, quum vi ignis commovetur & agitatur: quod etiam bullire dicimus. || Transfertur tamen ad ea, quæ quovis modò calefiunt, sive aliquo æstu agitantur. Sic vinum fervere dicimus, quod ex musto transit in vinum. Plin. lib. 14. cap. 9. Medium inter dulcia vinum est, quod Græci αὐλύνον vocant, hoc est, semper mustum. Id evenit cura, quoniam fervere prohibetur; sic enim vocant musti in vina transitum. Sic etiam mare fervere dicitur, quum æstu & fluctibus agitatur: unde & frerum appellatum volunt. Ovid. 11. Metam. —— pontus vertigine fert.

¶ Fervore opus dicimus, dum studio & diligentia elaboratur. Hominem quoque ira, odio, aut calore fervore dicimus, dum ira, aut odio, aut calore incensus est. Cic. pro Quintio. Usque eò fervet ferturque avaritia, ut de suis commodis velit aliquam partem admittere, ne quam patrem huic propinquuo suo illius ornamenti relinquat. Horat. 1. Epist. 1.

Pectus avaritiæ miserisque cupidine fert.

Ovid. 2. Metam.

— utque animus tumida ferrebat ab ira,

Arma affusa capit.

Martialis.

— foræ litibus omnia fervent,

¶ Hujus contrarium est Defervere, quod est mitescere & placidum fieri, seu à calore desiccare. Composita à ferveo sunt Deferveo, Efferveo, Referveo. A quibus Defervesco, & Refervesco. Vide suis locis. Fervens, participium, quod bullit, aut calidum est. { פְּרַתְּרָה rotheach.

צָהָב, צָהָב, בְּצָהָב. GALL. Bouillant, fort chaud, fervent. ITAL. Bogliente, calidissimo. GERM. Siedend. HISP. Cosa herviente ò que hierge. ANGL. That seethed, mery boath. { Plin. lib. 7. cap. 2. Feruntque iæta saliva, ut ferventis aquæ contactum fugere. Plaut. Cœl. sc. 2. a. 4. Quasi aquam frigidam ferventem ita esse putatis leges. Idem in Amph. Facere aliquem ferventem flagris. Idem Capt. sc. 2. a. 4. Epulas fovere foculis ferventibus. ¶ Migrat interdum in omen, admittitque comparationem. Horat. 1. Serm. satyr. 10.

Quale fuit Crassi rapido ferventius amni

Ingenium.

Columella lib. 12. cap. 59. Ad præsidium aquæ calidæ currit, sed id non ferventissima fieri oportet. Cicer. 1. Officiorum, Nam fortis animus & magnus in homine non perfecto, nec sapiente ferventior plerumque est.

Fervētēr, adverbium, vehementer. { ἡγεμόντας, ἡγεμόντας. GALL. Fervemment, ardemment. ITAL. Ardentemente. GERM. Hitzehitze. HISP. Hervientemente. ANGL. Hately, earnestly, hastily. { Cæsarius Ciceroni, Quod Pilius necessarius Attici nostri de repetundis cum postulavit, magna illico fama surrexit, & de damnatione ferventer loqui est cœptum.

Fervēsco, is: Ferveo. { GALL. S' échauffer, devenir chaud, commençer à bouillir. פְּרַתְּרָה rathach. ANGL. To boyle over. { ut, Terræ fervescunt sole. Lucret. lib. 6. Ventus mobilitate sua fervescit. Apud eundem Plaut. Capt. sc. ult. a. 4. Possentne feria fervescere?

Fervo, is, ui, ejusdem significacionis est cum ferveo. { פְּרַתְּרָה rathach. ηγεμόνας, βοήθεια. GALL. Boüillir. ITAL. Bollire, GERM. Heiß sein / sind. HISP. Hervir. ANGL. To seeth, to be chaufed. } Propriet.

Incipit & sicco fervere terra cane.

Gellius lib. 2. cap. 29. Dominus quos rogaverat operitur, sol servit, & sit nihil. Terentius in Adelph. Ego illius sensum pulchritudine, quod servit maximè, tam placidum, quām ovem reddo. Virg. 3. Georg.

Omnia tunc pariter vento, nimbiisque videbis

Fervere.

Fervēfāclo, is: ut ferveat efficio. { פְּרַתְּרָה rathach. ἡγεμόνας. GALL. Faire boüillir. ITAL. Far bollire. GERM. Sieden machen. HISP. Hazer hervir ò bullir. ANGL. To cause to seeth, to mak scaldinh late. { Cato de re rust. Et portionem polenta eidem addito, & oleum fervefacito. Idem cap. 123. Eam fervefacito cum conglio vini veris. ¶ Fervefacio, pro calefacio. Plaut. Pseud. Et ipsæ se patina fervefaciunt illico. Fervefacta jacula. Cæsar 5. bell. Gall. ¶ Hinc compunitur infervefacio, quod est, in re aliqua operando, ut quid ferveat. Cato, Sumito brassicam, conjicito in aquam ferventem, coquito per lisper, uti subcruda sit: postea aquam defundito, non omnem: eò addito oleum benè, & salem, & cumini paululum, infervefacito paulisper.

Fervidūs, a, um: Fervens, maximè calidus, ardens. { פְּרַתְּרָה rathach. ἡγεμόνας. GALL. Fort ardent, & brûlant, boüillant. ITAL. Bollente. GERM. Heißfiedentig. HISP. Cosa herviente ò que hierge. ANGL. Scalding heat. { Plin. lib. 13. cap. 4. Nulla est in Italia sponte genita, nec in alia parte terrarum, nisi in calida: frugifera vetò nūquam nisi in fervida. Cicer. de nat. deor. Jam vero reliqua quæ pars mundi, ea & ipsa tota natura fervida est, hoc est, ardens maxime. Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.

Nec cumulant altos fervida musta lacus.

¶ Ponitur & translatè pro vehementi, feroci, diligenti. Liv. 7. bell. Fun. Quum toto eo bello damnosæ, præpropria, ac fervida ingens Imperatorum fuissent. Et Cicer. de clar. Orat. Appii Claudii volubilis, sed paulò fervidior erat oratio. Hinc fermentum dictum est, quod fervendo crescat.

Fervidè, Adverbium. { צָהָב, צָהָב. GALL. Fervement, ardent. ITAL. Ferventemente, ardente. GERM. Hitzehitze. HISP. Hervientemente. ANGL. Hoatlie, ardentalie. { Plaut. Tract. Fervidè ut tota floret, ut oleum nitidè nitet.

Fervör, is: Calor vehemens, qualis est ignis, vel Solis æstus. { פְּרַתְּרָה rathach. צָהָב. GALL. Ardeur, ferveur, grande chaleur. ITAL. Bellone, ardore, fervore. GERM. Hitze. HISP. Hervor, obra de hervir. ANGL. A burning heat or vehemence. { Plin. lib. 11. cap. 31. Inde furentur æstivo fervore aurum crutum à formicis tempore hyberno. Horat. Carm. Ode 16.

— me quoque peccoris

Tentavit in dulci juventa

Fervor, & in celeres iambos

Misit furentem.

Lucret. lib. 5.

— nimiis torret fervoribus ætherius sol.

Matis fervor. Cic. de Prov. Consul.

— siccis aëris fervoribus usus.

Ovid. 1. Metam. ¶ Fervor, ut ardor pro æthere, vide in Ardor.

FERULĀ, x, à feriendo. Baculus, sive virga quâ puerorum manus feruntur, unde & nomen habet: quāquam sint qui à ferendo malint deducere, quod propter levitatem senes ferula pro scipione solent uti. { פְּרַתְּרָה schehéth. וְאֶגְנָה. GALL. Baguette, verge. ITAL. Bacchetta, sferza. GERM. Ein stab/stick oder rugt. HISP. Cayado ò palmatoria. ANGL. A rodde to strike children on the palme of ther handes. { Suet. in Calig. cap. 20. Objurgare scripta mala ferulis. Juven. Satyr. 1.

Et nos ergo manum ferula subduximus.

Martial. lib. 10.

Ferulaque tristes sceptrapadagogorum

Cessent.

Columell.

Nec manibus mites ferulas.

Item.

— ferulaque minaces

Plantantur.

Græcè μέσης: & per diminutionem μεσήνος dicitur. Inde apud Platonem in Phædone, μεσηνοφόροι, ministri Bacchi, quasi feruligeri nominantur. Baccho enim ferulae assignantur, quæ asinus grata hostia Baccho cadit. Seneca in Apocolycnthes,

locynthesi, Et proximo munere inter novos auctoratos ferulis vapulat placet. Martial.

Denique videns ante deleflet contra retiarum ferula.

Ferula annumerata est inter externos frutices à Plinio: lignum corticis loco habet, ligni autem loco fungosam intus medullam, quem ad modum caulis scenici, quamvis in multò majorem altitudinem, & crassitudinem excrescat. Nascitur in locis calidissimis, & vix alibi quam in Africa. Nulli fruticum levitas major, ob id gestata: fasciis baculorum usum senectuti præbet. Col. lib. 5. In quo scrobe destinaveris nubes ferre, terram minutam in modum semipedis ponito, ibique semen ferulae jacito: quum ferula fuerit enata, eam finito, & in medulla ejus nucem Græcam, vel avellanam abscondito. Frangere ferulas dicitur is in quo ferulae franguntur. Juvenal. Satyr. 6.

— hic frangit ferulas, rubet ille flagellis.

Ferulæcūs, a, um: *רָגְדָּקִין*. Plin. lib. 18. At milium & paniculum in culmen geniculatum & concavum: zizania verò in ferulaceum scilicet fastigiatur.

Ferulæ, sylvestris raphia. Dioscor. lib. 4. cap. 159. Ferulae descriptionem lege apud Dioscor. lib. 3. cap. 75. Plin. lib. 13. cap. 22. lib. 20. cap. 22. & lib. 14. cap. 1.

Ferulago, raphia Diosc. lib. 4. cap. 152.

Ferūs: vide Ferū.

Fescennini versus, aut author est Festus, qui eanebantur in nuptiis. Carminis genus erat omni obsecnitate & flagitio plenum, ita dictum quod ex Fescennia urbe primùm fuerit allatum, sive quod fascinum accere putabatur, quasi fascinum. Macrob. lib. 2. Sat. Temporibus Triumviralibus Pollio, quum fescenninos in eum Augustus scripsisset, ait: At ego taceo, non est enim facile in eum scribere, qui potest proscribere.

Fescenniā, teste Plin. lib. 3. cap. 5. Hetruriæ civitas est, cujus populi originem trahunt ab Atheniensibus. { Ein statt in Hetturia jen Castels lano gen antt. } Fescenniūs, a, um. Virg. 7. Aeneid.

Hi Fescenninus acies, equosque Faliscos.

Fescennina clausibilis vallatio circa castra. Gloss. Isid. Vulcanus legit fascina, tanquam à fasce dicatur.

Fesum, seu Viseum, Viseo. V. E. Lusitanæ, olim & nunc sub A. Bracarense.

Fesnoe vocabantur, qui depellere fascinum credebantur. Fest. Scaliger legit, fascinoē, i. e. fascini, ut olim oē etat pro i, populoē, pro populi. ||

Felius, a, um, à fastico. Fatigatus: & tam ad animum, quam ad corpus refert, author est Valla lib. 4. Elegant. de quo in dictione Defetisator. { פְּלֵיָה נִילְאֶה, נַפְרֵי יָהְעֵפָה, נְעַמְנָה, אֲמְגָנָה. GALL. Lassé, travaillé, qui n'en peut plus. ITAL. Stanco, lafo, stracco. GERM. Erst müde. HISP. cansado. ANGL. wearied, tyred. } Virg. 1. Aeneid.

Tum Cererem corruptam undis, Cerealiaque arma
Expediunt fessi rerum.

Ubi Servius, fessi rerum, hoc est, penuria fatigati. Idem 2. Eclog.

Thestylis & rapido fessis messoribus astu

Allia, serpyllumque herbas contundit olentes.

Plin. lib. 7. cap. 52. Puerum æstu & itinere fessum. Ovid. 13. Metam.

— fessus senilibus amnis.

Idem Eleg. 1. lib. 3. Trist.

Da placidam fesso, Lector amice, manum.

FITINO, as, à festum: quia celeritas hinc requirebatur. Hinc Confestim. Propero, maturo, celero, acceler. { פְּלֵיָה מִהְרָה, שְׁמַרְכָּה. GALL. Se haster, s'avancer, diligenter. ITAL. Affrettare, affretarsi. GERM. Eilen. HISP. Apressurarse, darse præssa. ANGL. To mak haste, to speede. } Quid sit, & unde, & quid differat festinare à properare, docet Gellius cap. 14. lib. 16. Plaut. Aul. sc. 3. a. 3. Coquite, facite, festinate. Idem Asin. sc. 3. act. 3. Qui nunc festinat, atque ab ea minatur abire. Virg. 2. Aeneid.

Festinate viri: nam qua tam sera mutatur

Seginities?

Plin. de viris illustr. Sed quum ad Camerinam ab hostibus obsecram festinaret, à Poenis in angustiis clausus est. Plaut. in Asin. Remigio, veloque quantum poteris, festina, & fuge. ¶ Item pro Festinante conficeret. Ovid. 11. Metam.

— & jam quas induat illa

Festinat vestes.

Sic Virg. 4. Aeneid. dixit festinare fugam. ¶ Cum infinitivo. Plin. lib. 9. cap. 8. Solùmque locum pandendis retibus habilem effugere festinant. Quint. lib. 9. cap. 4. Finem imponere aggresso destinatum modum volumini festino. ¶ Interdum festinare est trepidare, & turbari. Salust. Festinantibus in summa inopia patribus. Ter. in Adelph. Quid festinas, mi Geta? animum recipe. Idem in Eunuch. Quid istuc? quid festinas? aut quem queris Pythia?

Festinat, aitis, passivum. Tacit. de moribus Germ. Nec virgines festinantur, id est, citò ad conjugium arripiuntur.

Festinat, participium. { פְּלֵיָה נְחַפָּזָן, שְׁמַרְכָּה מְהֻרָּה. GALL. Hasté & avancé fait en haste. ITAL. Affrettato. GERM. Geilt. HISP. Apressurado, aquezado. ANGL. That is done in haste, hasted. } Plin. in Paneg. Quinimò festinatis honoribus amplificat, atque auget, & majoribus suis reddit. Tacit. in vita Agricola, Ita festinatae mortis grande solatium tulit.

Festinatio, Properatio. { פְּלֵיָה כְּבִיפָּזָן, שְׁמַרְכָּה. GALL. Haste, empressement, diligence, promptitude. ITAL. Velocità, fretta. GERM. Eis lung/et. HISP. Priessa o quexura. ANGL. Hastiness, Speediness. } Cicero. pro Milone, Quæ causa, cur Romam properaret? cur in noctem se conjiceret? quid afferebat festinationem. Col. lib. 11. cap. 2. Quid cautior villicus vel abstinere possit operibus, vel festinationem adhibere.

Festinat, adverbium à festinans: Celeriter, & citò. { פְּלֵיָה מְהֻרָּה. GALL. Hastivement, en diligence, soudainement. ITAL. Frettolosamente. GERM. Eilen/ schnell. HISP. Apressuradamente. ANGL. with speeche, hastie, quickelie. } Cic. 5. de finib. Illud mihi à

te nimium festinatiter dictum videtur, Sapientes omnes esse beatos. ¶ Festinantiūs. Suet. in Aug. cap. 29. Festinantiūs publicatum caurumque est. Plin. lib. 17. cap. 11. Quia festinantiūs g. rminant. Tacit. lib. 15. in principio, Occulto præcepto compositiūs cuncta, quām festinantiūs agerent, quippe bellum habere, quām agere malebant.

Festinatō, adverbium à festinatus. { פְּלֵיָה מְהֻרָּה. GALL. Hastivement. ITAL. Frettolosamente. GERM. In eil. Hisp. Apressuradamente. ANGL. Hastie, with speeche. } Plin. lib. 18. cap. 10. Quod nisi festinatō peragatur, lurido colore mucuscere. Quint. lib. 4. cap. 2. Quām nihil properatō, nihil festinatō fecisse videtur Milo. Sueton. in Cas. cap. 16. Festinatō coactus senatus. Col. lib. 1. cap. 6. Ubi ligna cæsa festinatō siccantur.

Festinūs: Celer, properans. { פְּלֵיָה מהיר. razbs. GALL. Hastif, soudain, prompt, diligent. ITAL. Veloce. GERM. Eilend. Hisp. Presto y pressuroso. ANGL. Hastie, quicke or speedie. } Cic. Attic. lib. 19. Festino enim simillimus decurro, atque in decursu hiscas meas commentari non desino. Ovid. 11. Metamorph.

— cursu festinus anhelo

Advolat amenti custos Phocas Anactor.

Festinè, adverb. { פְּלֵיָה מהיר. arzaias, razias, co mizz. GALL. En haste, promptement. ITAL. Frettolosamente. GERM. Eilend/ flur. Hisp. Apressuradamente. ANGL. Hastie, quickelie. } Cic. Attic. lib. 4. Si quid forte de Republica (soles enim tu hæc festinè odorari) scribas ad me.

Festivitās, festivitatis: vide Festus.

Festra: Ostium minusculum in sacario, ab fenestra per detractionem mediae syllabæ. Festus.

FESTUCA, x, à festino. Minima queque res, & levissima. { פְּלֵיָה mots, נְסָפָה. GALL. Un festu, un jetton & scion d' arbre. ITAL. Ramuscalle, festuca. GERM. Ein ägel/ stupfel. Hisp. La paja o palillo o cosa semejante. ANGL. A festu, a greasse or yonge sette of a tree. } Col. lib. 8. cap. 15. Per quos festucae, surculique in aviariis passim spargendi sunt. Plin. lib. 19. cap. 10. Fœminam coitum fugere, donec mas festucam aliquam imponat aversæ. ¶ Festuca, virga Prætoria quæ imponebatur servo, quem dominus apud Prætorem manumittet; unde & vindicta dicebatur, quod eā in libertatem vindicaretur, ut colligi potest ex Plutarchi libello, quem de Seta numinis vindicta inscripsit. Plaut. in Milit. Quid ea? ingenua, aut festuca facta? serva, an libera est? Pers. Sat. 5.

Non in festuca lictor quam jactet ineptus.

¶ Ne move festucam, un נְסָפָה κιν. Proverbium, ubi quis omnis strepitus impatiens est.

Festucariūs, adjективum. { פְּלֵיָה מְהֻרָּה. GALL. De festu, de jerton. ITAL. Di ramuscello, di festuca. GERM. Das von der ägel ist. Hisp. Cosa de pajo o palillo. ANGL. Of a festu or young seete. } Gell. cap. 9. lib. 30. Idecirco Ennius significare volens bellum, non ut ad Prætorem solitum est, legitimis actionibus, neque ex jure manu consertum, sed bello, ferroque, & vera vi, atque solida: quod videatur dixisse, conferens vim illam civilem, & festucariam, quæ verbo diceretur, non quæ manu fieret, cum vi bellica, & cruenta.

Festus, ab פְּלֵיָה, dea quæ ab Hebreo Esch dicta; vel ab isterny. Domitianiamicus, qui dum mentagra usque ad desperationem laboraret, gladio se trajecit: prius tamen amicos consolatus. Ejus mortem Martial. lib. 1. descripsit.

FESTUS, a, um: Dies festus, feriatus, feriae. { פְּלֵיָה, יְמָנוֹת. GALL. Festé, celebré, solennel. ITAL. Festa, di festivo, di festa. GERM. Feiertaglich / zu einem fest gehörend. Hisp. Cosa de fiesta que es de guardar. ANGL. A festivall day when one maketh good cheere. } Unde festi dies, in quibus vel sacrificia diis offertebantur, vel epulaciones celebrabantur, vel ludi in honorem deorum agebantur, vel festi observabantur. { פְּלֵיָה. Plaut. in Aul. sc. 5. a. 2. Festo die si quid prodegeris, profecto egere liceat, nisi peperciris. Virg. 1. Georg. Quippe etiam festis quadam exercere diebus

Fas & iura sinunt.

Idem lib. 6. Aeneid.

— festosque dies de nomine Phæbi

Instituam.

Senec. cap. 15. lib. 5. de tranq. Per ludos & festa tempora tripudia. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Hæc (dies) est armigera festis de quinque Minerva.

Festum, solenne. Idem 2. Fast.

Forte rovi Phæbus festum solenne parabat (Mox, pia sacra.)

Idem 3. Fast.

Idibus est Anna festum geniale, &c.

¶ Hujus compositum & contrarium est Profestus: ut, Profestus dies, qui hominibus ad tem vel privatam, vel publicam administrandam concessi erant. Quandoque festus dicitur, ad festum diem pertinens: ut, Festæ frondes, quæ festis adhibentur.

Festatus est semper Dialis. Gell. cap. 15. lib. 10.

FESTIVUS, a, um, à fando: Lepidus, urbanus, facetus. { פְּלֵיָה ghâl. אֲגָרְבָּה, אֲגָרְבָּה. GALL. Plaisant, joly, recreatif. ITAL. Piacevole, faceto. GERM. Lustig/ lieblich. Hisp. Cosa bien criada y donasa. ANGL. Pleasant in talk mirie, pretie. } ut, Festiva oratio, dictum festiuim. CIC. lib. 1. Offic. De Græcis dulcem & facetum, festivisque sermonis. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. In festivo loco festivæ accepti sumus. Idem Cure. sc. 1. a. 1. Festiva fores, supra bellissimum ostium. Ibid. Aperiuntur ædes festivissimæ. Plaut. in Milit. sc. 6. a. 2. Nimium festiva mulier operam pæbuit. Terent. in Adelph. O mi pater festivissime. Quidam etiam festivum profesto accipiunt, sive ad festum pertinente: ut, Festiva gaudia. In hac tamen significatione apud veteres non invenies. Festiva ueste indutus. Interpretis Juvenal.

Festivè, adverbium: Bellè, facetè. { פְּלֵיָה, הַמְּפָנָה. GALL. Plaisamment, joyusement, joliment. ITAL. Piacevolmente, allegramente. GERM. Lieblich/ holdseliglich. Hisp. Con buena crianza y donayre. ANGL. Joy fully morely. } Cic. ad Quint. fratr. lib. 2. Quantum à te actam fabellam video esse festivè, nullo modo probavi.

Idem

Idem ad Att. lib. 4. Soles enim tu hæc festivè odorati.
Festivitè, adverb. *μεγάλως*. Festivè. Gell. lib. 1. cap. 2. Severè simul ac festiviter se junxit. Item Naevius apud Nonium, Domus parata festiviter.
Festivissimè, *μεγαλύτατος*. Gell. lib. 8. cap. 5. Atque ibi Julianus f. stivissimè, nolite quære, inquit, quid sentiam.

Festivitas, atis : Lepor. & urbanitas sermonis. { *לִבְנָה ghil. ἀστόνης, στρατίας*. GALL. Plaisance, joyeuseté, jolyveté, recreation. ITAL. Piacevolezza, gentilezza. GERM. Liebligkeit / holdsätigkeit. HISP. Aquella buena arianza y donayre. ANGL. Mirth joy fulness, joylytie. Sueton. in Calig. cap. 7. Insigni festivitate puer. Author ad Heren. lib. 1. Illud genus narrationis quod in personis positum est, debet habere festivitatem. Cicer. de Clar. orat. Festivitate igitur & facetiis, inquam, C. Julius, L. F. & superioribus & æqualibus suis omnibus præsttit. Plant. Capt. Lucrum, ludum, iocum, festivitatem, ferias, &c. Terent. Eunuch. An fortunam collaudem, quæ gubernatrix fuit? An mox patris festivitatem, & facilitatem? Festivitates vocum. Gell. cap. 1. lib. 5.

Fesulæ, arum. Olim Hetruriæ insignis civitas fuit: hodie modicus vi cus non procul à Florentia: conditam autem volunt ab Atlante Mauritaniæ rege.

¶ Fetalis: vide Fecialis.

Fetutina. Non. cap. 1. Moletrina à molendo, quod pistrinum dicimus: ut seratina, fetutina, videtur esse locus fætidus. ¶ Vide Facutinus. Alii legunt Feratrina: alii Seatrina, quæ omnia ignota sunt.

Feudum, feodum, à fide, seu fidelitate, aut foedere dictum: sive, ut alii, à Longobardico & Italico fede, vel faide, aut pheden, seu Germanico fœdus & Vogthey/præfectura. Barbarum vocabulum à Gottis ortum, quo significatur genus clientelæ, quo vel dignitas, vel vestigal, vel prædium aliquod ea lege alicui datur, ut ipse, & ipsius posteri atque hæredes beneficii authorem perpetuò agnoscant, & quasi pro patrō colant: ejusque caput, existimationem, & fortunas tucantur.

F I

Fi, imperativus ex fio: sed rarus. Plaut. Curt. 1. 1. Fi mihi obsequens. Fite mihi volentes propitiæ. Horat. 2. Sat. 5.

— si cognitor ipse.

Fi fi, vocula, quæ fætidos abigimus: vide Fu.

Fiatola, piscis marinus. Rondel.

Fibebella, lumina, Solis ortus, vel Lunæ. Pap.

Fiber. Varro lib. 4. de L. L. Fiber, ab extrema ora fluminis dextra & sinistra, maximè quod solet videri, & antiqui fibrum dicebant extreum; unde & in sagis extrema fimbriæ, & in jecore extremum fibra. Hinc fiber dictus. Ergo

Fiber, a, um: est adjективum, i.e. extremus. ¶ Et fiber, substant. animal, alias castor. { GERM. Bibor, sicut alii gentes hanc vocem fere retinent, levi tantum mutatione: ut ITAL. Bévaro. HISP. Biverio. GALL. Biévre. } Ratio nominis est, quia fibra, id est, extremitates amnum colit. Vide paulò ante Fiber. ¶ Est & fiber, genus vespæ quadrupes incitatissimum, teste Festo. Plaut. Sic me subis quotidie, quasi fiber salicem.

Fibrinūs, a, um: Plin. lib. 17. cap. 28. Fibrina pelle detergunt.

FIBRÆ, arum: Fibra, æ, à fine. Nam in sagis, & extis, extrema dicuntur fibrae. Omnium extremitates rerum. Ab antiquo adjективo Fiber, a, um, quod idem erat quod extreum, Varr. teste 4. de ling. Lat. factum, ut arbitrator, à verbo finio, eodem modo quo à tumco, tuber, à suo, suber, à cracco, craber. { *ινις, λοσσοι*. GALL. Petites veines & menues comme cheveux, petits filets, extremitæ de toutes choses. ITAL. L'estremità di tutte le cose. GERM. Der düsste Theil eines iedendings als an der Leber die Zäpfchen/ an blettern die Äderlin so dadurch gehen/ an den Wurtzeln/ die kleinen Wurtzeln wie haar/ &c. HISP. La parte cabera de todas causas. ANGL. Small veins like heares, or the bordes of any thing. } Unde & iecoris, & cordis, & cujuscunque visceris extremae partes, fibrae dicuntur. Suet. in August. cap. 95. Ab ima fibra replicata in corona patuerunt. Virg. 1. Georg.

— nec fibris requies datur ullæ renatis.

Et Celsus pulmonis fibras nominat, lib. 4. cap. 1. Pulmo spongiosus, id est spiritus capax, & à tergo spinæ ipsi junctus, in duas fibras unguæ bubulae modo dividitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Murium jecusculis fibrae, ad numerum Lunæ dierum in mense congruere dicuntur, totidemque inveniri. Quin & minuta radicum in arboribus herbisque capillamenta, hoc nomine appellantur, *īnc*. Idem lib. 17. cap. 10. de arborum fationibus ait, solum eligi oportere quam maximè rimosum, ne penetrans sol exurat fibras. Virg. 1. Georg.

— & amaris intuba fibris.

Columella de allio. Quum ternas, inquit, fibras emiserint spicæ, sartiantur. Idem lib. ult. de rapis. Post tertiam diem medium fibram rapi gustato, si receperit salem. Cicer. 1. de Divinat. Similiter quid fissum in extis, quid fibra valeat, accipio: quæ causa sit nescio. Persius Satyr. 1.

— nec enim mihi cornea fibra est:

id est, non sunt ita dura præcordia, ut laudis amore non capiar, inquit Budæus. Idem Satyr. 5.

Quod latet arcana non enarrabile fibra.

¶ Fibella, parva fibra.

Fibratūs, a, um: adjективum. { *ἰνάδης*. ANGL. That hath small things lik heare, as in onions. } ut, Fibrata radix ceparum modo. Plinius lib. 25. cap. 5.

Fibula, à figo, fixum, ut à fatum fabula. Propriè ornamentum cinguli ad vestem subligandam. { *πιν πέραν, πέραν, πέραν*. GALL. Vne boucle, ou agrafe. ITAL. Fibia. GERM. Ein hafft/das beschlech an einem gurtel. HISP. La hebilla de la cinta à vestidura. ANGL. A buckle or clasp. } Virg. 1. Æneid.

Aurea purpuream subnectit fibula vestem.

Ponitur quandoque pro circulo æneo quo adolescentiæ virilia solent coeteri, conservandæ vocis gratia, quæ ex veneris usu debilius reddi solet, & asperior. Solet etiam hujusmodi fibula Comædorum, Histrionumque pudendis adhiberi, quod illi potissimum

hominum generi vocalitas sit necessaria. Mart. lib. 7.

Menophili penem tam grandis fibula uestit,

Vt sit Comædis omnibus una satis.

Die mihi simpliciter, Comædis & Citharædis

Fibula quid pra'as?

Hinc deducitur verbum Fibulo, & ejus compositum Infibulo, hoc est, circulum æneum peni induco. Item, Refibulare, hoc est, fibulam hujusmodi solvere. Vide plura de fibula apud Corn. Cels. lib. 7. cap. 25. Col. lib. 6. cap. 5. de bobus sic habet: *Æneæ fibula pars auricula latissima circumscribitur: ita ut manante sanguine, tanquam o literæ ductus appareat orbiculus. In emendationibus exemplaribus fibula legitur, non fibula. Aurea fibula donabantur antiquitus milites. Liv. 17. Tum puer annulum aureum, tunica lato clavo, cum Hispano sagulo & aurea fibula, equumque ornatum donat. Idem 9. bell. Maced. Quintius alter Prætor suos equites catellis, ac fibulis donavit. ¶ Fibula item in ædificiis dicuntur ferramenta, quibus tigna conjunguntur. Cæs. 4. bell. Gall. Hæc utraque insuper bipedibus trabibus immisssis, quantum eorum tignorum junctum distabat, binis utrinque fibulis ab extrema parte distinebantur. Ab hoc nomine dicitur Suffibulum, vestimentum album, prætextum, quadrangularum, oblongum, quod in capite Vestales sacrificantes habebant, idque fibula comprehendebatur.*

Fibulo, as, are: Fulcite, conjungere. { *חַבֵּק hidbbet, ἐποχτύπησεν*. GALL. Boucler, agrafier, conjointre avec une boucle en agrafe. ITAL. Affibbiare. GERM. Zusammen haften / Den ring einhängen. HISP. Poner hevilla, ayuntar. ANGL. To buckle or fasten together. } Colum. lib. 1. Omnesque parietum & soli juncturæ testaceis pulvinis fibulantur: quoniam fere his partibus ædificia timas egerunt, cava præbent, ac latebras subterraneis animalibus. ¶ Hujus composta sunt, Consibulo, diffibulo, refibulo, & infibulo. Est autem fibulare, super glandem penis fibulam, hoc est, circulum æneum inducere: quod siebat duabus de causis, vel vocis servandæ gratia, vel valetudinis, id quod jam dictum est. Vide de hoc Corn. Cels. lib. 7. cap. 25. Refibulare, est fibulam tollere, sive solvere. Matt. lib. 7.

Et cuius refibulavit turgidum jaber penem.

Idem significat Diffibulare. Papinius,

Emicat & torto chlamydem diffibulat auro.

Ficariūs, vide Ficus.

Ficedula. { *συργάλις*, Hesychio κατίσ. GAL. Ronsette, Bequefigue. ITAL. Bequefigo, Piccasico. GERM. Ein schnepp. HISP. El tordo, o ave u medora de higos. ANGL. A nightingale, a bird that eateth figges. } Avis est, lusciniæ colore ac magnitudine similis. Ficedula autem & Atricapilla vicibus commutantur. Fit enim in cuncte autumno fidicula: ab autumno protinus atricapilla, nec inter eas discimus, nisi coloris ac vocis. Plin. lib. 10. cap. 29. Alia ratio fidiculæ. Nam formam simul colorémque mutant. Hoc nomen nonnisi autuno habent, postea Melancoryphi vocantur. Atricapilla, melancoryphi. { *μελανοκέφαλος*. GALL. Pivoine. ITAL. Caponero. } Gapiscula: in Creta Melanocephalo. Festus, Melancoryphi, genus avium, quæ Latinæ vocantur Atricapillæ, eo quod summa eorum capita nigra sunt. Est & fidicula sylvestris species, *αριστοφάνης* Aristophani: Lothangis vulgo Tarier. Rursus ex fidiculæ fidicula torquata, *αριστοφάνης* Aristophani.

Ficedulenses. Plaut. Capt. sc. 3. a. 1. Ficedulensis opus militibus.

Fictura, sectura. Forte fissura.

Ficus, à σῦκος. { *תְּנַחַן tenah*. GALL. Figue. ITAL. Fico. GERM. Ein feige. HISP. Higo, fruta. ANGL. A figge. } Tria omnino significat, fructum scilicet notissimum, quem Græci σῦκον vocant: deinde uborem ipsam quæ hunc fructum profert, quam illi συκών appellant: tertio ulceris genus in locis pilosis nascens, à similitudine fici fructus ita appellatum. Pro hac significationum varietate diversa habet genera & declinationes. Nam quum pro fructu accipitur, tam secundæ declinationis est, quam quartæ. In secunda tamen declinatione tam masculini generis est, quam fœminini, in quarta vero solùm fœminini generis. De secunda declinatione hæc erunt exempla. Suet. in August. cap. 7. Ficos virides biferas maximè appetebat, vesceburque & ante cœnam. Plin. lib. 16. cap. 26. Fici mirabiles sunt, & abortivi, qui nunquam maturescunt. Macrobi. lib. 3. cap. 10. Grossi appellantur fici qui non maturescunt. Quanquam Plinii lectio hodie habet: In fici mirabiles sunt & abortus qui nunquam maturescunt. Item apud Macrobius hodie sic legitur, Grossi appellantur fici quæ non maturescunt. Et (ut ingenuè quod sentio, proferam) nulla, aut certè paucissima de genere masculino possunt adduci testimonia: hisce præsertim duobus locis immutatis, quibus maxime innibantur qui in masculino inveniti afferunt. Valla tamen in secunda declinatione tam masculinum, quam fœmininum esse credit: quod etiam ex hoc apparet, quod hoc nomine pro morbo, qui à fructu similitudine dictus est, in masculino genere utatur. Huc accedit diminutivum, Ficulus, quod quum sit masculini generis, videtur ipsum etiam primitivum ejusdem esse generis. Solent enim fici semper diminutiva ejus esse generis, cujus sunt primitiva: quamquam hoc nonnunquam fallat. Quicquid id est, frequentius certè fœmininum est, ut apud Varr. lib. 1. de re rust. cap. 41. Fici (inquit) semen naturale intus in ea fico quam edimus. Et paulò post. Tum enim testiculas per ficos quas edimus, maturas perserunt, & ea quam inaurerint, complicant. Plin. lib. 15. cap. 18. Et reliquo genere pomorum fucus amplissima est. De quarta declinatione etiam frequentia occurunt exempla. Juven. Satyr. 14.

— si vis aliam decerpere ficum.

Martial.

Res mira est, ficus non habet unus ager.

¶ Ficus pro arbore, gen. fœm. est, & secundæ, vel quartæ declinationis. { *συκών*. GALL. Figuier. ITAL. Fico. GERM. Ein feigenbaum. HISP. La biguera, arbol. } Plin. lib. 16. Quidam brevitate iadicum senescere celerius arbores putant: quod coarguant fici, quatuordecim longissimæ sunt, & senectus oxyssima. Juven.

— ad que

Discutienda valent steriliis mala robora fici.

Cic. de Orator. per quartam declinationem inflexit. Cui quum familiaris quidam quereretur, quod diceret uxorem suam suspendisse sed fici: Amabo te, inquit, da mihi ex ista arbore quos seram surculos. ¶ Ficus pro morbo masculini generis, & secundae declinationis, σῦρη, aliter marisca, Germanis Feigroartz, quasi verruca fici: est tuberculum in ano ad fici similitudinem. Martial. lib. 1.

Dicemus ficos Cæciliæ tuos.

Sunt qui hoc loco ficus, quarta declinatione legant. Nascitur hoc vitium ferè in capite, tum in capillo, tum in barba, & locis obsecenis, quæ pilis integuntur. Celsus lib. 6. cap. 3. Est etiam ulcus, quod à fici similitudine σύρης à Græcis nominatur. Caro excrescit: & id quidem generale est. Sub eo verò duæ species sunt; nam alterum ulcus durum & rotundum: alterum humidum & inæquale. Ex duro exiguum quiddam & glutinosum exit: ex humido, pus mali odoris, sitque in his partibus quæ pilis continguntur: sed id quod humidum, præcipue est in capillo, atque anno ex attritu quem cinædi patiuntur. In ficorum genere sunt Chalcidicae, Chiæ, purpureæ, chelidonæ, mariscæ, callistruthiae, Liviae, Libyssæ, Flaviae, & reliqua. ¶ Ficus duplex, vide Duplex. ¶ Ficum petiit, σῦρης οὐρανοῖς. In eum dicebatur qui commoditatis alicujus gratia blandiebatur. Inde natum tradunt, quod olim Athenienses agricolis blanditi solerent, ut ab illis ficos præcoquos acciperent. Aristophan. in Vespis. ¶ Ficos dividere, σῦρη μετέχει, proverbialiter dicuntur, qui impendio parci a cordidi sunt, etiam si ditissimi. Mart. Ficus ficus, ligonem ligonem vocat, τὰ σύρης σύρης, τὰ σκάφων σκάφων λίγανος. Quadrat in eum qui simplici & rusticana utens veritate, rem ut est, narrat, nullis verborum ambagibus ac phaleris obvolvens. Ficum Mercurio, σῦρης ἡ φέρει. De prompto & quibuslibet exposito beneficio dicebatur. Nam antiquis mos erat, fici oculis repertus fuisset, cum veluti Mercurio factum suspendere. ¶ Ut fici oculis incumbat, ὥστε τὰ σύρης ἐπιθυμήσεις ἐφθαλμῆς ἐφθαλμῆς. De iis dicebatur qui pertinaciter urgerent premerentque negotium aliquod. Sumpta similitudine à ficiis, hoc est, à virtute quod oculis innascitur, nec facile potest evelli. oculo incolumi. Aristoph. in Rani. Similior fico, σύρης οὐρανοῖς σύρης, pet iocum dicebatur de vehementer inter se similibus. Ducta metaphora à ficorum inter ipsas similitudine. Plutarchus.

Ficulus, diminutivum est. { συρία. ANGL. A little figge. } Plaut. in Sticho, Nucibus, fabulis, ficulis.

Ficetum, i. Locus ubi ficus consistat sunt. { συρία. GALL. Figueraye, lieu parfumé de figuiers. ITAL. Ficareto, loco piantato di fichi. GERM. Ein feigengarten. HISP. Figueral, arboleda de higueras. ANGL. A figge yard, a place where figge trees grow. } Varr. Ficusque densa materia non est, ideo sequitur calorem: quo sit ut in locis frigidis ficas fieri non possint. Mart. iocum captans ex ambiguo, ficutum posuit pro obsecenis partibus ficosis, hoc est, multis ulceribus, quæ ficos vocant, obsitis. Sic enim habet lib. 12.

Vt pueros emeret Labientes, vendidit hortum:

Nil nisi ficutum nunc Labienus habet.

Ficatulus, a, um: quod ex fico est, aut ad ficum attinet. { συρία. GALL. De figuier ou figue. ITAL. De fico. GERM. Das zu dem feigen gehört. HISP. Cosa perteneciente a higuera. ANGL. Of a figge, or figge tree. } Plin. lib. 11. cap. 35. Ficarios culices caprificus generat. Cato cap. 48. Eò farmenta, aut ficas crates imponito, quæ frigus arceant & solent. Vide Ἰνδονησία, in Lexico Constantini.

Ficaria, a, e. Locus est ficiis arboribus consitus. { συρία. GALL. Lieu parfumé de figuiers. ITAL. Luogo dove sono molti fichi. GERM. Ein ort da viel feigenbaum gepflanzt sind. HISP. Higueral à arboleda de higueras. ANGL. A place planted with figge trees. } Pallad. lib. 4. Aliqui inter ficas capti fici arborem serunt.

Ficatum iecur, suillum maximè, quod Græci συνατόν appellant, à sue fico pasta.

Ficitas, fructus fici. || vel ficorum collectio. V. Ficitor.

Ficitor: Ficorum amator, seu ficorum collector. { συργόνιος. GALL. Qui aime les figues, ou les amasse. ITAL. Chi ama ò racoglie fichi. GER. Der gern feigen hat oder feigen brecher. HISP. El que ama ò coge los higos. ANGL. Alickerous eater of figges. } Nævius apud Non. Ficitores omnes cupiunt ficitatem.

Ficode, hodie Cervia. Cervia, V. E. Æmilie, seu Gallia Togata, salis copiâ nobilis, sub A. Ravennate.

Ficoia, palus ficalneus. Fest.

Ficosus, fici plenus: συρία. Onom. intellige de vitiis corporis. ||

Ficulnus, a, um: sive Ficulnus. { συρία. GALL. De figue, ou figuier. ITAL. Di fico. GERM. Feigenbaum. HISP. Cosa de higuera. ANGL. Of or belonging to a figge tree. } Quod est ex fico arbore. Plinius lib. 25. cap. 28. Sunt & ficalnei caules. Horat. 1. Serm. sat. 8.

Olim truncus eram ficalnus, inutile lignum.

Eadem autem forma ficalnus & ficalneus dicimus, qua salignus, & saligneus, ilignus & iligneus. Cato, Fibulae unde fiant atidæ, ligneæ, ulmeæ, nuceæ, ficalneæ, face ut in sterçus, aut in aquam coniunctu. Ficalnea arbor. Colum. lib. 5. cap. 11. Ad crus arboris ficalneæ religa.

Fictilis, Fictitius, Fictor, Fictus: vide Fingo.

Fideicommissum, Fidejubeo, Fidejussio, Fidejussor: vide Fides. Fidelia, a, à fideliter continendo. Genus vasis Samii, teste Nonio, ad usus plurimos accommodati. { στρατον chemeth. κραγματον. GALL. Vaissieu de terre. ITAL. Vaso di terra. GERM. Ein gattung eines irdischen geschirrs/ein hafen oden trug. HISP. Vaso de barro. ANGL. A vessel of earth. } Persius Satyr. 3.

Disce, nec invidias, quod multa fidelia patet

In locuplete penu.

Plant. in Aul. Multa congialem plenam faciam tibi fideliam. Colum. lib. 12. cap. 38. In fictili fidelia sacro loco reponuntur. Pers. Sat. 5.

tumet alba fidelia vino.

¶ De eadem fidelia duos dealbare parietes, est eadem opera duos vele demeteri. Curtius Ciceroni. Sed oro te, amice magne, noli hauc epistolam Attico ostendere: sine eum me virum bonum esse putare, nec solere duos parietes eadem dealbare fidelia. Metaphora tracta vi-

detur ab iis qui patetibus albarium inducturi colores habent in fictilibus præparatos. Vide Erasmi Adagia.

Fideis, vide Fides, ei.

Fidenæ, x, φιδεῖαι, φιδεῖαι Stephano, & Fidenæ, arum, φιδεῖαι Straboni. Urbs Latinorum mediterranea. Virg. 6. Æneid.

Hi tibi Nomentum, & Gabios, urbemque Fidenam:

Juv. Satyr. 6.

Vivat Fidenis, & agello cede paterno.

Fidenæ, φιδεῖαι, φιδεῖαι Stephano. Dicti sunt Fidenarum incœla, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Fidēntiæ, æ. φιδεῖαι. Vulgo Fiorenzola. Oppidum est in octava regione Italæ, cuius incolæ dicuntut Fidentini, quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 15. ¶ Est Fidentia, Hispanæ Bæticæ urbs, inter Bætin amnum & Oceanum sita, alio nomine Julia appellata, authore eodem Plin. lib. 3. cap. 1.

FIDES, ei, à τιγνης, μέλασσε, πελίῳ. Nisi malis cum Cicerone à fio: quia sit quod dicitur. { τραπέζη emunah. miss. GALL. Foy, loyauté. ITAL. Fede. GERM. Glaubwürheit, trewo. HISP. La fe. ANGL. Belief, trust, faith. } Dictorum est & conventorum constantia & veritas, quia fiat quod dictum est, sic appellata. Cicero. 1. Offic. Fundamentum autem justitiae est fides, id est, dictorum, conventorumque constantia & veritas: ex quo (quoniam hoc videtur fortasse cuiquam durius, tamen ut videamus imitari Stoicos, qui studiosè exquirunt unde verba sint ducta) credamus, quia fiat quod dictum est, appellatam fidem. Terent. Heaut. sc. 3. a. 2. Sed video, eccos quos volebam. C. O Iupiter, ubinam est fides? ¶ Fides est quod vulgo conscientiam dicimus. Cicer. pro Cato. Sed vestre sapientia tamen est, Judices, non si causa justa est viris fortibus oppugnandi M. Cœlium, ideo vobis quoque vos causam putare esse justam alieno dolori potius quam vestre fidei consulendi. Idem pro Archia poëta. Adebat vir summa auctoritate, & religione, & fidei L. Lucullus, qui se non opinari, sed scire: non audivisse, sed vidisse: non interfuisse, sed egisse dicit. Hæc Budæus. ¶ Obstinatio fidei in bonam partem, pro obfirmatione & constantia. Tacit. lib. 19. Bleso super claritatem natalium, & elegantia morum, & fidei obstinatio fuit. Idem lib. 21. vocat fidem obstinatam, pro obfirmata & constante. ¶ Fide Græca, pro bona fide, dicebant Græci, de sua gente benè existimantes, quod decoris gratiâ servavit Plaut. in palliata Comœdia: sic enim in Asin. At, Græca mercam fidei, i. optima, representata pecunia. ¶ Constat fidei. Tacit. lib. 10. Neque fidei constans, neque strenuus in perfidia. Fidei plenus. Cic. de senect. Licet enim versibus iisdem mihi affari te Attice, quibus affatur Flaminium ille vir haud magna cum re, sed fidei plenus. ¶ Fides tabularum, id est, auctoritas. Cic. pro Archia. Quum Appii tabulæ negligenter asservatæ dicerentur, Gabini quondam incolam fuit, levitas, post damnationem calamitas omnem tabularum fidem resignasset. Bonæ fidei possessor, qui ignoravit rem quam emit, alienam esse, aut putavit eum, qui vendidit, jus vendendi habere. Budæus. Bona fide, id est, seriò. Plaut. Aul. sc. 10. a. 4. Dic bona fide, tu id aurum non surripisti? ¶ Dare fidem, idem est quod sanctè promittere. i. i. Cicer. 2. de finib. Nec dubitat isti vestro beato M. Regulum anteponere: quem quidem quum sua voluntate, nulla vi coactus, propter fidem quam dederat hosti, ex patria Carthaginem revertisset: tum ipsum, quum vigiliis & fame cruciaretur, clamat virtus beatiorem fuisse, quam potantem in rosa Thorium. Fides muliebris, id est, inconstans, dubia, sive mala. Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Muliebri fecisti fide. ¶ Fides pro fiducia. Idem Aulul. sc. 2. a. 4. Fides, Tu x fidei concedidi aurum. Ibid. ¶ Pro periculo. Idem Capt. sc. 2. a. 1. Mittam hunc aestimatam tua fide (paulo antè dixerat, tuo periculo.) ¶ In fide alicujus esse (i. in tutela.) Cæsar lib. 1. de bell. civili. ¶ Accipere fidem & date, misericordia regni dñe. Virg. 8. Æneid.

Accipe, dâque fidem, sunt nobis fortia bello

Pectora.

¶ Dare fidem publicam, est publico nomine securitatem, vel impunitatem promittere. Cicero. 3. in Catil. Introduxi Vulturium sine Gallis, fidem ei publicam iussi Senatus dedi: hortatus sum ut ea quæ sciret, sine metu indicaret. Accipere fidem publicam, est id quod dicunt, Impetrare salvumconductum. { μεταξις, seu λαβεῖν. GALL. Impetrer saufconduit & seureté publique. ITAL. Ottener salvо conducto y securita publica. GERM. Ein sicher frey geleyt erlangen. HISP. Alcanzar salvо condujo y seguridad del principe. } Sic interponete fidem publicam, est alicui fidem publicam dare. Salust. in Jugurtha, C. Memmius Pop. Rom. persuadet, uti L. Cassius, qui tum Prætor erat, ad Jugurham mitteretur, cùmque interposita fide publica Roman duceret. Venire fide publica. Salustius ibidem, Comes ejus qui Roman fide publica venerat. ¶ Fides penes. Idem Jugurth. 65. Ceterum fides ejus rei penes auctores erit. ¶ Aff. &ta fides. Tacit. lib. 19. Et credebat affectam ejus fidem præjuvisse, id est, fidem læsam, sicuti Livius dicit res affectas lib. 6. decad. 1. Quorum legati opem rebus affectis orantes. Hanc eandem lib. 17. appellat afflictam fidem. ¶ Non ex fide versare pecunias. Suet. in Galba, cap. 9. ¶ Fidei templum struxit Numa, sanctissimumque esse voluit Jusjurandum per fidem. ¶ Fidem laedere. Cæsar lib. 2. bell. civ. ¶ Fideicommissum accipere exercitum. ¶ Fidem autem apud antiquos in utramque partem appellatam esse, videtur est apud Cic. lib. 3. Offic. ¶ Habere fidem alicui, est credere. Plaut. Pseud. Ut mihi caverem a Pseudolo servo suo, neu fidem ei haberem. Terent. Andr. Proponendum habeo jam tibi fidem. ¶ Implorare fidem alicujus, id est, auxilium. Terent. in Adelph. Illa fidem nunc vestram implorat Demea. ¶ Ciere fidem, idem quod implorare. Juv. Sat. 5.

Nos hominum divumque fidem clamore ciemus.

¶ Interponere fidem. Cic. de clar. Orat. Quæ quidem vis summa maxime cognita est, Lusitanis à Ser. Galba Prætore, contra interpositam, ut existimabatur, fidem interfectis. ¶ Fidem liberare, est promissi state, hoc est, præstare quod quis pollicitus est: & propriè dicitur de fidejussore, quum creditoribus satisfacit. Idem pro Flacco, Pecunia peritut ab Hermippo, Hermippus ab Heraclia petiit: ipse tandem Fusiis satisfacit absentibus, & fidem suam liberat. ¶ Mutare fidem,

fidei, est pactum rescindere, & violare promissum. Salustius in *Iugurth.* Profecto cuncti, aut magna pars Cithenium fidem mutavissent, tanta mobilitate se se Numidae gerunt. ¶ Fallere fidem, est quod quis sua fide promisit, non servare. Cic. i. *Offic.* Ad supplicium redire maluit, quam fidem hosti datam fallere. ¶ Praestare fidem. Idem ad *Attic.* lib. 9. Itaque nunc Romae omnia negotia L. ntuli procul, sustineo, meumque officium, fidem, pietatem iis praesto. Ovid. 3. *Fastrorum,*

*Bacche fidem præsta, nec præfer amoriibus ullam
Conjugis.*

¶ Fidem exonerare. Livius lib. 2. dec. 5. ¶ Fidem decipere. Seneca. ¶ Fidem abrogare. { GALL. *Perdre le credit.* } Liv. lib. 6. ab Vrb. ¶ Item bona fidei homo vocatur, cui res tutò creditur, vel qui tecum sibi creditam fideliter servat, aut etiam qui fideliter præstat quod promisit. Suet. in *August.* cap. 42. Populo promissum congiarium reposcenti, bona se fidei esse respondit. { GALL. *Qu'il estoit homme de promesse.* } Cic. *Lent.* lib. 1. fidem pro promissione, & quasi sponsione posuit. Pompeii fides, quam de me Cæsari dederat. ¶ Fide alicujus sumere: sub. argentum, id est, non sua, sed aliena cautione. Cic. *pro Flacco.* Nam hunc Hermippum hominem eruditum, civem suum, cui debeat esse notissimus, percussit: ejus enim fide sumpsis à Fusiis. Securus Hermippus, Tenuum proficiscitur, quum iste se pecuniam, quam hujus fide sumpserat a discipulis suis, dicteret Fusiis persoluturum. Budæus. ¶ Dubia fides Rhodiorum. Velleius. Plancus, dubia, id est, sua fide. Item Ovid. *Eleg.* 7. lib. 1. *Trist.*

Et nihil est de quo non sit habenda fides, si. quod non credi possit. Plaut. *Circ. sc. 2. a. 4.* Rem fidemque perdere eos aiunt, qui considunt cum lenonibus. ¶ Facere fidem, est rem per argumenta, tabulas, aut testes probare: *mīsū dīdōrāq, mīsōr nōrū.* Cic. 2. *de lege Agr.* Fac fidem, te nihil nisi populi utilitatem querere. ¶ In alicujus fide esse, pro in tutela & protectione alicujus esse, dixit Cels. lib. 1. *de bell. civil.* Est aliquem soli dominum agnoscere, ac patronum. Cic. *pro Plancio.* Eorumque preces & vota de meo redditu exaudiens, Dyrachium, quod erat in fide mea, petere contendi. Budæus. ¶ Ubi ejus rei fides est, id est ubi fides constituit, ut loquitur Columella, ubi certum atque exploratum: ubi fides facta est sensuum experientia, apud Cels. lib. 7. cap. 26. ubi de calculo. Quod an incidenter, digitis quoque, sicut in curatione docebo, demillis cognoscitur. Ubi ejus rei fides est, pridie, &c. ¶ Fidei causa, id est, fidei facienda gratia. Salust. *Iugurth.* 121. Non possum fidei causas, imagines, atque triumphos, aut consulatus majorum meorum ostentare. ¶ Accipitur interdum fides pro fiducia. Terent. in *Andr.* Tristis severitas inest in vultu, atque in verbis fides. ¶ Est item fides vocabulum negotiatoribus proprium, pro constantia illa promissorum, qua debitores suo loco & tempore præstant quod promiserunt. Cic. *pro Fonteio.* Scimus Romæ solutione impedita fidem concidisse. Idem *Att.* lib. 11. Hujus pecuniae permutatione fidem nostram facile tuebore. Cæsar 3. *bell. Gall.* Quum fides tota Italia esset angustior, neque creditæ pecuniae solverentur. ¶ Fidei, pen. prod. apud *Lucetium* lib. 5.

— via quæ munita fidēi, &c.

¶ Fide, pro fidei, apud Horat. 3. *Carm. Ode 7.*

*Thyna merce beatum,
Constantis juvenem fide
Gygen?*

Idem 1. *Serm. satyr.* 19.

Fidēi. Multi versum Paulini hunc,

Quod sic maluerit trepidæ cautela fidei;
qui habetur lib. 1. in vita S. Martini, emendant & corrigit, cum certum sit, non emendandum. Nam quanvis in nomine fides, penultimam s̄pē in genitivo corripiat, tamen s̄pē producit, nec est curendum aliquis suspicetur in eo versu, neque in aliis, quos pro arbitrio mutant: id sensit optimus Juretus ita lib. 1.

— non immemor ille fidēi.

Et lib. 2. — simul & virtute fidēi.

Et — tanto terrore fidēi.

Et — signacula certa fidēi.

Et in Panegyrico de Celsi obitu,

Praescribens veteri legēmque modūmque fidēi.

Et in natali Felicis lib. 8.

Nuda fides armata Deo est, virtute fidēi

Fortior Ezechia.

Quibus locis, & aliis infinitis, fidēi penultimam producit, nec cur temere corrigitur.

Fidējvñbō, es, etc. Pro aliquo promitto, fidem meam pro alio interpono, promitto. { בְּרִית הַרְבָּה. ἐψύχασθαι. } GALL. Pleiger ou répondre, cautionner. ITAL. Far sicurtà. GER. Verheyssen / für ein andern verbürgen/sich versprechen. HISP. Fiar por alguno. ANGL. To be surety, to undertak. { Ulpianus l. si duvit, §. filiusfamil. ff. de fidejuss. } Filiusfamilias pro patre poterit fidejubere, nec erit sine effectu hæc fidejussio. ¶ Fide mea jubeo. Scævola D. lib. 17. tit. mandati, l. 60. Quare scias quodcunque ab ea ex hac causa stipulatus fueris, id mea fide esse jussisse salutem te habiturum.

Fidējusslo, nis: Sponsio pro alio facta. { בְּרִית הַרְבָּה. ἐψύχασθαι. } GALL. Pleigement, réponse, caution. ITAL. Sicurtà. GER. Verheyssung / verbürgung. HISP. Fianza por alguno. ANGL. Suretship, undertakind. { Javol. l. sed et si, ff. de fidejuss. } Qnum servos fidejussionis nomine obligari non prodest.

Fidējussor: Sponsor, qui pro alio fidejubet, & fidem suam interponit. { בְּרִית הַרְבָּה. μετεγνήθης, ἐψύχασθαι. } GALL. Pleige ou répondant. ITAL.

Mallevadore, chi risponde & promette per altri. GER. Ein verheysser/bürg. HISP. Fiador por alguna persona. ANGL. A suertie or borow. }

Donatus, Fidejussor est author credendi alium aliquid daturum facturumve, sua fide suóque periculo promittens. Ulpianus in l. 8. §. 8. D. de fidejussor. Si quis Stichum stipulatus fuerit, & fidejussorem ita acceperit: Stichum, aut decem fide tua esse jubes. Ubi illud obiter animadvertendum est, pro eodem dici, Fidejubeo: & divisus

ditionibus, Fide mea esse jubeo. Paulus l. ubi autem, ff. de verb. obligat. Si filiusfamilias ita stipulatus fuerit, Quantam pecuniam Titio credidero, fide tua esse jubes.

Fidējussorius, adjективum. D. de minoribus, l. 7. Utputa si fidejussorio nomine se, vel tem suam obligavit.

Fidējōmmīssv̄s, a, um: adject. ὁ μισθοφόρος, ὁ μεστεῖς. ut, Liber-

tas fideicomissa, id est, fideicommissio relata. Paul. l. Titus 45. ff. de actionibus empti. Cæteri quoque servi cognita voluntate defuncti, fideicommissam libertatem petiissent. Cæsar lib. 8. de bell. civ. Fideicommissum accipiet exercitum.

Fidējōmmīssum. { GALL. Ce dont nous avons charge. & qui nous est baillé en garde de bonne foy. ITAL. Fideicommissio. GERM. Das eines andern trero vñnd glauben zugehalten oder aufzurichten übergeben und vertramt ist. HISP. Cosa que se comete à la fâ de otro. ANGL. A scoffement of trust, a putting of a thing in our handes to dispose upon to only credite of his honestio. } Est species dispositionis ultimæ voluntatis, quum testator alicujus fidei aliquid committit quod alteri sit traditurus: quod idcirco Fideicommissum dictum est, quod ex fide ejus, cui committebatur, pendebat. Postea tamen Fideicommissum, ut omnis fraudi humanæ occasio amputaretur, à divo Augusto ad necessitatem Juris sunt retracta, justisque legatis exæquata. ¶ Jurisdictio de fideicommissis etiam potestatibus, id est, præsidibus provincialium, à Claudio demandata.

Fidējōmmīssārlus, ii: habet passiyam significationem; nam is dicitur qui Fideicommissum, seu rem fideicommissio subjectam accepit. { μισθοφόρος. ANGL. A scoffert of trust, one put in trust to dispose a thinge. } Ulp. l. fideicomissa 11. §. 13. de leg. 3. Paulatim igitur admitemus, et si ex parte pecuniae rem comparavit, quam non hoc animo exegit, ut fideicommissarium privaret fideicommissio, posse adhuc fideicommissi petitionem superesse.

Fido, is, sis: Fidem habeo, credo, spem fiduciāmque in aliquo repositam habeo: & tam cum ablative, quam cum dativo construitur. { פְּנַבְּבָתָךְ, יְמַנְּנָה heemin. Jaapīw, mīnō, ū. GALL. Se fier & tri-re à quelqu'un. ITAL. Confidarsi, fidarsi. GERM. Trauen / glauben. HISP. Confiarse de alguno. ANGL. To trust, or believe. } Juven.

Fidimus eloquio Ciceronis.

Virg. 6. *Aeneid.*

— & fidere nocti.

Plin. in *Epist.* Liber fuit & opusculis varius & metris: ita solemus qui ingenio parum fidimus, saticetatis periculum fugere. ¶ Hujus complicita sunt, Confido, & Diffido, pen. prod. quæ sunt contraria. Nam confidere, idem est quod fidere. Cic. *ad Attic.* Itaque accusabar ab eo, quod parum constantia suæ considerem. Contraria, diffidere, est fidem non habere, απίστει. Sen. Nec secundis rebus nimis fidendum, nec adversis diffidendum est.

Fidens, entis. Suet. in *August.* cap. 65. Lætum eum atque fidentem sole fortuna destituit. Plaut. *Afin.* sc. 2. a. 3. Ubi fidentem fraudaveris. Mox, fideli infidus fueris.

Fidēntēr, adverb. intrepidè & cum fiducia, confidenter, audacter. { פְּנַבְּבָתָךְ. יְמַנְּנָה קְרֵבָתָךְ. } GALL. Assurément, hardiment. ITAL. Fidatamente, con fidanza. GERM. Verträglich, sicherlich. HISP. Confando, con buena fé. ANGL. Boldie, with trust and assurance. } Cic. 2. *de Orat.* Tum ille fidenter homo peritissimus confitimat, ita se rem habere ut respondissent. Idem 2. *de Div.* Timidè fortasse signifer evellebat quod fidenter fixerat. Fidentius scribere alicui. Idem *ad Attic.* lib. 6.

Fidēntiā, æ: Firma animi confisio, & fortitudinis pars, per quam animus multum in se fiducia cum certa spe collocavit. { פְּנַבְּבָתָךְ מִתְבָּחֶב. יְמַנְּנָה קְרֵבָתָךְ. } GALL. Fiance, confiance. ITAL. Fidanza. GERM. Treuung gewisse Zuversicht. HISP. Confianza. ANGL. Boldness, trust, confidence. } Ponitur autem in laude, quemadmodum & fidens, unde deducitur. יְמַנְּנָה קְרֵבָתָךְ. Confidens autem & confidentia plerunque in malam partem. Cic. 3. *Tusc.* Qui fortis, est fidens, quoniam confidens mala loquendi consuetudine in vitio ponitur: ductum verbum à confidendo, quod laudis est: qui autem est fidens, is profectò non extimescit. Idem 2. *de invent.* ait, fidentiam partem esse fortitudinis, per quam magnis & honestis in rebus multum ipse animus in se fiducia cum certa spe collocavit. Idem 4. *Tusc.* Et si fidentia, id est, firma animi confisio, scientia quædam est & opinio gravis, non temere assentiens; metus quoque est diffidentia exspectati & impudentis mali.

Fidēiis, e, à fide. Qui servat fidem, vel cui tutò fidem adhibere possumus, fide prædictus, fidem suam præstans. { פְּנַבְּבָתָךְ נְמַנָּה. } GALL. Fidele, loyal, feal, seur, feable. ITAL. Fedele. GERM. Treu dem woz zuglauben ist. HISP. Cosa fiel. ANGL. Trustie, faithful, true hasted. } Nec fideliorem mittere potest, nec cui plus credas. Plaut. *Capt. sc. 2. a. 2.* Ibid. Ubi amicæ, quam amico fueris magis fidelis. Idem *Capt. sc. 3. a. 2.* Fac fidelis sis fideli. Idem *Milit. sc. 4. a. 2.* Dum te fidelem facere serò voluisti. Terent. in *Hecyra*, Perpol quam paucos reperias meretricibus fideles evenire amatores, Syra. Cic. *ad Serv.* Aut si quem tuorum fidelium voles, ad me mittas. Ibid. Qu. fratri, Græcorum familiaritates parùm fideles sunt. ¶ Fidele consilium. Liv. lib. 2. & 7. dec. 4. Ter. in *Hecyra*, Quam fideli animo, & benigno in illam, & clementi fui. ¶ Transfertur etiam ad inanimata. Plin. lib. 16. cap. 36. de arundinum comis: Aut enim pto pluma cauponarum strata replet: aut ubi limosiore callo indurit, sicut in Belgis, contusa & interjecta navium commissuris ferrum nat textus, glutino tenacior, rimisque explendis fidelior pice. ¶ Fidelior. Plaut. *Milit. sc. 5. a. 3.* Mihi quam illi fuisti fidelior.

Fidēlitàs: Observatio fidei. { פְּנַבְּבָתָךְ רְמַנָּה. } GALL. Fidelité, loyauté, seurauté, assurance. ITAL. Fidelità. GERM. Glaubenhaltung/trewo. HISP. Fieldad. ANGL. Trustiness, loyalty, faithfulness. } Cic. ad Qu. fratr. lib. 1. Quibus in rebus etiamsi fidelitas summa est, quod proorsus credo, &c. Idem *ad Attic.* lib. 9. In hac enim fortuna perutilis ejus & opera & fidelitas esset.

Fidēlitàtēr, adverb. { פְּנַבְּבָתָךְ. GALL. Fidellement, fealement, loyalement, ou loyalement. ITAL. Fedelmente. GERM. Treulich. HISP. Fielmente. ANGL. Faithfully, truly. } Plaut. *Capt. sc. 2. a. 2.* Vult te herus do-

mino dare operam fideliter. Quintil. Reddere fideliter, quæ sis animo complexus. Plaut. *Cure sc. 2. a. 2.* Fideliter sibi esse argenti in opiam respondit. *Liv. 3. bell. Mated.* Constanter & fideliter permane- te in amicitia populi Romani. Horat. *5. epist.*

Percontatorem fugito : nam garrulus idem est,
Nec retinent patula commissa fideliter aures.

Fideliūs. Gell. *cap. 13. lib. 17.* Fideliūs constantiusque valent quartanam passi.

Fidēlē, aliud adverb. Plaut. *in Capt.* Fac fidēlē, cave fidem fluxam ge-

ras. Apud Non. *cap. 11.*

Fidūs, a, um : Fidelis. { *לְמַנְגָּן נְאֵמָן.* ms. GALL. Seter, loyal, feal.

ITAL. Fido, fidato, fidele. GERM. Treu / dem wos zuvertrauen ist.

HISP. Fiel de quien se puede fiar. ANGL. True, hasted, trustie, faithfull. { Cic. de Amicit. Quod Tarquinium dixisse fertur, quum exul esset, se intellexisse quos fidos amicos habuisse, & quos infidos.

Idem 2. de finib. Inest ad humanam societatem justitia & fida custodia.

Ovid. *Eleg. 5. lib. 2. Trist.*

— malè fidus rebus acerbis.

Hujus compositum & contrarium est Infidus, pen. prod. *ἀμέτρος* : nam Perfidus, pen. corr. à fides sit. *Liv. 1. ab Urbe.* Infida regni so-

cietas.

Fidōr, comparativus. Justin. *hist. lib. 6.* Ut eos sibi fidiores, & domi-

nis infestiores redderet.

Fidē, adverbium : Fideliter. { *մասնաւոր*. GALL. Fidellement. ITAL. Fidel-

mēte. GERM. Treulich. HISP. Fielmente. ANGL. Faithfully, truly. { Cic. *Cal. lib. 2.* Nec me ista terrent, quæ mihi à te ad timorem fidissi-

mē atque amantissimē proponuntur.

Fidamen, pro fiducia, apud Tertull. ||

Hdūcīx: Fidentia, hoc est, certa quædam opinio & spes de se, vel de

alio concepta. { *תִּתְחַזֵּק מִתְחַזֵּק*, *בְּתִתְחַזֵּק בְּתִתְחַזֵּק*. GALL. Fiance & assurance. ITAL. Fiducia, fede, fedanza. GERM. Vertraung, zuversicht. HISP. Confianza. ANGL. Confidence, trust. { Sumiturque tam in meliorem partem, quam in deteriorem. Cic. 2. Verr. Habeo hominem præpotentem, cuius fiducia provinciam spo-lio. Idem Qu. Fratr. Nihil est quod posthac artis nostræ fiducia conturbes. Idem de Amicitia, Vita tyrannorum in qua nulla stabi-lis benevolentia possit esse fiducia. Virg. 1. Aeneid.

Tantane vos generis tenuit fiducia vestri?

Idem 9. Aeneid.

Cernis, quæ Rutulos habeat fiducia rerum.

Plaut. *Aul. sc. 5. a. 3.* Fretus tuā fide, fiduciā. Idem *Mof. sc. 1. a. 1.*

Mei tergi hoc facio, non tui fiduciā. Ovid. *Eleg. 3. lib. 5. Trist.*

Pax tamen interdum est, pacis fiducia nunquam.

Accipitur etiam fiducia, pro contraētū quo fidem alterius sequunti- rem ei aliquam simulandi tantum causa mancipamus : inde ducta ap-

pellatione, quod fide ac probitate emptoris freti eam venditionem interposuimus. Boëthius *in 4. comment. Topic.* Fiduciam (inquit)

acepsisse dicitur, cuicunque res aliqua cā lege mancipatur, ut man-

cipanti aliquando remanciperet: veluti si quis tempus illud dubium ti-

mens, amico potenteri fundum mancipetur, reddituro quum tempus illud dubium præterierit. Cicer. *pro Flac.* Pecuniam adolescentulo

grandi foenore, fiducia tamen accepta, occupasti. Hanc fiduciam tibi commissam tenes hodie atque possides. Credidisti, inquit, ado-

lescentulo grandem pecuniam foeneratitiam, accepto tamen fundo

fiduciario, quem restituas quum tibi pecunia unā cum usura fuerit

reddita. Inde fiduciariam mancipationem veteres vocavertunt, quam

hodie dicimus *Venditionem cum regressu*, sive sub redimendi po-

testate contractam : & rem ipsam fiduciariam, quæ alteri ea lege tra-

ditur, ut postea reddatur ei qui mancipat. *Liv. 2. de bell. Mated.*

Optimum ratus eam Nabidi Lacedæmoniorum tyranno, velut fidu-

ciam dare, ut victori sibi restitueret; si quid adversi accidisset, ut

ipse haberet. Loquitur de Corintho, quam Philippus bellum Roma-

nis illatus, Nabidi ea lege dederat, ut si victor ex bello rediisset,

sibi restitueretur. Inde fiduciarius hæres vocatur à Javoleno *in l.*

Sejus, *ad Trebell.* quem alias vocamus fideicommissarium, quod

hereditatem velut fiduciariam videtur accepisse, quam mox alteri

si traditur. Ad hunc etiam modum *Cesar bell. civil. lib. 2.* ope-

ram Legati vocat fiduciariam, quia Legatus potestatem suam ab

Imperatore accipit, quam redeunti ad exercitum Imperatori debet cedere.

Fiducialis, e, ad fiduciam pertinens. Inde

Fiducialiter, i.e. cum fiducia.

Fiduciarius, qui aliquid fiduciā accipit.

Fiduciati, qui pignus, seu fiduciam dedere, recepturi ubi solvissent.

Tertull.

Fidus, pro Fœdus : Laurenberg. ex Ennio, & Macrobius.

Fidustus. Fest. Fidusta à fide denominata, ea quæ maximæ fidei erant. ||

Fidūs, ium, ab ὕδω, cano. Lyra, cithara, instrumentum musicum ner-

vis instructum. { *סָתְרִים מְתֻהָרִים*, *כָּנָרֶת חִנָּנוֹר*. GALL. Une harpe, ou les cordes qui y sont tendues. ITAL. Lira o vero altro instrumento che habbia harmonia nelle corde. GERM.

Seyten spil oder seyten auff solchen instrumenten. HISP. Instrumento

musico de cuerdas. ANGL. An harpe, gittern, fiddle. { Cic. 2. de leg.

Severa illa Lacedæmon nervos jussit, quod plures quam septem ha-

baret in Timothei fidibus, inde demi. Idem de Orat. Omnes voces,

ut nervi in fidibus ita sonant ut à motu animi sunt pulsæ. { Legitur

& in sing. num. fides, is, quod non temere alibi reperias quam apud

poetas. Cic. *in Arat.*

Cedit clara fides Cyllenia.

Persius Satyr. 6.

Atque marem strepitum fidis intendisse Latina.

Ovid. 5. Fast.

Inventor curva & furibus apte fidis.

¶ Nihil ad fides. Ovid. *αὐτὸς τὸν ξερὸν*. In eos, quorum vita vehe- menter est inæqualis, quorūmve mores ab oratione dissident. Ex Lu- cian. & Plutarch. { In hac significatione Sosipater masculini generis esse contendit, lib. 1. Inst. Gramm. quod tamen falsissimum esse Latini loquentium usus ostendit.

Fides, etiam sydus est. Colum. lib. 11. cap. 2. Pridie idus Augusti fides occidit manē, & autumnus incipit. ||

Fidicula, æ, diminut. parvalyra, parva fides. { *λυγίστης*. GALL. Une pe- tite harpe, ou petite corde. ITAL. Ceterind, ceteretta. GERM. Ein gei- gen oder harpse. HISP. Trato de cuerda. ANGL. A little harpe, a git- tern, or rebecke. { Gell. lib. 1. Sic enim Achæos Homerius pugnam indipisci ait, non fidiculatum tibiarumque concentu conspiratam. Cic. lib. 2. de nat. deor. Quid si platani fidiculas ferent numerosè sonantes, idem scilicet censeret, in planatis inesse musicam? ¶ Est & Fidicula inter astra constituta, quæ Fides à Col. & ab Higino Lyra nominatur. Plin. lib. 18. Fidicula occasus Autumnum inchoat. ¶ Præterea fidicula, numero tantum plurali, sumitur pro instrumen- to torquendi, ex duobus, ut putatur, obliquatis lignis compacto: ab extorquenda veritate, ac fide: vel à nervis funibus quibus homines torquendi ligabantur, κόπωσις. Sueton. in Tib. cap. 62. Excogitaverat inter genera cruciatus, ut larga metu potionem per fallaciam one- ratos, repente ureteri, deligatis, fidiculatum simul urinæque tor- mento distenderet. Idem in Calig. cap. 33. Vel fidiculis se exquisi- turum de Cæsonia sua cur tantopere diligeret.

Fidicēn, qui cithara lyrae canit. { *κιθαραρός, κιθαράρης, λυγίστης*. GALL. Ioneur de harpe, de luth, ou autre instrument à cordes. ITAL. Suona- tore di tale instrumento. GERM. Der seylen spilen kan / seyten schlager / harpse schlager. HISP. El que tañe instrumento de cuerdas. ANGL. An harper. { Cic. Pato. Socratem fidibus docuit nobilissimus fidicen. Horat. 4. Carm. Ode 3.

Romana fidicen lyra.

Fidicēnūs, a, um : quod ad fidicinem pertinet. { *λυγίστης*. ANGL. Belonging to an harper. { Plaut. in Rud. Eam vidit ire è ludo fidici- nio domum.

Fidiculanus Falcula, Senator levissimus, quem Cicer. in Orat. pro Cec. splendorem ordinis Equestris, decus judiciorum, & exemplar anti- quæ religionis, per ironiam appellat.

Fidūs, Jovis filius fuisse creditus est, quem ut fidei præsidem colebant, ὄγκος. Plaut. *Afin. sc. 1. a. 1.* per Deum fidium quæris! Necesse est eloqui jurato mihi. Ita legit hunc locum Pass. Unde dicimus Mediusfidius, de quo suo loco.

Fido, is, Fiducia, Fidus : vide Fides.

Figites, ut ait Plin. Sunt animalia Äthiopiz, fuscæ coloris, mamil- las geminas in pectori habentia, sicut homo : nec fera multum, ut quæ domari non possint, nec ita mansueta, ut nocentibus non no- ceant.

Figmēnum, vide Fingo.

FIGO, is, xi, xum, à fingo, quasi valde fingo. Immitto, planto, affigo, ad- hætere facio. { *πύω ταβάκ, τύδιο μαχάχ, πύρον, σέριδω*. GALL. Fi- cher, attacher. ITAL. Ficcare. GERM. Hessen-stecken. HISP. Hincar. ANGL. To thrash, to fasten. { Colum. Palum humili fixit. Virg. 4. Georg.

— ipse feraces

Figat humo plantas.

Cic. ad Attic. lib. 1. Astute scripsisti ad me, quoddam caput legis Clodium in Coriæ poste fixisse, ne referri, néve dici licet. Senec. cap. 1. de tranq. Ne figat altius in me vitium consuetudo. Idem cap. 6. de conf. ad Marc. Contrâ fige stabilem gradum. Ibid. cap. 9. Quæ alios tela fixerunt, circa te vibrasse. Figere per translationem, pro firmare, sive stabilire. Cic. ad Attic. lib. 8. Et simul scito labare meum consilium illud quod jam satis fixum videbatur. ¶ Interdum pro percutere, ferite. Juven. Satyr. 1.

Quum tenet uxorem ducat spado, *Mavia Tuscum*

Figat aprum, & nudat venabula mammæ.

¶ Figere aliquem maledictis, per translationem. Cic. 1. de nat. deor. Zeno quidem non eos solùm, qui tum erant, Apollodotum, Syllum, & cæteros figebat maledictis: sed Socratem, &c. || ¶ Figere cervos, est infixo telo vulnerare, ut capiantur.

— Fixit leges precio atque refixit,

ideo Aeneid. 6. dicitur, quia incise in æteis tabulis leges affigebantur parietibus. Serv. { In Biblia, figere, de tentoriis usurpa- tur, ubi Hebr. γράψῃ, LXX. περιστένει, vertitur enim ἐγένετο, ἤγενετο. Frequentius autem ἐγένετο, quando cum tuba jungitur; quia sic canere, est os in tubam infigere & flare. || ¶ Figere arma dicebantur gladiatores jam emeriti, quum arma ad templi parietem, aut co- lumnam suspendebant. Horat. 1. Epist.

— Vesanius armis

Herculis ad postem fixis, latet abditus agro.

¶ Figere spem in aliquo, est omnem spem suam in eo repositam ha- bere. ¶ Figere beneficium clavo trabali, proverbialis loquutio est, idem significans, quod operam dare, ut perpetua beneficij extet mem-oria. Cicer. 7. in Verr. Et ut hoc beneficium, quemadmodum dici- tur, trabali clavo figeret, cum consilio causam Mamertinorum co- gnoscit: & de consilii sententia Mamertinis se frumentum non im- perare pronuntiat. Vide Erastri Adagia. ¶ Hujus composita sunt, Affigo, Configo, Infigo, Präfigo, & Transfigo, quorum significata vide suis locis.

Fixūs, a, um : Senec. cap. 20. de consol. ad Marc. Fixus cuique vita terminus. Plaut. *Afin. sc. 3. a. 1.* Tuus apimus apud nos est fixus clavo cupedinis. Idem Menach. sc. 4. a. 2. Navis lignea, sæpè trita, sæ- pè fixa, sæpè excussa malleo.

Filiunt, Filicula : vide Filix.

Figūlo, as : Fingo, facio, ceu figulus aliquid efficio. Tert. ad vers. VA- lent. Figulat in hominem Demiurgus, & de afflato suo animat.

Figlio, Figulus, Figura : vide Fingo.

Filiaster, vide Filius.

Filiūs, ii. { *τὸν βεν. ἡρ.* GALL. Fils. ITAL. Figliolo, figliuolo. GERM.

Ein Sohn. HISP. Hijo legitimo ò natural. ANGL. A sonne. } Notæ significationis nomen est, δόνος

Catinna, lib. 6. *Imago animi & corporis filius.* Plaut. *Cure.* sc. 1. a. 2. Geminos in ventre videor habere filios. Idem *Pseud.* sc. 5. a. 1. Iste est patrem esse, ut æquum est filio. Idem *Amphitr.* Atque illam geminos filios pueros peperisse conspicor. Idem *Men.* sc. ult. a. 5. Vestrum patri filii quot eratis? Duo. Gell. cap. 1. lib. 12. Auctus nato filio. Plaut. *Cure.* sc. 2. a. 5. Anulum mihi dedit, tanquam filio suo, ut æquum fuerat. ¶ *Filius familiaris*, vide *Familiaris*, suprà, & caput Plaut. *Capt.* sc. 2. a. 2. & *Afin.* sc. 2. a. 2. Item, *Hetilis* filius adolescens. Idem *Mof.* sc. 1. a. 1. Ex improbo patre probum filium nasci. Cic. pro *Quint. Rose.* ¶ Appellatione filiorum (ut Jureconsulti consentiunt) etiam filiae continentur, sed non econtrari. Adi Sueton. in *Calig.* cap. 38. dignus locus est qui legatur. ¶ *Fratri filius.* Ter. in *Phorm.* Phædriam mei fratri video filium mihi ire obviam. Cæs. §. bell. *Gall.* Quodque ei & filius, & fratri filius ab Cæsare remisissent. ¶ Dicitur etiam de brutis. Col. lib. 6. cap. 37. Ejusmodi admissarius nepotibus, quam filiis utilior. Terra filii, dicuntur obscurro, ignotoque genere nati, sive quod terra sit omnium communis patens, sive quod, ut poëtæ fabulantur, quantum genus ignobilissimum è terra procreatrum dicatur. Unde etiam apud Juvenalem, Fraterculus Gigantum, pro homine ignobili legitur. Cic. ad Att. lib. 1. Sed haec ad te scribam alias subtilius: nam neque adhuc mihi satis nota sunt, & huic terræ filio, nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audebam. ¶ *Fortunæ filius*, cui omnia prospero fortunæ eventu succedunt. Horat. 2. *Serm. satyr.* 6.

Lusiferat in campo fortuna filius omnes.

¶ *Filiifamilias*, liberi patrisfamilias potestati subditi. Cic. pro *Calio*, Illum filiumfamilias patre parco & tenaci habere tuis copiis devinatum non potes. *Filiifamiliarum*. Tacit. lib. 1. Nunquamne, nisi ad se, filiosfamiliarum venturos? Idem lib. 3. Exceptum comiter juvenem, sueta erga filiosfamiliarum liberalitate. ¶ *Filiæ Belial*, dicuntur proverbio quodam omnes injusti, blasphemæ, criminosi, & verè pestilentes.

Fillolus, i, diminut. § *τενίος*. *GALL.* *Vn petit fils.* *ITAL.* *Figliovetto.* *GERM.* Ein junger sohn. *HISP.* Pequeño hijo. *ANGL.* A little sonne. } *Cicer.* ad Attic. lib. 1. Filiolo me auctum scito, salva Terentia. Juven. *Satyr.* 4.

Quod tibi filiolus, vel filia nascitur ex me.

Plaut. *Capt.* sc. 1. a. 4. Surripuit quadrimum filiolum.

¶ *Filiaster* αὐτορ. Onom. *Filiaster*, privignus, qui autem natus est. Petott. Sunt hujusmodi nomina, in aster, & astra, & astrum, desinentia, non diminutiva (ut aliqui putant,) sed potius imitativa. *Filiaster*, quo quidam pro privigne utuntur, non parvus filius, sed qui imitatur filium. Aurelius philosophastrum dicit, non parvum philosophum, sed quasi imitatem philosophorum: & filiastram privignam, quasi filiam imitantem. Germanis stieffohn; sicut stieftochter, stieftatter, stiefmutter: illud stief est à stieff/rigidus, durus. Notatur illa voce aliquid αὐτορ.: unde noverca dicitur injusta, sæva, immanis, cruda. ||

Fillyā, æ: Proles fœmina. § *תָּבִתְּ בָתְהַ*. *GALL.* *Fille.* *ITAL.* *Figliovola.* *GERM.* Ein dochter. *HISP.* Hija. *ANGL.* A daughter. } *Virg.* 7. *Aeneid.*

Sola domum & tantas servabat filia sedes,

Iam matura viro, iam plenis nubilis annis.

Tacit. in vita Agric. Auctus est ibi filia in subsidium & solarium simul. Idem lib. 5. Post quos Sext. Marius Hispaniarum ditissimus defertur incestasse filiam, & saxo Tarpeio decicatur. Plaut. *Aul.* sc. 6. a. 4. Filiam ex te tu habes. Idem *Men.* sc. 2. a. 5. Concede hoc filia. Unica filia duos parare generos. Adagium est, quo uti licebit, ubi quis idem beneficium duobus simul pollicetur, aut pro eodem officio quod alteri præstiterit, à duobus gratiam reposcit.

Filiolä, æ, diminut. § *γυάρασ*. *GALL.* *Fillette.* *ITAL.* *Figliovolina.* *GERM.* Ein Döchterlein. *HISP.* Pequeña hija. *ANGL.* A little daughter. } Plaut. *Rud.* Filiolam ego unam habui, eamque unam perdidii. Cic. 1. de *Divin.* Filiolam suam Terentiam, quæ tum erat admodum parva, exosculans, animadvertisit tristitulam.

¶ *Filiialis*, e, ad filium pertinens: vox Theologis crebra. ||

Filix, icis, ex fio & lix, quod fiat ex aqua corrupta. Herba est sine caule, sine flore, sine semine. § *πτησις*. *GALL.* Feuchere, ou fougere. *ITAL.* *Filice*, *selce*. *GERM.* *Garnkraut*. *HISP.* *Helecho*. *ANGL.* A fer or brake herb. } Duo ejus sunt genera: mas scilicet, & fœmina. *Filix* mas, quæ propriæ Græcis πτησις appellatur, folia habet cubitali longitudine, ex uno pediculo excurrentia, incisa, & alarum avium modo explicata, odore subgravia: radicem vero in terra superficie foris nigram, crassam, oblongam, adnascentias appendicésve multas habentem. *Filix* fœmina, quæ Græcis θηλύτης dicitur, folia habet mari similia, non tamen uno singularique pediculo hærentia, sed adnascentes ramulos multos altioresque habentia. Radix illi longa, obliqua, in nigro colore subflava, aliquando vero rubescens. Utraque species montibus, sylvis, & locis saxosis gaudet: effuditurque occidentibus vergiliis. Radix quatuor drachmarum pondere sumpta, latos lumbricos eneat. Mulieribus tamen non danda, quod in gravidis abortum, in cæteris sterilitatem facere credatur. Herba est agricolis in primis invisa, quod & latissimè sese per agros diffundat, & ægerrimè extirpetur. Virg. 1. *Georg.*

Et filicem curvis invisam pascit aratris.

Atque eam ob causam proverbio dicitur, filicem nullo mansuete aratto, de re quæ emundari & corrigi non potest. Pers. *Satyr.* 4.

Non tamen illa filix ullo mansuescit aratro.

Filicatus, a, um: Adject. Festus Pompeius, *Filicata* patera dicta, quod ad filicis herbae speciem sit cælata. Caper Gramm. *Filicem*, non felicem dicendum: unde & *filicata* opera, priores dixerunt cælata, à filice: unde & *filix*, quam ita credo dictam, quod sit minus felix avis.

Filiculæ, æ, herba est similis filici, radice pilosa, colore intus herbaceo, crassitudine digitæ minimi, acetabulis cavernosis, cuiusmodi sunt polyporum cirthi: subdulcis, in petris nascens, aut sub arboribus vetus. § *πτησιός*. *GALL.* *Polypode*. *ITAL.* *Polypodio*. *GERM.* *Engelsfuß*.

HISP. *Filipodio*, *polipodio*. *ANGL.* *walferme*, *polypodie*. } *Plin.* lib. 16. cap. 8.

Filiætum, i, locus est filice herba obsitus. § *τόπος της φύσεως της φύλαξης φύτου*. *GALL.* Fougeray, lieu où il croît force fourgant. *ITAL.* *Filicato*, plantato di filice. *GERM.* Ein ort da vil Samenkraut wachst. *HISP.* Lugar donde nase el helecho. *ANGL.* A ferny ground. } *Col.* lib. 2. cap. 2. Juncione sit, an gramine vestitus, an sâlicitis, aliâ fruteris impeditus.

Filum, i, à fio: hinc flameum, quasi filamentum. Propriæ quod ex lino lanave trahendis dicitur. § *τον εχθυν μηχανή*. *GALL.* Fil en fil, trait, ligne. *ITAL.* *Filo*. *GERM.* Ein faden. *HISP.* El hilo que se hilta. *ANGL.* A thread, a line. } *Lucilius*: Surge mulier, duce filam non malum. Ovid. 4. *Metam.*

E quibus una levi deducens pollice filum.

Idem 1. *Amor.*

— deducit aranea filum (pede.)

Horat. 2. *Carm.* Ode 3.

Dum res, & aras, & sororum

Fila trium patiuntur atra: id est, Parcarum.

¶ Aliquando ponitur pro linea fabrorum. Varro, Sumptuque ammento surorio filum duxit. ¶ Aliquando pro lineamentis faciti. Fictores nostri etiam dicunt le pourfil. Lucr.

— specie confusa videntur

Quam minimum filum.

Rufus,

Perparum quoddam interdum mutare videtur,

Alterutram partem filum.

Gell. lib. 14. cap. 4. Forma ac filo virginali dixit imagine justitiae fieri solitam. Idem lib. 1. cap. 9. tradit Pythagoram explorare solitum discipulos ex totius corporis filo atque habitu. ¶ Transfertur & stylum & phrasim orationis. *Gell.* lib. 20. cap. 4. Amavi in utriusque epistola brevitatis elegantissima filum tenuissimum. Idem cap. 15. lib. 16. Filo vocum tereti, & candido fabulam scribere. Idem 4. lib. 14. Virginali forma, & filo pingitur Justitia.

— septena putaris

Pleiadum numero fila dedisse lyra.

Ovid. 5. *Fast.* Horat. 2. *Epist.* 1.

— tenui deducta poëmatæ filo.

Tracta est metaphora à textoribus, qui telam tenuissimo filo textentes, probatissimam conficiunt. Cic. de Amic. Nos autem te potius, quamquam etiam ab istis sæpe quæsivi & audivi, sed aliud quoddam expetimus filum orationis tuæ. ¶ De filo pendere, proverbium de re vehementer periculosa. Tenui filo, pro stylo subtiliori minùs grandiloqua oratione.

Filatim, adverb. καὶ μηδέ. *Lucr.* lib. 2.

— *Phœnix usque color clarissimu' multo,*

Filatim quum distrahitur, disperditur omnis.

¶ *Filtrum*. *Vet.* Diction. *Filtrum* dicitur à filum, quia ex filis, i. pīls animalium fit: inde *Filtratus*, a, um. ¶ *Filtum* etiam dicitur quodam herba venenosa, unde & sæpe invenitur pro veneno acutissimo positum. Vide *suprà Filtrum*. Sed *philtrum*, φίλτρον, confundit cum *Filtro*. Vide *infra Philtrum*. *GALL.* *Feultrer*, est firmo & spiso panno munire. Vide Bayf. de re vestiar. cap. 21.

Fimbria, bambyles. *Gloss.* A. L. ||

Fimbria, à fine, quod sit extrema. Vestium ora dicebatur, quæ incisuras habebat serræ dentibus non absimiles. § *τοπος σχολη, ἡπον κανάρη, τρίχαι τσισθη, καραβίδης, θρύσας*. *GALL.* *Frange*, bord. *ITAL.* *Le bande, le frange*. *GERM.* Ein zerfaserter saum eines Kleids/ ein bluse. *HISP.* La bordadura de la vestidura. *ANGL.* A fringe, a nimme, a garde of a garment, a roelte. } *Plin.* lib. 17. cap. 51. Jam signa lethalia: in furoris morbo, risum: sapientiae vero ægritudine, fimbriarum curam, & stragulæ vestis plicaturas. Nonius cujuslibet tui extremitatem hoc nomine significari tradit: unde & cincinnorum fimbrias dixit Cicer. in Pisonem: Erant, inquit, illi compiti capilli, & madentes cincinnorum fimbriæ, & fluentes cerussatæque buccæ. Samonicus cap. de vulneribus,

— *vel fimbria porri*: id est, fibræ & capillamenta.

¶ E fimbria de texto judico, εἰς την γαραϊδην τὸν οὐρανοῦ γείραν: hoc est, ex uno aliquo pusillo reliquorum facio conjecturam. Translatum à negotiatoribus, qui inspecta texti margine facile de universo, consimilis sit, judicant.

Fimbriatus: Per ambitum incisus. § *γυαράδης, γυαράρδης*. *GALL.* *Bordé, frangé, ou crené*. *ITAL.* *Frangiato, fregiato*. *GERM.* *Zerkäsent oder zerschnitten an dem saum*. *HISP.* *Bordado*. *ANGL.* *That hath a fringe or hemme*. } *Suet.* in *Cas.* Usum fecunt lato clavo ad manus fimbriatio. *Fimbriata*, *attice* folia scribit esse *Plin.* ex quo colligimus, quod fuerit positura, & flexura fimbriarum.

Fimbriæ, nomen fuit Romani civis crudelitate insignis, qui quum Scævola, quem graviter vulneraverat, diem dixisset, quærentibus quid in Scævola esset accusaturus: Quod, inquit, non torum corpore fimbrium recepit. De fimbriæ nece Plutarch. in Sylla.

Fimüs, i, à fumus: Letamen dicitur, & excrementa animalium, quibus agri stercorantur. § *τόπος δόμεν*. *καπνός, διπλαῖς τούς, σύνθατος, υφός*. *GALL.* *Fiens, fiente*. *ITAL.* *Letame*. *GERM.* Mist. *HISP.* La bianda, estercol del animal. *ANGL.* Dunge of cattel or of man. Apuleius, Fimo fistula excuso. *Plin.* lib. 17. cap. 9. M. Varro principatum dat turdorum fimo ex aviatiis. *Virg.* 2. *Georg.*

— *arida tantum*

Ne saturare fimo pingui, fudeat sola.

¶ Legitur & fimum, neutri generis. *Plin.* lib. 19. cap. 6. Columbarum fimum cum aceto ad epiphoras laudatur. Et paulò post, Turturis fimum albugines extenuat. Apuleius & fœminino genere uritur quod ait, Liquida fimo strictum egesta. Apud fimum odorum vaporem spargis, eis νηστεις, θυματ. Nam perit omnis fragrantia, simique factore vincitur. Conveniet in eos qui rem egregiam indignis adhibent. Suidas,

Fimētum, i: Steerquinum quod fimus congeritur. § *τόπος δόμεν, καπνός*. *GALL.* *Fumier*. *ITAL.* *Letamaio*. *GERM.* Ein mistgrub. *HISP.* *Muladar*

de aquel stercol. ANGL. A donghill, & mixen. } Plin. lib. 24. cap. 2. Fineta sub dio concavo loco, & qui humorem colligat, intacta stramento, ne in sole arescant, palo à robore depesto ficeret jubet Virgiliius.

Finalis, vide Finis.

Hendo, is, fidi, fissum, per duplex si, à zatra. Scindo, & dividio. { γρ̄ karāh, γρ̄ bikkāh. GALL. Fendre. ITAL. Spezzare, sendere. GERM. Spalten. HISP. Hender. ANGL. To cleave. } Col. lib. 3. Curabis ut præacutissima falce, ab ea parte, qua bifurca est, findas eam. Ovid. 1. Trist. Eleg. 7.

Terra feret stellas, cælum findetur aratro,
Vnda dabit flamas, & dabit ignis aquas.

Plaut. Bacch. Heu! cor meum & cerebrum Nicobole finditur, istius hominis ubi sit quæque mentio. Findere freta classe. Propert. lib. 3. Rura finduntur vomere. Claudian. 1. in Eutrop. Virg. 6. Aeneid.

Hic locus est, partes ubi se via findit in ambas.

Quintil. Finditur spiritus, & scinditur vox. Composita sunt Diffindo, & Infindo. Vide suis locis.

Fissus, part. { γρ̄ karūah, γρ̄ nibkāh. ἰσχυρός, διχοτόμης. GALL. Fendu. ITAL. Fessò. GERM. Gespalten. HISP. Hendido. ANGL. Cloven, clefie, chinched. } ut, Lignum fissum. Virg. 6. Aeneid. Paries fissus tenui rima. Ovid. 4. Metamorph.

Fissus, us, ui. Pro fissura, & divisura. { γρ̄ bekiah, γρ̄ kérab. ፩፻፻፻. GALL. Fente, ouverture, crevasse. ITAL. Fessura, apertura. GERM. Ein spalt, klack. HISP. Hendedura. ANGL. A clef, a cutt. } Cic. 2. de nat. deor. Unde porrò ista divinatio? quis invenit fissum jecoris? quis cornicis cantum notavit.

Fisslo, nis: Findendi actus. { γρ̄ bekiah, γρ̄ kérab. ፩፻፻፻. GALL. Fendement. ITAL. Fendimento. GERM. Spaltung. HISP. Hendedura, obra de hender. ANGL. A cleaving. } Cic. 2. de nat. deor. Quibus quum terra subigerentur fissione glebarum ab illo aucto genere, ut poëta loquuntur, vis nulla unquam afferebatur.

Fissills, e: Quod fissum est, aut findi potest: ut, Fissile robur, fissile lignum. { γρ̄ siv, γρ̄ siv. GALL. Aisé à fendre. ITAL. Quel che si puo sender à spezzar. GERM. Gespalten / oder das sich gern spalten lässt / spaltig. HISP. Cosa que ligeramente se puede hender. ANGL. That may be cloven or slitte. } Col. lib. 9. cap. 1. Erat fissilis stirps. Virg. 1. Georg.

— fissile lignum

Scinditur.

Plaut. Aul. sc. 3. a. 2. Non fissile haberes caput.

Fissuta, : Rima, vel divisio quæ fit findendo. { γρ̄ bekiah, קִקְנֵה נֶקֶק. γρ̄ siv. GALL. Fente. ITAL. Fessura, apertura. GERM. Ein spalt. HISP. Hendedura. ANGL. A clefie. } Colum. lib. 5. cap. 10. Fissuram cuncto tædæ pincæ adigit. Plin. lib. 10. cap. 63. Quorum in digitos pedum fissura divisa est, ea numerosiora in foetu. Hinc sunt Bifidus & Trifidus, pro eo quod est in duas, vel tres partes divisum. Unde orbis à poëta eleganti epitheto dicitur trifidus, quod in tres partes sectus sit.

Fissum, i. || substantivè pro fissura, rima. || γρ̄ γιδίν. ANGL. A clefie. } ut Fissum ani, id est, rima in ano. Cels. lib. 5. cap. 21.

FINGO, is, xi, ctum, à φίγειν. Formo, informo. { γρ̄ jatsfár, בָּרָא, בָּדַחַת, חֹלֶל. וְהַרְאָה, יְהַרְאֵה. GALL. Feindre, faire, & former. ITAL. Fingere, formare. GERM. Machen / gestalten / formieren. HISP. Hacer cosa de barro, comprender. ANGL. To faine, to forme and make. } Unde & figuli dicuntur: & vas fictile, quod formatur ex argilla, aut creta. Plaut. Amph. Hic me interpolabit, meumque os suget denuo. Sal. in Catil. Quæ natura ventri prona, atque obedientia finxit. Laetant. lib. 1. Itaque homines eorum simulachra finixerunt, ut habent aliquod ex imaginum contemplatione solatum. Est enim generale vocabulum ad omnia quæ ingenio manuque artificiose formantur, ut apud Ciceronem lib. 1. Offic. Apum examina, non fingenorum favorum causa congregantur, sed quum congregabilia natura sint, singunt favos. Virg. 8. Aeneid.

— & corpora fingere lingua, hoc est, lambendo formare.

Aliquando significat simulare, οἰγανεῖν. Cicet. in epist. Suscipe meas partes, & cum te esse finge, qui ego sum. Aliquando ponitur pro excogito, & comminiscor. Cicet. pro Quint. Hæc causa à te per summam malitiam facta est.

Fingite me dignum tali nece.

Ovid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Senec. cap. 15. de tranq. Flere in alienis malis, & frontem suam fingere. Plaut. Curc. sc. 1. a. 5. Pejorem non vidi, neque audivi, neque dici, aut finge potest. Idem Asin. sc. 1. a. 2. Finge fallaciam. Idem Capt. sc. 1. a. 2. At fugam fingeatis. Tibull. lib. 4.

Seu me finge equum (vita altera.)

Fingere ex sua natura cæteros: hoc est, cæteros ex suo ingenio judicare. Cicet. pro Amerino: Homines antiqui, qui ex sua natura cæteros finixerunt. Fingit causas ne det, i. cavillatur. Terent. Eunuchs. postquam sentit metecum quoque rem habere, fingit causas ne det sedulò. Fingere sermonem ad voluptatem alterius, hoc est, componere & accommodare. Cic. de Amic. Hos delectat assentatio, his factus ad ipsorum voluptatem sermo quum adhibetur, orationem illam vanam testimonium esse laudum suarum putant. Hujus verbi composita sunt, Affingo, quod est fingendo aliquid addo, οἰγανεῖν, immixtus, immixta. Laet. lib. 3. Nihil nos affingimus, nihil nos addimus. Habebant hæc, qui fecerunt: legebant in quos haec dicta sunt. Confingo, simul fingo, simulo. συμφέρειν. Terent. in Phorm. Omnia hæc confingam, quod erit mihi bonum, atque commodum: quum tu horum nihil refelles, unicam scilicet. Difflingo, quod factum firmatumque fuerat, destruo, ἀποφέρειν. Hor. lib. 3. Carm. Od. 29.

— neque

Difflinger, infectumque reddet.

Senec. Dissipatum instaurat, atque difflingit, id est, in diversas formas fingeit. Effingo, de quo suprà.

Fictus, quoniam participium est à verbo passivo singor, id est quod formatus. { γρ̄ noisár, וְהַשְׁׂרָה, παραπόμπει. GALL. Feint, contrefait, contrové. ITAL. Formato, finto, simulato. GERM. Gemacht/gestalt. HISP. Fingido o simulado. ANGL. Fayned, counter faite. } Cicet. in Calepini Pars I.

Pisonem, Ex argilla & luto factus homulus. Idem i. de Orat. Sunt autem quidam ita naturæ muneribus in iisdem rebus habiles, ita ornati, ut non nati, sed ab aliquo Deo facti esse videantur. Aliquando ex participio fit nomen, & tunc idem significat quod falsus, aut simulatus, οἰγανεῖν, ιπιωθεῖν. Ter. in Eunuch. Quæ vera audivi, taceo, & continuo optimè: sin falsum, aut vanum, aut factum est, continuò palam est. Cicet. de Amic. In amicitia autem nihil factum, nihil simulatum: & quicquid in ea est, idem verum & voluntarium est. Ovid. 13. Metam.

Prodere rem damnum fixit, factumque probavit.

Ibid. Detrectavit furore militiam facta. Idem ibid.

Tutius est igitur factus contendere verbis,

Quam pugnare manu.

Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Nam neque factum, neque pictum, neque scriptum in poëmatis.

Fictè, adverb. simulatè, { παραπόμπει, αἴγανεῖν. GALL. Feintement, par fiction & feintise. ITAL. Fintamente. GERM. Erdichlich / fälschlich. HISP. Fingiendo. ANGL. Fayned like. } Cic. Ap. Pul. lib. 3. Nam ut vetus nostra similitas antea stimulabat me ut caverem, ne cui suspicionem factè reconciliatae gratia darem. Idem pro domo sua, Ius à majoribus nostris qui non factè & fallaciter populares, sed verè & sapienter fuerunt; ita comparatum est, &c. Factè & simulatè loqui. Cicet. Quint. fratr. lib. 1. וְהַשְׁׂרָה, וְהַשְׁׂרָה נָזְתָּה.

Fiction, nis, verbale. { γρ̄ jetsér. νοίσης, וְהַרְאָה, וְהַרְאָה. } Ut, illa adhuc audaciora fictiones personarum, quæ εργάτες. Quintil. Gell. lib. 18. cap. 11. Futum dedecorasse linguam Latinam vocum fictionibus.

Fictrix, icis. { וְהַרְאָה יָזְרֵתָה. וְהַרְאָה, וְהַרְאָה. } Cic. 2. de nat. deor. Ejus autem universæ fictricem & moderatricem, divinam esse providentiam.

Fictor, is: Figulus, qui ex creta atque argilla opera facit. { γρ̄ jotsér. וְהַרְאָה. GALL. Celuy qui fait du bâton forme, comme un potier, celuy qui forme & crée. ITAL. Quello che fa vasi di terra. GERM. Ein gediche oder erdichtung. HISP. Fingimiento. ANGL. Aayned like, a forged tale. } Plin. lib. 10. cap. 54. Quædam & circa incubitum sponte natura gignit, ut in Ægypti fragmentis est scriptum. Cicet. 2. de Orat. Jam integræ sententiae, tam veræ, tam novæ, tam sine fragmentis fucōque puerili, &c. Figmentum capræ (de statua & imagine.) Gell. cap. 22. lib. 5. Et lib. 20. cap. 5. Figmenta nova verborum.

Figmentum, quod factum est: à fingo, is. { γρ̄ jetsér. וְהַרְאָה. GALL. Feintise, chose feinte & controve. ITAL. Finitione, cosa finita. GERM. Ein gediche oder erdichtung. HISP. Fingimiento. ANGL. Aayned like, a forged tale. } Plin. lib. 10. cap. 54. Quædam & circa incubitum sponte natura gignit, ut in Ægypti fragmentis est scriptum. Cicet. 2. de Orat. Jam integræ sententiae, tam veræ, tam novæ, tam sine fragmentis fucōque puerili, &c. Figmentum capræ (de statua & imagine.) Gell. cap. 22. lib. 5. Et lib. 20. cap. 5. Figmenta nova verborum.

Figgūl̄ys, Fictor dicitur, qui ex creta atque argilla opera facit. { γρ̄ jotsér. וְהַרְאָה, וְהַרְאָה. GALL. Potier, ou faiseur d'ouvrages de terre. ITAL. Vasaio, che fa vasi di terra. GERM. Ein hafner. HISP. El que hace alguna cosa de barro. ANGL. A potter, a worker of images in earth. } Plin. lib. 35. cap. 12. Dibutades Sicyonius fagus primus plasticen invenit Corinthi filia opera. Colum. lib. 11. cap. 1. Tam docendus est futurus villicus, quam futurus figulus, aut faber.

Figūli opes, κτείνειν וְהַרְאָה, de rebus incertis, ac neutiquam duraturis. Quemadmodum figurorum vasa facile comminuantur quolibet casu. Refertur à Diogeniano.

Figūlinā, æ, seu quod magis à doctis usurpatur per syncopen, figlinæ. Officina figuli. { κτείνειν. GALL. Vne poterie. ITAL. Bottega di vasaio. GERM. Das hafners werkstat. HISP. La casa donde algo se hace de barro. ANGL. A potters workhouse. } Plin. lib. 7. cap. 5. Figlinas primus Chorœbus Atheniensis invenit. Varr. 1. de re rust. c. 2.

Figūlinā, dicitur ars figurorum. { κτείνειν, וְהַרְאָה. GALL. L'art de poterie, ou de faire ouvrages de terre. ITAL. Arte de far vasi con imagini di terra. GERM. Die hafnerkunst. HISP. Arte de hacer vasos de barro. ANGL. The potters craft or occupation. } Plin. lib. 35. cap. 12. Figlinarum opera imbricibus tubulis tegulisque ad balineas hamatis, vel adjecta coctilibus latereculis frontatisque, aut quæ rotâ sunt.

Figlinus, a, um, adjekt. { κτείνειν, κτείνειν. GALL. De potier de terre. ITAL. Pertinenze à maestro de vasi di terra. GERM. Das zu den hafnern kunst gehört. HISP. Cosa perteneciente à maestro que hace vasos de barro. ANGL. Of a potter. } ut, Figlinæ creta, quæ figuli utuntur. Plin. lib. 10. cap. 21. & Varr. 3. de re rust. cap. 9. Figlinum opus. Plin. lib. 31. cap. 3. Ollisque è figlino opere crudis.

Figūl̄ts, e, quod ad figulum pertinet. { κτείνειν. ANGL. That belongeth to a potter. } Plant. in Epid. Versutor es quam tota figuralis. Creta figuralis, qua utuntur figuli. Colum. lib. 6. cap. 16. Solet etiam ipsum animal vivum creta figurati circundati. Cels. lib. 1. c. 3. Creta figuralis.

Figlinum, i. Opus ipsum figuli. { κτείνειν. GALL. Ouvrage de terres. ITAL. Opera di terra. GERM. Hafniers werkstatt geschir. HISP. Obra de barro. ANGL. The potters work. } Plin. lib. 34. cap. 18. Alii elimant scobem in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur figlinum.

Fictili, quod est factum à figulo, quod ex terra, vel ex alia materia factum est, ut Fictilia vasa. { וְהַרְאָה. GALL. Fait de terre à potier. ITAL. Di terra, cosa fatta, o vaso di terra. GERM. Töpferei von hafner gemacht. HISP. Cosa hecha de barro. ANGL. That is made by the potter or of potters clay. } Plin. lib. 35. cap. 12. Quin & defunctos sese multi fictilibus dolis condi maluerunt. Urna fictilis. Cicer. in Parad. Pocula fictilia. Tibull. lib. 1. Elegiar. Fictilia vasa. Cicer. ad Attic. lib. 6. Dii fictiles. Propert. lib. 4. Eleg. 1.

Fictile, sub. vas. { שְׁמַן cherés. κτείνειν, δράκιον. GALL. Un vaseau de terre. ITAL. Vaso di terra. GERM. Hafnierge schirr/dus erden gemacht.

HISP. Vaso de barro. ANGL. A vessel of earth. Juven. Sat. 11.

Et quadringentis nummis condire gulosum

Ticile.

Idem Satyr. 3.

Fictilius cœnare pudet.

Auson.

Fictilibus cœnasse ferunt Agathoclea regem.

Plin. lib. 35. cap. 13. Quoniam eō pervenit luxuria, ut etiam fictilia pluris constent, quām murrhina. ¶ Fictilibus tantum certo die divites utebantur. Senec. cap. 12. de consol. ad Helviam.

Fictilius, a. um: quod fictum est, & simulatum. ¶ *wharagradis*. GALL.

Feint, controuvé. ITAL. Cosa finta & simulata. GERM. Erdicht. HISP.

Cosa fingida y simulada. ANGL. That is fayned. ; ut, Ratio fictitia,

quæ ficta est, & falsò excogitata.

Figūrā: Forma, species. { יְהוָה תֹּאֵר, חַמְוֹנָה temunāh. ēd. & , תְּבִנָה, תְּבִנָה. GALL. figure, trait, façon. ITAL. Figura, aspecto. GERM. Ein figur/ oder gestalt. HISP. La figura, o imagen de alguna cosa. ANGL. A frome or fashion. ¶ Figura autem dicta est à fingendo, ut author est Gell. cap. 28. lib. 3. Cicer. lib. 1. Offie. Principio corporis nostri magnam natura ipsa videtur habuisse rationem, quæ formam nostram reliquāmque figuram in qua esset species honesta, eam posuit in promptu. Idem 5. de finibus. Figura est forma & statura corporis nostri ad naturam apta. Terent. in Eunuch. Nova figura oris, color verus, corpus solidum, & succi plenum. Ovid. 2. Metamorph.

— adimam tibi namque figuram,

Qua tibi, quāque places nostro importuna marito.

Idem Eleg. 1. lib. 1. Trist.

Sic que concubitus varios, Venerisque figuras

Exprimit, est aliquo parva tabella loco.

Tibul. lib. 4.

— apta vel herbis,

Aptaque vel cantu veteres mutare figuras.

Figura (inquit Asconius) est circa gestum, siūmque membrorum: status circa ornatum & habitum vestis. ¶ Figura etiam apud Grammaticos & Rethores vocantur flosculi quidam orationis, à consueto loquendi usu recedentes. Quintil. lib. 9. cap. 1. Figura est conformatio quædam orationis remota à communi, & primum se offerte ratiōne. Figura pro scommatibus. Suet. in Vesp. Amicorum libertatem, causidicorum figuræ, Philosophorum contumaciam levissimè tulit. ¶ Parva figuræ (ut apud Aristot. μικρὴ κόμη) pro atomis individuisque corpusculis. Lucret.

Dicere enim possis cœlestis fulminis ignem

Sustinem magis, & parvis constare figuris.

Figūto, as: Formo, & figuram induco. { יְהוָה תֹּאֵר, בְּנֵי chāk. מְרֻחָה chikāh, יְהִיאר. ḥnugatīn. GALL. Figurer, former, façonner. ITAL. Figurare, formare. GERM. Gestalten/ ein form geben. HISP. Figurar, hazer figura à imagen. ANGL. To forme or fashion. ¶ Cicer. de Nivers. Mundum Deus ea forma figuravit, qua una omnes reliquæ formæ concluduntur. Colum. lib. 6. cap. 27. Assidua & nimia cupiditate figurantes sibi ipsæ Venerem. ¶ Figurare os pueri, per transla: ionem. Horat. 2. Epist. 1.

— os pueri tenerum, balbūmqur figuret.

Hoc est, optimo sermoni assuefaciat. Figurare, item imaginari. Quint. in gladiatore. Est quidem felicibus difficultis miseriarum vera & stimatio. Figurate tamen potestis qui tunc animus mihi, quæ cogitatio fuerit. Curtius lib. 7. Utinam prudentius esset solicita pro filio, & non inane quoque species anxiō animo figuraret. Figurare orationem, figuris distinguere & aspergere. Quintil. lib. 9. cap. 1. Illud tamen notandum, coite frequenter in easdem sententias & tropum, & figuram. Tam enim translatis verbis, quām propriis figuratur oratio. ¶ Figurari, pro in figuram aliquam (ut est rectum esse, jaccere, vel resupinari) conformari atque statui. De situque dicitur. Cels. lib. 7. cap. 26. Homo tum resupinus, eo modo quo in curatione ani figuratur, super subcellium, aut lectum collocandus est. ¶ Composita sunt, Configuro, quod est Compono, & simul formo. ḥnugatīn. Lactant. lib. 7. Quoniam homo ex rebus diversis, ac repugnantibus configuratus est, anima & corpore. Præfiguro, de quo infra.

Figūratūs, part. Formatus. { יְהוָה metōar, בְּנֵי mechukkēh. ḥnugatīn. GALL. Figuré, façonné. ITAL. Figurato, formato. GERM. Gestaltet. HISP. Figurado ANGL. Formed, fashioned. ¶ Cicer. de nat. Deor. Quid de duobus loquar, quorum ipsa iurgia declarant, non esse se ad onus accipendum figurata? Oratio figurata, quæ figuratum coloribus, veluti flosculis quibusdam est exornata, λόγος ḥnugatīn.

Figūrālo. { יְהוָה tōar, חַמְוֹנָה temunāh. ḥnugatīn. GALL. Figurement, façon. ITAL. Figuramento, fazzone. GERM. Gestaltung. HISP. Aquella obra de figurar o hazer imagen. ANGL. A forming, or fashioning. ¶ Plin. lib. 11. cap. 37. Ut in unoquoque poscit figuratio. ¶ Figuratio, pro imaginatione. Quint. decl. 6. Si quisquam figuratio quadam in malorum conditione judicem ponat, &c. Id est, imaginetur. Gell. lib. 17. cap. 2. Diurnare, ex ea figurazione est, quæ dicitur perennare.

Figūrātē, adverb. significat per figuram.

Figuranter, ḥnugatīn, idem quod figuratē. Diomedes Gramm. lib. 1. Albesco enim non habet Albeo, licet figuranter. Virgilius,

— campique ingentes ossibus albent.

FINIS, is, generis utriusque, à γεν. dicebant enim olim scire, γεν. μετρ. nunc finire. { γένος kers, ονος soph. בְּנֵי ghebūl. πέπλος, τείχος. GALL. Fin, ex: remit, bout & achievement. ITAL. Fine, termine. GERM. Das end. HISP. El fin o termino o cabo de obra. ANGL. The end of any thing. ¶ Virg. 1. Aeneid.

— quem das ad finem Rex magne laborum?

Ibidem lib. 4.

Hac finis Priami fatorum.

Varro apud Non. Ita bellum hujus horribilis finis facta. Est autem finis terminus, sive extremitas in unaquaque re: hoc est, id quo una-

quæque terminatur res, πλῆρος. Varii autem sunt hujus dictio: usus. Multis enim modis dicimus quippiam esse finem rei aliqua. Est enim finis terminationis: ut pratum dicitur finiri, ubi terminatur. Finis consummationis: ut domus finitur, quando consummat: ut vestis finita est, quando consuta est, ut indui possit. Ritus et finis consumptionis: Sic dicimus cibum esse finitum, & candelam finitam, quando consumpta est. Ovid. 13. Metam.

— meūmque

De voceas fine fine caput.

Velleius: Finis imperii (Tigranis sup.) terminatus Armenia. Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

— posito deberem fine laborum

Vivere.

Idem Eleg. 2. lib. 1. Trist.

Non ego divicias avidus sine fine parandi.

Sen. de consol. ad Marc. Decessit filius tuus, i. decurrit ad eum finem, ad quem omnia properant. Vellei. Nec finis, nec modus ambitus. ¶ Fini, pro fine. Gell. cap. 3. lib. 1. Quatenus quāque fini. ibid. Hic fini amandam est. Vide plura in frā. Velleius, Felix Sylla si cundens vincendi & vivendi finem habuisset. Ovid. 13. Metam.

Iam bellum in fine est.

Plaut. Afin. sc. 3. a. 3. Sermoni finem face tuo. Idem Catull. de sum. Beren.

Captam Asiam Ægypti finibus adjiceret.

Id est, terminis, limitibus. Plaut. Amph. Properè de finibus suis exercitum deducerent. Est etiam finis intentionis, hoc est, intentio operarii. ὀνομασία. Hinc artifices finem vocant id, ad quod omnia referuntur, & cujus gratiā cætera fiunt: ut, Finis medici est curare: finis oratoris est aptè ad persuadendum dicere. ¶ Non statim fini appetit. Herodotus in Polymnis, οὐ τὸ παλαιόν ἐπί τοῦ τερπνοῦ μηδὲ ἀργόν τὸ πελάσιον τοπίον: id est, Et vetus adagium, quod è dictum est, non statim cum initio apparere finem. Convenientia quorundam præproperas spes, qui negotio vix cœpto, statim abstrahunt se rem factam habere: quum sœpe exitus non respondet initii.

Finis, ablative apud Jureconsultos usitatus, pro usque ad finem, ut usque ad modum & quantitatem. Papin. l. 1. D. de pign. Pacto plau: ciuit, ut ad diem usuris non solitus, fructus hypothecarum uis compensaret fini legitima usuræ. Hotomanus. Plaut. Men. sc. 2. Osse fini dedolabo (i. osse tenuis.) Ita vet. lib. & Passer. Et Gell. cap. 19. lib. 13. Hac fini hominem dimisit (i. tum demum.) Vt alia exempla supra in Finis.

Finēs, ium, sibiūs in plurali numero, pro terminis, & limitibus. GALL. Bornes, limites, confins. ANGL. Boundes or marches. ¶ Ter. in Hebe. Simus & Crito vicini nostri h̄ic ambigunt de finibus, me cepere: bitrum. Cæs. 3. bell. Gall. Quorum per fines ierant. Habes exempla alia, supra in Finis. ¶ Nonnunquam etiam in singulati numero invenitur in hac significatione, licet tariūs. Liv. lib. 33. Redemptus inde Ligurum extremo fine, cum agresti præda, in agmen incidit Romanum. Idem, Ligurum duo millia fere ad extremum finem provinciæ Gallicæ, ubi castra Marcellus habebat, venerum. Tacit. lib. 16. Apud finem Ligurum id temporis erat. ¶ Hinc composita sunt, Affinis, & Confinis, pen. prod. Unde Confines agri dicuntur, qui eodem loco fiunt ḥnugatīn, contigui.

Fœnalis, e, quod pertinet ad finem, vel quod finem significat. Sic finalis causa à Dialecticis dicitur, proper quam quæque res fit. Et finalis quæstio à Jurisconsultis, quæ de finibus est, in qua de finibus regis agitur.

Finio, is, ivi, itum. Perficio, absolvo. ¶ ἂρ σαφής, טר בגמאר, ḥnugatīn chillāh. בְּנֵי chischlim. παρεῖν, τείχιο. GALL. Finer, ou finir, arrester, faire fin & conclusion. ITAL. Finire, compire. GERM. Enden vollenden / ausmachen. HISP. Fenecer, y acabar. ANGL. To finish or end. ¶ Apul. Sive opus finiam quod incepit. Plin. de viris illis. Quum inter Romanos & Albanos bellum fuisset exortum, ducibus Hodilio & Suffetio, placuit rem paucorum certamine finite. Quint. lib. 8. cap. 6. Quod ex genere cœperis translationis, hoc delimit. Multi enim quum initium à tempestate sumpserint, incendio, ut ruina finiunt. Sonec. cap. 14. de consol. ad Marc. Finire citò luctus. Ovid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.

Quilibet hanc salvo vitam mihi finiat ense.

Ibid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.

vt via finita est.

Quintilian. (ut semel finiam.) Ovid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.

Finiet olim hanc fugam.

Idem lib. 13. Metam.

Finierat Telamone satus (i. dixerat.)

Tib. lib. 4.

— regna vago Tomyris finivit Araxe.

¶ Animam finivit. Ovid. 7. Met. Dolores finire. Virgil. 12. Aeneid. Gladio finire dolorem. Ovid. 1. de Pont. ¶ Aliquando est terminus ponere, metari. ¶ בְּנֵי gatāl. ḥnugatīn. Sic dicimus finire alicui provinciam certo tempore, pro præscribere alicui tempus admis: strandæ provinciæ, quo elapsio de provincia debeat decedere. Cic. Attic. lib. 8. Marcelloque Consuli finienti provincias Gallicas Cœlend. Martiis, restitit. Sic etiam finire regiones animo dicebantur augures, quum fines templi animo designabant. Liv. 1. ab Urbe, signum contra longissimè conspecta oculi ferebant, animo finivit. Finire agros, est cuilibet agri sui fines præscribere. ¶ Finite libidinem muliebrem (id est, modum ei statuere.) Liv. lib. 34. ¶ Accipitur etiam finire, pro Definire. Quintil. lib. 2. Ante omnia, quid sit Rhetorice, quæ finitur quidem variè. Idem, Qui à nobis finitur Orator. Sic finit, & definitio, pro eodem accipiuntur. Idem lib. 2. cap. 16. Hic igitur frequentissimus finis, Rhetoricem esse viam persuadendi. Sic sapius eodem capite. ¶ Finire, absolutè, pro vita decedere. Tacit. lib. 5. Sic Tiberius finivit octavo & septuagesimo tertatis anno.

Finitorēs, dicuntur terræ mensores, metatores, decempadatores, qui agrorum terminos constituant. ¶ בְּנֵי ḥnugatīn. GALL. Mesureurs de terre, bornieurs, arpenteurs. ITAL. Misuratori di terreni. GERM. Aufzielder

Aufzsteller / scheidherren / marchleut. HISP. Medidores de las tierras. ANGL. Bounders of landes, setters of marches. } Plaut. in Paenul. Ejus nunc regiones, limites, confinia determinabo, ei rei factus finitor sum ego. Cicer. pro lege Agrar. contra Rul. Quæstori permittant, finitorem mittant: ratum sit quod finitor uni illi à quo missus erit, renuntiaverit. Finitor rerum maximus, Statius 8. Theb. ¶ Finitem item vocant Latini, quem Graeci ὁ τοπος, hoc est, circulum, partem cœli conspicuam nobis à non conspicua dimentem.

Finitio, nis: Definitio. { ὁ τοπος, ὁ τοπος. GALL. Definition, determination. ITAL. Definitione, determinatione. GERM. Ausstellung / beschreibung. HISP. Definicion, ð determination. ANGL. A setting of marches, à bounding. } Quint. lib. 5. cap. 13. Finito posset esse pro nobis. Idem lib. 10. cap. 16. Huic substantiae maxime convenit finitio. Idem lib. 5. cap. 10. Propriis confirmatur finitio, differentibus solvitur. Et in ea significatione usus est Gell. cap. 9. lib. 55. & cap. 19. lib. 13.

Finitus, part. quod cessavit, atque desit esse. { ἥδιον saph, תַּכְלִילָה. מִגְבָּרֶת, וְאַזְבָּרֶת. GALL. Fini, cessé, achevé. ITAL. Finito, cessato. GERM. Geendet, aufgehört. HISP. Fenecido, acabado. ANGL. Finished, ended. } Plin. lib. 18. cap. 27. Dabitur & aliud finiti stigoris indicum.

Finitimus, a. um: Vicinus, seu propinquus, hoc est, fines nostros attinens. { תַּכְלִילָה mighbál, תַּכְלִילָה schachén. וְאַזְבָּרֶת. GALL. Voisin, prochain. ITAL. Vicino, finitimo. GERM. Ein aniosser / nahgelägner. HISP. Cosa cercana è comarcana. ANGL. Night, or bordering upon. } Liv. lib. 1. Jam res Romana adeò erat valida, ut cuiilibet finitimum civitatum bello par esset. Mari finitimus est aér. Cic. 2. de nat. Deor. Falsa veris finitima sunt. Idem 4. Acad. Inferre bellum finitimus. Idem pro lege Manilia. Ovid. Eleg. ult. lib. 4.

— finitima circumsonat armis.

Idem Eleg. 3. lib. 5. Trist.

— finitimo cinctus premor undique Marte.

No, sis, factus sum, à φύσει. Significationem passivam habet, quamvis vocem habeat verbū neutri: vnde etiā inter neutra passiva à Grammaticis numeratur. { תַּחֲשֵׁב neheśah, תַּחֲשֵׁב hajah. וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Eſtre fait, devenir. ITAL. Eſſere fatto, divenire. GERM. Werden. HISP. Ser hecho. ANGL. To be made. } Veteres Factor, dicebant voce passiva. Unde apud Catonem legitur, Græco ritu faciebantur Saturnalia. Hinc mansit præteritum Factus sum. In præsenti optativi, & ppterito imperfecto subunctivi. Contra morem verborum quartæ conjugationis assumit literam inter i, & r, ut fierem dicimus, profiri; & fieri, pro firi: in reliquis temporibus à præsenti formatis sequitur inflexione verborum quartæ conjugationis. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Nunquam ratus sum fore, ut tibi fierem supplex. Idem Moſt. sc. 1. a. 1. Quid vis fieri? Non omnes possunt olate unguenta exotica. Idem Men. sc. ult. a. 5. Manè auctio fieri. Item, Solentne oculi tibi duri fieri. Ibid. sc. 5. a. 5. Item Cure. sc. 2. a. 1. Jam bibes. A. Diu fit. Et in Autul. sc. 1. a. 4. Ut quæ fierent, fieret particeps. Idem Amph. sc. 4. a. 4. Amphitruones fitote gemini. Et Cure. sc. 1. a. 1. Liv. Andron. apud Non. c. 7. Firum est. Cato apud Priscian. lib. 8. Mote Græco siebantur Saturnalia. Fores fire mihi volentes propitia. Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Fite cauſa mea Lydi barbari(i. Italici.) Idem in Amph. Pater curavit uno ut foetu fierer. (Fieret prima longa.) Et in Pseud. sc. 5. a. 1. Fiat, geratur mos tibi. Idem Aut. sc. 4. a. 1. M. Desponde (mihi filiam.) E. Fiat. Idem Cure. sc. 2. a. 5. Da hanc huic uxori. T. Fiat. Idem Men. sc. 2. Quis hic est, qui adversum fit mihi? Idem Capt. sc. 2. a. 5. Ut vis, fiat. Horat. lib. 1. Epist. 1.

Nunc agilis fito.

Idem 4. Carm. Ode 13.

Fis anus, & tamen

Vis formosa videbit

Ludisque & bibis impudens.

Terent. in Eunuch. Biduum latem ut concedas solū. PH. Siquidem biduum. Verū ne fiant isti viginti dies. Cicer. pro Domo sua. Quid te aut fieri, aut fingi dementius potest? Compositum ejus est Confio. Item, Infir, & Defir, quæ vix aliter quam in tertia persona leguntur. Componitur præterea fio, penè cum omnibus dictionibus, cum quibus componitur facio, exceptis præpositionibus, cum quibus raro componitur: ut, Calefacio, calefio: Tepefacio, tepefio. &c. ¶ Ponitur quandoque fio pro æstimari, ημησος. Cic. in Latio. Tertius verò ille finis teterimus, ut quanti quisque ipse se faciat, tanti fiat ab amicis. ¶ In tertia persona quandoque pro Evenit, contigit. επειδη. Cicer. lib. 1. Offic. Fit autem interdum ut nonnulli omissa imitatione majorum, suum quoddam institutum consequantur. ¶ Fiet tibi acceptum, pro referetur. Plin. epist. 120. Sed licet cesseret illæ tempestate detentæ: tu tamen meruisti ut acceptum tibi fieret: quod quominus non exhibetes, non per te stetit. ¶ Fient in illum exempla. Terent. in Eunuch. Quid ais? in quem exempla fient? ¶ Fiet obyiam. Cicer. Attic. lib. 6. Obviam mihi fit tabellarius. ¶ Fiat, particula est permittentis ac concedentis, aut annuentis aliquid. Plaut. Pseud. Agite, amovemini hinc vos intrō nunc jam, ac meis vicissim date locum fallacis. S. Fiat, geratur mos tibi. ¶ Fieri potest, ιχθες. Cic. de Amie. Neque fieri possit ut non statim alienatio, disjunctioque facienda sit. ¶ Fieri, pro sacrificari. Liv. lib. 7. deo. 4. Decemviri ut fieret ediderunt (i. ut sacrificaretur.) Ideo facere, pro sacrificare, suprà in Facio. ¶ Fiere, pro fieri, vide apud Gell. cap. 7. lib. 19.

Ficus olim dicebatur, qui postea Hircus dictus est. Terent. Scaur. de Orthogr.

Firmus, adjetivum: Stabilis, constans: à ferendo, quod constanter omnia ferat. { יְהִי naamán, נָחָן, פָּנָחָן, וְאַזְבָּרֶת, וְאַזְבָּרֶת. GALL. Firmes, stable, assuré. ITAL. Fermos, stabile. Calepini Pars I.

GERM. Steif/vest/ bestendig. HISP. Cosa firme y fuerte. ANGL. Sure, stable. } Plaut. in fine Asin. Nemo est ingenio tam duro, neque firmo pectore, quin sibi benefaciat. Terent. in Hecyr. Adeon' pervicaci esse animo; ut puerum praetores perire. Ex quo firmiorum inter nos fore amicitiam posthac scites? ¶ Firma fides. Plaut. Capt. sc. 1. a. 5. Haec reperta fides firma nobis. ¶ Uxor firma, cuius pudicitia in tuto est. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Non tamen in nostro firma futura toro.

Item, firmus proposito. Velleius, & Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

Nihil adeò validum est, adamas licet alliget illud.

Vt maneat rapido firmius igne Iovis.

Suet. in Tib. cap. 8. Firmus & patiens. ¶ Firmus cibus dicitur qui validus est, & ut Varto de re rust. lib. 2. cap. 12. loquitur, alibilis. Firma porio, id est, multi nutrienti. Celsius lib. 2. cap. 18. Firmior ex frumento pótio est, quo firmus fuit ipsum frumentum: firmior ex eo vino quod bono solo, quam quod tenui natum est. Firma valetudo, dicitur integra, valida & robusta. Et qui robusta est corporis habitudine, firmus dicitur. Cic. Tironi. Te penitus rogo, ne te tam longæ navigationi & viæ per hyems, nisi bene firmum, committas. Item Firmus dicitur munitus, instructus, paratus, ὁρεις. Planus Ciceroni; Me ut venirem, copiasque conjungerem togavit, eoque magis, quod Antonius ab equitatu firmus esse dicebatur, & Lepidus non mediocrem quidem equitatum habebat. Cæsar lib. 2. de bell. civ. Firmissima totius Provinciarum civitas. Sueton. in Calig. cap. 5. Firmiora de aliquo judicia, & majora: Firmum vinum dicitur quod durabile & firmum est. Virg. 2. Georg.

Stunt etiam Ammine & vites, firmissima vina.

Gell. cap. 5. lib. 13. Firmum hercle vinum & jucundum (Rhodium, sup.) Hinc firmitas vini dicitur, quam vulgus potentiam & durabilitatem vocat. Plin. lib. 14. cap. 2. Principatus datur Ammineis propter firmitatem, seniore proficiente vini ejus ubique naturam. ¶ Alioqui firmitas idem est quod stabilitas, aut constantia. { תַּכְלִילָה amanah, תַּחֲשֵׁב chozkhah. וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Fermeté, constance. ITAL. Fermezza. GERM. Standhaftigkeit/beständigkeit. HISP. Firmeza. } Cic. 2. de finib. Firmitatem tamen & constantiam, si modò fuit aliquando in nobis, eandem cognosces quam reliquisti. ¶ Firmitas, soliditas. Cic. 1. Philip. Gladiatoria corporis firmitas, (de Anton.) Plaut. in Moſt. Age, specta postes cujusmodi, quanta firmitate facti, & quanta crassitudine. Ibid. sc. 2. a. 1. Patet sedulò in firmitatem (sup. ædes & liberos,) &c. Huic opponit Infirmitas, hoc est, imbecillitas, ab Infirmitus, quod imbecillum significat.

Firmitas, atis, quid sit, vide in dictione præcedenti.

Firmítudo, inis: firmitas. { תַּכְלִילָה amanah, תַּחֲשֵׁב chozkhah. וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Fermeté, constance. ITAL. Firmeza. GERM. Steife, beständigkeit. HISP. Firmeza. ANGL. Sverness, stableness. } Plaut. Asin. Si istam animi firmitudinem obtines, salvi sumus. Cic. ad Attic. lib. 10. Per enim magni æstimo tibi firmitudinem animi nostri, & factum nostrum probari. Vocis firmitudo, ad Heren. lib. 3. Minus firmitudinis habere. Cic. 1. de Invent.

Firmè, adverbium, constanter, inconcurrens. { תַּחֲשֵׁב bechozkhah. וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Fermement, assentement. ITAL. Fermamente. GERM. Steife, standhaftigkeitlich / beständiglich. HISP. Firme y fuertemente. ANGL. Firmelie, stedfastlie. } ut, Firmè accurate rem suam: id est, non segniter, sed acti & diligenti animo. Plaut. Persa. Atque ædepol firmè, ut quisque rem accurat suam, sic ei procedit. Asseverare aliquid firmissimè. Cic. Attic. lib. 11. Satis firmè animo concipere & comprehendere aliquid. Idem 2. de finib.

Firmè, adverbium, constanter, inconcurrens. { תַּחֲשֵׁב bechozkhah. וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Fermement, assentement. ITAL. Fermamente. GERM. Steife, standhaftigkeitlich / beständiglich. HISP. Firme y fuertemente. ANGL. Firmelie, stedfastlie. } ut, Firmè accurate rem suam: id est, non segniter, sed acti & diligenti animo. Plaut. Persa. Atque ædepol firmè, ut quisque rem accurat suam, sic ei procedit. Asseverare aliquid firmissimè. Cic. Attic. lib. 11. Satis firmè animo concipere & comprehendere aliquid. Idem 2. de finib.

Firmè, aliud adverbium, firmè. { תַּחֲשֵׁב bechozkhah. וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Affirmer, fortifier, assurer, confirmier. ITAL. Fermare, stabilire. GERM. Steife und vest machen / bestätigen. HISP. Firmar, fundar, & establecer. ANGL. To mak suer, to establish. } Cæsar lib. 3. de bell. civ. Firmavit nostros milites: & Plin. Firmare fidem. Liv. Firmabatque cum Africis maximè præsidii. Lactant. lib. 4. Superest ut verbis facta firmentur. Plin. lib. 14. cap. 18. Est contra in Lycia quæ solutam alvum firmat. Cæsar, His rebus pace firmata. Terent. Hecyr. Aliud si scirem, quæ firmate meam apud vos possem fidem sanctius, quam jurandum, id polliceret tibi Laches. Tacit. lib. 4. Vetustum asylum ut firmaretur potentibus, id est, confirmaretur. ¶ Firmate, pro Asseverare. Tacit. lib. 1. Vix quicquam firmare ausim. Idem lib. 4. Lacedæmonii firmabant annalium memoriā. Hujus complicita sunt, Affirmo, Confirmo, Infirmo, Refirmo, & Obsfirmo: quotum significaciones vide suis locis.

Firmatus, part. { תַּכְלִילָה amanah, תַּחֲשֵׁב chozkhah. וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Confirmé. ITAL. Confermato. GERM. Bevestigt, gesteckt. HISP. Confirmado. ANGL. Made suer or stedfast. } Cic. pro Cluent. Consilio, & ratione noadum firmatus adolescentis animus. Virg. 4. Eelog.

Hinc ubi jam firmata virum te fecerit atas.

¶ Firmata fides. Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Nisi das firmatam fidem te introituras.

Firmator. { תַּחֲשֵׁב mekim, תַּכְלִילָה mechim. GALL. Confirmator. ITAL. Confermatore. GERM. Ein bevestiger oder bestätter. HISP. Confirmador. ANGL. Heyat establisheth and maketh sure. } Tacit. lib. 2. Missus tamen Drusus, ut retulimus, pacis firmator.

Firmamén, inis: firmamentum. { תַּכְלִילָה amanah, תַּחֲשֵׁב chozkhah, וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Fermeté, appuy, force. ITAL. Fermezza. GERM. Veste/sterke, HISP. Firmenza. ANGL. Establishment. } Ovid. 10. Metam.

ruptosque obliqua per ungues

Porrigitur radix longi firmamina trunci.

Firmaméntum: Soliditas, stabilitum, robur, vires. { תַּכְלִילָה amanah, תַּחֲשֵׁב chozkhah, וְשֹׁׁמֶעֶת. GALL. Fermeté, ANGL. Firmamento. }

V. 2 APPENDIX.

appuy, force. ITAL. Firmamento, fermezza. GERM. Bevestigung. Hisp. Firmeza. ANGL. Establishement, strength. { Cic. de Amic. Stabilitatis, constantiaeque ejus, quam in amicitia querimus, firmamentum est fides. Unde etiam Cels. lib. 13. cap. 12. nervos vocat firmamenta membrorum, quod in illis constat totius corporis robur & soliditas. Idem cap. 1. lib. 2. Ad patientia vices firmamentum facere (i. dura- re, Passer. interprete.) Rhetores Firmamentum appellant, quod à Quint. vocatur continens causæ, à Græcis οὐρίζεται, hoc est, cardinem illum, circa quem totius causæ decisio versatur. Nostri Jurisconsulti vocant Punctum decisorium litis. Author ad Heren. lib. 1. Nam in ea nec ratio, quare fecerit, queritur, nec firmamentum queritur, quoniam non lubeat ratio.

Firmum castellum, Pomponio & Straboni: Firmum, Ptolemy: Fitmanorum castellum, Plinio. Est urbs Italæ in Piceno, vulgo Ferino.

Fiscus, i. masc. gen. Ascon. Fisci, fiscinæ, fiscellæ, sportæ sunt utensilia, ad majoris summae pecunias capiendas. { ἡρόν Λύδος sal chorii. τάλαντον, μεγέθειν. GALL. Un panier d'osier, ou une corbeille. ITAL. Paniero, cesto. GERM. Ein gelt forb. Hisp. Esfuerda texida de esparto, la canasta, un vaso de vimbre. ANGL. A basket of twiggles. { Unde quia major summa est pecuniae publicæ, quam privatae, factum est ut fiscus pro pecunia publica dicatur. Hæc Asconius. { Φίσκος, μεγέθειν. GALL. Le revenu, ou le domaine d'un prince, ou d'une république, le fisc. ITAL. Entrata di principe. GERM. Des gemeinen guts seckel der schatz einer oberkeit oder eines Fürsten. Hisp. La hacienda publica, o perteneciente al Rey. ANGL. The eschecher or exchequer, a kinges treasure. } Alii malunt fiscum principis dici, æratum vero publicum. Plin. ad Traianum, At fortasse non eadem severitate fiscum, qua æratum cohibus? imo tantò majore, quanto plus tibi licet de tuo, quam de publico credis. Cicer. 2. Verr. Ei quoque negotio fisci Sicilienses minabantur. Corn. Tacit. lib. 1. Primam ac vicissim legiones Cecina legatus in civitatem Ubiorum reduxit turpi agmine, quum fisci de Imperatore rapti inter signa, interque aquilas veherentur. Inde Confiscare, pro in æratum redigere. Suet. in Augusto. Devictis his & confiscatis, promissa veteranis præmia solvereantur. { Fiscus item, pro qualo oleatio, qui cervici torcularis supponitur, ne faces in lacum cum oleo defluant: vel etiam in quo olivæ ponuntur, quum subjiciuntur prælo, ut amurca, id est, olei fæx, aliquantis per exinaniantur, id est, exsudet, & per vimina perfluat. Colum. lib. 12. cap. 47. Postero die cribratur, & novo fisco inclusa, prælo supponitur, vehementerque premitur, ut exsudet quantulum, cuncte habet amurcae. Eodem lib. cap. 49. Deinde intrita oliva novo fisco includitur, & prælo subjicitur, ut tota nocte exprimatur. Idem cap. 50. Sereno celo manu distingi olivam oportet, & substratis tegetibus, aut cannis, cribari & purgari: tum diligenter mundata protinus in torcular deferri, & integrum in fiscis novis includi, prælisque subjici, ut quantum possit paulisper exprimatur.

Fiscalis, e: quod ad fiscum pertinet. { οὗτος φίσκος, ἡγεμονία μεγέθεις. GALL. Fiscal, des appartenances du fisc. ITAL. Pertinente al fisco. GERM. Das zu dem gemeinen seckel oder eines Fürsten schaß gehört. Hisp. Cosa perteneciente à la hacienda del Rey. ANGL. Belonging to the kinges treasure. } ut, Jus fiscale, fiscalis causa. Fiscales calumniæ dicebantur delatorum, quod qui alias accusabant, nonnunquam ex fisco eis addicebatur pars multæ, qua accusati multabantur.

|| Fiscarius, qui fisci curam habet, exactor publicarum pecuniarum, qui annuas præstationes repetit. ||

Fiscinæ, à φάρμακῳ, etsi diminutivum esse videtur à Fiscus, ejusdem tam en est significationis. { ἡρόν Λύδος sal chorii. τάλαντον. GALL. Un petit panier ou corbeille faite de junc, d'osier, ou autre semblable matière. ANGL. A basket, or such like thing of twiggles. } Varr. de re rust. lib. 1. cap. 22. Ita sunt ferè quæ ex viminibus materialiæ rustica fiunt, ut corbes, fiscinæ, tribuna, mallei, & rastelli. Siebant etiam fiscellæ ex sparto, quod junci genus est apud Hispanos frequentissimum circa Carthaginem novam. Col. lib. 11. cap. 2. Sive regio fetulæ, vel corticis ferax est, apibus alvearia fieri debent: sive palmæ spartive ut fœcunda est, fiscinæ, sportæ, seu virgultorum corbes ex vimine. { Denique fiscinæ nomine comprehenditur omne vasis genus quod ex vimine, aut junco, aut simili materia contextum est. Cic. in Oratione pro Flacco, posuit pro calathis illis juncis, in quibus fucus inclusæ in alias regiones transvehuntur. Homini (inquit) Phrygi, qui arborem sibi nunquam vidisset, fiscinam sutorum objecisti Ovid. lib. 4. Fast.

Se mea falx ramo lucum spoliavit opaco,
Vnde data est agræ fiscina frondis ori.

Fiscella, æ, diminut. Vas vimineum, aut ex juncis, in quo lac coagulatum caseus extimetur, vel in quo casei feruntur. { τάλαντον. GALL. Petit panier d'osier. ITAL. Cestello, paniero. GERM. Ein kräutlein oder kräutstein/käsindestein. Hisp. El capacho. ANGL. A little basket of twiggles, a chesefatt. } Tibull. lib. 2.

Tunc fiscella levi detexta est vimine junci,
Raraque per noxiles est via facta sero.

{ Item fiscella dicitur qua boum ora, faucesque jumentorum capistrantur. Φιλέσ. { GALL. Une museliere faite ou de cuir, ou de corde, ou d'osier, que l'on pend au museau des mullets, chevaux, &c. de peur qu'ils ne fassent mal. } Plin. lib. 18. cap. 19. Fiscellis capistrati boves oportet, ne germinum tenera decerpant. Cato de re rust. c. 54. Boves nisi per hyemem, quum non arabunt, pasci non oportet: nam viride quum edunt, semper id expectant: & fiscellas habere oportet, ne herbas secentur quum arabunt.

Fiscellus, pro codem. Col. lib. 11. cap. 38. Mox fiscello ligneo inclusas extimito. } Fiscellus, casei mollis appetitor: ut casillones, casillotum liguritores. Dici ita videtur, quod ex ipsa fiscella caseum recentem apparat.

Fisculum, quasi fisculum, à colando oleum dictum, vel quasi fiscella olei. Isid. lib. 20. cap. 14.

Fisculo, as. Apul. de Deo Socratis, de Platonicis dæmonibus loquens: Eorum de numero prædicti curant singula eorum, proinde ut est

euique tributa provincia, vel somniis conformandis, vel extis fissi- ciandis, vel præteribus gubernandis. Fisculare igitur eum aperte vicera, timari extra fidendo. ||

Fisculis, vide Fido.

Fistula, æ. Machina est qua pavitores utuntur, utrinque ansata, qua pali magna vi in terram adiunguntur. { μήρος τε ὄργανος τὸ ιδεῖον. GALL. Une hie de quoy on enjone les pilotis en terre, ou pour assurer & applanir le pavé. ITAL. Machina da fissare i pali nel fiume, & quello instrumento da battere sopra i fossi quando s'acciona le strade per far gli passi, beccio, machina. GERM. Ein jochschildges mit welchen man die pfeiler in die tiefe eines wassers hinab treibt. Hisp. Maço grande, ingenio para hincar rogas, ò ingeñio de dos ansas para maçonnar. ANGL. An instrumento to drive piles of wood in to the ground, a rammer. } Vitr. lib. 7. Si plano pede erit rudetandum, quadratur solum si sit perpetuò solidum, & ita exequatur, & inducat cum statumine iudicis: sin autem omnis, aut ex parte congestius locus fuerit, fistulationibus cum magna cura solidetur. Utitur & haec voce Plin. lib. 13. { Fistula alia est magnæ molis, qua trahalit matricis in terram pangitur, aut in alveum fluminis, quæ funibus tollitur, & pondere suo remissa illiditur: cuiusmodi Parisis saepè videntur. Cujus generis intelligendum est fuisse illud Cæsar. 3. de bell. Gall. Hæc cum machinationibus immissa in flumen defixerat, fistulæ adegerat, non sublæ modo direxerat, &c.

Fistulatum, dicitur fistulæ exæquatum: unde & Fistucatio apud Vitruv. loco jam citato, pro ea exæquatione areæ accipitur, quam suprà descripsimus. Plin. lib. 17. cap. 11. Sicuti terram circa radices fistulas spissandam. Vide Budæum in annotationibus in Pandect. pagina 572.

Fistula, æ, propriè dicitur, ut Pomponius ait, per quam aqua educta fusa: à fundendo, sive ferendo: sicut tubi à tumore, & canales à canna, quod ad earum similitudinem facti sint. { τάλαντον chalil, τυρ tinnib. σφεληξ. GALL. Tuyau, flute, fistule. ITAL. Fistola. GERM. Ein teuchel. Hisp. Flauta o caña para tañer. ANGL. A pipe to weigh water, also a pipe. } Sunt tamen qui Græcum esse putent, etiamsi deduci à verbo φέρειν, hoc est, inflatio, vel inspicio. Cic. in Rabir. Et si C. Marius, quod fistulas quibus aqua supeditabatur, iugis Optimi Maximi templis, è sedibus praecidi imperarat, &c. Ia apud Varro. lib. 3. de re rust. cap. 5. Suet. in Ner. cap. 31. Ex fistulis flores spargere. { Ab hisus similitudine dictum est instrumentum musicum, quo flatu canitur, cuius Pan dicitur inventor fuisse, ut fert. Plin. lib. 7. cap. 56. } Ein pfieff. } Virg. 2. Eclog.

Est mihi disparibus septem compata eiemis.

Fistula.

Pastoritia fistula, apud Cic. de Orat. id est, rustica & sylvestris Minilio. { Fistula etiam ἑγένηται, iter urinæ, sive canalis, quo mingendo meat lotiuni. Cels. lib. 7. cap. 30. Nam qui meatum fistulæ, quam illo loco ἑγένηται Græci vocant, parum patefaciunt, cum majore pericolo cōdem revolvuntur. Vide Iter. { Fistula item à medicis appellata ulcera manantia, angusta, callosa, & sinuosa, ex abscessibus frētūlē curatis ortum trahentia. Plin. lib. 20. cap. 9. Extrahit fistulas vitæ cum sulphure & resina, etiam arundines cum pice. Ibid. cap. 9. Si etiam fistulas eluxaras, & tumores revocari, quæque discent opus sit. { Est etiam fistula in homine per quam spiratur, seu cibus degreditur. Nam duas esse fistulas constat, spiritalē scilicet, & cibales: illa spiritum meare, hac cibum potumque descendere. Spiritales Celsius asperam arteriam nominat, Græci vocant τρόχια. Interit vocatu: gula, σφεληξ. Plin. lib. 9. cap. 7. Branchiæ non sunt bætae, nec delphinis: hæc duo genera fistulis spirant, quæ ad pulmoem pertinent. Gell. cap. ult. lib. 17. scribit Erasistratum medicum dicere duas esse quasi canaliculas quasdam, vel fistulas, eaque ab oris faucibus proficisci deorsum, &c. Adi ipsum Gellium.

Fistulatör, is. Accipitur pro tibicine, ut est apud Gellium cap. 11. lib. & Cic. de Orat. Sed fistulatorem domi relinquetis. { τάλαντον chalil σφεληξ. GALL. Fluteur, jöueur de flutes. ITAL. Trombetta. GERM. Ein pfieff. Hisp. Aquel que tañe flautas, como de cañas. ANGL. A piper or fluter. }

Fistulo, as: Fistulam ago, & in modum spongæ cavernulas habeo. { Διατριῶσαι, τενυγράδειν, γύρουμεν. GALL. Se trouer & devenir plus de trous. ITAL. Far più cavernæ, divenire cavernoso come le spongiæ. GERM. Durchbohren oder volllöcher sein wie ein schwamm. Hisp. Hacer fistulas, ser afistolado. ANGL. To pippe. } Plin. lib. 18. cap. 11. Genua terræ ejus pulvrea summa inferior bibula, & pumicis fistulas vice.

|| Fistulæ, atis, sibili. Gloss. A.L. ||

Fistulæ, sibili. Sibilare hoc loco est fistulare. Lamprid. de Heliogabal. : Ipse cantavit, saltavit, ad tibias dixit, tuba cœcinit, panduravit. Pandurizare enim est fistula canere. Si ilius autem dicitur propriè sonitus quem emitit fistula. Ovidius:

Et norunt pastoræ fistula montes.

Unde & pastoritia fistula, pro sibili, Ciceroni.

Fistulosus, a, um: quod est spongæ instar factum, hoc est, foraminibus plenum. { αὐλόδως. GALL. Plein de trous comme l'éponge. ITAL. Cavernoso como la spongia. GERM. Lacherecht als ein schwamm. Hisp. Cosa afistolada. ANGL. Full of holes lyk a sponge. } Unde caseus fistulosus apud Colum. lib. 7. cap. 8. quum est parum pressus. Fistulosa terra. Plin. lib. 17. cap. 5. Fistulosus cancer, morbus. Cum cap. 157.

Fite, fitote: vide Fio, supra.

|| Fitialis, facetus, eloquens, urbanus. Gloss. Arabicol. à fando, ut editur.

Fitilla, vide Fritilla.

Fitus, pro fit. Cato.

Fivere, frigere, antiqu. fest.

Fivit, fugit. Fest. ||

Fixulam, à figendo, pro Fibula veteres usurparunt, Festus.

Fixus, a, um: participant, vide Figō.

F L

Flabellum, Flabellifer, Flabilis, Flabrum: vide Flo.

FLACCIO,

Habti, fabulosi, ventosi. Lege Fabulosi. Perfecti. Juven. Sat. 8.

Inter carnifices & flagros Sandapilarum.

Perfecti verò non sunt Flabri, sed Fabri.

Flaccio, es, ui : Languo. { נַכְבָּה נַאֲלָה, גַּדְאָו. GALL. Se flétrir, se faner, devenir flétri & fané. ITAL. Divenir languido, fiacco. GERM. Wälck sein / lüdenlächt oder lampecht sein. HISP. Marcitarse, enflaquecerse. ANGL. To be withered, to fadde, to fayle. } à quo Flaccus, Languidus fio. גַּדְאָו. Columell. lib. 13. Paucisque hotis dum flaccescat, in sole habeto : deinde in umbra assiccato, & ita condito. ¶ Flaccescit oratio, per translationem, quæ nullas habet dicendi vites. Cicer. de clar. Orat. Servio Galba, Dein quam otiosus stylum prehenderat, motusque omnis animi, tanquam ventus hominem defecrat, flaccescet oratio. ¶ Compositum est, Conflaccesco, quo usus est Gell. lib. 1. pro detumusco. Nam fluctus qui flante Aquilone maximi & creberimexcitantur, simul ac ventus se posuit, sternuntur & conflaccescunt, & mox fluctus esse desinunt.

Flaccidus, a, um : Languidus. { נַכְבָּה נַאֲלָה, גַּדְאָו. GALL. Flétri, fané. ITAL. Languido, fiacco. GERM. Wälck / lampechtig / lüdenlechting. HISP. Marchito, flacco. ANGL. Lolling, flagging. } Plin. lib. 15. cap. 39. Hanc esse folio maximo, flaccidóque, & albicante. Unde flaccidi, sive flacci dicuntur, quorum aures pendulae & non arrectae. Idem lib. 8. cap. 51. Colum. lib. 8. Caper flaccidis & prægravantibus autibus exiguo capite habetur optimus. Hinc cognomen familiæ Romanæ deductum est, quod primus in ea gente autes haberet deorsum pendentes.

Næci dicebantur, qui aures latas haberent, & ob magnitudinem deorsum reflexas. Cic. lib. 1. de natur. deor. Redeo ad deos : ecquos non insigni nota strabones, aut pætulos esse abitramur ? ecquos nævum habere, ecquos filos, flacos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis ? Flacco habere, inquit Sipontinus, pro Ad terendum habere. Plaut. Perii : flacco habebit jam illuc homo lumbos meos. Flaccæ aures. Varro cap. 2. lib. 9. de canibus auriculis magnis ac flaccis. Flaces, vide Fraces.

Flagellæ, orum, parvum flagrum. { יְגִילָה וְגִילָה. בְּלָשׂוֹת. GALL. Les verges & scions ou bonts menus & déliez des branches d'arbres. ITAL. Tralci, capi di viti. GERM. Die kleinen Zweiglein an den zarten Schöflein so von den gärtchen oder alten stöcken herfür wachsen. HISP. Ramos altos de la vid. ANGL. The small and long twigs of a tree. } In vicibus dicuntur teneriores palmites, ex annulis sarmamentis enati : prius flabella (ut quibusdam placet) à ventore flatu & agitatione dicta : quanquam alii à flagris potius deduci malunt, quæ longitudine & flexibilitate referre videntur. Colum. lib. 5. At certè in ordinariis vitibus utique obtinendum est, ne pluribus flagellis emacientur, nisi propaginibus futuris prospiciemus. Virg. 2. Georg.

Néve inter vites corylum sere, néve flagella

Summa pete, aut summas defringe ex arbore plantas.

Frequentissime accipitur pro loro, sive alio quovis verbere, quibus servos nudatos cædere solebant. { וְשָׁחֵט שְׁחָטֶה. GALL. Fleau, senet. ITAL. Virga da battere i tristi. GERM. Ein geisel. HISP. Apote. ANGL. A scourge, a whippe. } quod pœna genus gravius erat, quam fustibus cædi. Marcell. lib. in servorum, ff. de pœnis, Ex quibus caesis liber fustibus cæditur, ex his servus flagellis cædi, & domino reddi jabetur. Cic. pro Rab. Porcia lex virgas ab omnium civium Romanorum corpore amovit : hic misericors flagella retulit. ¶ Flagella præterea sunt quibus autigæ utuntur, quæ excusa clatum reddunt bonum. Mart. lib. 4.

I proficies nihil, hoc casas licet usque flagello.

Virg. 5. Æneid.

— signum clamore paratis

Epirides longæ dedit, insonuitque flagello.

Flagello, as, are : Flagello cædo, sicut verbero à verbere, & fustigo à fuste. { מְבָקֵשׁ הַבְּחָבָה, יְסִירָה. GALL. Fouetter, flageller, battre. ITAL. Flagellare, battere, sforzare. GERM. Geißeln mit geißen schlagen. HISP. Azotar, o herir, o hostigar. ANGL. To scourge, to whippe. } Mart. lib. 1.

Lumina syderibus certent, mollisque flagellent

Colla comea.

Plin. lib. 18. cap. 30. Messis ita alibi tribulis in area, alibi equorum gressibus exteritur, alibi perticis flagellatur. Suet. in Calig. cap. 26. Flagellavit quæstorem ueste detracta. ¶ Inter gum flagellare, de viuio gestu manus dixit Quintilian. ¶ Item increpate atque personate. Et Martialis. Epigt. 13. lib. 5.

Area flagellat opes.

¶ Flagellare annonam, est annonam duriorem facere, ut Hermolaus scribit : & ob id à Græcis νιυράλαι appellati, quasi pretio non parcentes, propter quod annona ingravescere solet. Plin. lib. 33. cap. 12. Aut aliquis prævalens manceps annonam flageller.

Flagitium, ii, à flagito : vitium flagitatione dignum. Crimen gravius cum turpitudine & dedecore conjunctum : à flagitando (ut putatur) dictum, sive à flagris : quod vel flagitatione, hoc est, expostulatione, vel flagris dignum sit. { יְגִילָה שְׁחָבָרָה, גַּדְאָו risch-bál. בְּלָשׂוֹת, מְבָקֵשׁ, מְלָאָה. GALL. Méchanceté, comme paillardise & tels vices. ITAL. Sceleraggine, ribalderia. GERM. Ein großer laster, ein schwärme missenthal die straff würdig ist. HISP. Pecado como la luxuria. ANGL. A mischievous deed, a mischness. } Cic. in Catone, Suprà vero & adulteria, & omne tale flagitium, nullis aliis illecebri excitari, nisi voluptatis. Idem, Tantamne oblivionem in scripto præservit, ut ne legens quidem senserit quantum flagiti admisisset. ¶ Pro lenocinio. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Insimulate me ausus es summi flagiti (i. lenocinii.) Gellius cap. 1. lib. 1. Vitia flagitiis leviora sunt. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Filio sciente id facere flagitium patrem (de adulterio, seu stupro.) Idem Cura. sc. 3. a. 1. Magnum flagitium probrumque expergescas, bene monstrantem pugnis cædis. Idem Men. sc. 2. a. 4. Clanculum hæc flagitia facere te censebas potesse. Ibid. sc. 1. a. 5. Isthaec flagitia non possum perpeti. Mox, Tua flagitia pati ? & in Pseud. sc. 5. a. 1. Quod danni fecisti & flagiti in adolescentia. ¶ Pro formidine. Idem Men. sc. 5. a. 5. Qui me com-

plevit formidinis (i. flagiti.) ¶ Pro culpa. Idem Pseud. sc. 1. a. 5. vers. 3. Nam si cecidero, vestrum erit flagitium (ô pede.) i. vestra erit culpa, vobis erit turpe. Ibi enim servus ebris suos alloquitur pedes. ¶ Flagitium pro errore. Cicer. de natur. deor. Ista enim flagitia Democriti, sive etiam ante Leucippi, esse corpuscula quædam levia, alia aspera, rotunda alia, pattim autem angulata, curvata quædam, & quasi adunca : ex his effectum esse cœlum atque terram, nulla cogente natura, sed concursu quodam fortuito. Salust. Jugurth. 96. Id neque flagitium militiae dicitur : ita se mores habent. ¶ Flagitium aliquando periculum significat, ut vult Nonius. Lucil. lib. 29. Quietè poscente minùs, & præbent rectius multò, & sine flagitio. Plaut. in Epid. Abiero : flagitio cum majore post redde tamen. Hinc apud Plaut. damnum, sive dispendium videtur significare.

Flagitiosus, a, um : Sceleratus, flagitiis contaminatus, fœdus, turpis, גַּדְאָו raschah. בְּלָשׂוֹת, מְבָקֵשׁ. GALL. Méchant, plein de toutes paillardises & autres méchancetez. ITAL. Scelerato, malvagio. GERM. Lasterhaftig, boshaftiglich. HISP. Vicioso, luxurioso, criminoso. ANGL. Vengeable full of naughtiness. } Salust. in Catil. In tanta, tamque corrupta civitate, id quod factu facillimum erat, omnium flagitiorum atque facinorosorum circum se, tanquam stipatorum catervas habebat. Cic. de Amic. Itaque video rebus injustis justos maximè dolere, imbecillisibus fortes, flagitiosis modestos. Flagitiosa vita. Cic. 6. de finib. Flagitiosa libidines. Idem 4. Verr.

Flagitiosè, adverb. Iniquè, sceleratè. גַּדְאָו, בְּלָשׂוֹת, מְבָקֵשׁ. GALL. Méchamment, malicieusement, lascivement. ITAL. Sceleratamente, malvagiamente. GERM. Lasterlich, boshaftiglich. HISP. Luxuriosamente, y viciosamente. ANGL. Mischievouslie, wickedlie. } Cic. 2. Verr. Patres conscriptos judicia & malè & flagitiosè tueri. Idem 5. de finib. Flagitiosè descivit à Stoïcis propter oculorum dolorem. Impurè ac flagitiosè vivere. Idem 3. de finib. Flagitiosissime inservire aliorum amoris. Idem in Catil.

FLAGITO, as : à flagro, as. Instante peto, exigo, requiro, & quasi jure quodam meo deposco : habetque in se majorem vim quam Postulo : & quandoque accusativo tantum jungit. { וְשָׁבֵד bikkesh, נַעֲמָד shaâd, יְנַדְּבָר patšar. בְּלָשׂוֹת, מְבָקֵשׁ. GALL. Demander quelque chose affectueusement, ou importunité. ITAL. Dimandare con instanza. GERM. Mit anhalten erfodern / treulich begäten. HISP. Demandar con importunidad. ANGL. To ask importunatly or without cease. } Cic. pro Quint. Tametsi causa postulat, tamen quia postulat, non flagitat, præteribo. Quandoque habet accusativum cum ablativo, mediante præpositione. Cæl. 1. bell. Gall. Interim quoridic Cæsar ab Heduis frumentum quod essent polliciti, flagitat. Quandoque etiam constituitur cum duobus accusativis, ut apud Sueton. in Vitell. Tum fœneratorum & stipulatorum, publicano-rumque, qui unquam aut Romæ debitum, aut in via portotioni flagitassent, vix ulli pepercit. ¶ Flagitare, pro accusare. Tacit. lib. 17. Mox compertum pecuniam publicam avertisse, ut peculatorum flagitari jussit. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Si non dabis, clamore magno & multum flagitabere. Idem ibid. sc. 7. a. 4. Flagitare sæpè clamore in fôro cum libella nusquam est. Item, Flagitare & sectari, dixit de creditore. Gell. cap. 6. lib. 17. ¶ Pro infamare, Cato : Intercutibus stupris flagitatus, h. e. ut Scaliger in Fest. ad occentare exponit, intestinis probris infamatus. ¶ Hujus composita sunt, Conflagito. Plin. lib. 34. Tanta populi Romani contumacia fuit, ut magnis theatri clamoribus reponi apoxyomenor conflagitaverit. Efflagito, de quo supra.

Flagitans, Particip. Cic. de Arusp. resþ. Ecce iisdem authoribus, Pompeio principe, qui cupientem Italiam, flagitantes vos, Populum Romanum desiderant, non autoritate sua solùm, sed etiam pre-cibus ad meam salutem excitavit, restituti sumus.

Flagitator, verbale, qui assidue petit. { וְשָׁבֵד mebakkesch, נַעֲמָד schoel, יְנַדְּבָר potfer. בְּלָשׂוֹת, מְבָקֵשׁ. GALL. Demandeur importun, qui demande sans cesse. ITAL. Chi dimanda con importunità. GERM. Ein ernstiger begäter / ein gutzler / ein überlägner heuscher. HISP. Demandador con importunidad. ANGL. He that asketh importunatlie. } Plaut. in Most. Sol semper hic est usque à mane ad vesperum, quasi flagitator astat usque ad ostium. ¶ Accipitur etiam pro creditore repetente pecuniam sibi debitam. Plaut. in Casin. Duce ex animo curam, atque alienum xs, ne quis formidet flagitatem suum. Gell. cap. 6. lib. 17. Flagitatem apponere (qui repeat creditum.)

Flagratores, Flagriones. Vide Flagro.

Flagro, as : Ardeo : à flamma, vel à flatu quo alitur incendium, quando flagitu excitatur ignis. { פְּלָא dalák, רְבָה bahár. בְּלָשׂוֹת, מְבָקֵשׁ. GALL. Ardre, brûler, estre embrasé. ITAL. Ardere. GERM. Brünnen. HISP. Arder o ser encendido. ANGL. To burn with a flamme of fier. } Virg. 1. Æneid.

Flagrantisque Dei vultus.

Plin. lib. 14. cap. 20. Fax vini siccata recipit ignes, ac sine alimento per se flagrat. Ovid. 6. Fast.

Flagrabant sancti sceleratis ignibus ignes.

¶ Transfetur quandoque ad desiderium amoris, odii, iræ, virtutis, aut vicii. Lactantius lib. 1. Quid Apollo pater ejus, nonne ob amorem quo flagrabat, turpissime gregem pavit alienum ? Et lib. 7. Qui avaritiam opum inexplicibili quadam siti flagrant. Livius lib. 2. Civitas secum ipsa discors, intestino inter patres plebemque flagrabat odio. Ovid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.

— Flagrant odio tua peccora nostro.

Flagrāns, participium, sive nomen ex participio. { פְּלָא dolék, רְבָה boher. בְּלָשׂוֹת, מְבָקֵשׁ. GALL. Ardent, brûlant. ITAL. Ardente. GERM. Brünnend. HISP. Encendido. ANGL. Burning, in a flamme of fier. } ut Flagrans pinus. Virg. lib. 9. Æneid. Flagrans cupiditas. Cicer. 4. Tus. Eximio litterarum amore flagrans. Quint. in procem. lib. 2. Flagrantissimus homo. Cic. de Fato. Suet. in Claud. cap. 36. Flagrantissimum amorem Messalina abjecit. Et Velleius, Nemo flagrantiorem facem subjecit bello.

Flagrantēr, adverbium. { פְּלָאָגָן. GALL. Ardemment, instantement.

d'un grand desir. ITAL. Molto ardentemente. GERM. Einbrünstiglich. HISP. Encendidamente. ANGL. Exceeding, earnestlie. } Tacit. lib. 1. Destinare Confules specie recusantis flagrantissime cupiverat. Flāgrātiā, æ: Ardor. { בְּעָרָה beherāh, תַּבְּרָה tabberāh. φλόγης. GALL. Ardeur, brûlement. ITAL. Ardore. GERM. Brunt. HISP. Ardor d'encendimiento. ANGL. Burning bright, ardent desire. } Gell. lib. 17. cap. 10. propriè est usus: Quod de natura atque flagrantia montis ejus compositum est. Propriè enim dicitur de rebus, quæ per se ardent, flagrant: itaque propriè dicitur, flagrantia fæcis vini naturalis est, quia fæx vini exsiccata, recipit ignes, & sine alimento per se, suaque natura flagrat, ut author est Plinius lib. 20. cap. 14. Flagrantia oculorum, pro ardore. Translate. Cic. pro Cælio. Si denique ita se geret, non incessu solum, ornatu, atque comitatu, flagrantia oculorum, libertate sermonis, sed etiam, &c. Idem Gell. cap. 1. lib. 12. Vigor maternæ flagrantia.

Flāgrum, i, à flagro, acc, quo cædi consueverunt servi. { ψωψ schot. μέσης. GALL. Fouët, verges. ITAL. Flagello. GERM. Ein geisel/nuten. HISP. Açoete cruel para açotar. ANGL. A scourge, a whippe. } Plaut. in Amphitr. Inde cras è promptuaria cella depromat ad flagrum. Idem Asin. sc. 2. a. 2. Gymnasium flagri salveto. Idem in Amphitr. Quem ego ob isthac dicta faciam ferventem flagri. Idem Pseud. sc. 8. a. 4. Stimulis, aut flagris insidiantur servis. Senec. Flagra jussit adferti, (in convivio.) Juven. Sat. 5.

— nec durat imbebis

Flagrapati.

Liv. 8. bell. Pun. Ob quam causam cæsa flagro est Vestalis. Hinc Flaggum, diminutivum.

Flāgrātōēs, dicebantur illi, qui mercede flagris cædi se permittebant. Author Festus.

Flāgrōnēs, dicti sunt servi, quod flagris subjecti sunt. { μαστίχαι. ANGL. Knaves wothie to be scourged. } ut, Verberones à verbere. Nonius. Vide Mastigia.

Flagritribæ. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Eo ingenio sunt isti flagritribæ.

Flāmēn, neutri generis: vide Flo.

FLAMĒN, inis, masculino genere, sacerdotem significat. { GERM. Ein pfaff oder priester. ANGL. A priest. } Dicti sunt flamines, quasi Filamines, quia Græcis φίλαθοι, Petasi genus est. Plutarch. in Num. & Persicum capitis ornamentum. Xenophon. Lucian. Sumbant autem Flamines ab eo Deo cognomen, cui sacra faciebant: ut, Flamen Dialis, δόν Φάρος, hoc est, à Jove, quasi Jovialis: Martialis à Marte: & Quirinalis à Quirino, hoc est, à Romulo. Ratio autem nominis tracta est à filo, quo caput cinctum habebant, ut docet Servius his verbis: Flamines in capite habebant pileum: quod quum per aestus ferre non possent, filio tantum capita religare ceperunt: nam nudis penitus capitibus incedere nefas erat: unde à filo quo utebantur, Flamines dicti sunt, quasi filamines. Plin. lib. 18. cap. 11. Varro Flaminem faba non vesci tradit. Cic. 2. de Legibus, Divisque aliis alii Sacerdotes, omnibus Pontifices, singulis Flamines sunt.

Flāmīnā, Flaminis domus, vel Flaminis uxor: vide Lipsium in lib. 4. Taciti. Gell. lib. 10. cap. 15. Ignem è flaminia, id est, Flaminis Dialis domo, nisi sacram, efferri jus non est. Ovid. 2. Fast.

Ipse ego flaminiam poscentem februa vidi.

Flāmīnīcā, Flaminis uxor erat. Gell. lib. 10. cap. 15. Eadem fermè ceremoniæ sunt, quas Flaminicas sacerdotissas Diales seorsum aiunt observitare. Hoc etiam nomine appellabantur virgines Flaminicæ Dialis præministræ. Author Festus.

Flaminius, a, um: ad Flaminem pertinens. Flaminium πίλαθος. Videlur legendum flammæum. Tamen & flamineum esse potest, quod Flaminia perpetuò uteatur flameo vestimento, ut est apud Fest. || Flaminium, ii, est Flaminis dignitas, sive sacerdotium. Liv. 6. bell. Pun. C. Claudius Flamen Dialis, quod exta perperam dederat, Flaminio abiit. Gell. lib. 10. cap. 13. Uxorem si amisit, Flaminio decedit. Hic nota, Abire, & decedere Flaminio, eo modo dictum, quo abire magistratu, officio, &c.

Flāmīnīūs lictor (inquit Festus,) dicitur qui Flamini Diali sacerorum causa præsto erat. Flaminis Camillus, puer patrimus & matrimus, qui Flamini Diali in sacrificiis præministrabat. Antiqui enim ministros Camillos dicebant. Author Festus.

Flāmīnīōrum, nobilis fuit Romæ familia: ex qua fuit T. Flaminius, qui ad Thrasimenum lacum ab Annibale cum universis penè copiis deletus est. Hic viam Flaminiam stravit à Roma Ariminum usque. Fuit præterea T. Quintius Flaminius, superioris filius, cuius vitam latè exquirit Plutarchus. Hic in suo consulatu Macedonum Regem Philippum acie viçtum è necessitatibus compulit, ut Demetrium filium obsidem daret, Græcæque civitatibus, quæ illius jugo parebant, abstinere cogeretur. Huic frater fuit L. Flaminius, fratri dissimillimus, qui à Catone tum Censore per ignominiam Senatu fuit ejectus, quod quum Gallæ provinciæ præcesset, in gratiam pueri, quem turpiter à se amatum per omnem provinciam circunvexerat, Gallo quendam in convivio suis manibus interemisset. Author Livius.

Flāmīnā via, quæ per portam Flaminiam ad Tyberim siccam Ariminum usque dicit. Sueton. in August. cap. 10. Nomen habet à Flaminio consule qui eam stravit: à quo & Circus Flaminius, & Forum Flaminium nomen acceperunt. Cic. 12. Philip. Tres ergo, ut dixi, viæ: à supero mari, Flaminia: ab infero Aurelia: media Cassia. Ovid. 1. de Ponto, Eleg. 9.

Spicat Flaminia Claudio juncta via.

FLAMMĀ, æ, aliter flama, est fumus accensus, à Græco φλέγω, ardeo. { בְּהָבֵל láhab. φλέξ. GALL. Flambe, flame. ITAL. Fiamma. GERM. Ein feurflamm. HISP. Llama del fuego. ANGL. A flamme of fyre. } Virg. 8. Eclog.

Aspice, corripuit tremulus altaria flammis

Sponte sua.

Tibull. lib. 4.

Vel parvum ætnæ corpus committere flamma.

Item, Sudare ad flammam. Suet. in Aug. cap. 82. Ponitur interdum metaphorice flamma pro periculo. Cic. 2. Tus. Quid de cupiditate

honorum loquat? flamma est, per quam non concurrerint hi, qui hæc olim punctis singulis colligebant? Idem in Bruto dixit, Galba eripuisse se de flamma judicii, quum significare vellet cum libertum esse à periculo judicialis damnationis. Terent. in Eunuch. Et flamma te petere cibum posse arbitror. Quod ad dapes referendum, quæ pro inferiis in rogam mittebantur: unde Catullus scripsit.

Vidisti ipso carpere è rogo cænam.

Et hæc est cæna funeris. Persius,

— sed cæna funeris hares

Negliget iratus.

¶ Præcipitare se ex fumo in flammam, est ita se expedire minore periculo, ut in maximum discrimen se quis conjiciat. Flamma fumo est proxima. Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Commonet adagium, periculum maturè fugiendum esse, quicunque malum evitare cupiat, ei vitandum prius occasionem.

Flammea, lancea. Aurelius victor in Nerone, sub finem veteris libri impressus, lancea legit, ubi veteres libri habent laurea. Lancea enim flagravit ardenter Caio Mario & Lucio Valerio Consulibus, quibus natus est Julius. Julius Obsequens cap. 105. Fax ardens Targnūniis latè visa, subito lapsu cadens. Salisberiensis Polit. lib. 1. cap. 1. Alexandria Macedonis & Octavianus Augusti sub ipso eorum in claritas ignis miraculo declarata est. Lancea enim pro face & flamma usurpatur.

Flammæa viola, Flos coronarii generis, odoris prolsus expers, coluntur flammeo in coronamenta expeditus. φλόξ, φλόζον. Vide Ruel. lib. 2. cap. 137.

Flammæla, æ, diminutivum est à flamma. { φλόζον. GALL. Petite flamme. ITAL. Fiammella. GERM. Ein feurflämlin. HISP. Pequeña llama. ANGL. A little flame. } Col. lib. 4. cap. 14. Undique papilioes co-currunt, dumque circa flammælam volitant, adurantur. || Flammæla, vela, signa rubra imposita hastis, ut milites discernantur. Bulcs.

¶ Flammæla aquatica, herba palustris. H. P. ||

Flammæus, a, um. Ignitus, accensus, flammæ colorem referens. { φλόζεος. GALL. De flambe, ou couleur de flame. ITAL. Di fiamme, fiammeggiante. GERM. Flammechtig / feurig. HISP. Cosa toda la llama. ANGL. Burning, yet is of the colour of a flame of fire. } Cicero. 1. de Divin. ex Accio poëta, Dextrorum orbem flammæ radiatum Solis liquier cursu novo. Col. lib. 5. cap. 5. Quædam partes ejus regionis sic infestantur Euro, quem incolæ Vulturni appellant, ut nisi vites tegminibus opacentur, velut halitu flammæ fructus urantur. Cic. 1. de nat. deor. Sunt autem stellæ naturæ flammæ. Catull. de com. Beren.

Flammæus ut rapidi Solis nitor obscuretur.

¶ Interdum & flammeum dicimus, quod flammæ colorem tenet, hoc est, ardens & lucidum: unde flammeatii dicti sunt, qui flammeum colorem tingebant, ut violarii, qui violaceum.

Flammæum, i. Hermolao genus est veli lutei, seu crocei, quod à nuptis utebatur. { νεργυτός, πίνακος. GALL. Un voile jaune, qui porteont les nouvelles épouses. ITAL. Velo portato dalle sposo. GERM. Ein gattung eines gälben schleiers so vor zeiten die bräute einswegen nach der hochzeit trugen. HISP. El antifaz amarillo de la novia. ANGL. tippit. } Sic dictum, quod eo assidue utebatur Flaminica, id est, Flaminis uxori. Et quia Flamini non erat permisum cum uxore diutium facere, institutum est, ut etiam novæ nuptæ hoc amiculi gente utearent boni omnis causa, & in signum indissolubilis coniugi. Lucanus de Maria iterum nubente Catoni,

Lutea demissos velarunt flammæa vultus.

Plin. lib. 12. cap. 8. Lutei video honorem antiquissimum in nuptiis libus flammæis totum fœminis concessum. ¶ Hujus diminutivum Flammeolum. Juven. Sat. 10.

— sedet illa parato

Flammeolo.

Flammæriūs, ii: Infecto flammæ coloris, qui flammæum colorē sit. { GALL. Teinturier d'escarlate. ITAL. Tintore di colore di grana di scarlato. GERM. Ein färber solcher schleier. HISP. Tintorera grana. ANGL. A dier of scarlett. } sicut violarius, coloris violæ tintor, aut certè flammæorum confector, aut vendor: quo amicili generè novæ nuptæ utebantur, κικνουφαλυπτίος. Plaut. in Anas. Ciniflones, patagiarii, indusiarii, flammeatii, violarii, &c.

Flammæolus, quod flammæ colorē habet, dilutiorem tamen, φλόξ. Col. lib. 10.

Pressaque flammeola rumpatur fiscina caltha.

Flammo, as, Incendo, inflammo: & per metaphoram, incito, excito. { טול libat. בְּהָבֵל bibbir, בִּידְבֵּל hidbhik, הַסִּירָה hesith. φλέξ, παρέξων. GALL. Ietter flamme, flamboyer. ITAL. Infiammare, girar fiamme lampeggiare. GERM. Flammen gâben. Item, Entzünden, brünstig machen. HISP. Encender en llamas. ANGL. To handle, to keep flames or fier. } Tacit. lib. 18. Namque omnes exercitus flammæverat arrogantia venientium à Vitellio militum, quod truces corpore, horridi sermone, cæteros ut impares irridebant. Idem lib. 10. Huius inter se vocibus insistenteis flammæare insuper allatæ à Vespasiano literæ. ¶ Interdum flammare, absolutè legitur pro exardere. Unde flammæa lumina dicuntur, è quibus quidam quasi flammæ colorē micat, quod iratis accidere solet. Virg. 3. Georg.

Exsilit in secum, & flammæa lumina torquens,

Savit agris.

¶ Hinc componitur Inflammo, quod est incendo. Cic. Curt. Non feci inflammandi tui causa, sed testificandi amoris mei.

Flammæandus, flammæa urendus. Tacitus lib. 1. 5. Aut crucibus affixi, ut flammæandi.

Flammatus, a, um: Incensus, incitatus. { טול libat, פְּלַג dolék, φλέξ, φλόξ, φλόζος. GALL. Rouge comme feu, enflammé. ITAL. Infiammato. GERM. Entzündet. HISP. Encendido en llamas. ANGL. Glowing red, inflamed. } Virg. 1. Aeneid.

Talia flammato secum dea corde volutans.

Flammatus Jupiter, id est, flammæa dextra manu tenens pro scepto: ita enim apud antiquos pingebatur. Cic. 1. de Divin.

Principio aetherio flammatus Iuppiter igni

Vortitur, &c.

Hämmescré, est accendi, & flamma corripi. { ψωτή lachát, ρή dák. φλεγέσθ. GALL. S'enflamber. ITAL. Infiammarsi. GERM. Flammend oder feurig werden. Hisp. Encenderse en llama. ANGL. To waxe to a flame. }

Flamniscré, a. um: Flamman afferens, exurens, plus & quo calefaciens, inflammatans. { ψωτή melahét. φλεγόφερο. GALL. Portant flammes, flamboyant. ITAL. Che abbruscia, che apporta fiamma. GERM. Flammengäbert das feurig und flammend macht. Hisp. Cosa que trae flamas. ANGL. That bringeth, a flame. } Cicer. 4. Acad. Fer mihi auxilium, pestem abige à me, flammiferam hanc vim quæ me extuciat.

Hämmigér, a. um: ut, Sol flaminiger. Valer. 5. Argon.

Hämmigéäré, Flamas emittere. Gell. lib. 17. cap. 10. Interdu fumare Ätnam, noctu flamigerare: alias legitur, Flammingare, & correctius.

Hämmigénā, æ: E flamma genitus. φλεγόθην.

Hämmivömüs, a. um: quod flamas vomit. πυρεύσθαι,

Flamonium, flamonius, honor qui datur Pontifici, flaminium. Gloss. Isid.

Flandria, æ. Regio est in finibus Belgarum, ad littora Oceani Septentrionalis posita: in qua sunt urbes insignes Gandavum & Brugæ. Flandres.

Flasca. Isid. lib. 20. cap. 6. Flasca à Græco vocabulo dictæ. Hæ pro rehendis ac recondendis phialis primum factæ sunt, inde & nuncupatae sunt. Postea in usum vini transierunt, manente Græco vocabulo, unde & sumperserunt initium. Dicitur &

Fasco, nis, masc. g. { GERM. Flasche. GALL. Flacon. Hisp. Flascon. } Flatör, Flatūs: vide Flo, as,

Flavō, vide Flavus.

Flavā familia, à flavedine capillorum dicta, quæ tres continuos Romanum populo Imperatores dedit, Vespasianum, Titum, & Domitianum. Flavā colonia, Palæstinæ urbs, primum ab Herode condita, & in gloriam Tiberii Cæsaris, Cæsarea appellata. Postea deducta eò à Flavio Vespasiano colonia, Flavia appellata est. Author Plin. lib. 5. cap. 13. { Die stat Cæsarea in palestina. }

Flavälls, ut Flavialium collegium, apud Suet. in Domitiano, assidentibus Diali sacerdote, & collegio Flavialium pari habitu.

Flaviobriga, φλαβιόβριγα. Oppidum Vardulorum in Hispania citerior: cuius nomen Plin. lib. 4. cap. 20.

Flaviopolis, φλαβιόπολις. Thraciæ oppidum, in eo loco conditum, ubi antea Zela fuerat. Author Plin. lib. 4. cap. 11.

Flavissæ, vide Flo.

Flavium, φλάβιον. Notici oppidum est, apud Plin. lib. 3. cap. 24.

Flavinum, locus Italiæ in Sabinis sub Soracte monte. Vide Serv. in illud Virg. 7. Aeneid.

Hi Soracti habent arces, Flaviniaque arva.

Flavissæ, priscis Latinis sunt thesauri. M. Vattro apud Gell. cap. 10. lib. 2. ait, quos Thesauros Græco nomine appellaremus, priscos Latinos flavissæ dixisse, quod in eos non tude æs, sed flata, signatique pecunia conderetur. Non. cap. 2.

Flavona, φλακάνη Ptolemy. Oppidum est Illyrici, apud Plin. lib. 3. cap. 21.

Flavus, a. um: à flammâ. Color ex vitidi & rufo & albo concretus: hoc est, fulvo clarior, qualis est color auri, & mellis, & aristatum, quæcum maturuerunt. { פָּרָה adhōn. ζαχαρός. GALL. Jaune. ITAL. Biendo, di color d'oro. GERM. Gälb. Hisp. Ruvio ò roxo. ANGL. Bright yellow like a woman's heare. } Flava mella. Martial. lib. 1.

Flavaque de rubro promere mella cado.

Flavus crinis. Virg. 5. Aeneid.

Nondum illi flavum Proserpina vertice crinem

Abstulerat.

Flavi capilli. Ovid. lib. 2. Fast.

Forma placet niveusque color, flavique capilli.

Virg. lib. 1. Georg.

neque illum

Flava Ceres alto nequicquam spectat Olympo.

Ubi Servius, Flava Ceres dicitur propter aristarum matutitatem.

Flavus, genus veltis. Lege Latus clavus.

Flavō, es, ui: Flavus sum, hoc est, ejus coloris cuius est aurum. { פָּרָה adham, פָּרָה hitheadham. ζαχαρός. GALL. Jaunir, devenir jaune. ITAL. Biondeggiare, essere biondo, di color d'oro. GERM. Gälb sein. Hisp. Ser ruvio ò roxo. ANGL. To be yealor. } Col. lib. 2. cap. 21. Sed æqualiter flaventibus jam satis, ante quam ex toro grana indurescant, cum rubicundum colorem traxerunt, messis facienda est. Virg. 2. Georg.

Turbidus & torquens flaventes Ister arenas.

Idem 10. Aeneid.

Tu quoque flavenem prima lanagine malas

Dum sequeris Cytium, &c.

Id est habentem flavenes malas.

Flavescré, est flavum fieri. { פָּרָה adham, פָּרָה hitheadham. ζαχαρός. GALL. Jaunir, devenir jaune. ITAL. I rivenir biondo, di color d'oro. GERM. Gälb werden. Hisp. Venir ruvio, ò roxo. ANGL. To waxe yealor or of golden colour. } Virg. 4. Eclog.

Molli paulatim flavesget campus ari/a.

Herbulæ spicas imitatae, inanibus aristis, ante messem flavescent. Quintil. lib. 1. cap. 3. Plin. lib. 9. cap. 35. Flavescent tamen & illæ (margatitæ) senecta.

Flecto, is, xi, xum, à fluctu. Torquo, inflecto, moveo. { פָּרָה caphaph, בְּרַחַב, חַרְבַּה haváh. καμπύλωσε, καμπίω. GALL. Flechir, ployer, tordre, courber. ITAL. Piegare, torcere. GERM. Biegen/krummen. Hisp. Doblegar ò inclinar. ANGL. To bower, to bende. } Plin. lib. 11. cap. 45. Elephantus poplites intus flectit hominis modo. Flectere iter aliquod, est cursum eò dirigere, vel iter instituere. Liv. lib. 8. ab urbe, ad Privernum cos. flexit iter. Idem lib. 5. Quod ubi parum processit, ad Brundusium flexit iter, prodi id oppidum ratus. Suet.

Calepini Pars 1.

in Tib. cap. 20. Flexere in Capitolium (de triumphante.) Flectere Leucaten, pro Dirigere cursum ad Leucaten. Cic. ad Attic. lib. 5. Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodissime navigamus: & Leucaten flectere molestum videbatur. Ovid. Eleg. 5. lib. 1. Trist.

Fleximus in larum cursus.

Senec. cap. 15. de consol. ad Marc. Flente populo Romano flexit vultum Tibertius. Idem cap. 9. de tranquill. Flectendum est interius in Circi spatiis. Ovid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.

socios ad publica carmina flexit.

Flectere promontorium, κρηπτες ἀρρεν, i. circum promontorium cursum flectere & navigare. Cicet. de Divin. Qui navigant, in flectendis promontoriis ventorum mutationes maximas saepe sentiunt. Apud Priscianum Ennius, Leucaten campant. ¶ Per translationem, flectere animum, est vincere & comprimere. Terent. in Hevir. Istuc est sapere, qui ubicunque opus sit, possis animum flectere. Sueton. in Calig. cap. 9. sive 10. Tumultuantes milites, & in futorem usque præcipites, solus conspectu suo flexit. ¶ Flectere aliquem precibus, est aliquem exorare, commovere, & in nostram sententiam adducere. Cicer. 4. Acad. Si te oratio Luculi flexit, quæ est habita memoriter. ¶ Flectere verbum de Græco. Gell. lib. 4. cap. 3. Hoc vocabulum est de Græco flexum. ¶ Hujus composita sunt, Circumflecto, Deflecto, Inflecto, Reflecto, Offlecto. Vide suis locis.

Flexus, particip. { פָּרָה caphaph. καμπύλη, καμπτεις. GALL. Ployé, flechi, rouné. ITAL. Piegato, torto. GERM. Gebogen. Hisp. Doblegado, inclinado, plegado. ANGL. Bowed, bended. } Ovid. lib. 4. Met.

flexumque genu submisit.

Tacit. lib. 3. Cæsar flexo in mestitiam ore, suam invidiam tali morte quælitam, &c.

Flexas ad mitius iras.

Ovid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.

Ad fratrem casu lumina flexa tulit.

Ibid. Eleg. 9. Flexo genu succubuisse (de supplice.) Idem Eleg. 2. lib. 4. Trist.

Vixta potest flexo succubuisse genu.

Flexus, us: Curvatio, inflexio. { פָּרָה écheph. λύτρωσις, καμπτη. GALL. Flechissement. ITAL. Piega. GERM. Zug / roendung. Hisp. Plegadura. ANGL. A bowing, or bending. } Quintil. lib. 7. cap. 2. Propter flexus capillotum, pars est summa capitum, scilicet vertex. Idem lib. 9. cap. 2. Qui cursu parum valent, flexu elidunt. ¶ In circulo ad metam, ubi inflectebatur curriculum, flexus dicebatur, à Græcis καμπτη, ut & in stadio: & ipsa quoque flexio & lustratio metæ, flexus vocabatur. Plaut. Menach. sc. 2. a. 5. Agite equi, facitate sonitus unguilarum apparent cursu celeri: facite in flexu sit pedum pernitas. In lustranda autem curru meta, in ipsoque flexu maxima aurigandi industria erat, maximumque periculum impetrare. Pers. Satyra 3.

Et meta quam mollis flexus & unda.

Flexus ætatis, quæ vergere incipit, & inclinari. Cic. in Proœm. de Orat. Si infinitus forensium rerum labor, & ambitionis occupatio decursu honorum etiam ætatis flexu constitisset. Sic apud Tacit. lib. 21. Flexus autumni est, quæ atumnus vergere incipit, & inclinari. Item, Mille flexus & artes in defendendo. Quintil.

Flexio: Flexus, anfractus. { פָּרָה écheph. καμπη, καμψη. GALL. Flechissement, tournoyement, courbement. ITAL. Piegamento, inchinamento, torcimento. GERM. Biegung. Hisp. Plegadura, obra de doblegar ò inclinar. ANGL. A bowing, or bending, a turning. } Cicet. in Orat. Idem in Pis. Quos tu mæandros, dum omnes solitudines persquereris: quæ diverticula, flexionésque quæstisti?

Flexibilis, è, quod torqueri, & facile in quamvis pattem curvati potest, tenerum, molle. { καμπύλη, λυγέσ. GALL. Facile à flechir, playable. ITAL. Pieghevole, facile da piegare. GERM. Biegig, das sich gern bucken oder biegen lässt. Hisp. Lo que se puede doblegar. ANGL. Ease to bower or bend or wreath. } Ovid. 3. Amor.

Nobis flexibiles curvantur Apollinis arcus.

Cic. pro Milone. Nihil enim est tam molle, tam tenerum, tam aut fragile, aut flexible, quæ voluntas erga vos, scilicet civium. Idem 3. de Orat. Nihil est tam tenerum, tam flexible, neque quod tam facile sequatur quocunque ducas, quæ oratio. ¶ Flexibilis ætas, per translationem, pro molli & tenera, quæque facile flecti potest in quacunque partem. Cicet. ad Brutum. Videtur in eo esse bona indoles, sed flexibilis ætas, multique ad depravandum parati.

Flexillis, e: Flexibilis. { λυγάδης, λυγέσ. GALL. Facile à flechir. ITAL. Pieghevole. GERM. Biegig. Hisp. Lo que se puede doblegar. ANGL. Ease to bower, or wreath. } Plin. lib. 11. cap. 37. Sed quibus cervix è multis, vertebratisque orbiculatum ossibus flexilis ad circumspicuum articulorum nodis jungitur. Ibidem, Item omnium auriculae ad narres, quæ modicum eminent, flexili mollitia. Cornu flexile. Ovid. 5. Metam.

Flexuōsūs, a. um: quod varios, vel multos habet flexus, tortuosus. { ζωτήριον hakallathón. καμπύλη, καμψη. GALL. Tortu, qui ut en tournoyant. ITAL. Di molti giri, torto in giro. GERM. Voll krümnen oder rencken. Hisp. Doblegable, doblegado, plegado. ANGL. That hath many turnings or windiges. } ut, Flexuosa viris, Cato de re rustic. cap. 33. Plin. lib. 9. cap. 20. Hæc omnia flexuoso corporum impulsu in mari vertuntur, ut serpentes terra. Flexuofus volatilis hirundini. Plin. lib. 10. cap. 24. Cicer. 2. de nat. deor. de auditu loquens, Flexuofus iter habet, ne quid intrate possit, si simplex & directum pateret. Plin. lib. 11. cap. 37. Hominique flexuofissimis orbibus.

Flexuōsē, adverbium. { καμπύλης, καμψης. GALL. Tortuement, en flechissant, en tournoyant. ITAL. Tortamente. GERM. Im die frumme. Hisp. Doblegablemente. ANGL. Crookedlie, winding in and out. } Plinius lib. 10. cap. 35. Si flexuose volitet flamma.

Flexanmā oratio dicitur quæ animum flectere possit. φυγαράζ. Cic. 2. de Orat. Sed tantam vim habet illa quæ recte à bono. Poëta dicta

est flexamina, atque omnium regina rerum oratio, ut non modò inclinante erigere, aut stantem inclinare, sed etiam adversantem & repugnantem, ut imperator bonus ac fortis, capere possit.

Flexumines, Equites Romani erant, à flexu dis equis dicti. Plin. lib. 33. cap. 2. Quinetiam ipsum Equitum nomen sàpe variatum est: in his quoque qui ad equiratum trahebantur, Celeres sub Roinalo, regibusque appellati sunt: deinde flexumines, postea trossuli, quoniam oppidum in Tuscia citra Volsinios passum ix.m. sine ullo peditum adjumento cepissent.

Fléctūrā: Flexus, curvatio. { ηγάλ ἔχει. φροφή, καρπή, λέπτη. GALL. Ployement, fchiffure, courbement. Item, de l'our de rne. ITAL. Tortura, piega. GER. Ein biegung, Trumme. HISP. Plegadura. ANGL. A bending or bending, a wreathing. } Colum. lib. 5. cap. 5. Proxima deinde putatione melius existimat Celsus ferro abstineri, ipsosque coles in modum coronæ contortos arbori circundari, ut flexura materias profundat. Sueton. in Neron. cap. 38. Offensus deformitate veterum ædificiorum, & angustiis flexuosisque vicorum incendit urbem, &c.

Fléxilōquīs, λεξίας, ἀμφιώτης: Qui ambigua & obscura loquitur, dubius, ambiguus. Cic. 2. de Divin. Tuis enim oraculis Chrysippus totum volumen implevit, partim falsis (ut ego opinor) partim casu veris, ut sit in omni ratione sàpissimè, partim flexiloquis, & obscuris, ut interpres egeat interpretus.

Fléxipes, edis, qui flexos curvósque pedes habet. βλαινός. Ovid. 10. Metam.

vos quoque flexipedes hederæ.

Sic in MSS. in editis tamen libris flexibiles. Hedera errans flexis pedibus ac flagellis perrepens.

Flēgmā, sive, ut alii scribunt, Flemina, dicuntur à Festo, quum ex labore via sanguis effluit circa talum. Plaut. Epid. Dum te sequor, præ lassitudine invaserunt misetum in genua fl. gmina.

Flēgo, es, eui, etum, à λέων. Lacrymas emitto, fletum facio, lacrymor. { כְּבָחָה, בְּסָפָחָה, דְּרָגָה, אֲלָמָה. GALL. Pleurer, se plaindre en pleurant, verser des larmes. ITAL. Lacrimare, piangere. GER. Weynen, greinen. HISP. Llorar hechando lagrimas. ANGL. To weep, to wail. } Ovid. 2. de remed. amor.

Vt flerent, oculos erudiere suos.

Idem in Ibis,

Non patitur miseri funera ftere viri.

Cicer. 3. Verr. Flebat uterque non de suo suppicio, sed pater de filii morte, de patris filius. Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Fléque meos casus. Est quadam flete voluptas.

Idem Eleg. ult lib. 4. Trist.

Non aliter flevi (patrem) quām me fleturus ademptum
Ille fuit.

Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. H. Ne fte. E. Egóne illum non fleam? Ego illum non defleam. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Nisi tu illi drachmis flevetis argenteis. Ovid. Eleg. 11. lib. 5. Trist.

Carnifici fortuna potest mea flenda videri.

Flētūr, impersonale. { ANGL. They weep. } Ter. in Andr. In ignem posita est, fletur. Silius lib. 5. Longo anno fletitur. Compositum, De flio, quod est flendo deploro, πλανθέω, δακρυόφρεγμα. Cic. lib. 1. Tuscul. Non ex exercitu amissi nudus in servorum ferrum & manus incidisset, non liberi defleti, non fortunæ omnes à victoribus possiderentur.

Flēns, participium. { כְּבָחָה, בְּסָפָחָה, דְּרָגָה, אֲלָמָה. GALL. Qui pleure, pleurant. ITAL. Chi piange, GER. Weynend. HISP. El que llora. ANGL. Weeping. } Ovid. 1. Trist.

Vxor amans fletentem flens acrius ipsa tenebat.

¶ Fleturus. Idem 4. Trist.

Non aliter flevi, quām me fleturus ademptum
Ille fuit.

Flētūs, aliud participium: Deploratus, defletus, cuius causa fletur. { בְּשָׁפָדָה, בְּדָקֵנָה. GALL. Regreté. ANGL. Weeped for, bewailed. } Virg. 6. Aeneid.

Hinc multum fleti ad superos, belloque caduci.

Id est, nobiles & conspicui, quorum mortem magna lamentatio sequitur.

Flētūs, substant. ejulatus, lacrymæ, lacrymatio. { בְּכִי bechi, bachut. κλαυστρα. GALL. Pleur, plainte accompagnée de larmes. ITAL. Pianto, rammarico. GER. Weynung. HISP. Lloro, obra de llorar con lacrymas. ANGL. A weeping. } Cic. ad Ter. lib. 14. Id quod ego maximo cum fletu legi. Idem pro Rose. Amer. Quod Amerinis usque eò visum est indignum, ut urbe tota fletus, gemitusque fieret. Quint. lib. 5. cap. 11. An verò me de incommodis vita differentem non adjuvabit carum persuasio nationum, quæ fletibus natos, laetitia defunctos prosequuntur?

Flēbilis, e, quod dignum est ut defleatur. { πλανθάρει, δακρυώδης. GALL. Plein de pleurs, qu'on doit pleurer, ou qui incite à pleurer. ITAL. Pieno di pianto, ò degno d'esser piangato & lamentato. GER. Beweynlich, wördig zubeweynen/klagliich. HISP. Cosa digna de ser llorada. ANGL. To be weeped for, lamentable. } Horat. lib. 1. Carm.

Multis ille quidem flebilis occidit:

Nulli flebilis, quām tibi Virgili.

Cic. II. Philip. Ponite ante oculos P. C. miseram quidem illam, & fleibilem speciem, sed ad incitandos animos vestros necessariam. Ovid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.

Flebilis ut noster status est, ita fleibile carmen.

Idem Eleg. 4. lib. 5. Trist.

Occurrit regi flebilis umbra suo.

Senec. cap. 10. de consol. ad Mare. Flebilis est tota vita. Idem ep. 89. Docent qui sint flebiles modi, doce me, flebilem vocem emittam. Catullus de com. Beren.

Sed fratri cari flebile dissidium.

Flēbiliter, adverb. Miserabiliter. { ηλυστρῶς, πειραῖς. GALL. En pleurant & tristement. ITAL. Piangendo, dolentemente. GER. Beweynlich mit flagen und weynen. HISP. Llorando y gemiendo. ANGL. Lamentablis, forowfullie. } Cicero. 2. Tuscul. Vide quām fle-

biliter respondeat. Liv. 1. ab Urbe, Solvit crines, & flebiliter nomine sponsam mortuum appellat.

Flevo, Rheni fluminis ostium, ut scribit Pompon. Mela lib. 3. Plin. lib. 4. cap. 15. Alterum ostiorum Rheni Fleum: alterum Heliensis appellatum scribit. § Einer von den aufzägängen des Rheins / jetzt der genennet. § Corn. Tacit. lib. 3. Fleum castellum esse ait prope Rheini in Oceanum exitum, à quo ait sumptum nomen, quod alico daretur: aut certè prius ab alveo natum, in castello retentum est.

Flīgo, ls, xi, clum: Antiquissimi usi sunt pro Percatio. § ἄρχειν hith. chah. 3. i. a. GALL. Frapper, donner coups. ITAL. Percutere. GER. Schlagen, streych geben. HISP. Herir. ANGL. To afflict, to beat. } Liv. Andr. in Ægistro, ut citat Nonius, Ipse se in terram facies flight cadens. Accius, Stipem funditus fliji jubet. § Hujus composita sunt Afflo, Confligo, Infligo, & Profligo, quorum significations vide suis locis.

Flītūs, verbale, lectus. { מְכֹתָה machchéh. ἀργυρός, ωντή. GALL. Coup, frappement. ITAL. Ferita. GER. Ein streych. HISP. Herida. ANGL. A stroke, a stirpe. } Sil. lib. 1.

— galea horrida fliktus

Adversa ardescit galea.

Virg. 9. Aeneid.

Dant sonitum galea fliktu, pugna a spatha surgit.

Quo in loco Servius putat dictum esse fliktu, pro afflictu, per aphelin.

Elicitum (unde effictum) Adverb. apud Diomedem Grammat. lib. 1.

Flo, as, aui, atum, à φλέτη. Spiro. { πνεύμα naphach, בְּשָׁפָחָה, בְּשָׁפָחָה, נֶשֶׁבֶת naschab, נֶשֶׁבֶת naschaph. מִבְּשָׁבָבָה. GALL. Souffler. ITAL. Spirare, soffiare. GER. Blasen. HISP. Soplar, respijar. ANGL. To blowe. } Plin. lib. 27. cap. 24. Hoc enim si flaverit circa brumam, exurit frigore, arefaciens, Celsius bell. Gall. Quod Corus ventus navigationem impediens, qui magnam paltem omnis temporis in his locis flare consuevit. Cet. Attic. lib. 7. Bellè nobis flavit ab Epizo lenissimus Auster. Gell. cap. lib. 1. Inanes glorias flare (alias efflare,) id est, spirare. § Flare simul & sorbere. Proverbium, quem quis duabus rebus diversissimis naturaque disjunctis, eodem tempore operam dare velit. Plaut. Miles. Sumul flare, sorberéque haud factu facile est: ego huc esse, & illic simul haud potui. ¶ Aliquando Flare, fundere est, & constare, quid es, sive argentum, flando, hoc est, flatu calefaciendo fundatur. ¶ natāch, ηγάλ tsaraph. καρδία. Hinc flatum es, & flata pecunia dicuntur. Gellius cap. 10. lib. 2. Flatia signataque pecunia. ¶ Hujus composita sunt Afflo, quod est ad aliquid spiro. Cic. in Catoni, Quoniam admiraretur Lysander & proceritates arbitorum, & directos in qua cuncem ordines, humum subactam atque puram, & suaviratem odorum qui afflentut à floribus. ¶ Per translationem Laetant. lib. 7. Non vidisse, nec comprehendisse Philosophos veritatem, sed italiter odoratos, ut tamen unde odor ille sapientiae tam suavis, tam jucundus afflaverit, nullo modo senserint, id est, advenerit, vel persus sit. Virg. 1. Aeneid.

— namque ipsa decoram

Casariem nato genitrix, luménque juventa

Purpureum, & latos oculis afflarat honores: i.e. afflando deduxit. Difflo, flatu dispergo, disturbabo. Plaut. in Milit. Cujus tu legiones difflavisti spiritu. Lucil. lib. 26. Pars diffatur vento, pars autem obrigescit frigore. Deflo, deorsum, vel valde flo. καταζευσία. Varto, Vastile, eo quod est levissimum ad sursum deflatum, ut trahatur in alia vasa. Inflo, turgefacio, quales sunt utres vento distenti, επιπλομάτων. Inflare calamos, vel tibias, est calamis, vel tibialis canere: quia hujusmodi instrumenta sonum non edunt, nisi flatu expessum. Virg. 6. Eclog.

Tu calamos inflare leves, ego dicere versus.

Item, Flare quoque & flari tibia dicitur. Ovid. 4. I. a. f.

Protinus inflexo Berecynthia tibia cornu

Flabit.

Ibidem,

Turiosaque tibia flatur.

Per metaphoram, Inflari accipitur pro superbire, & arroganti tangentibus. Cic. lib. 1. Tusc. quæst. 2. Si igitur inflatus, & tumens animus in vitio est: sapiens autem animus semper vacat virtute, nunquam tangescit, nunquam tumet. Inflatio, ιπποσύγχωσις. Perflare, flando percurre, flatu implere, vel commovere, άγωγή, άγωγή. Virg. 1. Aeneid.

— & terras turbine perflant.

¶ Reflo, contrà spiro, αντεφονεί. Cic. 1. Tusc. Sin autem reflantibus ventis rejiciemur, tum eodem paulo tardius referamur necessitatis. Idem lib. 1. Offic. Nam quum prospero flatu ejus utimur, ad exitus provehimus optatos: & quum reflaverit, affligimur. ¶ Sufflate, id est quod flare, seu flando turge facere, μελαγχολία. Nonius, Sufflatum dicitur tumidum, & quasi vento quodam latius factum. A verbo Sufflo, sunt alia duo composita, Insufflo, Exsufflo, quæ vide suis locis.

Flātūs, us: Spiritus, ventus, flamen. { πνεύμα ruach, בְּשָׁפָחָה mappach. mi. GALL. Soufflement. ITAL. Fiate, soffio di vento. GER. Ein blaßwind. HISP. Obra de soplar viento. ANGL. A blowing, wing. } Cic. in Arato,

Aram quam flatu permulces spiritus Austris.

Et paulo post,

Æstiferos validis erumpit flatibus ignes.

Idem 1. Offic. Quum prospero flatu judiciorum utimur. ¶ Provento secundo. Quintil. Si fuerit flatus (id est, ventus secundus,) danda vela sunt.

Flāmēn, inis, neutri generis. Flatus dicitur, à Flo, flas. { πνεύμα ruach, בְּשָׁפָחָה mappach. mi. GALL. Soufflement. ITAL. Sufflamento. GER. Ein blaßwind. HISP. Obra de soplar, soplo. ANGL. A blowing, a gale of wind. } Horat. lib. 3. Od. 19.

— cur Berecynthia

Cessant flaminatibia?

Virg. 10. Aeneid.

— seu flamina prima

Quum deprehensa fremunt sylvis, & caca voluntat
Murmura, venturos nautis prodentia ventos.

Ovid.13. Metam.

— Nulla autem contraria classi

Flamina erunt.

Flabillis : Spirabilis. { ψυπίστε, πνεύσθω. GALL. Soufflable, qu'on peut souffler. ITAL. Che si può soffiare. GERM. Blästig / luftig. HISP. Cosa que se sopla o puede soplar. ANGL. Blowing a hole. } Cic. 1. Tusc. Nihilne aut humidum quidem, aut flabile, aut igneum? Flabile dixit pro aero.

Flabarius, custos porcorum. Gloss. Isid. ||

Flabrum, i, vel potius, Flabra, orum, pluraliter tantum (ut Servius docet) à verbo Flo, as : sunt fatus, vel flamina ventorum. { פְּרַחַת rúach, נְבָדָה mappách. פְּרוֹר, מְבָדָה. GALL. Esventement, éventoir, soufflement. ITAL. Soffio di vento. GERM. Blaast. HISP. El sople o viento. ANGL. A flapper for wind. } Propert. lib. 2.

— Neque hic Bore & flabra, neque arma timet, id est, fatus.

Virg. 2. Georg.

Ergo non hyemes illam, non flabra, nec imbræ

Convevunt.

Flabellum, i, diminut. Instrumentum quo ventulum aestate excitamus refrigerandi causa, quo etiamnum Itali plurimum utuntur. { θαύματον. GALL. Esventoir, de quo on s'évante par temps de chaleur. ITAL. Sventolo. GERM. Ein wädel mit dem man ein lustig macht so einem heiss ist. HISP. Avanillo. ANGL. A flapper to gather wind in tyme of heat. } Terent. in Eunuch. Heus, inquit, Dore cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito, dum lavamur. Ovid. de Arte amandi, Proficit & tenui ventos morisse flabello.

|| Ver. Dict. Flabellum, muscarium, scilicet quo muscas abigimus, & statim facimus : & dicitur à flabrum. || § Flabellum seditionis per translationem. Cic. pro Flacco, Cujus lingua, quasi flabello seditionis illato, est egenum concio ventilata.

Flabellifér, adjectivum. { πνεύσθως. GALL. Qui porte l'éventoir. ITAL. Chi porta ventaglio. GERM. Wadelträger. HISP. El que trae el avanillo. ANGL. That beareth à flapper. } Plaut. Trinum, flabellifera, sandaligerula, Cantrices, cistellatrices, nuntii, renuntii.

Flâtôr, is, ab antiquis dicebatur quem nos tibicinem vocamus : ab in flatu tibiarum deducta appellatione : author Festus. { תְּלִין cholél, מְחַצֵּס machtsir. אֲדָרֶת adaréth. GALL. Trompette. ITAL. & HISP. Trompeta. GERM. Ein bläser/trommeter. ANGL. He that bloweth, the trumpet. } Apud Pompon. de origine juris, D. lib. 1. pro corrasore & confiatore ponitur : ut, Triumviri monetales æris, argenti, auri flatores.

Flatura, à quo sit conflatura: apud Plin. χάρακος. Julius Firmicus Matheos lib. 6. Falsarios facient, aut qui pecunias publicas flaturatum adulteras artifices imitentur.

Flaturarius, qui flando aliquid conficit, χάρακος, confiator. Gloss. Scal. in Manil. citat hæc : In veteri inscriptione Romæ.

FLATURARIUS. AURI. ET. ARGENTI. MONETAR.

Item in alia :

C. SETILIUS. ONESIMUS. FLATURAR. DE. VIA. SAC.

Flatularii, non flaturarii editum est in lib. 6. de fals. mon. in Cod. Theodosi.

Flavidus, flavus, apud Plin. lib. 18. cap. 13. Sed flaccidus commodè legitur. ||

Flavissæ, vocabulum antiquum, quo ut Varro existimat, veteres Latini id appellabant, quod Græci thesaurum. Varro in epist. ad Serv. Sulpij. Quintum Valerium Solanum solitum dicere, quos thesauros Græco nomine appellaremus, priscaos Latinos flavissas dixisse, quod in eas non rude æs argentumque, sed flava signatâque pecunia conderetur. Ex Nonio & Gellio lib. 2. cap. 10. Vide Favissa.

Flocæ. Vini, uvarum purgamenta, hoc est, fax vini ex vinaceis expressa: sicut Fraces olivarum. { שְׁמִירָה schemarim. σιμφύλη. GALL. Lie de vin. ITAL. Feccia de vino. GERM. Trestlerwein. HISP. Hezes del vino. ANGL. The lies of wine, or dreggs. } Gell. lib. 11. cap. 7. Item flores audierat prisca voce significare vini faciem è vinaceis expressam, sicuti fraces ex oleis. Cæcil. Ædepol, ego neque florem, neque flores volo mihi: vinum volo mihi, vinum volo. Gell. Apludam edit, & flores bibit.

Flocus, i. Lanarum particula divisa à velleribus inutiliter evolans. { ρεπόκος. GALL. Un lopin ou floquet de laine, qui vole en l'air, ou s'attache en quelque part. ITAL. Fiocco di lana o d'altro. GERM. Wollstück / kleine fäzle die von der wolle stieben. HISP. Foco como de lana o cosa semejante. ANGL. A lock of wool. } Varro, Diligentiores tegeticulis subjectis oves sondare solent, ne qui flocci intereant. ¶ In vestibus item flocci dicuntur lanæ particulae eminentiores, quæ filum tegunt. Unde Celsus signa mortiferi morbi esse scribit, si quis in febre & acuto morbo manibus in ueste floccos legit (quod Græci ρεπόκον appellant) fimbriæsve diducit. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines nidum mollibus plumis floccisque constinent. ¶ Et quia floccus res est nullius pretii, factum est, ut dicamus Floccifacio, & Floccipendo, pro contemno, & in nulla estimatione habeo. { εἰδὼς πονηρού. Plaut. in Epid. Dum tibi ego placeam, atque obsequar, meū ter gum floccifacio. Idem Curt. sc. 3. a. 5. Neque ego te floccifacio, ne me territis. Idem Most. sc. 1. a. 1. Neque quod dixi flocci aestimat. Ter. in Eunuch. Invidete omnes mihi, mordere clanculum, ego non floccipendere. Idem autem significant, Floccifacere aliquem, & non facere floccis, divisa compositione. Cic. ad Attic. lib. 4. Totam denique Rempubl. floccis non facere. Idem ad eundem lib. 13. Hoc ipsum quantum accepit, prorsus aveo scire: nec tamen floccifacio.

Flocculus, diminutivum. { τὸ ρεπόκον. GALL. Un lopinet ou floquet. ITAL. Picciolo fiocco. GERM. Wolfsflecklein. HISP. Pequeño fiocco. ITAL. A little locke of wool, a floke. } Plin. lib. 16. cap. 7. Nascentur in robore pilulæ nucibus non assimiles, intrus habentes flocculos molles, lumen luminibus aptos: nam & sine oleo flagrant.

Floïa, æ, Dea quædam à Romanis in honore habita, quam floribus praesse volebant. Hanc meretricem fuisse aiunt, quæ quum magnas opes corporis quæstu quæsivisset, populum Romanum scripsit hædem, certamque pecuniam reliquit, cuius ex anno sœnore suus na-

talis dies celebraretur editione ludorum, quos appellant Floralia, sive ludos Florales. Quod quia Senatui flagitiosum tractu temporis videbatur, ab ipso nomine argumentum sumi placuit, ut pudenda rei quædam dignitas adderetur: deam finixerunt esse quæ floribus prælit, cámque oportere placati, ut fruges cum arboribus, aut vitiis bene prosperèque florescerent. Celebrabantur illi ludi omni cum lascivia conveniente memoriz meretricis: præter verborum liceniam nudabantur flagitante populo meretrices, quæ mimatum functæ officio, in conspectu multitudinis ad satietatem usque impudicis motibus & moribus detinebantur. Hæc à Græcis λαβεῖs dicitur. Ovid. 4. Fast.

Chloris eram quæ Flora vocor.

Vide eundem lib. 5. Fast. ¶ Floralium ludorum commissio, apud Suet. in Galb. cap. 6.

Florâlia, ium. Dies festi, ludique in honorem Florae instituti, quæ florum dea habita fuit, ἀρχήσεις. Quint. lib. 1. cap. 9. Quædam tamen & faciem solcæismi habent, & dici vitiosa non possunt: ut, Tragedia Thyestes, & Ludi Floralia, ac Megalechia. Ovid. 4. Fast.

Exit & in Maias festum Florale Calendas.

¶ Floralia etiam dicuntur loca in quibus sunt Flores. Varr. lib. 1. de re rust. cap. 23. Nec minus ea discriminanda in conferendo quæ sunt fructuosa, ab iis quæ sunt propter voluptatem, ut quæ pomaria, aut floralia appellantur.

Florâltiüs, a, um: adjectivum à Floribus deductum, quo id significatur, quod ad Floralia pertinet, aut quo in Floribus utebantur. Martial. lib. 8.

Et Floralitias laßet arena feras.

Florântia, æ, urbs insignis Etruria, olim Fluentia dicta, quod sit ad affluentum Arni fluonis: & populi ipsi Fluentini, quorum meminic Cato in Originibus, ut refert Angelus Politianus epist. ad Bartholomeum Scalam. Vulgo Fiorenza. GALL. Florence. GERM. Florentia. Magni Etruria Dedicis sedes.

Florâns, Imperator, qui Tacito successit. Dolens Probum militiæ pertinum à magna exercitus parte electum, sibi ipsi venas incidit, effusoque sanguine consumptus est.

Florius, fluvius est Gallicus in Hispania. Plin. lib. 4. cap. 20.

Flös, flor, masc. gen. à Græco nomine φλόξ, ut quidam putant, quia emicat, scintillatque ut flamma. { פְּרַחַת pérach, נְצָרָנָה nitsâh, צְנָצָרָנָה nitsâh. GALL. Fleur. ITAL. Fiore. GERM. Ein blum / oder blust. HISP. Flor. ANGL. A flower. } Plin. lib. 11. cap. 10. Flos arboribus suavitate inenarrabili. Ovid. 9. Metam.

Naiades hoc pomis, & odoro flore repletum

Sacrarunt.

Virg. 4. Eclog.

Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores.

Ovid. 13. Metam.

Purpureum viridi genuit de cespite florem.

Idem Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Vnde jactato flore tegente vias. (in Triumpho.)

Sueton. in Neron. cap. 57. Floribus vernis & æstivis ornare tumulum. ¶ Per translationem accipitur pro ornamento, sive decore. Cicero. 2. Philipp. Nobilitatis, ac flos juventutis. Plaut. in Casin. Ea tempestate flos poëtarum fuit, id est, excellentissimus inter poëtas. Flos ætatis, id est, vigor, sive integra ætas, qualis est iis qui iam iustum incrementum sunt adepti, ἀνηψιοὶ καὶ λαχεῖς. Cicero. 4. Philipp. Gratia, non vittute, sed ætatis flore, collecta. Flos juventæ, apud Virg. 3. Aeneid.

— & primo flore juventæ.

Quintil. Nimiis floribus, & ingenii affluentia male audiit Cicero. ¶ Flos in facie, ἀνθίδιον, γένειον, live ἀνθέον, ut apud Catullum.

— Ore florido nitens. ¶

Flos cœnæ. Gell. cap. 8. lib. 15. ¶ Nonnunquam etiam pro virginitate. Catull. in Epihalamio,

Si virgo dum casta manet, tum chara suis: sed
Quum castum amisit polluto corpore florem,

Nec pueris jucunda manet, nec chara puellis.

¶ Flos vini, dicitur exigua quædam quasi spuma, quæ vino in dolis supernatante solet, in modum pollinis faïnæ, codem fere tempore quum in vitibus florent futuri racemi. Plin. lib. 14. cap. 21. Flos vini candidus probatur, rubens triste signum est, si non is vini color sit. Apud Caton. etiam vini flos, i. vinum primæ nocte, quodque primum fluit. Cola, inquit, qui florem demandat. Aliquando etiam Flos vini accipitur pro vini odore. Plaut. in Curc. Flos veteris vini naribus meis objectus est. ¶ Flos flammæ, i. flamma corusca. Lucr. lib. 1.

Donec flammæ fulserunt flore coerto.

Sic Æschylus in Prometh. τὸ οὐρανὸν γένειον πονηρὸν οὐρανόν. ¶ Flos æris, est portio æris tenuissima, quæ ab æte exspuitur, quum frigida affusa extinguitur, ζελατὸν ἄνθον. Solet autem inveniri in fundo vasorum iustat granorum milii, colore æris rubri. Est autem hoc omnino diversum à chalcontho. Vide Galenum lib. 9. de facult. simplicium medicament. Flos salis, portio salis levissima & candidissima, favillæ ritu efflorescens, ἀλεύοντας. Hoc præterea nomine ab antiquis dicebatur res à superiori diversissima, humidiorisque naturæ, & coloris crocei, & salis quasi quædam rubigo, odore quoque ingratu, ceu gari. Invenitur in Ægypto, Nilo fluvio, & fontibus quibusdam innatans. Naturam habet alperam, excalfactoriam, & stomacho inutilem. Plin. lib. 1. cap. 7. & Dioscor. lib. 5. cap. 83. ¶ In ipso Græcia flore, id est, Quum floraret Græcia. Cic. 3. de nat. deor. Quam multas ante hunc ipso Græcia flore Pisistratus, ac Phalaris, ac Apollodorus pœnas sustulit, &c.

Flocculus, diminutivum. { ἀργόλιον, μικρὸν νῆσον ἡπέρ. GALL. Une fleurette, ou petite fleur. ITAL. Fior picciolo. GER. Blümlein / blüstelein. HISP. Pequeña flor. ANGL. A blossom, a little flower. } Cic. 2. Offic. Ficta omnia celeriter tanquam flocculi decidunt. Quintil. Flosculis nitens oratio. Item, Flosculos partium (orationis) congetete. Idem, Non ille (puer) flosculos, sed deformatos fructus ostendebat. Gell. cap. 21. lib. 17. Flosculi historiae.

Floccus, a, um: quod est ex floribus. { ἀργός. GALL. De fleurs. ITAL.

Vu 5 Cosa

Cosa che sia di fiore. GERM. Von blumen gemacht. HISP. *Cosa florida.* ANGL. Of floures. } ut, Florea corona. Plaut. in Men. sc. 2. a. 4. Num ego te modò hic ante ædes cum corona florea vidi altae? Martial.

— & cingant florea sarta caput.

Plaut. Aul. sc. 5. a. 2. Emi has floreas coronas.

Floridus, a, um, quod floribus abundat, sive quod ex floribus conformatum est. { ἀρδώνες. GALL. Florissant, plein de fleurs. ITAL. Di fiori. GERM. Blüend/vollblust/oder blumen. HISP. Cosa florida, ò florecida. ANGL. Fresh, lustie, florishing. } Tibull. lib. 1. Eleg. 2.

— quum post florida sarta darem.

Floridus homo. Cicer. de clar. Orat. At est floridior, ut ita dicam, quam Hypertides, quam Lysias. Floridus color. Plin. lib. 5. cap. 6. Sunt aut colores auctor, aut floridi. ¶ Floridus genus dicitur. Quint.

Floridulus, diminutivum. { ἀρδώνεδος. ANGL. A little beauti full or florishing. } ut, Ore floridulo nitens. Catuli. in Epithalamio Julia.

Floriger, & Florifer, ferens flores. { ἀρδόφερος. GALL. Portant fleurs. ITAL. Che produce fiori. GERM. Der blumen oder blust tregt. HISP. Cosa que trae flores. ANGL. Pearing flores. } ut, Saltus floriferi, apud Lucret. lib. 3.

Florilegus, a, um, qui flores legit, vel qui aliquid ex floribus colligit. { ἀρδόλογος. GALL. Cueillant fleurs. ITAL. Che raguna fiori. GERM. Das blumen abbricht/oder auf den blumen zusammen list. HISP. El que cogi flores. ANGL. That gathereth floweres. } ut, Apes florilegæ. Ovid. 15. Metam.

Florilega nascuntur apes.

Florulentus: Floribus plenus. { ἀρδόπειρας. GALL. Plein de fleurs. ITAL. Pieno di fiori. GERM. Voll blust oder blument. HISP. Lleno de flores. ANGL. Full of flores. }

Floréo, es, ui, est floridum esse, seu flores producere. { γένη honéts, πάραχ. ἀρδέν. GALL. Fleurir, estre en fleur. ITAL. Fiorire. GERM. Blüen/grünen. HISP. Florecer. ANGL. To flourish, to have flours. } Cicet. 1. Tusc. Segetes largiri fruges, florere omnia, fontes scatere. Seneca cap. 1. de consol. ad Marc. Legitur, floret. Plin. lib. 19. cap. 6. Florent verò cum fraxino serpillum, abrotонum, &c. Translate ponit pro vigeo, eniteo, emineo, clarus sum, ἀκμήσω, οὐδ' αὔξενος. Velleius, Sparta excelsissime floruit. Ovid. 5. Fast.

Et monet atatis specie, dum florēat, uti.

Cicer. in Lal. Magnaque Græcia, quæ nunc quidem deleta est, tum florebat institutis & præceptis. Idem 11. Philipp. Nihil enim semper floret: ætas succedit ætati. Ovid.

Nos quoque florimus, sed flos fuit ille caducus.

Florentissima fortuna. Cic. Attic. lib. 10. Idem 1. de Leg. Quā nihil à diis immortalibus uberior, nihil florentius, nihil præstabilius hominum vitæ datum est. ¶ Florens, entis. Gellius lib. 6. cap. 13. Enthymemata lepida & minuta & florentem vino animum lacefentia. Idem cap. 5. lib. 5. Florens exercitus armis. Plaut. Men. sc. 4. a. 1. Me benefactis florentem facis. Ovidius,

— florentibus ara coronis

Cingatur.

¶ Hujus composita sunt, Defloreo, Effloreo, & Relfloreo, de quibus suis locis. ¶ Est & floro, as, & φίζω. Unde & Præfloro, ἀναριζεῖ. Gellius, Et expectatio te spei suspensum fatigabit, et si futuri gaudii fructum spes tibi jam præforarit.

Florēco, is, ere, floridum fieri. { γένη honéts, πάραχ. ἀρδέν. GALL. Devenir fleuri, fleurir. ITAL. Fiorire. GERM. In blust kommen/ans-fahen blühen. HISP. Florecer. ANGL. To beginne to florish, to budde. } Col. lib. 5. Ventique nebulam & rotè pestiferum celeriter afflicant, multumque ad florescendum & ad bonitatem vini conferunt. Varro lib. 1. de re rust. Pratum itaque defendi debet antequam florescere incipiat. ¶ Per metaphoram, pro augeri, sive crescere, αὔξενος, ἀκμήσων. Cicer. pro Marcello, At verò hæc tua iustitia, & lenitas animi florescer quotidiane magis, ita ut quantum operibus tuis diurnitas detrahatur, tantum afferat laudibus. Cicer. pro Cælio, Nolite Judices hunc nunc primum florescentem firmata jam stirpe virtutis, tanquam turbine aliquo, aut subita tempestate pervertete.

Floriférulum: Dies erat festus apud Romanos, ita dictus quod eo die spicæ ad sacrificium ferabantur. Feiūs, ἀρθροείς.

Floropolis, sive Indiacus, saint Flour. V. E. S. Flori, in monte edito, sub A. Bituricensi. ||

Fluctuārē, Fluctuosus, Fluctus, Fluitio, Flumen: vide Fluo.

Flūmentāna porta, quam Tiberis in urbem intrans, in sinistræ ripæ parte relinquit: dicta quod Tiberis quandoque in eam influxerit.

FLUO, is, xi, xim, à pluo, vel βλέψω, βλύσω, unde quoque pluo. Propriè decurro. { λίγα nazál, ɔi záb. iés, púw. GALL. Couler, fluier. ITAL. Correre, scorrere. GERM. Gleissen/rinnen. HISP. Correr la cosa liquida. ANGL. To flowe. } Virg. lib. 1. Georg.

Hac eadem argenti rivos, arisque metallæ

Ostendit veris, atque auro plurima fluxit.

Cic. 1. de Divinat. Fluminaque in contrarias partes fluxerunt Idem 6. Verr. Chryfas est annis, qui per Assorinorum agros fluit. Sen. Epist. 63. Nec siccæ sine oculi (in lugendo) nec fluant. Idem cap. 21. de consol. ad Marc. Labuntur ac fluunt humida. ¶ Quique aer fluit, (i. ventus) ex eadem ecclie regione. Gell. cap. ult. lib. 2. ¶ Quoniam verò ea quæ fluunt, latius diffundi videntur, fluere quandoque capit pro latius atque uberiori excrescere. Virg. 2. Georg.

— tum denique dura

Exerce imperia & ramos compescere fluentes.

¶ Retsus quæ decurrent, quandammodo minui videntur, flues pro deficere sumuntur. Idem 1. Eneid.

Ex illo fluere, ac retro sublapsa referri

Spes Danaum.

Sic Livio lib. 10. ab Vrb. fluere corpora Gallorum dicuntur, quæ vires sensim deficiunt, longiore pugna. Eodemque sensu fluida corpora dixit idem Liv. lib. 4. dec. 4. & lib. 8. d. 2. Hinc fluxa dicimus quæ instabilita, ac momentanea sunt, & citè peritura. ¶ Item, pro-

cedere, nasci. Lactant. lib. 2. Ab hac gente proximi quique populi multitudine inercente fluxerunt. ¶ Fluere pro Evenite, apud Cis. Offic. Atque etiam in rebus prosperis, & ad voluntatem nostram fluentibus, superbiam, fastidium, arrogantiāque magnopere suagamus. In eandem sententiam dixit Seneca 3. de Ira. Fluunt ex destinato proposita nostra. ¶ Hujus composita sunt Affluo, Conflu, Defluo, de quibus suprà Circunfluo, περιφέτω. ¶ Diffuso, variè fluo, πολλόποιο. Lactant. lib. 7. Nam si terrenum & fragile corpus, post secusum anima non statim difflit in terram, tabescitque, ex qua illi origo est. Per translationem, luxurior, corruptor. Διαβούσαι, θεραπεύσαι. Terent. in Heaut. Ut illius animum, qui nunc luxuria, & lascivia difflit, retundam, & redigam. ¶ Influo, de quo suolo loco. ¶ Interfluo, in medio fluo, μεσοφέτω. ¶ Perfluo, Transfluo, per medium fluo, non continuo, Διασπότω. Terent. in Eunuch. Pecunia rimarum sum, hac atque illac perfluo. Profuso, de quo alibi. ¶ Præfluo, antè fluo, προφέτω, vel præterfluo. Plin. lib. 4. cap. 5. Perflente Alphao amne. Idem lib. 5. c. 20. Et parte lœva in Mesopotamiam vadit per ipsam Seleuciam, circa cum præfluenti insulæ Tigri. ¶ Præterfluo, fluendo prætereo, vel antè fluo, προφέτω. Liv. lib. 1. Infima valle præterfluit Tigris. Quintilianus per translationem lib. 1. Omnis disciplinæ memoria constat, frustraque docemur, si quicquid audimus, præterfluat. ¶ Refluo, retrò, sive rursus fluo, ἀναφέτω. Unde fluxus, & refluxus pro accessu, & recessu aquæ in Oceani estuariorum. ¶ Superfluo, superabundo, ἐπιφέτω, à quo superfluus, a, um. Colmell. lib. 4. Per medullam transmittit quicquid aquarum coelestium superfluit. ¶ Superfluo, inferius fluo, ὑποφέτω. Fluens, entis, partic. Senec. cap. 1. de consol. ad Mare. Exhaustos & fluentes oculos tuos continebo. Velleius, Fluens mollitiis Sardanapalus. Idem, Mollitiis ultra feminam fluens. Senec. cap. 15. de tranq. Incessu ipso ultra mulierem mollitem fluentibus. Gell. cap. 9. lib. 19. Fluentes campum delicias facere. Et Suet. in Neron. cap. 35. Balineæ matinæ fluentes aquis.

|| Fluentia, fluxus, actus fluendi. ||

Fluēntum, i: Parvum flumen, sive decursus aquæ. { ποτίζει nozelim. ποτός. GALL. Cours d'eau, petite riviere ou ruisseau d'eau. ITAL. Fiumicello, torrente. GERM. Ein fluss/wasserrunß. HISP. El rio, el corriente del agua. ANGL. A river or fludde. } Virg. 4. Eneid.

Qualis ubi hybernam Lyciam Xanthique fluenta

Deserit, ad Delum maternam invisit Apollo.

Fluēntisōnus, a, um. { ποτην homéh. ποτήν τον κύριον αντίτυπον. GALL. Qui par abordement d'eau rend grand bruit. ITAL. Che fa gran strepito. GERM. Das von dem fluss tönen. HISP. Cosa que se suena con aquel corro. ANGL. That giveth the sound of a river. } ut, Litrus fluēntisōnū, apud Catull. in Argon. κυργατηνή στοιχίου σχεματισμόντες. Fluctus, us, ui: Moles aquæ vi venti concitata, unda, procella. { λιγάνιον. GALL. Le flot. ITAL. Onda. GERM. Ein wässerl des wassers. HISP. La onda de la mar o del agua. ANGL. A wave or surge of watter stirred by tempeste. } Cic. 6. Verr. Qui fluctu totus operiretur, nisi munitione, ac mole lapidum mari disjunctus esset. Ovid. Eleg. 10. lib. 1.

Ipse ego nunc miror tantis animique marisque

Fluctibus ingenium non cecidisse meum.

¶ Fluctus exsus. Homer. κύπει κυφός, id est, cuius non sentitur nec appetet causa, ut cum venti posuerit & quiescant. Hoc dicendi genere usus est Livius, & Sisenna apud Nonium, & Seneca de morte Ciceronis. ¶ Fluctus pro impetu. Cicер. ad Attic. lib. 7. Fluctum enim totius barbaræ una ferre urbs non poterat. ¶ Fluctus fortunæ. Plin. lib. 5. cap. 17. Quos vita fessos ad mores eorum fortuna fluctus agitat. Finges etiam dicuntur, & confluges.

Flucticulus, diminutivum à fluctu, κυπηλός. Diomedes Grammat. lib. 1. Apuleius in Apologia. Hæc enim frivola nominastis, pleraque in littoribus omnibus congestim, & acervatim jacent, & sine ullius opere quālibet leviter motis flucticulis ultro foras evolvuntur. Fluctifragus, a, um. { κυπηλός. GALL. Le bord de la mer, qui rompt l'imperuosité des flots. ITAL. Che rompe l'onde. GERM. Das die wässerl des wassers zerstört. HISP. Que quiebra las ondas. ANGL. The shore that breaketh the waves. } ut, Littus fluctifragum, hoc est, fluctus ipsos frangens. κυπηλόν. Lucretius, Denique fluctifrago suspensa in littore vestes.

Sic ætm, à frangendo illis fluctus. Horat. lib. 1. Od. 11.

Qua nunc oppositis debilitat pumicibus mare.

Fluctivagus, quod fluctibus vagatur, aut agitatur. { κυπηλός. GALL. Qui vague parles ondes & par la mer. ITAL. Cosa che va vagando per l'onde. GERM. Das in dem wässer hin und her fährt/oder das von den wässer hin und wieder gerissen wird. HISP. Cosa que anda por las ondas. ANGL. That is tossed by the waves and flitteth. } Unde, Nauic fluctivagi, & Unda fluctivaga, appellantur à Papinio.

Fluctuo, as: Fluctibus jactor, agitor, vacillo, fluito. { שְׁמַרְנָא גְּרָאשֶׁב. UD mat. κυπηλός, κυπηλότερος. GALL. Faire vagues, & ondes, flouter sur l'eau. ITAL. Ondeggiare. GERM. Schwoenken/rodilen geben. HISP. Ondearò hazer ondas en la mar. ANGL. To rise in waves to flitte. } Plaut. in Rud. Atque huc nunc validè fluctuat mare, nulla nobis spes est. Cicero. 7. Verr. Quadratimque in salo fluctuantem reliquerat. ¶ Per metaphoram etiam pro jactori, dubitare, & diversis cogitationum quasi fluctibus, & veluti marino quodam æstu agitari. { ANGL. To be wavering in mynd. } Virg. 8. Eneid.

— magno curarum fluctuat æstu.

Liv. 3. bell. Maced. Ephesi regem est consequitus, fluctuantem adhuc animo, incitumque de Romano bello. Catull. ad Ornatum,

Mens animi tantis fluctuat ipsa malis.

¶ Pro eodem fluctuor deponens. Liv. 3. bell. Maled. Fluctuantur incerti animi. Curtius, Fluctuari animo Rex, & modò suum, modò Patremionis consilium expendere. Senec. cap. 9. al. 28. de cons. ad Polib. Pendemus, fluctuamur, illidimur. ¶ Accipitur nonnunquam fluctuare, pro fluctuare & supernatare. Plin. lib. 36. cap. 17. Lapidem è Scyto insula integrum fluctuare tradunt, eundem communatum mergi.

Fluctuans,

Fluctuans , antis. Gell. cap. 6. lib. 10. Turba confluentis & fluctuantis populi. Idem c. 14. lib. 5. toris, comisque fluctuantibus (leonis sup.) Fluctuatus, particip. { שְׁנָגָן הַרְאֵשׁ וּמַתְּעִירָה וּמַעֲלָה וְאֶלְעָדָה . GALL. Iessé & agité de flots. ITAL. Travagliato d'alle onde. GERM. Geschwängt/von den wällen getrieben. HISP. Ondeado echado por las ondas. ANGL. Tossed by the waves. } Liv. 3. bell. Pun. & 2. bell. Maced. Fluctuatus animo fuerat. Plin. lib. 4. cap. 12. De los diu fluctuata, ut proditur, sola motum terrae non sensit. Idem lib. 9. cap. 8. Et sopus (ut apparuit) odoris novitate, fluctuatus que similis exanimi, caruit hominum conversatione.

Fluctuatio. { וּבֹ מֻטְבָּדֵה וּבֹ מַזְבָּדָה . GALL. Agitation des flots & là, doute, incertitude. ITAL. Ondeggiamento, dubio. GERM. Schrödung/schrodbung. HISP. Aquella obra de hacer ondas, duda. ANGL. A floating, uncertainie. } Fluctuatio stomachi. Plin. lib. 10. cap. 8. Validius cocta fluctuationes stomachi sistit, & ventis. ¶ Fluctuatio animorum. Liv. 6. ab Urbe, In ea fluctuatione animorum opprimi incautos posse. Senec. cap. 1. de tranq. Fluctuationem (i. animi) fistas.

Fluctuosis : Undosus, procellosus, inquietus. { וּבֹ מַגְרָבָה . GALL. Plein d'ondes & de vagues. ITAL. Proceloso, tempestoso. GERM. Wellethig/wongestüm. HISP. Lleno de ondas, ondoso. ANGL. Full of waves and surges. } ut, Mare fluctuosum, Gemmæ fluctuosa, quæ maculas habent fluctuum quandam similitudinem referentes. Plin. lib. 37. cap. 5. Li sunt fluctuosi, & terum imagines complexi, ut v.g. papaverum, aut avium, pinna rūmque, vel catulorum, & similiū. Loquitur de smaragdis.

Fluctuātim, adverb. Jactanter, solutè. { וּבֹ מַגְרָבָה וּבֹ מַזְבָּדָה . GALL. En maniere de flor, orgueilleusement. ITAL. Ondeggiando, contravaglio. GERM. Ungestümmiglich wie ein wässer. HISP. Enguisa de ondas, vanagloriosamente. ANGL. By flitting and hovering. } Afranius, Volo fluctuatim ire ad illum. Nonius.

Fluxus, a, um, quod fluit. { זְבַחַת נַזְלָה יְבָשָׂה . GALL. Qui a coulé, qui est de petite durée & passe legerement. ITAL. Che scorre, che passa tosto. GERM. Flüssig oder fleissig. HISP. Lo liquido que corre. ANGL. That dureth bot a while. Plin. lib. 9. cap. 38. Quoniam quum fecitificare, fluxos habent succos. ¶ Per translationem accipitur pro eo quod est instabile, momentaneum, & citò peritum, ἀπορρόεις : tracta est metaphora ab aqua fluviali, quæ nunquam in eodem loco consistit, sed citò præterfluit. Liv. lib. 10. dec. 4. Fluxa sive homines. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Cave fidem fluxam geras (i. instabilem, non firmam.) Virg. lib. 10. Æneid.

Nósne tibi fluxas Phrygia res vertere fundo
Conamur?

Salust. in Catil. Nam divitiarum & formæ gloria fluxa & fragilis habetur. ¶ Aliquando capitur pro laxo, ac minimè astricto. Unde Parthorum vestimenta fluxa fuisse Lucanus scribit,

Illic & laxas vestes, & fluxa virorum
Velamenta vides.

Sic Suetonius in Cæs. cap. 45. Fluxiore cinctura cingeretur. Et Virg. 1. Æneid. vestium finis fluentes dixit Apuleius lib. 2. accepit passivè: Pontanos, inquiens, latices, de corporibus humanis fluxos. ¶ Et fluxi dicuntur remissi, soluti, libidinosi, molles, effeminati. Suet. in Tiberio, cap. 52. Drusus animi fluxioris, remissioris que vitæ erat. Matt. Cinædo eviratior fluxo.

Fluxè, adverbium, affluenter, abundanter. { יְבָשָׂה יְבָשָׂה . GALL. En abondance, abondamment, largement. ITAL. Abundantemente. GERM. Überflüssiglich. HISP. Abundamente. ANGL. Abundantly. } Varro lib. 1. de re rust. cap. 11. Et eo magis fluxè ex herba, quæ cadae ipsa sumpta, perpurgare corpora nostra solet.

Fluor, is, ideo, fluox, fluxio. Cels. lib. 3. cap. 6. Quisquis autem fluore zger est, cum venit in balneum, prius ungendus, deinde in solum demittendus est.

Fluxio, fluxus, cursus. { זְבַחַת יְבָשָׂה יְבָשָׂה . GALL. Flux, coulement, fluxion. ITAL. Flusso, colamento. GERM. Stiessung. HISP. Corrimiento de lo liquido, fluxo. ANGL. A flowing. } ut, Fluxio aquarum. Apud Cicer. lib. 1. de Divin. & fluxiones sanguinis, apud Plin. lib. 20. cap. 14.

Flutto, as, frequentativum: Sæpe, sive continuè fluo. { יְמַפְּרִיעַ . GALL. Flotter, nager sur l'eau. ITAL. Scorrere di continuo. GERM. Städtig flissen. HISP. Correr continuatamente lo liquido. ANGL. To flitte or hover above the water. } Liv. lib. 1. Tener fama, quum fluitantem alveum in quo expositi erant pueri, tenuis in sicco aqua destituisset. Senec. cap. 6. de consol. ad Marc. Qui fluitantia vela defecuit. ¶ Nonnunquam accipitur pro supernatate. אַנְתָּא אַנְתָּא . Plinius, Omnes pisces, quum sunt extinti, fluitant, exceptis anguillis. ¶ Aliquando fluitate est nutare, quod Terentius vocat labascere. Tacit. lib. 8. Unde primùm creditur Cecinnæ fides fluitasse. Horat. 2. Serm. sat. 3.

in amore hac sunt mala, bellum,
Pax rursum: hac si quis tempestatis propè ritus
Mobilia, & caca fluitantia sorte labore
Reddere certa: sibi nihil plus explicit, ac si
Insanire paret certa ratione.

¶ Tranquillus & quietus, immoderatè agitatus & fluitans, contraria. Cic. de Univers. Quicquid erat quod in cernendi sensum cadet, id sibi assumptis, non tranquillum & quietum, sed immoderatè agitatum & fluitans.

Fluidus, a, um: Liquidus & diffusus. { זְבַחַת יְבָשָׂה יְבָשָׂה . GALL. Coulante, qui coule & glisse aisément. ITAL. Humido, liquido. GERM. Flüssig. HISP. Liquido que corre assi como agua. ANGL. Flowing, relented, without stiffness, or strength. } Plin. lib. 9. cap. 30. Unum hoc animal nisi vivum ferventi aqua coquatur, fluida carne non habet callum. Senec. cap. 11. de consol. ad Marc. Ex fluidis contextus homo. Et, Putre & fluidum corpus. ¶ Nonnunquam pro languidus, sive marcidus ponitur. Liv. lib. 4. bell. Maced. vocat corpora Gallorum emollida & fluida. Ovid. 14. Metam.

Aspiciam fluidos humano sanguine rictus.

Fluor jugis imaginum. Apul. Apol. 1.

Flumen, inis: Fluvius, hoc est, aqua continuè decurrentis; & perennis: & major est quam rarus. { יְהֹרְרָה נַהֲרָה מַלְאָכָה . GALL. Un fleuve, une riviere. ITAL. Fiume. GERM. Ein wasserfluss/flus. HISP. El rio. ANGL. A fludde, a river. } Torrens continua, qui aestate siccatur. Horat. 2. Carm. Ode 6.

Dulce pellitis ovibus Gallesi

Flumen, & regnata petam Latoni
Rura Thalanto.

Virg. 4. Georg.

At mater sonitum thalamo sub fluminis alti
Sensit.

Ovid. 4. Fastor.

Ingenii currant flumina quanta tui.

Tibull. lib. 4.

Curva nec assuetos egerunt flumina cursus.

¶ Flumen hibernum, Χαμόπητος, torrens. Horat.

ruebat

Flumen ut hibernum, fertur quod rara securis:

id est, tam concitata oratione rapidaque decurrebat, quam torrens hibernus devolvi & præcipitari solet per loca abrupta & absissa, quod tard solent lignatores accedere, propter arduam & erectam inaccessarum rupium montiumque eminentiam. ¶ Sed quando hoc nomen genitivo jungitur, capit pro fluxu, seu cursu, ποταμος. Plin. Ne flumini ejus rivi esset impedimento. ¶ Hinc Flumentana porta Romæ, quam Tyberis urbem intrans in sinistra ripæ parte relinquit: ita dicta quod pars Tyberis per eam partem ubi nunc haec porta sita est, fluxisse creditur. Author Festus. ¶ Magno flumini tivulum indis. ποταμος μεγάλος ὄχετο οὐαίσης, id est, maximis rebus pusillum & inutile momentum addis. ¶ Flumen etiam vocabulum est Jurisconsultorum in servitutis constitutione, ut stillicidiorum Paulus D. lib. 8. tit. 1. l. 28. Foramen in imo pariete conclavis, ut triclinii, quod est proluendi pavimenti causa, id neque flumen esse, neque tempore acquiri placuit.

Fluminæ, a, um, ut Aqua fluminea, quæ ex flumine est. { ποταμος . GALL. De fleuve ou de riviere. ITAL. Di fiume. GERM. Dem fluss zugehörig. HISP. Cosa de rio. ANGL. Of a river. } Ovid. 4. Faſt:

Ne sua fluminea corpora mergat aqua.

Idem 2. Metam.

Fluminea volucres medio caluere Caystro.

Fluminosus, a, um, quod fluminibus abundat. { ποταμούς . GALL. Plein de rivieres. ITAL. Pieno di fiumi. GERM. Das viel fluss habt. HISP. Lleno de rios. ANGL. Full of rivers. } ut, Regio fluminosa, id est, fluminibus multis irrigua.

Fluvius, quod fluat semper: Flumen, { יְהֹרְרָה נַהֲרָה יְהֹרְרָה . GALL. Un fleuve, une riviere. ITAL. Fiume. GERM. Ein fluss. HISP. El rio. ANGL. A fludde, a river. } Plaut. in Cura. sc. 1. a. 1. Quisnam hic fluvius est, quem non recipiat mare? Virg. 3. Georg.

& agri

Carpere prata fugâ, fluviosque innare rapaces.

Horat. 4. Carm. Ode 12.

Nec fluvii strepunt

Hyberna nive turgidi.

¶ Fluvius cum mati certas: ποταμος θαλάτην & εγίζει. Ubi minimi cuti maximis certamen suscipiunt. Suidas. ¶ Fluvius non semper fert secures. τὸν αὐτὸν ποταμὸν θέλεις φίδη. Non protinus tibi spes idem quod aliis feliciter cessit. Natum ab Apologo Eſopico: Cuidam sylvam cædenti securis è manibus excidit: Mercurius invocatus reddidit argenteam. ¶ Juxta fluvium puteum fudit. ποταμος φέαρ οὐαίσης. De stultam & inanem sumente operam. Putei enim foduntur ob aquarum inopiam. ¶ Fluvius quæ procul absunt irrigat. ποταμος τὰ πόρρω ποτίζει, τὰ δὲ πέριξ οὐαίσης: id est, Fluvius quæ longè dista sunt irrigat, quæ proxima sunt præterit. De iis dici convenienter qui bene merentur de extremis, & nihil ad se pertinentibus: suos negligunt. Apparet inde ductum, quod ubi fluvius oritur, minor esse solet, minùsque argilla secum trahens: & quod longius recessit à fonte, eo est copiolor, ubetiorque. Diogenianus. ¶ Per fluvium traducere, Αλβαστρον, & ποταμος, dicebantur qui difficultatem explicabant rei, quam ineptitudines, aut invalidiores explicare non poterant. Translatum à torrentibus, aut fluviosis profundis, quam ut cuivis tutum sit traicere. Plato lib. de leg. 10.

Fluvialis, e, quod ex fluvio est, fluvialis. { ποταμος . GALL. De fleuve, de riviere. ITAL. Fluviale, di fiume. GERM. Das auf dem fluss ist. HISP. Cosa de rio. ANGL. Of a fludde or river. } ut, Aqua fluvialis, & fluvialis lupus, hoc est, fluvialis, qui in fluvio vivit. Columel. lib. 8. cap. 16. Virg. 4. Æneid.

Dic corpus properet fluvialis spargere lympha.

Idem 2. Georg.

Vimina per sylvam, ripis fluvialis arundo

Ceditur.

Fluvialis, e: Fluvialis, quod in fluvio vivit. ποταμος: ut, Piscis fluvialis, fluvialis avis, fluvialis arena, quæ in fluvii est. Plin. lib. 36. cap. 23. Atenæ tria sunt genera, fossilia, cui quarta pars calcis addi debet; fluvialis, ac marina.

Fluvialis, Fluvialis. Colum. lib. 8. cap. 15. Ubi delitescentibus fluvialicis animalibus infidentur.

Fluvialis, a, um: In flumine maceratus. { εἰς ποταμόν βιθεγεῖθαι, οὐ γάρ οὐαίσης. GALL. Trempe dans un fleuve. ITAL. Bagnato nel fiume. GERM. Im fluss gehet oder gerœicht, gerœßert. HISP. Mojado en el rio. ANGL. Soaked in water, and made leane. Plin. lib. 16. cap. 39. Abietis quæ pars à terra fuit, enodis est: hæcque quam diximus ratione decorticatur. Sic dicere possimus cannabem fluvialiam.

Fluvialis, ε: Juno, quam mulieres colebant, quod sanguinis fluorem in conceputu retinere putabatur. Bocatius in Genealogia deorum.

Flustrum, i, ψρώ schehet. GALL. Bonace, calme. ITAL. Bonaccia. GERM. Stille des meers. HISP. Bonaça, calma. ANGL. Calmenesse of the sea. Status & tranquillitas maris, quæ fluctibus non agitatur: hanc Geæci μαλακιανον vocant. Author Festus.

Flutæ,

Flūtæ , arum : Anguillæ , sive murænae dicebantur in fredo Siculo, propteræ quod sole torrefactæ , quum se curvare , aut mergere non possint, aquis superfluant , *wārtaq*. Macrobius lib. 3. cap. 15. Accerserantur murænae ad piscinas nostræ urbis ab usque fredo Siculo, quod Rhegium à Messana despicit, Græcè *wārtau* vocantur : Latinè flutæ , quod in summo supernantes , sole torrefactæ , curvare se posse , & in aquam mergere desinunt. Col. lib. 8. cap. 17. Item flutas , quæ maximè probantur , murænas, & si quæ sunt satiales notæ , quarum pretia vigent.

|| Fluto , pro fluto. Vide Flutæ .||

Fluvialis , Fluvius, Fluxio, Fluxus : vide Fluo.

|| Foca , zythus , vox Arab.

Focalbus , marinus piscis. Pap. ||

Focale , is : Genus est ligaminis , & fascia quedam collum ambiens , fauces à frigore defendens, & pronuntiationi conducens. *ωργη-θίδον*, *λάρυγξ* οὐκουσήσιον. GALL. Un linge de quoy on enveloppe la gorge. ITAL. Fascia da inviluppare la gola. GERM. Ein binben in welche man den hals verwicklet. HISP. La beca que rodea el cuello. ANGL. A tippet defending the thankes frome a cauld, a muffler. Dictum focale à fauibus , au , in o mutata : quod etiam contingit in verbis suffoco , & præfoco. Senec. lib. 3. natur. quæst. Videbis quosdam graciles , & palliolo, focalique circundatos, pallentes & ægros. Quint. lib. 11. Palliolum, sicut fascias , quibus crura vestiuntur , & focalia, & ligamina aurium, sola excusate potest valetudo. Horat. 2. Serm. sat. 3.

— ponas insignia morbi

Fasciolas , cubital, focalia.

Vide Plutarchum in Demosthene.

Focanæ palmes dicitur , qui ex fauce vitis, hoc est bifurco medius erumpit. Colum. lib. 4. cap. 24. Vocatur etiam Focaneus palmes , qui solet in bifurco medius prorepere : & idcirco eum prædicto vocabulo rustici appellant , quod inter duo brachia, quæ se dividit vitiis , enatus, velut fauces obsidet, ac utriusque duramenti alimenta præcipit. Idem lib. 5. cap. 6. Focaneus est , qui inter duo brachia velut in furca , de medio nascitur : eum colem deterrium esse comperti, quod neque fructum ferat , & utraque brachia, inter quæ natus est , attenuet : ita tollendus est.

Focillo , as, significat calefacio, recreo, instauro, reficio, confirmo. *פְּרַרָּוָאָחָבָּה*, *בִּירְגֵּהָאָבָּה*, *וְנַפְּנִיפָּאָבָּה*. GALL. Eschauffer, refaire, recreer, conforter. ITAL. Riscaldare, ristorare. GERM. Erwärmen/erquicken. HISP. Recrear, calentar. ANGL. To keep warme , to cherish , to confort. Plin. lib. 3. epist. 16. Focillata dixit, inquit , vobis inventuram me quamlibet duram ad mortem viam , quando vos facilem negassetis. Suet. in August. cap. 16. Antonii societatem semper dubiam & incertam , variisque reconciliationibus male focillata abruptit. ¶ Pro eodem etiam quandoque legitur Focillor deponens , quod & Nonius annotavit Varronis testimonio de vita populi Romani , Propter secundas res sublato metu , non in communi spectant , sed suum quisque diversi commodum focillatur , id est , fovet. Focilo, ablato uno l. apud Ovid. ad Pisones.

Sed miserum parva stipe faciat , ut pudibundos

Exercere sales inter convivia possit.

¶ Hinc componitur Refocillo, recreo. Focillationes, inquit Festus, à fovento dicuntur , hoc est , à calefaciendo.

Focula, Foculus : vide Focus.

Focunates, Plin. Populi sunt in Alpibus, lib. 3. cap. 20.

Focvs , i, à fovento dicitur : id in quo ignis levatur. *פְּרַאָחָבָּה*, *מְוקְדָּה*, *רַקְעָה*, *יְחֻזָּה*. GALL. Le foyer où l'on garde le feu. ITAL. Focolaro, guarda fuogo. GERM. Ein herdstatt oder feuerstatt. HISP. El hogar, donde se haze fuego. ANGL. An hearth. ¶ Plaut. Prolog. Aulul. In medio foco aurum defodit. Ibid. sc. 5. a. 2. Hæc imponentur in foco nostro Lari. Ibid. sc. 2. a. 3. Erat tibi negotium ad focum (de coquo.) Senec. epist. 79. Cum opsoniis focus ipsos coqui non transfrunt. Mox culina dicitur. Ovid. lib. 6. Fast.

At focus à flammis , & quod fovent omnia dictus.

Idem ,

Thure vacent ara , stentque sine igne foci.

Tibullus ,

Dum meus assiduo luceat igne focus.

Cato de reruſt. Folia subdito in loco calido , sub testa coquito leviter. Ponit etiam quandoque pro privatis domibus, sicut ara pro templo. Plaut. in Amph. Convénit, vici utri viui sint eo prælio, urbem, agrum, aras, focus, sique uti dederent.

Foculæ , i, diminut. *יְחֻזָּה*. GALL. Petit foyer , rechauff. ITAL. Focarello. GERM. Ein kleine feurstatt. HISP. Pequeño hogar. ANGL. A little hearth. ¶ Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Jube epulas foverti focus ardentibus. Gell. lib. 1. cap. 19. Tum illa focus coram rege cum igne apposuit, & tres libros ex novem deurit. Valer. lib. 1. Quum carbasum , quem optimum habebat, foculo imposuisset , subito ignis emicuit.

Foculæ , orum : Nutrimenta. *מְזֹבֶן*, *מְזֹבֶן*. GALL. Nourriture. ITAL. Nodimenti. GERM. Nahrung. HISP. Mantenimientos. ANGL. Nurishmentes. ¶ Plaut. in Persa , Nam jam intus ventris fumant fœcula. Ex Nonio.

¶ Foculare, est locus ubi focus statuitur. GERM. Herdstatt. ||

Focatæ panis, qui in foco coquuntur. *יְחֻזָּה* *אֶתְּרָה*. GALL. Pain cuist sous les cendres & au foyer. ITAL. Pane cotto sotto il cenero. GERM. Kuchen. HISP. Pan cozido en padilla & al hogar. ANGL. Bread baked on the heareth. ¶ qui & subcineritus appellatur, *επικυνθίας*.

Focaria, x, à veteribus dicebatur concubina , quam domi habebant ad curam rei domesticæ. *שְׁגַנְלָה* *pilechgesch*. *σικελία* *πυλανίς*. quasi *εἴσια* *οὐεχέντες*. GALL. Concubine ordinaire à pot & à feu. ITAL. Concubina. GERM. Ein fochin/ein man. HISP. Manceba abarraganada. ANGL. A concubine for the pot and fyre. ¶ In l. 2.

C. de donat. inter virum & uxorem. Si ancillam nummis tuis comparatam esse, praesidi provinciae probaveris, donationisque causa focariae tuæ nomine instrumentum emptionis esse conscriptum, eam tibi restituji jubebit. Nam licet cessante jure matrimonii, donationi perfici potuerit ; milites tamen meos à focariis suis hac ratione, fictisque adulacionibus spoliari nolo.

Focarii servi , qui focum curant , dicuntur in l. 1. §. 5. D. naut. cap. stabul.

¶ Foculo, foveo , à Focula. ||

Fodare , pro fodere, dixerunt veteres , teste Festo.

Fodio , is , fodi, fossum, à *בָּשַׁר*, *בָּשַׁר*. Hinc fovea. Palaiovt ferramento terram aliudve quid eruo. *כְּרַרְרָה* *חַבְּרָה*. *תְּתַנְנָה* *חַתְּחָרָה*. GALL. Foirir & creuser la terre, percer. ITAL. Cavare, fossare. GERM. Graben. HISP. Cavar, & horadar. ANGL. To digge or diche. ¶ Plaut. Moſt. sc. 1. a. 2. Misérum est opus fodere puteum , ubi fauces sitis tenet. Gellius cap. 6. lib. 6. Fodere puteum strenue in militia. Ovid. Eleg. 12. lib. 3. Trist.

Quaque lacu duro non fodiantur aquæ.

Plaut. in Rudent. Nostro illum puteum periculo & ferramentis solidimus. Liv. 18. bell. Pun. In Melesium finibus est sita Hispanica gentis ager frugifer : argentum etiam incolæ fodunt. Sic fodere metallum. Plin. lib. 2. cap. 63. Fodere ense jugulum, hoc est , percurrete, seu ferire, Mart. lib. 1. Fodere stimulis , est pungere. Cicero. 2. Philipp. & Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Te pendentem stimulis fodiam 30. dies. Idem Cure. sc. 2. a. 1. Stimulo fodere lubet te. Idem Milit. sc. 4. a. 1. Non possunt mihi tuis minaciis oculi fodiri. Idem Amphitr. Agrum sterilem fodendum locare. Idem Aulul. sc. 2. a. 3. Malè factum arbitror , quia non latus fodri. Ovid. lib. 3. Fast.

Cum levis Aonias ungula (Pegasi) fodit aquas.

Fodere calcaribus. Virg. 6. Aeneid.

Seu spumantis equi foderet calcaribus armos.

¶ Dicitur etiam fodire , per quartam verborum conjugationem. Colum. lib. 11. cap. 2. Runcari , & adhuc fodere possunt. Idem de arboribus. Sed omnibus annis ante cal. Mart. fodici & interpretari oportet. Hinc fovea , de quo infrâ. Hujus composita sunt Affodio, vide suo loco : Confodio, quod est cavo , sive in totum fodio, *מְבָדֵלָה*. Plaut. in Aul. Hic apud me confodere hortum jussi. Interdum transverbero , occido. Salust. in Catil. Inter confertissimos occurrit, ibique pugnando confoditur. *מְלָאָנְתָּה*. ¶ Circumfodio, terram circumquaque fodio , *מְבָדֵלָה*. Colum. lib. 1. Arborem quam deposueris , saepius circumfodiro. Defodio , *מְבָדֵלָה*, vide suo loco. ¶ Effodio, extra fodio, vel fodiendo ejicio , *מְבָדֵלָה*. Plaut. in Aulul. Oculos hercle istos improba effodiā tibi , ne me observare possis, si quid retum geram. ¶ Infodio, intus planto, seu de fodiendo sepelio , *מְבָדֵלָה*. Col. lib. 4. Campestris locus altè duos pedes infodiendus est. Virg. lib. 2. Georg.

Ante supinatas Aquiloni offendere glebas,

Quam latum infodias vitis genus : id est , obrucas.

¶ Perfodio, rumpo, ferio, perforo, *מְבָדֵלָה*. Plaut. in Asin. Ubi pareties perfoderis. Colum. lib. 11.

Tu gravibus rastris cunctantia perfode terga.

Lactant. lib. 4. Sed tantummodo latus ejus perfoderunt. Gell. lib. 1. Quadringenti omnes ad unum perfossi gladiis , aut missilibus operi cadunt. ¶ Præfodio , antè fodio. Plin. lib. 17. cap. 11. Præfodere scobes antè, si fieri posset, tanto donec pingui cespite obducantur. ¶ Refodio, rursus fodio, *מְבָדֵלָה*. Plin. Mus marinus in terra , scobis effossa, parit ova, & rursus obruit terra, tricesima die refossi patrit, fœtumque in aquam ducit. ¶ Suffodio , subtercavo , *מְבָדֵלָה*. Colum. lib. 2. Neque suem velimus impasci; quoniam rostro suffodiatur, & cespites excitet. ¶ Transfodio , transverbero , ab uno latece ad al iud fodio, *מְבָדֵלָה*. Ovidius,

geminò fodit ulcere pectus.

Et omnia habent, fo , syllabam correptam in omnibus temporibus à præsenti manantibus. Nam quæ à præterito fiunt , eandem producent.

Fodico, as : Stimulare, pungere, vellere, sive fodere. ¶ *מְבָדֵלָה*, *מְבָדֵלָה*. GALL. Piquer, percer. ITAL. Stimulare, pungere, cavare. GERM. Stiblen. HISP. Puncar, pecilgar, & escavar. ANGL. To pricke, to pearse. ¶ Horatius.

emamus

Qui fodiceat latus.

¶ Per translationem accipitur pro angere , sive dolore afficere. Cic. 3. Tuscul. Non est enim in nostra potestate , fodicantibus his rebus, quas malas esse opinamur, dissimulatio, vel oblivio. ¶ Fodicate animum. Plautus Bacch. Quia isthac lepida sunt memoratu , eadem in usu, arque ubi periculum facias, aculeata sunt, animum fodicant, bona distimulant facta, & famam saudiant.

Fodinæ, æ : Locus ubi quid effoditur. ¶ *מְבָדֵלָה*, *מְבָדֵלָה*. GALL. Une mine, une carrière, d'où on tire quelque metal , ou autre chose. ITAL. Minera. GERM. Ein grub in deren man etwas gräbt/ als ein eins grub. HISP. Lugar donde algo se saca y se cava. ANGL. A mine. ¶ Ut, Auri fodina , ubi fodit aurum : argenti fodina , ubi effodit argentum. Plin. lib. 33. cap. 6. Odor ex argenti fodinis inimicus omnibus animalibus, sed maximè canibus.

Fossæ, æ, locus est unde effossa est terra. ¶ *מְבָדֵלָה*, *מְבָדֵלָה*. GALL. Fosse, ou fossé. ITAL. Fossa. GERM. Ein grab oder ein grub. HISP. Cava o hoyo. ANGL. A diche, liche, or meate. ¶ Columell. de arbor. Priusquam pomarium constituas , quæ magna habere voles, circummunito maceria, aut fossa. Cic. 5. Tus. Transitum fossæ ponticulo ligneo conjungere. Ulpianus scribit, fossam esse receptaculum aquæ manufactum , ad castra, seu urbes, oppidâve, aut alia hujusmodi munienda. Cic. ad Attic. lib. 2. Pop. Rom. exercitus Cn. Pompeium circumsidet, fossa & vallo septum tenet. Cæsar 2. bell. Gall. Castra in altitudinem pedum duodecim vallo, fossâque duodeviginti muniri jubet. Tibull. lib. 4. Qua debeat tutam castis perducere fossam. Ovid. 13. Metam.

fossas munmine cingo.

¶ Fossa Marianæ locus, ubi, & unde. Plut. in Mario.

Fölsüli,

Fossula, diminut. parva fossa. ὄγυγλος. GALL. Fossette, petite fosse. ITAL. Fossella, fossetta. GERM. Ein gräblein. HISP. Pequeña cava, è hoyo. ANGL. A little hole. } Cato de re rustic. cap. 161. Deinde fossulas facito, quæ radices asparagi demittas. Columell. lib. 11. cap. 3. Singulis fossulis disponas.

Fossum, i, idem quod fossa. Plin. lib. 17. cap. 21. Fossum purgari, & extendi ne crudum relinquatur. Vegetius cap. 16. lib. 4.

Folsor, qui fodit. { כְּפָר chophér, כְּרָפָר coreb. δικεδίτης, ονειραρχός, ἐρυτός. GALL. Fouisseur, fossoyeur, pionnier. ITAL. Zappatore, cavatore. GERM. Ein graber/ein friseß. HISP. Cavador. ANGL. Adicher. } Virg. 2. Georg.

Et labefacta movens robustus jungera fessor.

Rigidus fessor. Mart. lib. 7. Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Hoc est cur cantes vindictus quoque compede fessor.

Fossio, ipsa fodiendi actio. { ὄγυξ. GALL. Fouissement. ITAL. Cavamento. GERM. Grabung. HISP. Cavazon, è la obra de cavar. ANGL. A digging. } Columell. lib. 5. Hanc palmam fossuram maximè nos probavimus. Numerus autem fossionis, aut idem debet esse qui primi anni, aut unâ minus. Suetonius in Calig. cap. 37. Complanata fossuris montium juga incredibili celeritate, cum morta culpa capite lueretur.

Fossilis, e, quod foditur, sive quod fodi potest. { ὄγυρός. GALL. Qu'on souït, & tire, ou qu'on peut souïr & tirer de terre. ITAL. Che si puo cavare. GERM. Das gut zugraben ist. HISP. Cosa cavada. ANGL. That is or may be digged out of the earth. } Plin. lib. 36. cap. 18. Theophrastus author est & ebur fossile candido & nigro colore inveniri, & ossa è terra nasci. Idem lib. 33. cap. 6. Tum saltem fossilem adjiciunt, id est, qui foditur? Varr. 2. de re rust. Melior fossilis sal, quam marinus.

Fossitius, a, um: Fossilis, quod scilicet è terra effuditur. { ὄγυρός. ANGL. Dug out of the earth. } Plin. lib. 36. cap. 23. Arenæ tria genera: fossiticia, cui quarta pars calcis addi debet; fluviatili, aut marinæ tertia.

Fodo, as. Fest. fodire, fodere.

Fodrum, vel foderum, vox Longobardica, significat animam. ||

Fœcillus: vide Fœcialis.

Fœcundus, a, um, ex facio & unda: vel à copia fœtus. Ferax, fœtilis. { כְּרָפָר porér. כְּפָר. GALL. Fecond, fertile. ITAL. Fecundo, fertile, abundante. GERM. Fruchtbar. HISP. Cosa fertil, è copiosa. ANGL. Fruitfull, fertile, rancke. Ovid. lib. 4. Fast.

Forda ferens bos est fœcunda aquæ, dicta ferendo.

Colum. lib. 8. cap. 14. Id neque æquæ fœcundum est, nec tam pretiosum. Plaut. in Cistell. Namque æcastor amor & melle & felle est fœcundissimus. Ovid. lib. 5. Fast.

Est mihi fœcundus dotalibus hortus in agris.

Tibul. lib. 4.

Horrea fœcundis indeficientia mensis.

Ibidem

Centum fœcundos Titan renovaverit annos.

Fœcunda negotia. Senec. cap. 5. de tranquill. Non tam magna, quam fœcunda negotia. ¶ Fœcunda aqua, pro fœcundo ingenio. Ovid. Eleg. 7. lib. 3.

No male fœcunda vena periret aqua.

Cum genitivo fœpius jungitur. Annonæ fœcunda provincia. Tacit. lib. 17. Fœcunda metallorum terza. Plin. lib. 33. cap. 4. Italæ parcitum est vetere interdicto Patrum, ut diximus: alioquin nulla fœcundior metallorum quoque erat tellus. Fœcundam esce, de muere quoque dicitur, quam fert uterum. Ovid. 2. Metam.

Ve fœcunda fores, fieretque injuria partu.

Nota.

Interdum sumitur pro abundant & pleno. Horat.

Fœcundi calices quem non fecere disertum?

X Infœcundus, id est, non ferax: inde infœcunditas.

Fœcunditas: Abundantia, ubertas, feracitas. { יְבַשׁ so'ah. πλευρεῖα, δύναμις, δύναται. GALL. Fœcondité, fertilité, abundance. ITAL. Fertility, abundance. GERM. Fruchtbarkeit / volle. HISP. Fertilidad, è copia. ANGL. Fruitlessness, fertility. } Plin. lib. 20. cap. 6. Fœcunditatem fœminarum hoc cibo augeri. Cic. 1. de nat. deor. Aquarum inductionibus terris fœcunditatem damus. Fœcunditas animi. Plin. in praf. lib. 3.

Fœcundè, adverb. { διφέρωε, γρήγωε, δύρεωε. GALL. Fertilement, copieusement, abondamment. ITAL. & HISP. Fertilmente, abundantemente. ANGL. Fertilly, abundantly. } Plin. lib. 6. cap. 36. Atque etiam recisa fœcundius resurgit.

Fœcundi splices, fertiles Deæ. Gloi. Isid. ||

Fœcundo, as: Abundantem, se: fructiferum facio. { הִפְרָאֵה hiphrâh. τάχη, γένης ποιῶ. GALL. Rendre fertile. ITAL. Far fertile, abundant. GERM. Fruchtbar machen. HISP. Hacer fertile y copioso. ANGL. To mak fruitfull. } Virg. lib. 4. Georg.

Et viridem Ægyptum nigra fœcundat arena.

Fœdus, eris, ut quibulam placet, cum & diphthongo, ut e longa sit, quoniam ferio, e breve habeat. { כְּרָפָר berith. αρρόν συνθήκη, τִּינְגָּרְבָּר. GALL. Alliance, confederation, appointment, traité de paix. ITAL. Lega, confederatione. GERM. Ein bund, bundnis. HISP. Confederacion è liga. ANGL. A league, covenant, or bande of peace. } Fœdus pro hordeo, veteres dicebant, ut fordeum, pro hordeo, &c. Ter. Scaur. de Orthograph. Ovid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.

Quam non legitimo fœdere junctus amor.

Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Ab hero ad herum meum majorem venio fœdus commemoratum (i. pactum.) ¶ Reddere fœdus, pro ferire & contrahere. Liv. lib. 8. ab urb. Propriè enim fœdus pacem significat, quæ feritur inter dimicantes. Hinc Plaut. Amphit. sc. 1. a. 1. Pacem feci, fœdus feci, vera dico. Quidam hujus nominis etymo-

logiam manasse putant à Fœcialibus, per quos fitbant fœdera. Alii à fide, quia in fœdere interponebatur fides. Itaque Ennius; ut est apud Varronem, fidus dixit pro fœdus. Alii à fœdere cœdendo, nam ad fœdera fœcienda utrinque Fœciales adhibebantur, qui firmato fœdere porcam cœdebat silice, ejusmodi exitium imprecantes capiti illius qui prior fœdus violasset: de qua re vide Liv. lib. 1. ubi ritum & formulam antiquissimi fœderis inter Pop. Rom. Regem & Albanorum Dictatorem iſti; latissimè exequitur. Tangit etiam Suet. in Claud. cap. 25. cum ait: Cum regibus fœdus in foro icit, porca cœsa, ac vetere Fœcialium præfatione adhibita. Tria autem (ut idem Livius ostendit lib. 34.) erant fœderum genera, quibus populi & reges mutuas amicitias inibant. Unum, quum bello victis dicebantur leges. Ubi enim omnia ei, qui armis plus posset, dedita essent, quæ ex iis habere victos, quibus mulctari eos vellet, victoris arbitrium erat. Alterum, quum pares bello, æquo fœdere in pacem atque amicitiam veniebant, redditis per conventionem iis rebus quarum bello turbata erat possessio. Tertium, quum qui hostes nunquam fuissent, ad amicitiam sociali fœdere jungendati coibant. ¶ Accipitut etiam fœdus pro necessitudinis alicujus vinculo: ut fœdera amicitiae dicimus pro necessitudine illa quæ est inter amicos. Ovid. 3. Trist. Eleg. 6.

Fœdus amicitia non vis charissime nostra:

Nec si fortè velis, dissimulare poses.

¶ Fœdera lecti, pro conjugali vinculo. Lucan. lib. 1. — da fœdera prisci

Illibata tori, da tantum nomen inane

Connubii.

Fœdus conjugale. Ovid. 11. Metam. ¶ Accipitut etiam quandoque pro lege, ut apud Virg. 1. Æneid.

— Regémque dedit qui fœdere certos

Et premere, & laxas scire dare jussus habenas.

¶ Facere fœdus cum aliquo. Cic. de senect. Quum sententia Senatus inclinaret ad pacem & fœdus faciendum cum Pyrrho, non dubitavit, &c. ¶ Ferire fœdera. Cic. pro Calio. Ideone ego pacem Pyrrhi dimiri, ut tu amorum turpissimum quotidie fœdera feires: Fœdare fœdera. Virg. lib. 11. Æneid.

— firmabant fœdera dictis.

¶ Fœdus, pro fœditate legitur apud Paulum in leg. senatoris 47: D. de ritu nupt. Nec enim honos ei servatur, quæ se in tantum fœdus deduxit. Nisi rectius ibi legatur, Stelus, quemadmodum vulgati codices habent.

Fœderaticum, φοιδεραγλυχ, stipendium fœderatorum. Novell. Just. 147: & Justini 1. ||

Fœdfràgus: Qui fœdera fregit. { פְּרָגָוֹוְדִּתָּא. GALL. Qui rompt l'alliance ou appointment. ITAL. Che rompe patti. GERM. Brüderlich. HISP. Quebrantador de pazes. ANGL. A breaker of leagues. } Cic. 1. Offic. Pœni fœdfragi, crudelis Annibal.

Fœderatus, a, um. GALL. Confederé, allié. Unde Fœderatae civitates, & Fœderati dicuntur populi, qui fœdere & amicitia sunt conjuncti. { בְּרוּוֹת אֲנֵשָׁי ansche berith. ιστανοῦται, σύμμαχοι. GALL. Confederatz, alliez. ITAL. Confederati, uniti. GERM. Bundesgenossen/eydtgenossen. HISP. Confederados è aliados. ANGL. They hath made aleague together. } Namque inter civitates provinciarum, aliae civium Romanorum, aliae Latinorum veterum, aliae stipendiariæ dicebantur, συμμαχίδες πόλεις. Suet. in Calig. Domi, forisque civilis, libera ac fœderata oppida sine lictoribus adibat. Cic. 1. de Orat. Si quis apud nos servisset ex populo fœderato, sesque liberasset. Idem. 5. Verr. Fœderatae civitates duas sunt, Mamerina, & Tauromitana. Idem pro Archia, Si qui fœderatis civitatibus adscripti essent. ¶ Quasdam fœderatas urbes, ad exitium licentiâ præcipites (Augustus) libertate privavit. Suet. in August. cap. 47.

Fœdero, fœdere facto concilio. Cornel. Tacit. lib. 20. Donec egregia erga populum Romanum merita mox rebelles fœderant. Revisor Calepini reperit hunc locum: sed ibi legitur, fœdarent: longè optimo sensu, qui in verbo fœderant, nullus esset.

Fœdus, a, um: quod est deformis. { כְּרָפָר schehar, כְּרָפָר tamé, כְּרָפָר tsbh. עִזְקָס, וְסִידָה. GALL. Laid, ord, infect, villain. ITAL. Sozzo, laido, bruto. GERM. Wüst/heßlich/unstätig. HISP. Cosa sea, è feada. ANGL. Losiled, joyed, deformed. } Terent. in Eunuch. Nunc eò tibi videtur fœdus, quia illam non habet. Cicero. ad Attic. lib. 15. Parumque fœda persona est senectus. Plin. lib. 11. cap. 29. Odore fœdos odores, proculque fugiunt. ¶ Ponitut quandoque pro excrando. Virg. lib. 8. Æneid.

— aversusque refugit

Fœda ministeria.

¶ Quandoque pro crudeli. Terent. in Eunuch. O facinus fœdum! Donatus, Fœdum crudele. Ea enim quæ crudelia sunt & nefaria, ipsa crudelitate fœda & maculosa dici possunt. Sic dicimus fœdum exemplum, quod crudelitatis, & turpitudinis plenum est. Liv. 7. bell. Pun. Qui neque magistratum continuari satis civile aiebant, & multò fœdioris exempli cum ipsum creati, qui comitia haberet. Apud Livium nihil frequentius quam fœda clades, pestilentia, strages.

Fœdo, as, ate: Polluere, inquinare. { כְּרָפָר timmeh, μολυσθεῖν, μολυβεῖν. GALL. Salir, flétrir, polluer, enlaidir, maculer, souiller, deshonorar. ITAL. Bruttare, imbrattare. GERM. Verrousten/heßlichmachen. HISP. Ensuziar, è suziar lo hermoso. ANGL. To defyle, to deform, to work villainie. Virg. 2. Æneid.

— qua causa indigna serenos

Fœdavit vultus?

Per translationem accipitut pro de honestate. Cato apud Plinium lib. 29. cap. 1. Nos quoque dictitant Barbaros: & spurcius nos, quam alios Opicos appellatione fœdant: hoc est, conspurcant, & de honestant. ¶ Accipitut etiam pro dilacerare, frangere, vel corrumpere. Virg. 1. Æneid.

Impulerat ferro Argolicus fœdare latibras.

Liv. lib. 3. ab Vrb. Vis Sablonotum ingens propè ad mœnia urbis infestà populatioue venit: fœdati agri, terror injectus urbi est. Plaut. Amph. Fœdant & proterunt hostium copias. Tibull. lib. 4.

Vista Maronea fœdatus lumina Baccho,

Fœdè, adverb. Turpiter. { αγχεῖς. GALL. Vilainement, cruellement, d'une maniere sale & honteuse. ITAL. Brutamente, crudelmente. GERM. Unstättig/schämtlich. HISP. Fealmente y deshonestamente, o cruelmente. ANGL. Filthelie. } Liv. 2. ab Vrb. Non minore motu animorum Siccii cædis memoria renovata, quām quod nova fama Virginia adeò fœdè ad libidinem petita accenderat. Fœdè divexari. Cic. 1. Tusc. Fœdè interemptus. Liv. 5. bell. Pun.

— admissum fœdè, dictumque superbè.

Lucr. lib. 1. Fœdissimè causam agere. Cic. Attic. lib. 9.

Fœditas, atis: Turpitude. { טַעֲרָה schaharūah, תְּמֵאָה tumeāh. αγχεῖς. GALL. Salete, laideur, vilenie, ordure. ITAL. Brutezza. GERM. Heßlichkeit/wüste. HISP. Suziedad, fealdad. ANGL. Filthiness, dishonestie, ill favorednesse. } Liv. lib. 15. Divisa à corpore capita, patentiaque viscera, & fœditatem aliam vulnerum viderent. Cicer. lib. 3. de finib. Nisi eos per se fœditate sua turpitudo ipsa deterreat. Liv. ab Vrb. Avertére omnes à tanta fœditate spectaculi oculos. Quintilian. Inenarrabili fœditate pallescat (Luna.)

Fœlix, cum suis derivatis, vide suprà in dictione felix.

Fœmen: vide fœmen.

Fœminæ, æ: Latioris significationis est quām mulier. Nam non solùm de hominum genere, verum etiam de brutis & plantis dicitur, descenditque à fœtu. { נֶכֶבָּה nekebāh. γυνὴ γένεται. GALL. femelle, femme. ITAL. Femmina. GERM. Ein weibsbild / ein fraro. HISP. Hembra en todo genero de animales. ANGL. The female. } Velleius, Mollitiis fluens. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Damhi optima fœmina manus. Liv. lib. 3. 4. Fœmina magistratus, & sacerdotia, & triumphos non contingunt. Tamen Cic. apud Gell. e. 19. lib. 13. Sacerdotes quoque fœminas fuisse scribit, eisque Antitistas appellatas. ¶ Fœminæ uni Tarratiae datum jus dicendi testimonii. Gell. cap. 7. lib. 6. ¶ Fœminæ non possunt arrogari. Gell. cap. 19. lib. 5. Item nulla comitiorum communio est cum fœminis. Item, fœminæ sunt in parentum potestate. Idem ibid. Plaut. in Persa. Qui Atticam hodie civitatem majorem feci, atque auxi civi fœmina. Plin. in Epist. Habet illa pantomitos, fovebâque effusius, quām principi fœminæ convenieret. ¶ De brutis. Gell. cap. 2. lib. 2. Fœmina fœs. Idem cap. 3. lib. 4. Agnum fœminam cædito. Plin. lib. 9. cap. 50. Fœmina pīcīs coitus tempore marem sequitur. Idem lib. 2. cap. 18. de chamæcone. herba, Ex nigris aliqui marem dixerunt, cui flos purpureus esset: & fœminam, cui violaceus. || ¶ Fœmina mas, aris: Virago. Tertull. Fœmilla, & fœminula, parva fœmina.

Fœmellarius, mulierosus, fœminis deditus. Gloss. A. L. ||

Fœminālis, pudendum muliebre, interfemineum. ριχτός. Apuleius in Apologia. Sed enim fœminal nullo pacto reperiens munditer dicere, ad mea scripta configit.

Fœminæ, a, um: & Fœmininus a, um. { θηλυκός. GALL. De femelle, ou de femme. ITAL. Cosa de femina. GERM. Weibisch. HISP. Cosa de hombre. ANGL. Of the female kind. } Virg. 11. Æneid. Ubi Servius Fœmineo, id est, impatienti, irrationabili. Ibid.

Fœmineum cæli clamorem ad sydera tollunt.

Ovid. 13. Metam.

Arma ego fœmineis, &c.

Mercibus inferui.

Plin. lib. 2. cap. 101. Fœmineum Lunæ, ac molles sidus. Quint. lib. 1. cap. 14. Quæ aut fœminina positione mares, aut neutrali fœminas significant. ¶ Diminutiva, Fœmella, & Fœminula γυναικές. A Fœmina etiam fit Effœmino, ἐγναντίων, de quo suo loco.

Fœnālūs: vide Fœnum.

Fœnēbris, Fœneratius, fœnero: vide Fœnus.

FOENICULUM, i, quasi φενεκούνης, à fœnum. Aliis quasi phœnolum, ex φενεκα, & oculus dictum, quod acoat visum. Herba est nota, à fœnere, ut quidam existimant, dicta, quod semen hoc tetræ mandatum magno fœnere reddat fructum. { μέλισσα. GALL. Fenocil. ITAL. Finocchio. GERM. Fenkel. HISP. Hinojo. ANGL. Fenell. } Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Indunt Coriandrum, fœniculum, allium. Plin. lib. 20. cap. 23. Fœniculum nobilitavere serpentes, gustatu senectam exuendo, oculorumque aciem succo ejus reficiendo. Unde intellectum est, hominum quoque caliginem præcipue eo levare. Ejus juvamenta lege apud Diosc. lib. 5. cap. 179.

Fœnum, i, quasi boënum, à bove. Herba in pabulum resepta: ita dicta à fœnere, quod sine cura fœnus præbeat: vel à fœtu, quod herbe cædem manentes quotannis novas pariant. { יְצִחָה batir. χόρτος. GALL. Du soin, herbe seche & mangeaille pour les bestes. ITAL. Fieno. GERM. Her. HISP. El heno. ANGL. Haye. } Columell. lib. 2. cap. 19. Sic enim commodissime fœnum defenditur à pluviis. Ovid. 3. Fast. De fœno signa & manipuli. Vide & Martial. epigr. 162. Fœnum esse, proverbiali figura dicit Cic. lib. 2. de Orat. in indoctos ac brutos homines, qui scilicet pecudibus sunt æquandi: nam fœno viicitant boves. ¶ Fœnum habet in cornu. In homines maledicos ac feroes dicitur. Horat. Satyr. 4. lib. 1. Serm.

Fœnum habet in cornu, longè fuge.

Unde id proverbium ortum sit, docet Plutarch. in Crasso. Inde translatum, ut Acroni placet, quod antiquitus bubus cornipetis fœnum pro signo in cornu appenderetur, quo sibi caverent qui forte occurrisserent.

¶ Fœna possessio. δομῆσθις κτῆσις, à fœno, l. privilegia 17. 6. 1. C. de sacros. Eccl.

Fœna, corum: Simulachra ex fœno, quæ siebant ad irritandos in spectaculis tauros. Ascon. in orat. pro Cornelio, de Majestate. Budæus.

Fœnālūs, a, um, ῥιχτός: quod ad fœnum pertinet, ut Falces fœnariae, quibus fœnum secamus. { ριχτόνη, σπινάνη.

GALL. Fauz à faucher le foin. ITAL. Falci da fieno. GERM. Die zu dem hero gehört. HISP. Las guadañas. ANGL. A sceth to move haye with. }

Fœnicularium, ii (ut quidam interpretantur,) est ipsa fœni reseptio, vel tempus illud quo fœnum secatur. { ANGL. To moving, or moving tyme of haye. } Cicer. lib. 12. ad Attic. Scribe, queso, quid referat Celer egisse Cæsarem cum candidatis: utrum ipse in fœnicularium, an in campum Martium cogitat. Quem locum sic exponit interpres, In fœnicularium, id est, in aciem ac exercitum, quando fœnum succiditur à militibus falculariam facientibus.

Fœnile, locus est in quo asservatur fœnum. { ριχτόνη. GALL. Fenil, feniere, où on garde le foin. ITAL. Fienile, dove si tiene il fieno. GERM. Ein scheuren/ein stadel oder herwhaus. HISP. El lugar donde se guarda el heno. ANGL. An haye house or loft, an hay mow or rieke. } Ovid. 6. Metam.

Non secus exarbit conspecta virginis Tereus,

Quām si quis canis ignem supponat aristis,

Aut frondem, positasque cremet fœnilibus herbas.

Virg. 3. Georg.

— nocta claudas fœnilia bruma.

Columell. lib. 1. cap. 6. Pars autem fructuaria dividitur in cellam oleariam, torculariam, cellam vinariam, defrutariam, fœnilia, paleatiaque.

Fœnilex, fœnilecis, qui fœnum secat. { ριχτόνη. GALL. Faucheur de prez. ITAL. Segatore de fieno, fenaivole. GERM. Ein mäyer. HISP. El que siega à corta el heno. ANGL. A mover of haye. } Plin. lib. 18. cap. 29. Igitur cornu propter oleum ad etus ligato, fœnilex incedebat. Varr. de rust. lib. 1. cap. 49. Sicilienda prata: id est, falibus consecunda, qua fœnilexes prætererunt.

Fœnilex, æ, idem. { ANGL. A mover of haye. } Persius Satyr. 6. Fœnilexa crasso viriatunt unguine pulles.

Colum. lib. 1. cap. 18. Ita nécubi ferramentum fœnilexa possit offendere.

Fœnilex, fœnilecis, qui fœni sectio, & veluti messis fœni. { ριχτόνη. GALL. Fauchement de prez, ou la saison de les faucher. ITAL. Raccolta del fieno. GERM. Der herwen oder mäyen. HISP. Segazon del heno con guadaña. ANGL. The haye harvest, or haye tyme. } Varr. de rerust. Nec primo anno rigari, nec pasci ante secunda fœnilexia, ne herbae vellantur, obtritūque hebetentur. Et fœnilexi, ii, Col. lib. 2. cap. 18. Altero tamen anno minora pecora post fœnilexi permittemus admitti.

Fœnilexiæ: Fœnilexiæ. { ANGL. The haye harvest. } Varr. de rerust. lib. 1. cap. 49. Primum de pratis summissis herba quum crescente desit, & extibus atescit, subfœcari falibus debet, & quod peratescat, furcillis versari: quum peraruit, de ea manipulos heraceli ad illam. Tum de pratis stipulam rastellis eradi, atque addere fœnilexiæ cumulum.

¶ Fœnitium: vide Phœnicium. ||

Fœnumgræcum. { τηλιξ. GALL. Une herbe nommée Senegré. ITAL. Fienogreco. GERM. Griechisch hero oder bockhorn. HISP. Las albowas. } Genus herbæ est (ut inquit Plin. lib. 24. cap. ult.) quam alii Telin vocant, alii Carphos, aliqui Bucetas, alii Ægtoceros, quoniam siliquas habet corniculis similes: unde & siliquam vocat Colum. lib. 12. cap. 2.

FOENVS, oris (ut ostendit Gellius cap. 12. lib. 16. ex lib. 3. Varr. de lingua Latina) idem est quod usura, ita dictum à fœtu: quod sit fœtura pecunia. { נֶשֶׁךְ neschek, חַרְבִּית tarbih. τόξον. GALL. Vſure. ITAL. Vſura. GERM. Bucher. HISP. El logro, ó renuevo, ó usura. ANGL. Gaine by money lent, usurie. } Nihil enim aliud est fœnus, quām fœtus, hoc est, partus pecunia. Quidam tamen à fundo, quod cum o, pon cum u, apud antiquos scribatur, quod proventus propriè esset ex naturali terræ fructu: postea vero ad usuram est translatum, quasi pecunia per se fructum producat, sicut terra. Plaut. in Asin. Nam si mutuò non potero, certum sumam fœnore. Cicer. pro Cecilio, Parcat juventus pudicitia suæ, ne spoliat alienam, ne effundat patrimonium, ne fœnore trucidetur, ne incurrat in alterius domum atque famam. Propert. lib. 1. Elegia 7.

Sape venit magno fœnore tardus amor.

Ovid. 1. Fastor.

Hordeaque ingenti fœnore reddit ager.

Quærere argentum in fœnus. Plaut. in Asin. sc. 4. a. 2. Dum temporiam, qui quærerent argentum in fœnus. Idem Curi. sc. 2. a. 4. Vos fœnore, hi (lenones) male suadendo, & lustris lacerant homines. Ibid. sc. 1. Sub veteribus (tabernis) ibi sunt, qui dant, quique accipiunt fœnore. Idem Plaut. sc. 2. a. 4. Qui fœnore & perjuriis habent rem partam, &c. ¶ Reddere cum fœnore quinquagesimo. Plin. lib. 17. cap. 18. Sic quoque cum quinquagesimo fœnore messes reddit felicitas soli. Numini positi in fœnore. Horat. de arte poët.

Fœnūsculum, i, diminutivum. { τοιλόντος, τοιλόδος. GALL. Petue usure. ITAL. Picciola usura. GERM. Ein kleine wucher. HISP. Pequeno logro, ó renuevo, ó usura. ANGL. Small usurie or gaine. } Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Ad danistam devenires, adderes fœnūsculum.

Fœnero, as, & Fœneror, aris, deponens, quo usus est Gell. cap. 12. lib. 18. Fœnori do, in fœnore colloco, vulgo ad usuram do. { נֶשֶׁךְ naschah, כְּלִי lavah. durūlā. GALL. Bailler à usure. ITAL. Dare & prestare ad usura. GERM. Wuchern / auss wucher auflethen. HISP. Dar à logro, ó usura, ó renuevo. ANGL. Tolende out to usurie. } & modò dativo janguntur, modò accusativo. Plin. lib. 2. cap. 6. Fœnerat Sol lumen suum cæteris sideribus, id est, mutuat. Cicer. de Amic. Ut enim benefici liberaliter simus, non ut exigamus gratiam: neque enim beneficium fœneramus, sed naturâ propensi ad liberalitatem sumus, id est, fœnori damus. Seneca, Juba, & Petreius mutuis vulneribus concurserunt, & mortes fœneraverunt. Martialis,

Hac sepit, hac omnes fænerat una deos.

Fæneror, cum ablativo, significat fænori accipio. { dñeisogn. GALL. Prendre à usure. ITAL. Pigliar ad usura. GERM. Auf roucher nemmen. HISP. Tomar à logro, à usura. ANGL. To borow or tak money lent to usuri. } Sic Jureconsulti lib. Dig. 31. Si autem aliquis eorum voluerit vendere partem suam, vel fænerari super eam, potestatem habeat vendere cohaeredi suo, & fænerari ab eo. ¶ Beneficium fæneratum dicitur quod cum fænore redditur. Terent. in Phorm. Fæneratum istuc beneficium tibi pulchre dices. Et paulo post, hoc ipsum exponens: Idem hoc tibi quod benè promeritus fueris, conduplicaverit. Ubi Donatus: Fæneratum, hoc est, cum fænore redditur, & multiplicatum. ¶ Interdum fænerare est cum fænore reddere, vel refundere. Terentius Adelph. Metuisti, si nunc de jure tuo concessisses paululum, atque adolescenti essem morigeratus, hominum homo stultissime, ne non tibi istuc fæneraret?

Fæneratō, is, qui fænus exercet. { נַשְׁנָה noschēh. dñeisogn. GALL. Vsurier. ITAL. Vsurao. GERM. Ein roucherer. HISP. Logrero, à usurero. ANGL. An usurier, or lender for gaine. } Verrius apud Gell. cap. 12. lib. 16. Fænerator (inquit) appellatus est, quasi φανερός, δοῦλος οὐ φαντάζει τὸ χρηστόν: quoniam id genus hominum ostentant speciem humanitatis, ut commodi esse videantur in opibus nummos desiderantibus. Hæc Verrius. Puto autem ibi legendum φανερός, pro φανερός. Varro contraria fæneratorem dictum esse à fænore. Quæ sententia Gellio probatur, alia rejicitur. Cic. 1. Offic. Primum improbanter hi quæstus, qui in odia hominum incurruunt, ut portitorum, ut fæneratorum. Idem Sestio famil. lib. 5. Nec putant ei nummos deesse posse, qui fæneratores ex obſidione exemerit.

Fæneratio, nis: Fæneroris exercitatio, pecuniae nundinatio. { dñeisogn. GALL. Vſure. ITAL. Vſura. GERM. Das roucheren/roucher. HISP. Logro à obra de dar à tomar à usura. ANGL. Vſurie, the practise or feate of usurie. } Colum. in prefat. An fæneratio probabilior sit etiam iis invisa quibus succurrere videtur. Cic. pro Flac. Hæc pecunia ab honoribus translata in quæstum & fænerationem, recuperata est multis post annis.

Fæneratō, us: Fæneratio, id est, mutuatio ad usuram, dñeisogn. Fæneratō, adverbium, cum fænore. { GALL. Avec usure, à profit. ITAL. Con usura. GERM. Mit roucher. HISP. Con logro. ANGL. With usurie and gaine. } Fæneratō reddere, cum imiximā iūsūs. Plaut. in Men. sc. 2. a. 4. Næ illam mecaſtor fæneratō abstulisti, hoc est, gravi usuta, velut à fæneratore, quam multo cum fænore restituas. Idem Aſin. sc. 2. a. 5. Evidem fæneratō funditat.

Fæneratō, a, um: quod dætum est fænori, vel quod ad fænus pertinet. { dñeisogn. GALL. Donné ou pris à usure. ITAL. Dato à tollo ad usura. GERM. Auf roucher gaben oder genommen / das zu dem roucher gehört. HISP. Perteneiente à logro, à usura, tomado à preſtado à usura. ANGL. That is given or taken to usury. } ut, Fæneratia pecunia, quæ ex usuris collecta est.

Fænebriſ, orum: Tempus quo fænus cessabat, & finiebatur, reddebatürque pecunia. Liv. 35. Ita libero verò fænore obruebantur debitores: cuius coērendi quum ratio quereretur, diem finiri placuit fæneralia quæ proxima fuissent, ut qui eam diem socii civibus Romanis cedidissent pecunias, profitearentur, & ex ea die pecuniae creditæ, quibus debitor vellet legibus creditorij jus tesseretur.

Fænebriſ, e, penultima indifferenti: quod ad fænus pertinet. { dñeisogn. GALL. D'usure, des appartenances d'usure. ITAL. Pertinente ad usura. GERM. Dem roucher zugehörig. HISP. Cosa perteneciente à logro. ANGL. That belongs to usury. } ut, Lex fænebris, qua fæneratorum avaritia coēceretur. Liv. 15. Instabat enim alia quod civitas fænore laborabat, & quum multis fænebris legibus constricta avaritia esset, via fraudis inita erat, ut in socios, qui non tenentur iis legibus, nomina transcriberent. Fænebris res. Liv. 7. ab urbe, Inclinatis semel in concordiam animis, novi Consules fænebrem quoque rem, quæ distinere unanimes videbatur, levare aggressi, solutionem alieni æris in publicam curam vetterunt. Malum fænere. Tacitus lib. 5. Sanè vetus Urbi fænere malum. Item, Fænebris pecunia, apud Sueton. in Calig. cap. 41.

Fœt̄o, es, à fœtus, a, um: Malè olco. { וּנְדָבָאַשׁ, פְּלִנְכָּה neelach. dñeisogn. GALL. Puir, sentir mauvais. ITAL. Putire, puzzare. GERM. Stinken. HISP. Heder. ANGL. To stink, to give an ill favour. } Plaut. in Aſin. sc. 2. a. 5. Dic amabō, an fœteret anima uxori tua? Martialis lib. 5.

Fœtere multo Mytale solet vino.

Fœld̄s, a, um: Malè olens. { וּנְדָבָאַשׁ, פְּלִנְכָּה neelach. dñeisogn. GALL. Puant. ITAL. Fetido, puzzolento. GERM. Sünfend. HISP. Cosa hedienda. ANGL. That stinketh, or savourest ill. } Plaut. in Merc. Tanto minus, quum sis jam aetatis plenus, anima fœtida, senez hircosus. Idem in Capt. sc. 1. a. 4. Tum pescatores, qui præbent populo pisces fœtidos. Cic. in Pisonem, Et cum isto ore fœtido teteirimam nobis popinam inhalassis. ¶ Fœtidum vinum. Gellius cap. 7. lib. 11.

Fœlēnt̄s, idem quod fœtidus. dñeisogn. Apul. in Apolog. Quid in crimen haud contemnendum Philosopho, nihil in le folidum sinere, nihil uspiam corporis appetum, immundum pati, ac fœtulentum.

Fœt̄ō, is: Malus odor. { פְּמָקָה mak, וּבְבֹאַשׁ bœsch. dñeisogn. GALL. Puan- teur. ITAL. Fetore, puzzza, lezzo. GERM. Gestank. HISP. Hedor à mal olor. ANGL. Stink an evil savour. } Colum. lib. 12. cap. 18. Cella quoque vinaria omni stercore liberanda, & bonis odoribus suffienda, ne quem redoleat fœtorem, acorémve. Suet. in August. cap. 86. Fœtores reconditorum verborum.

Fœtiditas: Fœtot. { וּבְבֹאַשׁ bœsch. dñeisogn. GALL. Puan- teur, mauvai- se odeur. ITAL. Fetore, puzzza, lezzo. GERM. Gestank. HISP. Hedor, à mal olor. ANGL. A stink. } Senec. Epist. 111. At mherculè

ista fœlicità servata, variæque condita, quum ventrem subierint; una atque eadem fœtiditas occupabit.

Fœtutina, & oleniticeta. Apul. Apolog. 1.

Fœtus, us, à fœndo, quoniam & dum in utero est, & postquam eductus fœtus est, à matre fœvetur, vel ἔχει τὸ παιδί. Frischlinus scribit fœtus, & deducit ab inutito fœto, ut fœtus à suo: quo verbo veteres rem venereum significat pudenter, vel à fœndo peccare. Ovid. 4. Fast. Vide in Forda, & Horda, infra. { כְּלָגָן golém, נַיְנֵסֶת ſteſſá, לִיְלָה bul. גְּרִין. GALL. Le fruit ou portes des bestes, ou plantes. ITAL. Il porto, il frutto che le bestie portano. GER. Diefrucht eines ieden thiers oder sonst andern ding. HISP. El frutto, à lo que la hembra pare. ANGL. The young or fruit of everie creature that liveth. } Est autem fœtus generale nomen ad omnia penè quæ nascuntur. Sunt enim fœtus omnium quadrupedum, siue feræ sint, siue cicures: præterea etiam avium & piscium, atque adeò ipsorum etiam hominum. ¶ Pro partu. Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. & sc. 2. a. 3. Pater curavit uno ut fœtu fieret, (i. ut uno partu duos eniteretur.) Item, Fœtus pro sexu: Quod ejus virile fœtus futurum est (id est, sexus.) Plinius, Legimus mulierem Ægyptiam binos fœtus quater enixam. Idem lib. 8. cap. 18. Totus tigridis fœtus, qui semper numerosus est, ab insidiatore rapitur, quo maximè pernici. Cicero. 3. de finib. Atque etiam in bestiis vis naturæ inspici potest, quatum in fœtu & educatione laborem quum cœnimus, naturæ ipsius vocem videmur audire. ¶ Fœtare fœtus. Plin. lib. 10. cap. 31. Oscines, præter exceptas, non temerè fœtus faciunt ante æquinoctium vernum, aut post autumnale: ante solstitium autem dubios: post solstitium, vitales. ¶ Præcreate multiplices fœtus. Cic. 2. de nat. dñor. ¶ Neque animalium tantum fœtus dicuntur, verum etiam inanimatorum. Nam & arborum fœtus passim legimus: & fœnum, terræ fœtum vocamus. Cicero. 2. de Orat. Edit fœtus meliores & grandiores ager non semel atatus, sed novatus & iteratus. Virg. 1. Georg.

Hic segetes, illic veniunt felicius uva:

Arborei fœtus alibi: id est, fructus, ut poma.

Idem 2. Georg.

Nec minus interea fœtu nemus omnē gravescit.

Ubi Servius: Fœtu, id est, utilitate: nam omnis utilitas fœtus est. ¶ Fœtus animi, per translationem. Cic. 5. Tuscul. Ex quo triplex illæ animi fœtus existet: unus in cognitione rerum positus, & in explicazione naturæ: alter in descriptione expetendarum, fugientiarum: tertius in judicando, quid cuique rei sit consequens, quid repugnans.

Fœtus, a, um, propriæ de minore pecore dicitur. { כְּלָגָן horéh, לִיְלָה ſteſſá. GALL. Qui a le ventre plein de petits: pleine. ITAL. Pie- no, gravido, pregno. GERM. Voll junger/tragend. HISP. Cosa de hembra preñada. ANGL. That hat the womb be full of young ones. } ut, Ovis fœta, id est, gravida, & in utero ferens. Virg. 2. Eclog.

Non insueta graves tentabunt pabula fœtus.

Col. lib. 8. Huic pecudi nocet æltus, & præcipue fœtæ, quæ ge- licidio hyemis conceptum fecit. ¶ Dicitur & partu libera, hoc est, quæ peperit. Virg. 9. Aeneid.

Fecerat & viridi fœram Mavortis in antro.

Enixam autem fuisse, lac quod pueris præbebatur, ostendit. ¶ Transfertur & ad alia: ut,

— Loca fœta furentibus austri;

apud eundem 1. Aeneid, id est, plena. ¶ Hujus composita sunt, Con- fœtus. Fœtus. Confœtus, sus dicebatur, quæ cum omni fœtu adhi- bebatur ad sacrificium. Desœtus, de quibus alibi.

Fœtūs, a, um: quod est plenum fœtu, ſteſſá. Hieronymus contra Jovin. Lippientem jam deformem, atque fœtuſum synago- gæ typum pœnulisse. Retinet hoc nomen u, quoniam fœtus est quartæ declinationis. Sic sumptuosus, fructuosus, luctuosus, actuosus, quæstuosus; quæ autem vñiunt ab aliis declinationibus, non habent u, ante o: ut, Fabulosus, Dolofus, Vitosus, Potentio- sus, & hujusmodi.

Fœtūrā, æ: Pecoris proventus, à fœtando dictus. { נַיְנֵסֶת ſteſſá, ſteſſá. GALL. La portée, ou porture des bestes ou plantes. ITAL. Il tempo dal partorire. GERM. Die gebärtung/die zeit des gebärens. HISP. Parizon, à tiempo de parir. ANGL. Hatching or bring forth of young. } Virg. Eclog. 7.

Si fœtura gregem suppleverit, aureus esto.

Varro lib. 2. de re rust. cap. 1. Accipit pro ipsa gravitate, sive pro illo toro tempore ab admissione usque ad partum. Secunda (inquit) pars est de fœtura. Nunc appello fœturam à conceptu ad partum. Hi enim prægnationis primi & extremi fines. ¶ Fœtura pro infante in utero (interprete Passer.) invenitur apud Gell. cap. 16. lib. 3. ubi ita scribit: Quod si ita est, neque ultra decimum mense in fœ- tura mulierum protolli potest, &c. ¶ Transfertur etiam ad inani- mata: ut, Fœtura pratorum. Plin. in prefat. torius op. de partu ingenii, Opus natum apud me proxima fœtura, licentiore epistola narrare constitui.

Fœtifico, as: Fœtum facio, pario. { כְּלָגָן holidb. ſteſſá. GALL. Faire ses petits, faonner. ITAL. Partorire, far figli voli. GERM. Ge- bären/junge machen. HISP. Emprenar o parir. ANGL. To bring forth little ones. Plin. lib. 10. cap. 8. Accipitres totius Massiliæ humi fœti- ficant. Idem lib. 9. cap. 38. Qui quum fœtificavere, fluxos habent succos. Ibid. cap. 15. Intran è magno mari in Pontum verno tem- pore gregatim, nec alibi fœtificant.

Fœtificus, a, um. { כְּלָגָן holidb. ſteſſá. GALL. Generatif. ITAL. Generativo. GERM. Gebährig oder fruchtbär. HISP. Cosa que empreñar. ANGL. That maketh fruitfull. } Plin. lib. 9. cap. 51. Nuper compertum in ostreariis, hamorem infœtificum lactis modo effluere.

Fœtifer, Adj. etivum. { כְּלָגָן holidb. ſteſſá. GALL. Qui porte fruit, qui donne seconde. ITAL. Che fage- nerare. GERM. Das da macht frucht zu bringen. HISP. Cosa que ha- zie engendrar. ANGL. Fruitfull. } Plin. lib. 7. cap. 31. Ubi fœtifer potu Nilus.

Fœto, as: Fœtum emitto. { כְּלָגָן holidb. ſteſſá. GALL. Faire ses petits. ITAL.

ITAL. Partorire. GERM. Gebären. HISP. Parir. ANGL. To bring out little ones. } Colum. lib. 8. Circa paludes, in quibus plerunque stent. Ibidem cap. 8. Minus enim suas impares diligunt, & ideo nec multum incunt, nec sibi sicutant.

¶ Folis, minuta pecunia, quadrans. Buleng. ||

FOLIUM, ii. { πάγιον βαλέθ. GALL. Feuille. ITAL. Foglia. GERM. Ein blatt. HISP. Hoja. ANGL. A leaf of a tree. } Author Festo, à Graeca dictione φίλος: sed ideo per simplex scribitur, quia antiqui non germinabant consonantes. Est autem folium, teste Valla, & arborum, & herbarum, & florum: quum frondes arborum tantum dicantur. Cic. 3. de Orat. Quid in arboribus, in quibus non truncus, non rami, non folia sunt denique, nisi ad suam retinendam, conservandamque naturam? Plin. lib. 21. cap. 17. Jastones (al. Lassine) unum folium habent, sed ita implicatum, ut plura videantur. Virg. 2. Georg.

— folia hand ullis labentia ventis.

Plaut. Menach. sc. 4. a. 2. Folia nunc cadunt, post arboreas in te cadent. Idem. Milit. sc. 1. a. 1. Cujus tu legiones disflavisti spiritu, quasi ventus folia. Ovid. Eleg. 8. lib. 3.

Est color in foliis qua nova lasit hyems.

Ibid. Eleg. 3. lib. 3.

Atque ea (ossa) cum foliis & amomi pulvere misce.

¶ Folia etiam appellantur chartæ librorum quas revolvimus: à palmarum foliis, in quibus olim scribi solebat, quæ Graeca voce φίλον, appellantur: quarum extremitas margo dicitur, & pagina, utraque pars folii: nam folium duas paginas habet, απόστριξ. ¶ Folium item herba dicitur, ex qua conficitur pretiosum unguentum, quod vocatur foliatum. Vet. Dict. || ¶ Hinc componuntur Trifolium, τριφύλλον. Quinquefolium, πεντάφυλλον. Latifolium, quod habet lata folia, πλατύφυλλον. Millefolium, μυριόφυλλον, herba, & hujusmodi multa.

FOLLACÉUS, a, um: Quod ex foliis factum est, vel foliis simile est.

{ φύλακος. GALL. Semblable à feuilles. ITAL. Simile à foglie. GERM. Aus; blätter gemacht oder den blättern gleich. HISP. Cosa de materia de hojas, ó semejante à las hojas. ANGL. Resembling leaves. } Plin. lib. 19. cap. 7. Paucis sunt semina foliacea & lata, ut atri plici sunt semina.

FOLLÉSUS, a, um: Foliis plenus. { φυλάδης. GALL. Plein de feuilles, feuillu. ITAL. Pieno de foglie, foglioso. GERM. Voll blätter. HISP. Lleno de hojas. ANGL. Full of leaves. } Plin. lib. 24. cap. 15. Chamæcyllos spicata est tritici modo, ramulis quinis ferè foliosa.

FOLLÉTUM: Unguenti genus, quod & nardinum vocat Plin. à nardi folio, quo confectionum est: μαραθόβαθμον. Mart. lib. 11.

At mea me libram foliati poscat amica.

Idem epigr. II. lib. 14. Foliata sitis. Hoc Plin. scribit constare omphacio, balanino, junco, nardo, amomo, myrrha, balsamo. Plaut. in Cure. Graeca voce vocat petalion: πτελεῖον enim Græci vocant folium.

FOLLICO, as: vide Follis.

¶ Follio, inflor follis instar.

FOLLERALIS, numi genus.

FOLLESCO, stultus, vel vanus fio. Vet. Dict. à Gallico fol, id est, stultus, vanus, ut follis vani aëris plenus est. Lex. Gall. derivat à φωλός, vitiosus. Additur verò: Stultus etiam levis est, ut follis.

FOLLEX, θύλακος, εργανός, i. e. camini ute. ||

FOLLIS, is, masculini gen. à φωλός. Instrumentum quo attrahitur ventus, atque emittitur ad ignem excitandum. { πνεῦδος mappuacē. φῶνα. GALL. Soufflet, sac, ou sachet de cuir, bourse, balon à souffler, grosse pelote enfilée de vent. ITAL. Mantice, folle, siffietto, borsa, sacco, & altra simili cosa fatta di cuero. GERM. Blasibalg. HISP. La borsa, o correa para llevar dinero, o bota de viento para jugar. ANGL. A bellows. } Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. Quando it dormitum, follem obstringit ob gulam, ne quid animæ amittat dormiens. Virg. 8. Æneid.

— alijs ventosi follibus auras

Accipiunt, redduntque.

His utuntur ferrariæ, argenteria & officinæ. Utuntur & coqui, sed parvulis, ne opus sit ignem inflamare buccis, quod qui faciunt, sufflatores vocantur. Primus Anacharsis Philosophus folles ignis exsuscitatores invenit, ut refert Strab. lib. 7. ¶ Est item follis, pilæ genus omnium maximum, constans ex aluta vento inflata: quod etiam hodie Italæ plurimo est in usu: puerorum præcipue & senum lusibus conveniens, utpote quo minus fatigentur ludentes, quam harpasto. Nam & lentiū ferrur follis, magisque resilit, tardiusque descendit, veluti ex industria percussorem expectans. Mart. epigr. 47. lib. 4.

Ita procul juvenes, mollis mihi convenit atas:

Folle decet pueros ludere, folle senes.

Quoniam verò hoc pilæ genus pugno excutitur, pugillatorius follis quandoque vocatur. Plaut. in Rud. exemplò hercle ego te folleum pugillatorum faciam. Fit autem follis à φαρδός (quod ex aluta vere trum,) ut à πριάπος (sic etiam Priapus coriacus dictus est) pola, i. pilæ ex aluta. ¶ Quandoque accipitur pro marsupio, receptaculoque humorum, ex pelle, aut corio confecto. Juven.

— & tenso folle reverti.

Nam sicut folles pilæ vento intumescent, ita crumenæ pecunia turgent: à qua similitudine inditum nomen. Vegetius author est, disciplinæ militaris consuetudine decem folles, hoc est, decem saccos, per singulas cohortes solere disponi, in quibus militum pecunia condebatur.

FOLLICULUS, parvus follis: & folliculum, i: & quodcumque turgidum est, & latum in morem follis. { γναθίδην. GALL. Sachet, bourse, petite peau ou bourse, ou étui qui couvre le grain des froments, ou autres fruits. ITAL. Sachetto, borsella, picciola guscia che copre il grano del fromento, & altri grani. GERM. Ein jedes ausgeblasen Ding, als die hälften seind an dem getrayd. Item, die ballen mit welchen man spilt, &c. HISP. El fardel, & talega, & mochilla del hollejo de panes y legumbre. ANGL. A snitchell or purse, the small huske

that covereth the cornes of wheate and other graynes. } Unde frequenter accipitur pro theca, seu siliqua leguminum, frumenti, vel lini, vel cuiuslibet alterius rei quæ granum continet involutum: ἡλικῆς. Col. lib. 2. cap. 8. Quoniam folliculum quo continetur, firmum & durabile adversus longioris temporis humorum habet. ¶ Accipitur item folliculus pro majori pilæ genere, quod ex aluta conficiebatur, soloque implebatur vento: quod & follem frequentius invenimus appellari. Sueton. in August. Post bella civilia ad pilam primò, folliculūque transit. ¶ Quandoque pro pelle, seu sacculo: ut lib. 1. Rhet. ad Heren. Malcolmus judicatus est matrem necasse: eo damnato, statim folliculo lupino os obvolutum est, soleæ ligneæ pedibus induitæ. Liv. 9. ab Urbe, Eques in castra folliculis frumentum uheret. ¶ Non invenerit aliquando transfertur ad corpus humanum, sive quod ad follicis similitudinem semper attrahat, & emitat spiritum: sive quod ad facci coriacei similitudinem pelle sit circundatum. Veteres enim saccos ex corio factos folles appellabant. Lucil. lib. 26. ut citat Nonius: Ego, quis sum, & quo folliculo nunc sum induitus, non quero.

FOLLITUS, a, um: ἡλικῆς. Obvolutus corio.

FOLLICO. { πνεῦδος naphácth. GALL. Souffler. ITAL. Soffiare col naso. GERM. Durch die nasen schnäufen. HISP. Soplar. ANGL. To snuffe, to setche the breath lowe at the nose. } Folium more reciproco spiritu nares agito. Apul. lib. 9. Metam. Nares follicantes, languidas. ¶ Est item folliculum laxitatem & cavitatem imitari. Unde Hietton. caligas pseudomonachorum follicantes dixit, quales hypocritas gestare ait, ut humani cultus contemptores videantur.

FOLLICULARĒ, pars remi, quæ folliculo testa est. A quo vita follicularis dicta est. Author Festus.

¶ FOLLITIM. Plaut. Epid. sc. 3. a. 2. Peratim duicitate: at ego follitum duicitabo.

Folmen, fulmen. Inscr. antiq.

FOLONITIA vanitas. Gloss. Isid. à folle venti pleno. Vet. Dict. Follit, vel follentia: vanitas, superbia, stultitia. Italis follia, Gallis folie: forte ciceronia.

FOMAHANT, stella. Arabica vox est. ||

FOMES, Fomentum: vide Foveo.

FONS, fontis, à fundendo, quod fundat aquam, tantum masc. gen. { πάνη βαζίν, πνεῦδος maßján. ογιών, πνεῦν. GALL. Vne fontaine. ITAL. Fonte, fontana. GERM. Ein brunnen. HISP. Fuente. ANGL. A spring, a fontaine. } Fontes unde procreantur, & quomodo. Plut. in Paulo Æmilio. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Quæ interbibere Gotinensem Fontem & Pirenem potest. Ovid. Eleg. ult. lib. 3. Trist. Cujus (ingenii)

Fons infecundus parvâque vena fuit.

Idem Eleg. 8. lib. 4.

Nec secum Getico fonte levare sitim.

Idem Eleg. 1. lib. 5. Trist.

— illa mihi pleno de fonte ministrat.

Non desunt qui olim etiam femininum fuisse velint: cujus tamen rei nullum proferunt testimonium. Plin. lib. 12. cap. 1. Nunc est abor clara in Lycia, socia gelidi fontis amenitate. Hirtius 8. bell. Gall. Sub ipsius enim oppidi murum magnus fons protumpebat. ¶ Fons per translationem accipitur pro origine & causa. Cicet. 3. Tusc. Non rem ipsam causam atque fontem esse mortoris. Idem ad Brutum. Nec in Senatu sceleratissimorum consiliorum fontes aperte dubitavi. ¶ Fontem pro aqua fontana posuit Virg. 2. Æneid. pro parte totum usurpans,

— alii fontemque ignemque ferebant.

¶ Fontes ipsi sitiant: proverbiū in eos qui petunt ab aliis quod ipsis affatim abundet domi. Cic. ad Quint. fratr. ¶ Ipse sibi mal fontem reperit, αὐτὸς δέ γεται νεῦν μεν ω. In eos dici solitum, qui sibi ipsis ministraverint exitii causam. ¶ Omissis fontibus consecrati cibulos, non sine proverbiū specie dixit Cic. 2. de Orat. pro minus ad rem pertinentia dicere, omissō eo quod est negotii caput.

FONTICULUS, i, diminutivum: Patyus fons, à quo fonticellus. { μηδίδην. GALL. Petite fontaine. ITAL. Fonticello. GERM. Ein brunlein. HISP. La fuente pequeña. ANGL. A little spring. } Plin. Ubiunque mox humum, fonticuli scatent. Idem lib. 31. cap. 50. Lacus est nitrosus, exsiliens è medio dulci fonticulo.

¶ Fontana, idem quod fons. Dict. Ver. nempe ex Italica. Sic Gallis

Fontaine, quasi fontana aqua. ||

FONTANUS, a, um, quod ex fonte est. { μηδίδην. GALL. De fontaine. ITAL. Fontano, di fonte. GERM. Das vom brunnen ist. HISP. Cosa de fuente. ANGL. Of a fontaine. } Plin. Fontana aquæ cyathos duos. Sic Columell. lib. 12. cap. 9. Sed extrinsecus vala petegit, & aqua fontana quam recentissima refrigerat. Ovid. 4. Fast.

Tu Dea pro nobis fontes, fontanaque placet

Numina.

FONTANIS, e: Fontanus, quod scilicet ex fonte est. { μηδίδην. ANOT. Of a spring or fontaine. } Plaut. in Sticho: Vide, utram tibi lubet etiam nunc capere, cape provinciam. S. Quid istuc est provincie? T. Utrum fontali, an Libero imperium te inhibere mavis? Ubi interpres, id est, num velis imperium habere, aut praesesse aqua, an vino præbendo? Fontalem aquam dixit è fonte scaturientem.

FONTANILIA, Varroni: Fontinalia, Festo. Feriae erant fontibus dicatae,

quibus & coronæ in fontes conjici, & putei coronati solebant. FONS SOLIS, in desertis Libya est, ultra Cyrenaeam regionem, iuxta Jovis Ammonis oraculum, cujus aqua manæ & vespere tepida est, meridiano tempore gelidissima, sub median noctem fervidissima. { μηδίδην. GERM. Der Sonnen brunnen in der einde Libye. } Fontem autem Solis appellat, quod à Sole regi videatur, & pro ratione diversorum cardinum quos ille perlabitur, calorem reporte, reportemque frigore permuter. Apud Ammonios (inquit Herodotus lib. 4.) aqua fontana est, quæ sub matutinum quidem tepet: sub horam, qua forum frequentissimum est, frigescit: sub meridiū multo frigidior est, & àque hora hostos irrigant. Declinante jam die remittitur frigus, donec Sol occidit: tunc tepescit, magis

magis calescens usque ad medium noctem , quo tempore servens exstuat : præterita nocte media , ad auroram usque refrigescit . Cognominatur autem Fons Solis . Hec ille . Meminit hujus fontis & Ovid . lib . 15 . Metamorph . quanvis Ammonis , non Solis fontem apparet :

— medio (inquit) tua corniger Ammon
Vnde die gelida est , ortuque calefit .

Silius quoque lib . 3 . Ammonis oraculum describens ,

Stat (inquit) fano vicina novum & memorabile , lympha
Quæ nascente die , qua deficiente tepefecit :

Quaque riget medium quum Sol ascendit Olympum .

Plin . lib . 2 . cap . 106 . duos hujus naturæ fontes commemorat , quorum alterum à vicino oraculo , Ammonis fontem appellat : alterum apud Troglodytas collocat , Æthiopæ populos , cùmque Solis fontem nominat . Verba ejus sunt hæc , Jovis Ammonis fous , interdiu frigidus , noctibus fervet . Deinde subdit : In Troglodytis fons Solis appellatur , dulcis , & circa meridiem maximè frigidus : mox paulatim tepescens , ad noctis media fervore & amaritudine infestatur .

Fontëia : Virgo Vestalis , Fonteii soror , cuius meminit Cicero . in Orat . pro Fonteio .

Fontinalis , porta dicta est Romæ , quæ alio nomine Capena dicitur ob propinquitatem scatentium fontium . Juven . Sat . 3 .

Subsistit ad veteres arcus , madidamque Capenam .

Liv . Ædiles alteram porticu ad portam Fontinalem , ad Martis atam , quæ in campos iter esset , perduxere .

Fora , vasa antiqui utebantur in torcularibus . Col . lib . 12 . c . 18 . Tum lacus vinarii , & torcularii , fora , omniaque vasa , si vicinum est mare , aqua marina : sin minùs , dulci eluenda sunt , & communanda , & diligenter assiccanda , ne humorem habeant .

Foraculum , perforaculum rigor . Gloss . id quo aliquid foratur , bñet .

Fôrâgo : Filum est . { ANGL . A stipe or hyarne . } authore Festo , quo textices opus diurnum distinguunt , à forando dictum .

Forago , trames diversi coloris : forè Farrago , materies diversi coloris .

Foramén : vide Foro , as .

Foras : Extrà . { γνήσια . τύπον εκβάσια . ἔξω : & Foris , ἔξοδος . GALL .

Hors , dehors . ITAL . Fuore , fuori . GERM . Hinans / ausfahnen . HISP . A fuera , de fuera . ANGL . Forth abrode , out of the dores . } Adverbia loci sunt à foris , hoc est , spectaculis derivata , ut Servio videtur : sive (quod verisimilius est) à foro , quòd domo exentes ferè ad intérieur partem urbis , in qua forum est , soleamus accedere : in qua etiam sententia est Festus . Differunt autem inter se hæc duo adverbia , ut foras motum importet ad locum . Plaut . Moſtell . sc . 4 . a . 1 . Illic ubi fui , inde effugi foras . Ibid . sc . 1 . a . 1 . Exi è culina , sis foras mastigia . Idem Cure . sc . 1 . a . 5 . Vix foras me abripui . Idem Afri . sc . 2 . a . 1 . Siccine hoc sit ? Foras ædibus me ejici ? Ibid . sc . 3 . a . 3 . Exclusus est foras . Idem Aul . sc . 3 . a . 1 . Cras veniat : perendie foras feratur (id est , efferatur mortua .) Ibid . sc . 1 . a . 2 . De suo tigillo sumus , si quæ exit foras . Idem Milit . sc . 1 . a . 2 . Ex hospitio eduxit se foras . Evocate foras : vide Evoco . Date foras utendam chlamydem , aut pallium (bis ,) apud eundem Men . sc . 2 . a . 4 . (id est , commenda te vicinis .) Item , Proficiisci foras . Idem Cure . sc . 1 . a . 1 . & migrare foras . Ibid . sc . 1 . a . 2 . Et procedere foras . Idem Pseud . sc . 2 . a . 2 . Patronus foribus processus foras . Idem Cure . sc . 2 . a . 1 . Mittite istanc foras . Exsurget foras , qui nolet auscultare . Idem Milit . sc . 1 . a . 2 . Idem in Cas . Foras tacitus exeo cum ornatu quo vides . Idem in Amphitr . Sed quid tu foras egessa es ? Foris , motum in loco & de loco significat . Domi forisque omnia curare . Salust . Inquruth . 119 . Terent . in Eunuch . Quæ dum foris sunt , nihil videtur mundius , nec magis compositum quicquam . Plaut . in Afri . Ille opere foris faciendo lassus domum noctu advenit . Idem Aul . sc . 2 . a . 2 . Ligna ne quæras foris . Idem Capt . prolog . Foris illuc , extra scenam fient prælia . Idem Milit . sc . 3 . a . 2 . Oculos non rogo utendos foris : & Moſtell . sc . 1 . a . 2 . Ædes occludam hinc foris clavi Laconica . Idem Capt . sc . 2 . a . 1 . Foris quod gusto , id beat . Ibid . sc . 2 . a . 1 . Sinito ambulare , si foris , si intus volent . Nonnunquam eriam jungitur verbis motum ad locum significantibus . Idem Men . sc . 2 . a . 1 . Faxo foris vidua viles patrem . Plin . lib . 9 . cap . 33 . Margine in mucronem emissio , foris effuso , intus replicato . Cic . in partit . Illa verò indigent , & nec eò dicuntur sine arte , quòd ita sunt , sed quòd ea non parit Oratoris ars , sed foris ad se delata , tamen arte tractat .

Foratica , tributum , quod transitorium , vel tractorium dicitur . Cod . II . antiq . || Foris , quandoque pro passim usurparunt . Cic . ad Quint . fratr . Foris valde plauditur : id est , non solum in senatu , sed apud cæteros etiam : & in epistola longa ad Lentul . Quum ea contentio mihi magnum etiam foris fructum tulisset . In vulgo idem alibi dixit , eadem sententia . Ex Aldi commentario ad Quint . fratr .

Forinsecus : Foris , ab exteriori parte . { יְנִיחָסֶן . intrinsecus . } Plin . lib . 9 . cap . 33 . Margine in mucronem emissio , foris effuso , intus replicato . Cic . in partit . Illa verò indigent , & nec eò dicuntur sine arte , quòd ita sunt , sed quòd ea non parit Oratoris ars , sed foris ad se delata , tamen arte tractat .

Foratos , furatus . Inscr . antiq . ||

Foratus , nomen : vide Foro , as .

Forbanum , proscriptio , in ll . Ripuariis , vox est Germanica verbannen : proscribere , à ver , quod est aper , vel à foras . ||

Forbæa , genus cibi à veteribus dicebatur , quo calido vesici solebant .

Greci φορέω . Fest .

Forcillare . Plaut . Pseud . sc . 2 . a . 2 . Væ tibi : Tu inventus verò meam qui forcilles fidem . Quasi mihi non sexcenta talia soleant credier . Est autem forcillare fidem , cām elevate , aut tollere : efficere velle , ut non credatur alii . ||

Forceps , fabricæ corruptæ forfices dicuntur . Lege , Fornix Fabrice , Fornices dicuntur .

Forclips , quasi fornicipes dictæ sunt , quòd iis forva , id est , calida ca-

Calepini Pars I .

piantur . { מַלְכָהֵם melkachajim . περιγραφ . GALL . Tenailles , pincettes . ITAL . Tanaglie , molle da fuoco . GERM . Sang . HISP . Las tenazas ò instrumento para asir . ANGL . A paire of tonges or pincers . } Virg . 8 . Æneid .

Illi inter se magna vi brachia tollunt
In numerum , versantque tenaci forcipe massam .
Et tam masculini , quam foeminini generis , secundum Priscian . Ovid . 12 . Metam .

Terribilem stridore sonum dedit ; ut dare ferrum
Igne rubens plerunque solet , quòd forcipe curva
Quum faber eduxit , laevisbus demisit .

Colum . lib . 16 . cap . 16 . Deinde priusquam ferrum admoveas , duabus angustis lignis regulis , veluti forcipibus apprehendere testum nervos . Plin . lib . 7 . cap . 56 . Authorem & inventorem forcipis fuisse tradit Cinyram Cyprum Agriopæ filium ,

Forcus , φόρκυς , nomen viri proprium , qui tres filias habuit Gorgonas , Sthenio scilicet , Euryalen & Medusam , quæ nimis locupletes fuerunt , & Gorgones dicuntur , id est , terræ cultrices .

Fôrdæ , æ : Bos prægnans , à ferendo : vel ab horrendo , pro quo posteriores fordus dixerunt . Hordus autem est gravidus . { בָּרְדָּה בָּרְדָּה בָּרְדָּה . GALL . Vne vache qui est pleine , qui porte veau en son ventre . ITAL . Vacca prega . GERM . Ein tragendekuh . HISP . Vaca preñada . ANGL . A cow with calve . } Ovid . 4 . Fast .

Forda ferens bos est , foecundaque dicta ferendo .

Colum . lib . 6 . cap . 4 . Post unum coitum forda non admittit taurum . { Que forda ab Ovidio appellatur , Latini veteres vocabant Hor-dam , ut testatur Varro cap . 5 . lib . 2 . de re rust . his verbis : Quæ sterilis est vacca , taura appellatur : quæ prægnans , Horda . Vide infra in Horda . }

Fordeum , pro hordeo veteres dixisse , ut fœdum & fariolum , pro hœdo , & hariolo , scribit Terent . Scaurus de Orrhogr .

Fordicidia . Dies festus à fordis bubus , hoc est , prægnantibus : quòd eo die immolarentur boves prægnantes in curiis : à fordis cædendis fordicidia dicta .

Fôrem , fore , foret , & in tercia persona pluralis numeri , forent , & in futuro infinitivi fore , pro futurum esse . Fore autem idem omnino significat quod essem . { תְּנוּמָה אֲבָשָׁה בָּרוּךְ . } Plaut . Pseud . sc . 2 . a . 5 . & Capt . sc . 2 . a . 1 . Hoc ego nunquam ratus sum fore . Idem Moſt . sc . 1 . a . 1 . Pol istuc tibi credo nomen actutum fore . Idem Men . sc . ult . a . 5 . Vis conclamari actionem ? Fore quidem die septimi . Idem Pseud . sc . 5 . a . 4 . In pistrinum credo ut convenit fore (i . jam esse , vel mox futurum esse .) Ovid . 13 . Metam .

Pallentemque metu , & trepidantem morte futura .

Ibidem , — Mibi cura futuri est .

Plaut . Moſt . sc . 3 . a . 1 . Quid cæteris tuis amatoribus futurum est ? Catull . de com . Beren .

— in limite cæli

Fixa corona foret .

Salust . in Inquruth . Nam ego quidem vellem , ut & hæc quæ scribo , & ea quæ antè in Senatu questus sum , vana forent . Fore verò habet significationem participi futuri , una cum infinitivo Esse , וְתֹאכֵל . Idem enim est fore , quod futurum esse . Ideo jungitur cum nomine , vel interdum cum participio , quod in nomen transmigravit : ut spero te amicum fore : non , amaturum fore . Cicero . Trebatio , Scribit ad me Cæsar , se tibi nondum familiarem esse satis propter occupationes suas , sed citò fore . Cæsar de bell . Gall . Nonnulli etiam Cæsari nuntiabant , quom castra moveri , aut signa ferri jussissent , non fore dicto audientes milites . Composita ejus sunt Abfore , Adfore , Confore , Defore , & Profore , quæ sapienti sola ponuntur , hoc est , sine nomine , aut participi à tergo . Abfore quid significet , quemque in oratione usum habeat , explicuimus suprà . Adfore idem est quod adfuturum esse . Ovid . 14 . Metam .

Esse quoque in fatus reminiscitur adfore tempus .

Adforem , adfutem . Virg . Æneid .

Atque utinam rex ipse Noto compulsus eodem

Adforet Æneas .

Confore , conventutum est , οὐτινλίθος . Terent . in Andry . Restat Chremes , qui mihi exorandus est , & spero confore , id est , conventutus esse . Defore , defuturum est , οὐτινλίθος . Cic . contra Rull . Verum arbitrantur non defore qui illam restituerent . Profore , profuturum est , οὐτινλίθος . Horat . in epist .

Quæ nocuere sequar , fugiam quæ profore credam .

Forensia , Forensis : vide Forum .

Fôrēs : Propriæ (inquit Servius) quæ foris aperiuntur . { תְּנוּמָה דְלָתָה . GALL . Huis , porte . ITAL . Porta . GERM . Thüren . HISPA . Las puertas con que cerramos la casa . ANGL . The gates , the dores . }

Vnde Plutarchus memorat , primum Valerio Publicola fratri , quum de Sabinis triumphasset , domum publicè aedificatam , cuius foris extra aperiuntur : quum ante cæterarum intrò reserando impellerentur : ut ex hac concessione honoris appetaret , quotidie cum domum aliquid admissurum . Plaut . Moſt . sc . 2 . a . 2 . Ecquis istas aperi foris ?

Idem Men . sc . 3 . a . 2 . Fores aperiunt nolo . Idem Cure . sc . 2 . a . 1 . Quid si adeam ad fores , atque occentem . Ibid . Prohibe sonitum foris .

Ibidem . Foribus da aquam quam bibant . Idem Amph . sc . 2 . a . 4 .

Quis ad fores est ? Ibid . Penè effregisti fatue foribus cardines . Ibid .

Hæc (fores) toto demoliat cardine . Idem Men . sc . 4 . a . 3 . Foribus bullas in splendorem dare . Idem Capt . sc . 1 . a . 4 . Foribus exitum afferre . Seneca epist . 68 . Foribus ornatis excipere res latas . Idem cap . ult . de transq . Fores poéticas nemo sui compos pepulit . Ovid . 4 . Fast .

Et tegat ornata longa corona fores .

Idem Eleg . 4 . lib . 4 . Tript .

Circundante fores geminas .

Terent . in Adelph . Fores effregit ? restituentur . Cit . ad Brut . In omnibus novis conjunctionibus interest qualis primus aditus sit , & qua commendatione quasi amicitia fores aperiuntur . Idem 2 . de nat . deor . Forésque in liminibus prophanarum ædium , januæ minantur .

minantur. Valvae autem dicuntur quæ intus revolvuntur: quanquam usus hodie obtinuit, ut omnia ostia fores appellantur. ¶ Hoc nomen etiam singulariter, hæc foris, hujus foris, declinatur. Ovid. 1. Amor.

Dificilem moto cardine pando forem.

Cic. pro Cornel. Aperuit forem scalarum. Terent. in Adelph. Sed quidnam foris crepuit? Ubi Donatus, foris singularis numeri, nominativi casus. Plaut. Amph. Orationem comprimam, crepuit foris. Idem Bacchid. Hanc forem pauxillulam aperi placide, ne crepet. Idem Milit. sc. 1. a. 2. & sc. 3. a. 2. Sed foris concrepuit. Idem Aul. sc. 3. a. 4. Hinc à vicino sene: At at foris crepuit. ¶ Fores portarum. Liv. lib. 1. ab. Vrb. Et fores portæ. Idem. 5. bell. Pun. Horat. lib. 1. Serm. satyr. 2.

Exclusus fore, quem Longarenus foret intus.

Fores aperite, à oīdō tū dōegor, proverbio dicebatur qui rei cuiuspiam ingressum initiumque patet faceret. Plin. lib. 2. cap. 8. ¶ In foribus adesse, mēt iās dōggs, dicitur allegoria proverbiali, quod instat, jamque in proximo est. Plutarchus, mēt iās dōggs ört: id est, Quum febris in foribus adest.

Foriculae, arum, diminutivum. { 96200. GALL. Petite porte, guichet, peit huis. ITAL. Porticelle. GERM. Thürlein. HISp. Pequeñas puertas. ANGL. A little roickettes or dores. } Varro lib. 1. de re rustic. c. 59. Et ideo oporotheas qui faciunt ad Aquilonem, ut fenestras habeant, ut aere persentur, curant: neque tamen sine foriculis, ne quum humorem amiserint, pertinaci vento vieta fiant.

¶ Foriculus, Deus forium, quem foribus praesette gentilitas vana in multiplicandis diis fingebat. ¶

Forfacio, vel forisfacio, pecco, delinquo: unde foris factum, aliter forfactum. Vox est Gallicus usitata forfaire: faire est facere, for extra. Gall. Dicit. Nicot. Forfuit, sive forfaiture, delictum, & dicit à foris, i. extra. Forfaire, peccare, delinquere. Vet. Dicit. Lat. Forisfacio, id est, offendere, nocere, quasi facere foris, id est, extra rationem.

Foriudico, Gallis forjuger, est quasi foras judicare. GERM. Verurtheilen.

Est & male judicare. ¶

FORFICES, quibus telam, seu fila incidimus. { 96200. melkachajim. ψαρίδες. GALL. Ciseaux, forces. ITAL. Forbice, forfice, cisoie. GERM. Schär. HISp. Las tixeras. ANGL. Sheares. } Servius, forfices sunt quibus incidimus: forcipes, quibus aliquid forvum tenemus, quasi forvicapes: nam forvum est calidum. Col. lib. 12. cap. 43. Alii quum legerunt uvam, si qua sunt in ea grana vitiosæ, forficibus amputant. ¶ Forfices etiam vocabulum militare de instructa acie forficum instar. Gall. lib. 10. cap. 9. Vocabula sunt militaria, quibus instructa certo modo acies appellari solet: Frons, subsidia, cuneus, orbis, forfices, setta, axe, turres.

Forficulae, arum, diminutivum. { 96200. GALL. Forcettes, ciselets. ITAL. Forficette. GERM. Ein schärflein. HISp. Pequeñas tixeras. ANGL. Little shears or cisers. } Plin. lib. 25. cap. 5. de hellebero: Præterea mirum inventum est, quod incisum forficulis (ut diximus) cribrant: cortex remanet, hoc inanito, medulla cadit. ¶ Ab hujus instrumenti similitudine, etiam forficulae dicuntur extremitates brachiorum, & veluti manus cancerorum, scorpionum, & quartundam locustarum. Idem lib. 32. cap. 11. Elephanti locustarum generis, nigri pedibus quaternis bisculis: præterea brachia duo, binis articulis: singulisque forficulis denticulatis. Hæc ab eodem Plin. lib. 9. cap. 31. Forcipes vocantur. Fœminæ, inquit, primus pes duplex, mari simplex: præterea bina brachia denticulatis forficibus.

FÖRT, orum, num. plural. à φέρω, vel à πορείᾳ: sunt tabulara navium, vel locus in navi aptior, qui iter nayem perambulantibus præbet: ita dicti (ut Servio placet & Festo,) quod per eos ferantur incessus. { 96200. Συνά. GALL. Le tillac ou beisse d'un navire. ITAL. Tavolati de navi, la corsia, luogo da mirare gli spettacoli. GERM. Brugken in einem schiff/auff welcher man hin und her gehn kan. HISp. La rilla de la nave. ANGL. The hatches of a shippe to walk upon. } Fori quid, Diomedes lib. 1. Cicero. in Catil. Quum alii malos scandant, alii per foros cursive, alii sentinam exhaustant. Virg. 4. Æneid.

— faces in castra tulisse,

Impressumque foros flammis.

Idem 6. Æneid.

— laxatque foros, simul accipit alveo

Ingentem Æneam.

¶ Item fori dicuntur Circensia spectacula, id est, loca recta, ut ex his spectetur. Livius lib. 1. Tum primum Circo, qui maximus dicitur, designatus est locus, divisus loca patribus, equitibusque, ubi spectacula quisque facere, fori appellari. ¶ Fori etiam in hortis, sunt angustiores quidam sulci & oblongi, iter præbentes circa portas (ita enim vocant terram editiorem inter duos sulcos) quemadmodum fori in navibus facultatem præbent nautis ultracitioque discendi. Colum. lib. 10.

Angustosque foros adverso limite ducens,

Rursus in obliquum distinguat tramite parvo.

¶ Legitur etiam foros in singulari numero pro via illa in navibus. Ennius,

Multa foro ponens, ageaque longa repletur.

Gellius lib. 17. cap. 10. Stansque in summa puppis foro, carmen quod Orthium dicitur, voce sublatissima cantavit. ¶ De Foro judiciali: vide Forum, i.

Förlü, orum, diminut. Armariola, sive capsula, sive capsulae in quibus aliquid reponimus. { 96200. GALL. Coffres à livres, ou autres choses, armoires. ITAL. Armari da libri. GERM. Buchensterlein. HISp. Caxas, ó fundas delibros. ANGL. Cases for books. } Sueton. in August. cap. 31. Quicquid faidicorum librorum Græci Latinique generis, nullis vel, &c. ac solos retinuit Sibyllinos: hos quoque delectu habito, condiditque duobus forulis auratis sub palatini Apollinis basi. Beroaldus quoque, apud Sueton. in Calig. cap. 15. legit, duobus forulis intulit, ubi alii libri habent, duobus forulis.

¶ FORTA, lattina, secessus. ¶

Förtia, orum: Stercota liquidiora, quod facile ferantur foras. { 96200. mortsaoth. τὸ ὑγρόν αἷος σύρπη. GALL. Foire, excrementa de ventre humides, diarrhoea. ITAL. Sterco liquido. GERM. Damm diet. HISp. Estiercol liquido y ralo. ANGL. Thin ne excrements. } Inde conforie verbum, quod est stercore liquido fœdare. Author Nonius ex Pomponio in Marco, Conforisti me. Diomedes.

¶ Fortio, is, διαστάζω. Onom. hoc Græcum propriè est, vasa affero: deinde abjicio, exonerio, nominatum onus ventris depono. ¶

Fötiolus, i, cum accentu in antepenult. Qui ventrem solutum habet, & forta facilè emitit. { 96200. οὐρογόνα. GALL. Foire. ITAL. Di ventre sciolio, lubrico, che facilmente lo scarica. GERM. Scheißig / blütterig. HISp. El que haze estiercol liquido. ANGL. Loose the womb. } Laberius, Foriolus esse videris, in colicos talca. Nonius.

Föricā: Locus in quem alvi stercora dejicimus. { 96200. GALL. Is retrait public. ITAL. Condotto, chi aviggia. GERM. Ein ofes schetshaus. HISp. La privada ó albañar publico. ANGL. A summa draught. Juvenal. Satyr. 3.

— inde reversi

Conducunt foricas.

Et propriè de publicis dicitur: latrina de privatis, à latendo.

Förcālius, qui foricas eluit. D. lib. 22. tit. 1. l. 17. §. 3. Fiscus ex suis contractibus usuras non dat, sed ipse accipit, ut soler à foricatis qui tardius pecuniam inferunt. Budæus tamen legit foricarii.

Förcāla: vide Foras.

Foriculus, Deus putatur forium præses. { 96200. GERM. Der thales god. Sicut Cardinea dea, quæ cardinibus præerat: & Limentinus deus, qui præerat limini.

Förcāscus, Foris: vide Foris adverbium, in Foras.

Foris, is: vide Fores.

Forisfacio, offendere, nocere, quasi facere foris, id est, extra rationem.

Forjudico, Gallis forjuger, est quasi foras judicare. GERM. Verurtheilen.

Et & male judicare. ¶

FORMĀ: Figura, sive facies uniuscujusque rei. { 96200. φόρμα. φόρμη, τύπος, τύπων. GALL. Forme, pourtrait, patron, beauté. ITAL. Forma, bellezza, faccia, apparenza. GERM. Ein gestalt/form. HISp. La forma de la cosa, la hermosura. ANGL. A shape, a forme, beautie. } Inter tamen, authore Cornelio Frontone, inter figuram & formam, quod figura artis est opus, forma naturæ bonum: unde etiam formosus dicitur. Cic. 1. de nat. Deor. Omnia animalia formam vincit hominum figura. Idem 2. de Divinat. In nubibus nunquam animadventili Leonis formam, aut hippocentauri? Idem 1. de nat. deor. Rotundæ formæ ullam negat esse pulchriorem Plato. Quintil. lib. 1. cap. 10. Quicquid formæ quadrati detinatur, amplitudini quoque pertinet. Idem lib. 1. cap. 1. Neque enim mihi illud saltem placet, quod fieri in plurimis video, ut literatum nomina & contextum priusquam formas parvuli discant. Est autem hoc vocabulum medium, quod modò cum laude, modò cum vituperio dicitur ratione adjuncti. Terent. Andr. Et quia erat formæ præter cæteras honestæ & liberali, &c. Puer egregia formæ. Cic. 4. Tuscul. Sic etiam è contratio infelicem, vitiosam & illaudatam formam dicimus pro deformitate. Forma pro rei alicuius imagine, deformatione & pictura. Frontinus, formas quoque ductuum facere curavimus. In derum tamen forma absolute ponitur pro pulchritudine. Horat. 2. Carm.

Movit Aiaceum Telamone natum

Forma captiva dominum Tecmessa.

Virgil. 9. Æneid.

Sensit lata dolis, forma sibi conscientia conjux.

Plaut. Mosell. sc. 3. a. 1. Virtute formæ id evenit, ut te deceat quid habeas. Idem Menach. sc. 1. a. 1. Virum fortis, & forma regia. Ibidem sc. 4. a. 5. Meani formam noscito. Velleius, Forma sua reddatur operi nostro. Interdum formam sumitur pro exemplati. Suet. in Cas. c. 30. Formam quâ ædificatur erat ludum gladiatorium consideravit. Senec. epist. 34. Ut omnia tua facta & dicta una forma percussa sint. Plaut. Cure sc. 1. a. 2. De forma novi, de colore non quo novissi. Virtute, forma & factis invictissimis. Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. ¶ Item Forma, pro formula. Quintilian. Judex qui nulla certa pronuntiandi forma tenetur (id est, legum formula.) ¶ Stata forma, quæ eadem & uxoria dicitur, est mediocris pulchritudo, & media inter extreman deformitatem, & summam pulchritudinem. Gell. lib. 5. cap. 11. Inter enim pulcherrimam fœminam, & deformissimam, media quædam forma est, quæ à nimis pulchritudinis periculo, à summo deformitatis odio vacat. Qualis à Qu. Ennio in Menalippa, per quam eleganti vocabulo, stata dicitur, quæ neque x̄n̄ futura sit, neque min̄: quam formam modicam & modestam Favorinus non merele infecte appellat uxori. Ennius autem in ista, quam dixit, tragœdia, eas ferè fœminas ait incolumi pudicitia esse, quæ stata forma forent. ¶ Forma Regia, apud Plaut. in Milit. est corporis dignitas egregia atque augusta, qualem in Agamemnone miratur Prianus apud Homer. ¶ Forma transfertur ad incorpoream pro effigie & spectro quadam, seu idea quam de re quoque mente concipimus. Cicet. lib. 1. Offic. Formam quidem ipsam, Marce filii, & tanquam faciem honesti vides. Idem de finibus, Habes undique expletam, perfectam, Torquate, formam honestatis, quæ tota ex his quatuor virtutibus, quæ à te quoque commemoratae sunt, continetur. Tranquillus in Cas. Formam qua ludum gladiatorium erat ædificatoris consideravit. simulachrum adumbratum, & effectam speciem: iconographum vocat Vitruvius, & orthographiam, vulgo le modèle, & rōme. ¶ Forma etiam dicitur sutorum instrumentum, ad quod calceos confidunt, vulgo une forme de souliers. Horat. in Epist. 6. Æneid.

Si solpria & formas non suror.

¶ Forma item Colum. lib. 7. cap. 8. dicitur instrumentum in quo ex primitur eas. Liquor, inquit, in fiscellas, aut in calathos, vel in formas transferendus est. Ibidem, Deinde ubi formis, aut calathis exemptus est. ¶ Forma pro specie frequenter accipit apud Rhetores. Quintilian. lib. 7. cap. 5. Abdicationum formæ sunt duas: altera criminis perfecti, altera imperfecti, &c. ¶ Forma pro regula. Virg. 6. Æneid.

Quam paenam aut qua forma viros, fortunave merxit.

Ubi Servius: Forma, i. regula. Singulis enim sceleribus statuta sunt supplicia ex more Romano, quem sequitur. ¶ Forma etiam de fistulis dicitur & cuniculis, per quos unda adducitur, aut derivatur. ¶ Accipite formam, id est, modum. Quint. lib. 2. cap. 4. Ita quum jam formam recte, atque emendata orationis accipient. Virg. I. Georg.

Continuò in sylvis magna vi flexa domatur

In burim, & curvi formam accipit ultus aratri.

¶ Provincia forma, significat fines & contributa loca. Ulpian. in l. relegatorum, ff. de interdictis & relegatis. In insulam relegate Praefides provinciarum possunt: sic tamen, ut si quidem insulam sub se habeant, id est, ad eum provinciae formam pertinenter, quam administrant, etiam specialiter insulam adsignate possunt, in eamque telegare. ¶ Ad formam. Plin. lib. 4. cap. 12. Peninsula ad formam gladii in transversum porrecta. ¶ Forma, delineatio futuri aedificii. Cicet. pro Cato, lib. 2. Ego nec praeterita, nec presentia abs te, sed ut ab homine longe in posterum prospiciente, futura expecto: ut ex tuis litteris, quum formam Reipublicae viderim, quale aedificium futurum sit, scire possum. Budaeus. ¶ Formæ, aquæductus, & conceptacula, quibus aquæductus distinguuntur. Buleng. ¶ Hinc composita sunt Conformis, ἴσηςχήματα. Deformis, Informis, Uniformis, Multiformis, Semiformis, & hujusmodi adjectiva: de quibus vide suis locis.

Formula, æ, diminutivum. { οὐνούλη, οὐνούλη, οὐνούλη. GALL.

Maniere, façon, formule. ITAL. Maniera, ð sazzone. GERM. Ein gestaltlein. HISP. La forma de cada cosa. ANGL. The fashion and forme of a thing. } Aliquando pulchritudinem significat, cum quadam diminutione, sive blandimento. Plaut. in Persa, Tempori hanc vigilare oportet formulam atque ætatem, ne ubi capillus versipellis fiat, secè semper servias. Ad formulam suam exigere aliquem. Senec. cap. 3. de vita beata. Et, Vivere ad formulam. Idem cap. 11. de tranquill. Item, Ad certam stipendiorum formulam astringere milites (i. formam.) Sueton. in August. cap. 49. Ex formula dare milites. Livius 5. lib. 3. bell. Punic. ¶ Aliquando notam. Cicer. 2. de Orator. Sequitur ut cuiusque rei nota queratur & formula. Velleius, Natio redacta in formulam provinciæ. ¶ Sueton. in Tiber. cap. 17. Ad certam formulam adstrictus commicatus. Quintilian. Colaphum tibi ducam, & formulam scribam, quod caput durum habeas. Idem, Index unus multis & diversis formulis. ¶ Aliquando genus & rationem. Cicer. de opt. orat. Genus & formula dicendi. ¶ Sapientissime vero ponitur pro certis & solennibus conceptionibus verborum, quales in judiciis, & omnibus publicis actionibus esse solebant. ¶ Etiam formulae dicuntur quæ nos instrumenta vocamus: ut testamentorum formulae, apud cundem. de Orator. Hinc formulam intendere, apud Sueton. in Vitel. Quum libertino cuidam acerbius debitum reposcenti injuriatum formulam, quasi calce ab eo percussus intendisset. Cadere formula, vel Excidere formula, est aliquid de concebris formulae verbis immutare. Erant enim juris formulæ certis quibusdam verbis conceptæ, à quibus si quis vel minimum recessisset, cedebat causa, id est, amitterebat causam. Quint. lib. 3. Neque ignoro multa transferri, quum in omnibus ferè causis, in quibus cecidisse quis formula dicitur, hæ sint quæstiones, &c. Sunt qui pro eodem accipiunt, Cadere formula, & Cadere causa: quibus facile assentior: unum enim sequi solet ex altero. Nam qui formula cedebat, idem etiam cedebat causa. Hinc Sueton. cap. 14. in Claud. Plus petendo excidere formula, pro causa cadere. Senec. epist. 49. Formula cadere. Et Livius lib. 5. det. 5. Dicere formulam. Idem lib. 9. dec. 4. Formulam dixit pro jure. ¶ Errare formulâ, pro male agere, dixit Quintilianus declam. 260. Quod & ipsum non obsecrare ostendit idem lib. 7. quum ait, Est enim certa servitus ad certa se verba adstringendi, idque ne fiat, in libris Cicer. de Orator. vetat M. Antonius. Nam est etiam periculose, quum si uno verbo sit erratum, tota causa cecidisse videamur.

Formularius, ii, dicebatur causidicus, qui ex formula juris agere consuevit. { άρχέας, δικαιούς, δικαιούσ. GALL. Un praticien en procès. ITAL. Pratico, procuratore, avocato. GERM. Ein redner so nach form des rechtens handelt. HISP. Abogado de pleitos. ANGL. A practiser in the law to draw or write. } Quint. lib. 12. Quorum alii ad rubricas, vel ad album se transtulerunt & formularii, vel (ut ait Cicer. legale) esse maluerunt. Qui formularii essent, vide Rubrica.

Formosus, a, um: Pulcher, speciosus, bona forma præditus. { οὐνούλη. διεδύς, διμούρη. GALL. Beau. ITAL. Bello di forma. GERM. Wolgestalt/hüpsch. HISP. Hermoso. ANGL. Beautifull faire, well favoured. } Semper enim cum laude dicitur: quamvis forma, unde originem dicit, medium sit vocabulum. Cicer. 1. de nat. deor. Est tantavis naturæ, ut homo nemo velit nisi hominis similis esse: sed tamè cujus hominis: quotus enim quisque formosus est? Virg. 2. Eclog.

Formosam pastor Corydon ardebat Alexia.

Cic. 6. Verr. Mulierum nobilium & formosatum gratia. ¶ Scipio formosior: οὐνούλη iaurū, & οὐνούλη iaurū, Græci dicunt, cum aliquem esse in flore ætatis significant, ita ut secum collatus nuanquam æquè formosus aut fuerit, aut futurus sit. Ovid. 10. Metam.

Iam iuvenis, iam vir, iam se formosior ipso.

Formositas, atis. { οὐνούλη jōphi. διμούρη. GALL. Beaute. ITAL. Delta. GERM. Wolgestaltung / schön / hüpsche. HISP. Hermosura. ANGL. Full favouredness. } Cic. 1. Offic. Idque positum est in tribus rebus, formositate, ordine, ornatu ad actionem apto.

Formalitatem, οὐνούλη. Suet. in Domit. cap. 13. Pati arrogantia, quum procuratorum suorum nomine formalem dictaret epistolam, sic cœpit: Dominus & Deus noster sic fieri jubet. Epistolam formalem accipit pro ea quæ certa forma qua dictabatur, excipiebatur à scribis. Pro quo prioris seculi homines dixissent, Concipere epistolam. Alii exponunt formatam epistolam, qua Imperator aliquid edicebat & publice imperabat, aut publice ad aliquos scriberebat: ut ex ejus stylo, forma & exemplari, similes scriberentur. Nam cum habent eam formam, quam instrumenta publica & edicta, formaliter epistolæ dicitur. Plin. lib. 34. cap. 9. Appellatur etiamnum & formalis temperatura æteris tenerissimi: quoniam nigri plumbi decima portio additur,

Calepini Pars I.

& argentarii vicissima, maximèque ita colorem bibit, quem Græcanicum vocant.

¶ Formale Philosophi variè usupant. Est enim ipsa forma, habens formam, constituens rem: & inde constitutivum, & interdum etiam est proprium, unde formaliter, & modis, opponuntur; quippe quod propriè dicitur, id dicitur secundum formam, seu naturæ convenientiam & veritatem definitionis.

Formalitas, differentia, γνώσης, notio: quia formis res differre noscuntur.

Formaster, formam aut decorum ostentans.

Formastrum, opus pistorum. }

Formaria, est illa quæ Hispanis Maestra de Novicias, magistra novitiorum, vel ea, quæ reliquis informandis præst.

¶ Formæ, Mola. V. olim E. Campanæ maritimæ: cujus loci Episcopatus Cajetan urbem vicinam translatus est. }

Förmiter juratur, quando cum causa adjecta, vel cum expressione contractus juratur. Informiter vero, quum causa juramenti non exprimitur. Zasius de act. §. item si quis postulante, Instit. de act.

Formo, as: Formam alicui induco, figuro, fingo, effingo. { τύπον, τύπων, τύπων, τύπων, τύπων. GALL. Former, façonner.

ITAL. Formare. GERM. Formieren/ein gestalt machen. HISP. Formar, ð dar figura à la cosa. ANGL. To forme, to fashion. } Cic. 4. Acad.

Parmenides ignem qui moveat terram, quæ ab eo formetur. Plin. lib. 10. cap. 93. Quo majus est animal, tanto diutiùs formatur in utero. Virg. 9. Aeneid.

Tempore quo primùm Phrygia formabat in Ida

Aeneas classem.

Suet. in Domit. cap. 20. Epistolas, orationesque, & edicta alieno formabat ingenio: id est, in iis componendis aliena opera utebatur, siue per alium componebat. Horat. 3. Carm. Od. 14.

Eradenda Cupidinis

Pravi sunt elementa: & tenera nimis.

Mentes asperioribus

Formanda studitis.

Seneca cap. 6. de consol. ad Helv. Formetur ad tuum exemplum.

Idem cap. 7. al. 26. de consolat. ad Polyb. Quintilianus, Formant oculos supercilia. Suet. in Calig. cap. 56. Formata commotaque in obscenum modum. Quintilianus, Sic formata manus (gestu.) ¶ Formare & condere res alicujus. Senec. cap. 7. de consol. ad Polyb. al. 26.

Item, Formatus sermo de hac re in scitio inventus. Suet. in Ner. c. 7.

Item, Formata in gradus coma. Idem ibidem, cap. 51. ¶ Formare juventutem, est instituere, & veluti à rudiore ingenio ad meliorem quandam formam traducere. Plinius in Panegyr. Quid vitam? quid mores juventutis quam principaliter formas? Quintilianus, Quæ judicem duci formarie convenit. Suet. in August. cap. 89. Nam si quid res exigeret, Latinæ formabat, vertendumque alii dabat, Formare studia. Senec. cap. 24. de consol. ad Marc. Item Livius lib. 4. d. 5. Ab effusa licentia ad militarem disciplinam formatu militare. Senec. cap. 26. de consol. ad Marc. Formati ad ictum militaris gladii duces. ¶ Hujus composita sunt, Conformato, Deformato, Informo, Reformo, Transformo: quorum significata vide suis locis.

Formatus, participium. { τύπος, τύπων, τύπων, τύπων, τύπων. GALL. Fait, formé. ITAL. Formato, fatto. GERM. Gestalt/formiert.

HISP. Hecho, formado. ANGL. Formed, fashioned. } Cic. 3. de nat.

Deor. Nam Cleanthes, ut dicebat, quatuor modis formatas in animis hominum putat deorum esse notiones. Ovid. 3. Metam.

vultuque immotus eodem

Heret, ut è Paro formatum marmore signum.

¶ Formatæ, seu formales literæ, vel Pacificæ, vel Commendatitiae, vel Dimissoræ, ita dictæ quod certa in illis forma servatur. Cod. II. antiq. Formatum, formacium, parietes è terra dicti. Glōss. A. L. }

Formator, qui instruit & format. { τύπος, τύπων, τύπων, τύπων, τύπων. GALL. Formateur, précepteur, qui instruit. ITAL. Chi forma & instituisci. GERM. Ein gestalter. HISP. El que forma à la figura à la cosa. ANGL. A shaper or fashioner. } ut, Formator animi, formator morum. Colum. in prefat. lib. 1. Denique animi sibi quisque formatorem præceptorémque accersat. Plinius in Epist. Latum clavum in domo mea induerat, suffragio meo adjutus in petendis honoribus fuerat, ad hoc ita me dilexerat, ita vetebat, ut me formatore mortui, me quasi magistro uteretur. Sen. c. 8. de consolat. ad Helviam, Formator universi (Deus.) Et Quintilian. Formator alienorum ingeniorum.

Formatūr, : Conformatio, sive forma unius cuiusque rei. { τύπος, τύπων, τύπων, τύπων. GALL. Façons, façonnement. ITAL. Forma, fazzo-

ne. GERM. Gestaltung. HISP. Forma, à figura. ANGL. A fashioning of a thing. } Lucr. lib. 4.

Formaturaque labrorum pro parte figurat.

Et paulo pôst,

Servat enim formaturam, servatque figuram.

Formicæ, arum, φορμίαι. Vulgo Mola: aliis, Formicæ. Urbs est Campanæ maritimæ juxta Cajetam. Læstrigonum quondam sedes, à Laconibus (ut Strabo autor est) condita: à quibus primùm Hormiæ dictæ sunt,

sive à frequentia bonitatèque τύπων, id est, stationum, ut Festo placet: sive τύπων τύπων, id est, ab imperio Læstrigonum (ut Servio placet) qui anthropophagi fuisse perhibentur. Quicquid id est, primùm Hormiæ dictæ putantur: & deinde aspiratione in F, communita, Formicæ. Verisimile est, illud esse oppidum quod quinto à Cajeta lapide situm, vulgo Molam vocant. Formicæ, sive Hormiæ, sunt turæ navium stationes. Laurenberg.

FORMICÆ, à ferendis micis dicitur. { τύπος, τύπων, τύπων. GALL.

Fourmis, ou fourmis. ITAL. Formica. GERM. Ein omeys. HISP.

Hormiga. ANGL. An ant, emote, or pismire. } Mica vero propriè est pulvinulus ille, qui in arena quasi argentum fulget, à quo &

panis, & omnium rerum minimæ partes, micæ dicuntur, quasi minutum cadentes. Vel simpliciter à ferendo, quod nullum animal frequentius pondera convehat, neque si mensuram corporis respicias majora. Cicer. 3. de natura Deorum. Num idcirco existimas formicam anteponendam esse huic pulcherrimæ Urbis, quod

X x 2 in

in Urbe sensus sit nullus, in formica non modò sensus, sed etiam mens, ratio, memoria? Plaut. *Trinum.* sc. 4. a. 2. Quid factum est eo? s. Coinesum, expotum, exutum, elatum in balneis: Piscator, pistor abstulit, lanii, coqui, olearies, myropole, aucupes, confititò, quām si tu objicias formicis papaverem. Ovid. *Eleg.* 8. lib. 1. *Trist.*

Horrea formica tendunt ad inania nunquam.

Plaut. *Cure.* sc. 4. a. 4. Faciam ut te formicæ fructillatim differant. Senec. cap. 12. de tranquill. Incoafultus illis, vanusque cursus est, qualis formicis, quæ inane per arbusta vagantur. ¶ Inde fit diminutivum Formicula, μογκαντι. ¶ Formicæ Indicæ, μογκαντις ἵδρυαι, animalia sunt Ægypti lupi magnitudine, & felium colore, sed cornuta, autum ex terræ cavernis eruentia, in regione Septentrio naliū Indorum qui Dardæ vocantur, erūque summa cura as servantia. Accolæ æstivos fervores maximè observant, illisque præ testu in caniculis latitantibus, aurum sūrripunt. Sæpe tamen odore admonitæ formicæ, è cavernis provolant, crebróque lacerant, quan vis præ velocibus camelis fugientes. Tanta perniciens feritatisque est cum amore auri. Hæc Plin. lib. 11. cap. 31. ¶ Formicæ camelus, μογκαντις ἵδρυαι. De vehementer inæqualibus, & modò minimis, modò maximis, quod perinde sit, quasi repente camelus in formicam vertatur. Lucian. ¶ Inest & formicæ & serpho bilis & ira, θερός, μογκαντις, καὶ τέφω χλαῖ. Admonet proverbium non esse contem nendum inimicum quempiam, nec ullum temere lacessendum: quandoquidem nullum animal est tam minutum, aut imbecillum, quod irritatum non excandescat ira. Quadrabit & in homunculos, nullis præditos viribus, tamen vindictam molientes: ita, ut solet, animos suppeditante. Serphus minutulum animal, non dissimile formicæ.

Formicinūs, a, um: quod ad formicam pertinet. { μογκαντι. GALL. De fourmis, ou fourmi. ITAL. Cio che a formica s'appartiene. GERM. Den omeyssen jugehrend. HISP. Cosa perteneciente à la hormiga. ANGL. Of an emote or ant. } Plaut. in Men. sc. 3. a. 5. Nunc cogito utrum medicam ducere medicum, an f. brum: Atque ecce incedit, mox et formicinum gradum: hoc est, incedit more formicæ.

Formicōsūs, a, um: Plenum formicis. { μογκαντι. GALL. Plein de fourmis, fourmillant. ITAL. Pieno di formiche. GERM. Voll omeyssen. HISP. Lleno de hormigas. ANGL. Full of emotes or ants. } Plin. lib. 10. cap. 74. Dissident thoës & leones, & minima aq[ue] ac maxima: formicosam arborem soiices cavant.

Formicatiō, nis, { μογκαντι. GALL. Certaines verruēs ès parties du corps, qui fourmient & démaugent, fourmilliere. ITAL. Mal delle formice. GERM. Die beißige raud. HISP. Aquella obra de hormigar el cuerpo. ANGL. Certaine rantes the in bo die which it cheas the byting of antes. } Extubatio quædam est parva & callosa, in summa cute latissimis radicibus inhærens, supèr angustior, quæ inter scalpendum mordentis formicæ sensum præbet: unde etiam ex Græcis nonnulli hoc mali genus μογκαντι, hoc est, formiculas appellant. Plin. lib. 8. cap. 7. Cinis muliebrium ctinum, quum fuerint combusti, addito melle sanguinem sifit illicet, & formicationem corporum. Inde lib. 30. cap. 8. Verendorum formicationibus, verrucis que medetur arietini pulmonis inassati sanies.

Formicāns pulsus, exiguis est, debilis, & frequens, omniumque maxime lethalis, σφυρηγμὸς μογκαντισ. Ita dictus quod veluti formicas per arteriam discurrentes tactui representet. Plin. lib. 7. c. 51. Venarum inæquali, aut formicante percussu.

Formicōlōn, ob hoc vocatus, quia est vel formicarum leo, vel certè formica pariter & leo. Græcum est μογκαντι. Ad Latinam analogiam rectius diceretur Formicoleo. }

FORMIDO, inis, secundâ syllabâ producta, à formis, i. spectris: sive ab antiquo, formis, i. caudis: sicut à gravis sit gravidus. Metus ve hementior, pavor. } מִרְאֵה jireah, תְּפַחַד pachad, פֹּבֶג pōbəg, פֹּרֶאָה pōrah. GALL. Crainte, peur. ITAL. Paura, teme. GERM. Furcht, schrecken. HISP. Miedo o temor demasiado. ANGL. Fear, dread. Cic. 4. Tuſc. Formidinem metum permanentem definiunt. Horat.

Oderunt peccare mali formidine pœna.

Plaut. in Amphitr. Neque miser me commovere possum præ formidine. Cic. Attic. lib. 8. Omnipotens intelligo, nullum fuisse tempus post has fugas & formidines, quod magis debuerit mutum esse litteris. Virg. 3. Aeneid.

Tum verò anicipi mentem formidine pressus
Obstupui.

Ovid. 5. Faſt.

Dum nova lanugo est, pavidos formidine cervos

Terret.

Plaut. Amphitr. Eadem nos formido terrore timidas impulit. Item Capt. sc. 4. a. 3. Vix asto præ formidine. Idem Men. sc. 5. a. 5. Me implevit agitii & formidinis. ¶ Formidinem ostentare. Salust. In gurth. 70. ¶ Formido in venatione, pro linea, que vario plumarum nexu discolor, qua terrentur apri, vulpes, lupi, ursi, in primisque cervi. Virg. in Georg. 3.

Punice & ave agitant timidos formidine penna.

Dicitur & linea. Nemesianus,

Linea quinetiam magnos circundare saltus
Quæ posit, volucrè que metu concludere pradas,
Digerat innexas non unâ ex alite pinnas.

Oppianus dicit εὐπολύποσος: & alibi, δεινοίσιν μέγαροι, i. formidinem multicolorem, & lineam formidolosam.

Formido, as: Metuo, timeo. { מִרְאֵה jaré, תְּפַחַד pachad, פֹּרֶאָה pōrah. GALL. Craindre, redouter. ITAL. Haver grand paure, temer forte. GERM. Häufigt fürchten. HISP. Temer demasiadame. ANGL. To be affrayed, to have a fear and dread. } Plaut. in Capt. Nimisque hercule illum male formidabunt. Idem in Cistel. Nam & intus paveo, & formido. Idem prolog. Amphitr. Formidare malum. Idem in Pseud. sc. 3. a. 1. Fac mea fide, si isti formidas credere. Formido ne. Idem in Asin. a. 1. Formido miser, ne hic me tibi arbitretur suäfise, sibi ne crederes. ¶ Hujus composita sunt, Afformido, Deformido, & Reformido, quæ vide suis locis.

Fōrmidāns, participium. { מִרְאֵה jaré, תְּפַחַד pachad, פֹּרֶאָה pōrah. GALL. Craignant. ITAL. Temente. GERM. Furchtende. HISP. Temeroso, medroso. ANGL. Fearing. } Plaut. Amph. Ego cum recessim turum prorsum trahere & ducere, metuens pueris, mihi formidans.

Fōrmidātūs, participium: Formidabilis. { מִרְאֵה norá. תְּפַחַד pōrah. GALL. Redouté. ITAL. Temuto. GERM. Gedrehtet. HISP. Temido, ANGL. Dread, feared. } Horat. 3. Carm. Ode 6.
Penè occupatam seditionibus
Dele uit urbem Dacus, & Æthiops:
Hic classe formidatus, ille
Missilibus melior sagittis.

Fōrmidātio. { מִרְאֵה jireah, תְּפַחַד pachad, פֹּרֶאָה pōrah, פֹּרֶאָה pōrah. GALL. Crainte. ITAL. Esso temere. GERM. Furcht. HISP. Aqueltemer. ANGL. Fear, dread. } Cic. in Partition. In suaione autem aut spem, aut formidationem deliberantis. Quædam exemplaria reformationem, alia habent reformationem.

Fōrmidōlōsūs, a, um, modò activè sumitur pro eo qui timet. { מִרְאֵה charadhdh, פֹּרֶאָה pōrah. GALL. Un homme qui s'étonne, qui craint, craintif. ITAL. Timoroso, che è temuto. GERM. Furchtsam. HISP. Temeroso o medroso. ANGL. That feareth or dreads much. } Terent. Eunuch. num formidiosus obsecro es mi homo. C. Apulej, egone formidolosus: id est, timidus, vel meticulosus. Modò pñsive, pro eo qui formidatur. פֹּרֶאָה. GALL. Celuy qui est craint, qui étonné, qui fait peur. Vide Geil. cap. 12. lib. 9. Salustius, Reges boni quam mali suspectiores sunt, semperque his aliena virtus formidolosa est, id est, quæ formidatur. Cic. 4. Tuſc. Conservatio habilis judicii in iis rebus, quæ formidolosæ videntur. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. (Herbas) formidolosas dictu, non esu modò. Idem Amj. Mira memoras, nimis formidolosum facinus prædictas. ¶ Comparat. Formidolosior. Superlat. Formidolosissimus. Tacit. lib. 1. Formidolosior hostium miles. Cic. pro lege Manil. Ad bellum maximum formidolosissimumque pro Consulie mitteretur. Sueton. in Augu. cap. 91. Plurima & formidolosissima somnia & vana, & irrita videbat.

Fōrmidōlōsē, adverb. { פֹּרֶאָה. GALL. Avec crainte, en craignant. ITAL. Con timore. GERM. Furchtsamlich. HISP. Con miedo y temor. ANGL. Fearfully, dreadfully. } Cic. pro Sestio. Eos qui plurimum possent opponi omnibus concionibus falsò, sed formidolosæ tamen au hores ad perniciem meam. Item Cato apud Charis. lib. 7. Censores qui posthac sient, formidolosius atque timidius pro republica nitentur.

Fōrmidābilis, e, quod est formidandum. { מִרְאֵה norá. פֹּרֶאָה. GALL. Qui on doit craindre, qui est à craindre & redouter. ITAL. Formidabile, del quale si teme. GERM. Das zufrchten ist. HISP. Cosa que se puede o duele temer. ANGL. That is to be feared. } Ovid. 2. Metam.

Nulla in fronte mina, nec formidabile lumen.

Fōrmidāminā, ab Apuleio vocatur spectræ, φόβηστρα. Apulcius in Apolog. Omnia bustorum formidamina.

¶ Formis, e, formosus. Sic legunt apud Plaut. Bacch. 2. 2. & Mil. 4. 3. Ali tet fortis, quod ideo exponunt formosa. ¶

Formio. Vide Phormio infra.

Formio: Ptolem. Istrix fluvius: hodie Cisanus.

Formo, as: Formosus, Formula: vide Forma.

Fōrmōnēs, φόβηστρα, sive φόβηστρα. Ulpian. D. lib. 33. tit. 7. l. 12. §. 18. Formiones, & spongias, & hamas, & scopas contineri, plerique & pegusus ajunt.

¶ Formucapes, forcipes dictæ, quod forma capiant, id est, ferventia fest.

Formus, a, um: Calidus, fervidus. ¶

Fōrnāx, acis, à fornix. { מִרְאֵה chibschān, תְּנַנְּרָה tannur, פֹּרֶאָה pōrah. GALL. Fournaise. ITAL. Fornace. GERM. Ein ofen. HISP. Forno à hornaza. ANGL. An oven furnace, or chimney. } Quæ rei aliquæ coquendæ, aut calcificiæ gratiâ igni succeditur: cujusmodi sunt, quibus calx, aut lateres coquuntur, quibusque hypocasta calefiunt. Cic. de nat. deor. Sunt quædam etiam, quæ igne nisi putentur, apparentque in ardentiis fornaciis sœp: volitantes. Plin. lib. 9. cap. 8. Longinquæ fornacis cuniculo.

Fōrnāculi, diminut. Juven. Satyr. 10. Magna est fornacula. { μογκαντι. GALL. Petite fournaise. ITAL. Fornace piccola. HISP. Pequeno horno, o hornaza. ANGL. A little fournaise or oven. } Fornacula, translate. Apuleius in Apologia, Hic advocatorum conductor, hic testium exemptor, hic totius calumniæ fornacula.

Fōrnācēus, a, um: Factum in modum fornacis. { μογκαנְדָּע. GALL. Fait en façon de fournaise. ITAL. A foggia di fornace. GERM. Gemüte wie ein ofen. HISP. Hecho en guisa de hornaza. ANGL. Made lyk an oven or fournaise. } Plin. lib. 35. cap. 14. Quid non in Africa, Hispaniaque ex terra parietes, quos appellant fornaceos (quoniam fornacum modo circumdati utrinque duabus tabulis, infaciuntur verius, quām instruuntur) ævis durant, incorrupti imbribus, ventis, ignibus, omniisque cimento firmiores: Item Fornaceus, ad fornacem pertinens: apud Non. cap. 10. in fulgit. Lucil. lib. 7. Primum fugit ut calidum & fornaceum ferrum.

Fōrnācātūs, ii, cui accendendæ fornacis, coquendique panis cura incumbit. { מִרְאֵה, פֹּרֶאָה. GALL. Fournier, Boulanger. ITAL. Fornaci. GERM. Ein ofen hizet/oder backt. HISP. Hornero. ANGL. A baker or bread. } Ulpian. l. 5. servus, ff. ad l. 1. quil. Si fornacarius servus coloniad fornacem obdormisset, & villa fuisset exulta.

Fornacālā, orum: Feriae farris torreadi gratiâ institutæ, quod ad fornacem quæ in pistrinis erat, sacrificium fieri solebat. Ovid. lib. 2. Faſt.

Facta dea est fornax, lati fornace coloni.

Et paulò post:

Curio le itimis tunc fornacalia verbis
Maximus inducit, nec statua sacra facit.

Bud. post Faſtum.

Fornacator, idem qui fornacarius. ¶

Fōrnāx, icis, pen. genitivi corr. & generis masculini: Arcus in ædificiis, & quodcumque opus concameratum. { מִרְאֵה chibschān, תְּנַנְּרָה tannur. μογκαנְדָּע. GALL. Voute, arc ou arche, la ploye ou arc d'une voute. ITAL. Volto, arco. GERM. Ein schreibogen oder gewölb. HISP. Arcos o bóveda.

boveda, ò cosa semejante. ANGL. An arche or vault. } A furvo, atro: nam loca in arcum ædificata, subobscura sunt. Cic. in Topic. Non debet præstare quod fornix vitium fecerit. Virg. 6. Æneid.

Mœnia conspicio, atque adverso fornice portas.

Idem 10. Æneid.

Aut amnis ripa, aut alti fornice saxi.

Plin. lib. 33. cap. 4. Relinquentur itaque fornices crebti montibus sustinendis. } Quoniam vero meretrices in hujusmodi locis, id est, sub fornicibus habitare consueverunt, ponitur fornix pro luponari, seu meretricia cella. ζεντρον. Senec. lib. 1. controversial. Redoles adhuc fuliginem fornicis. Et in Priapeia, Nigri fornicis oblitus villa. Juvenal. Satyr. 3.

Lenonum pueri quoquaque in fornice nati:

Horat. 1. Serm. satyr. 2.

— sunt qui nolunt tetigisse, nisi illas,

Quarum subsuta talos tegat insita veste:

Contra, alius nullam nisi oleni in fornice stantem.

¶ Item pro ipso scorto, sive meretrice. Suet. in Cas. cap. 49. Stabulum Nicomedis, & Bithynicum forniciem, Cæsatem Curio vocat. ¶ Etant etiam fornices, arcus in memoriam rerum à triumphalibus viris gestarum exstructi, quasi monumenta victoriarū. Cic. 2. de Orat. Etiam illa ridentur, quæ minuendi, aut agendi causa ad incredibilem admirationem effuderuntur: velut tu Crasse in concione, ita sibi ipsi magnum videri Memmium, ut in forum descendens caput ad forniciem Fabii demitteret. Idem 4. verr. Hujus fornix in foro Syracusis est, in quo nudus filius stat. Hujusmodi fornices etiam hodie Romæ extant, quos Arcus triumphales vulgo vocant, quorum antiquissimus est D. Vespasiani nomine erectus in triumpho Judaico. Alii autem duo maximè insignes, quorum alter Septimii Severi, alter Constantini memorie erectus est.

Fornicō, as: Fornices exstruo, vel forniciis figuram rei alicui induco. { οὐρανός. GALL. Vouter, faire en maniere d'arche. ITAL. Fabricare in volto. GERM. Hervölbēn/ ein schreibogen oder gerößlē machen. HISP. Hazer arco ò boveda. ANGL. To build an vault, or vault, or archeroofe. } Plin. lib. 11. cap. 10. Ruentes ceras fulciunt pilaram instar integerinis à solo forniciatis, ne desit aditus ad sarcinandum. Idem lib. 16. cap. 42. Populus contra omnia inferiora panditur, palma econtrariò forniciatur, hoc est, sursum incurvatur, quæ forniciis cornua deorsum soleant inclinari.

Fornicatūs, participium, quod ad forniciis modum ædificatum est, quod & concameratum opus, & arcuatum vocamus. { οὐρανός, κανγεωτες. GALL. Fait en voute. ITAL. Fatto in volto. GERM. Gerößlē/ zusammen geschlossen als ein schreibogen. HISP. Hecho en arco ò boveda. ANGL. That is builded lyk an vault. } Cic. in Topic. Omnibus ius est, parietem directam ad parietem communem adjungere, vel solidum, vel forniciatum.

Fornicōr, artis: Meretricor, hoc est, cum meretricibus rem habeo. { τοῦ ξανά. μητέρα. GALL. Paillarder. ITAL. Haver à fare con meretrico. GERM. Hurerey treiben. HISP. Fornicar ò andar en puterias. ANGL. To play the harlette. } Dicitum forniciari à forniciis, in quibus meretrices prostare consueverunt. Hujusque verbi exemplum nullum invenimus in eo significatu apud idoneos Latinæ lingue authores, & tantum apud Ecclesiasticos invenitur.

Fornicārūs, ii, substantivē, ó ωράς ναυγάριας, ὥρας ἀλεγρίας. Propriè dicitur opifex, aut propola, sive institor, qui tabernas à fisco conduceit sub forniciis, ut ibi merces suas venales habeat: cujusmodi esse solent in porticibus fori venalium, id est, macelli, quas halas appellant. In Pandectis, l. quum quidam, de usuris: Fiscus ex suis contractibus usuras non dat, sed ipse accipit, ut solet à forniciariis, qui tardius pecuniam inferunt. Bud. in Annotationibus.

Fornicātō, nis: Fornicis structura. { οὐρανός. GALL. Voutement, vouture. ITAL. Edificio in volto. GERM. Gerößlung/ zusammen schließung rote ein schreibogen. HISP. Edificio à boveda. ANGL. A vaulting or making an archeroofe. } Seneca, Societas nostra lapidum fornicationi similis est, quæ casura, nisi invicem obstante, hoc ipso sustinetur.

Foro, as, à πόλει, πόλεω. Penetro, sive pertundo. { בְּקַרְנָה. בְּקַרְנָה, τέλος. GALL. Percer, forer, trouer. ITAL. Forare, pertugiare. GERM. Toren, HISP. Horadar. ANGL. To pearse, to mak an hole trough. } Col. lib. 5. cap. 9. Amygdala si parum ferax erit, forata arbore lapi- dem adigit, & libum arboris inolescere finito. Plaut. Mostell. O carnificinum cribrum quod credo fore, ita te forabant patibulatum per vias. Colum. lib. 8. cap. 3. Foratis duobus adversis pariteribus. } Hinc Infuso, & Perforo, quod est perterebro, & ab uno latere ad alterum foro. τεύπω, λεύπω, ανενογώ. Colum. Sed aliud ferramentum, quo priores vitem perforabant. Liv. Una tamen perforata navi.

Föräßlis, e, quod perforari potest. { τεντρός, άλγεντρός. GALL. Perçable, qu'on peut trouer & percer. ITAL. Che si può forare. GERM. Gut zu bohren. HISP. Cosa que se puede ligeramente horadar. ANGL. That may be peared. } Ovid. 13. Metam.

Contemptor ferri, nulloque forabilis istū.

Förämēn, inis, quidquid perforatum est. { την chor. τεύχη, ομή. GALL. Un trou, ou pertuis. ITAL. Forame, buco. GERM. Ein loch das gebot ist. HISP. Horado ò gujero. ANGL. A hole. } Columell. dō arb. cap. 8. Itaque cavatum foramen quia purgavimus, undique adrasos surculos inferimus. Cic. 1. Tusc. Nam nunc quanquam foramina illa quæ patent ad animum à corpore, callidissimo artificio natura fabricata est; tamen terrenis, concretisque corporibus sunt intercepta quodammodo. Plin. lib. 10. cap. 70. Pisces quidem, auditus nec membra habent, nec foramina. Foramen ad excrementa corporis, apud eundem lib. 11. cap. 12.

Fötāminōsūs, a, um: quod foraminibus abundat. { τενηγενήδης. ANGL.

Full of holes. }

Fötātūs, us, ui, foramen, vel potius ipsa perforatio. { בְּקַרְנָהnakut. τεύχη, τεύχη. GALL. Trou ou pertuis. ITAL. Forame, buco. GERM. Bo- tung, das boren. HISP. Horado. ANGL. An hole. } Lactant. lib. de Opif. Oculorum orbes concavis foraminibus conclusi: à quo forato fronte-

tem nominatam Varro existimavit.

Förpēx, forpices, in plur. quibus pili incidentur. Forpices enim sarcinatōrum, forpices fabrorum quibus ferrum calidum capiunt, & forpices tonsorum. Sosip. lib. 1. sua Grammat. Suet. in Aug. cap. 75. Nihil præter cilicia, & spongias, & rutabula, & forpices, atque alia id genus.

Förs, ô fors, à fortē, fœm. gen. Fortuna, casus. { תִּגְאַדְהָ. פָּרָתָרָה, דָּמָרָה. GALL. Fortune, cas, avantage. ITAL. Fortuna, caso. GERM. Ein glücksal/gufal. HISP. Fortuna, aventure. ANGL. Fortune, chaunce. } Casus est extemporalis: Fortuna autem ipsa dea: ut annotavit Nonius, citans locum Accii ex Andromeda: Multi quibus natura prava magis, quam fors, aut fortuna obfuit. Cicet. ad Attic. lib. 14. Fors in aliquibus rebus plus quam ratio potest. Ovid. 4. Faſt.

Fors sua cuique loco est.

Et Gell. cap. 8. lib. 12. Fors fuit ut, &c. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Forte fortuna per impluvium huc despexi. Quintil. Forte quadam. Ovid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.

— si forsan nostrum delevit amorem (tempus.)

¶ Interdum tamen pro Fortuna ponitur. Cic. 4. ad Attic. Sed de illa ambulatione fors viderit: aut si quis est qui curet Deus. Terent. in Hecyr. Fors fuit pol. Fortuna foveat, vel bona eveniat. Idem Phorm. Dii vestram fidem, quam forte temere eveniunt, quam non audas optare.

Fors, fortuna: vide Fortuna.

Försän, dubitandi adverbium est. { תִּלְוָאָן ulái. לְוָאָן. GALL. Par avanture, de fortune. ITAL. Forse. GERM. Villeicht. HISP. Per aventura. ANGL. Per adventure, perchance. } Virg. 1. Æneid.

Forsan & hac olim meminisse juvabit.

Terent. in Andr. Aliquis forsan me putet non putare hoc verum. Försitäti, dubitandi adverbium: Forse, forsan, & fottassè. { תִּלְוָאָן ulái. לְוָאָן. GALL. Par avanture. ITAL. Forse. GERM. Villeicht. HISP. Per aventura. ANGL. Per adventure. } Cicet. de Orat. Major ats aliquis forsan esset requirenda.

Accipe supremo dictum tibi forsan ore (vale.)

Ovid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.

Förtässis, sive fottasse, dubitandi adverbium. { תִּלְוָאָן ulái. לְוָאָן. GALL. Par avanture. ITAL. Forse. GERM. Villeicht. HISP. Per aventura. ANGL. Per adventure. } Cic. Cal. lib. 2. Epist. Sed ego fortassis vaticinor, & hac omnia meliores habebunt exitus. Terent. Eunuch. Tu forrassè quæ facta hic sunt, nescis. Cic. Mario. Habes epistolam verbosiorē forrassè quam velles. } Fottasse, pro nisi fallor. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Noster est: fottasse circiter circa triennium. Et fottasse, uti Gell. lib. 11. cap. 9. Fottasse auxiliū petendi gratiā. Itz səpè aliás.

Förte, adverb. Fortuitò, casu. { אָנוֹן ulái. τοχές. GALL. Par avanture, de cas fortuit. ITAL. Per aventura. GERM. Ungefähr. HISP. Per aventura. ANGL. Per adventure, by chance. } Virg. Eclog. 7.

Förte sub arguta considerat ilice Daphnis.

¶ Aliquando autem dubitandi adverb. est. Cicet. 2. Orat. Nec forte hoc magnum ac memorabile videatur. Plaut. Cura. sc. 3. a. 2. Forte aspicio militem. Idem Mostell. sc. 2. a. 2. Lucernam forte oblitus fueram extingue.

Förtis, e, à φέρω, tam de corpore, quam de animo dicitur. Nam & cum significat, qui validis viribus est prædictus, & qui infirmum in adversis habet animum. } אָרוֹן gibbor, addir, יְהֵזָבָא, פִּינְכָּזָק, מִתְחָאָן ethán, רַבְבָּא abbir. אָרוֹן. GALL. Fort, robuste, vigoureux; vaillant, genereux. ITAL. Forte, gagliardo. GERM. Stark/mannlich/ däffler. HISP. Fuerte. ANGL. Strong in bodie, valyand of courage. } Cic. pro Milone. Vir fortis & animosus, & acriter morti fess offens. Idem 2. Tusc. Fortes fortuna adjuvat, ut est in provebio. Idem de senect. Senectus animosior est, quam adolescentia, & fortior. Idem pro Sext. Roscio, Vir contra audaciam fortissimus. Idem de Orat. Infelix laterum fortis & virilis. Plaut. in Asin. sc. 2. a. 3. Qui me vir est fortior ad sufferendas plágas? Virg. 1. Æneid.

— fortēque Gyam, fortēque Cleanthum.

Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4. Quid agit is? Quod homo fortis & bellator probus. Senec. cap. 18. de conf. ad Polyb. Dura magis, quam fortis prudentia. Ovid. 13. Metam.

— Non tu tantum terroris Vlysse;

Sed fortes etiam. Ibidem,

Arma viri fortis medios mittantur in hostes (i. Achillis.)

Gell. cap. 2. lib. 5. Fortia facinora facere (in pugna.) Ovid. 3. Faſt.

Consilium vobis forte piūmque dabo.

Quintil. Fortibus armis & fulgentibus præliari. ¶ Item fortior alis, sive avis. Catull. de com. Beren. Ovid. 13. Met. Eventus vestrae fortissimæ pugnæ quis fuit? εἰρανῶς. ¶ Quandoque celet. Virg. 11. Æneid.

— Quid tam egregium, si fæmina foris?

Fidis equo?

¶ Quandoque formosus. Plaut. in Milite, Ecquid fortis visa est?

¶ Quandoque dives. Idem Trinummo, Eum sororem spopondisse suam in tam fortem familiam. ¶ Fortis in alium fortiori incidit, ēתְּלָאָן אָרוֹן נְגָדְלָאָן. Dici solitum, vbi quis nimium fretus suis viribus, aliquando nanciscitur à quo vincatur. Zenodotus.

Förticulüs, i, diminutivum. { תִּלְוָאָן. GALL. Forteleter, un peu fort. ITAL. Ali quanto forte. GERM. Starklechtig / etwas däffler. HISP. Fuerte un poco. ANGL. A little strong, somewhat hardie. } Cicet. 2. Tusc. Quamvis idem Epicurus forticulum se in tortinibus, in stranguria sua præbeat.

Förtifīco, as: Munio, roboro, fortem facio, confirmo. { פִּינְכָּזָק. יְהֵזָבָא. GALL. Fortifier. ITAL. Fortificare. GERM. Stärken/ stark machen. HISP. Fortalecer. ANGL. To strenthen or mak stroage. } Plaut. Fortifica animum.

Förtelōco, scis: Fortis sio. { פִּינְכָּזָק. נְגָדְלָאָן. GALL. Devenir fort, s'enfortir. ITAL. Divenir forte. GERM. Stark oder däffler werden/ etstarcken. HISP. Fortalecerse. ANGL. To waxe stronge. } Nævius, Crescit annis, & fortescunt vires. Hoc verbum à Gell. lib. 19. cap. 7. refertur inter ea quibus licet ut etiam in prosa oratione.

FORTITUDo, inis : Magnitudo animi, robur, animi excelsitas, præsentia animi. { **פִּנְחֵזֶק**, **פִּנְחֹזֶק**, **בָּזָז**, **גַּבְרָהָבָאָה**. **ἰσχὺς ἀρδεῖς**. GALL. Force, bon courage, vaillantise. ITAL. Fortezza. GERM. Mannheit / dapperkeit / stercke. HISP. Fortaleza, virtud del animal. ANGL. Strength, courage, manhood. } Cic. de Invent. Fortitudo est, considerata periculorum suscepitio, & laborum perpessio. Vel (ut idem 4. Tusc. definis) est scientia rerum perfendarum, vel affectio animi in patiendo ac preferendo, summae legi parens sine timore. Macrobius. Fortitudinis est, animum supra periculi metum agere, nihilque nisi turpia timere, tolerare fortiter vel adversa, vel prospera. Fortitudo præstat magnanimitatem, fiduciam, securitatem, magnificentiam, comitantiam, tolerantiam, firmitatem. Cicer. 13. Philipp. Est omnino fortium virorum, quales vos esse debetis, virtute præstare tantum, ut possint fortunæ culpam non extimescere. Sed quoniam ab hoc ordine non fortitudo solùm, verum etiam sapientia postulatur, quanquam videntur hæc non posse se jungi, &c. Idem 1. Offic. Sunt ergo domesticæ fortitudines non inferiores militari.

FORTITER, adverbium : Animosè, infracto animo. { **בְּזַה בְּכַחֲזָקָה**. GALL. Fortement, vaillamment, puissamment, courageusement. ITAL. Fortemente, animosamente. GERM. Mannlich / dappelich. HISP. Fuerte y esforzadamente. ANGL. Manly, stoutlie. } Cic. de senect. Quem ego meum casum fortiter ferre visus sum. Idem 4. Philipp. Nec solùm id animosè, & fortiter, sed consideratè etiam sapienterque fecerunt. Ovid. 13. Metam.

— quodcumque potest fecisse videri

Fortiter iste, meum est.

Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Idem Amphitr. Regem Pterelam nostris occidit manibus fortiter. Idem Asin. sc. 2. a. 2. Fortiter malum qui potitur. Idem post, potitur bonum. Idem Merc. Non abstulit modò, sed in amorem conjecit fortius. Plin. lib. 16. cap. 40. Fortissime ultimus servat rigorem. Fortiter cibum assumere, i. liberaliter & copiosè. Cels. lib. 3. cap. 15. Deinde post febrem oportebit vagi, & vehementer perfricari, cibum & validum, & fortiter assumere.

FORTUITO, adverb. Vide *Fortuna*.

FORTUNA, æ, est accidentium rerum subitus atque inopinatus evenitus. Sors, fons, casus, temeritas. { **τὰ γαθά**, **τὸ πῦρ**, **τύχη**. GALL. Fortune, avantage. ITAL. & HISP. Fortuna. GERM. Glück / ein gutes oder böses. ANGL. Fortune, chance. } Cic. 2. de Divin. Quid est enim aliud fors, quid fortuna, quid eventus, quid casus, nisi quum sic aliquid cecidit, sic evenit, ut vel non cadere, atque evenire, vel aliter cadere atque evenire potuerit? Est autem fortunæ vocabulum medium: sed quum fortuna solam dicimus, intelligimus felicitatem. Ovid. 19. Metam.

— si quaritus hujus

Fortunam pugna: non sum superatus ab illo.

Plaut. Cure. sc. 2. a. 1. Fortuna humana fingit artaque ut lubet. Velleius, Fortunam hominis egressus Pompeius. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Per fortunam incertam te oro. Vell. Fortunam in sua potestate habuit Cato. Senec. cap. 16. de consol. ad Marc. Cum fortuna in gratiam reverti. Velleius, Quos fortuna præsenti periculo subduxerat. Ovid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. Fortuna dat & rapit quidlibet.

Nempe dat, & quodcumque libet fortuna rapitque.

Velleius. A se discordavit fortuna in Pompeo. Idem, Ancipitis fortuna temporis (de tempestate) virtute correcta. Idem, In quem statum pervenit fortuna publica. Ovid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.

Hic quoque (liber) talis erit qualis fortuna poëta.

Senec. cap. 8. de tranquill. Quos fortuna nunquam respexit. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 2. Sola fortuna centum doctorum hominum consilia devincit. Ovid. Eleg. 4. lib. 1. Trist.

Dum juvar & vultu ridet fortuna sereno.

In delibatas cuncta sequuntur opes.

At simul intonuit, fugiunt, &c.

Dum ridet fortuna: at simul intonuit. Livius lib. 5. bell. Punic. Pro fortuna, qua erat natus. Cæs. lib. 2. de bell. civ. Eadem esset bellum fortuna patientia. Fortuna dea credita est antiquis, qua apud Praenestinos & Anciates præcipue colebatur. Juven. Satyr. 10.

Nullum numen abest, si sit prudentia: sed te

Nos facimus, Fortuna, deam, cæloque locamus.

Terent. Phorm. O fortuna, ô fors fortuna, quantis commoditatibus, quam subito hero meo Antiphoni ope vestra hunc onerasti diem. Donatus, Aliud fortuna, aliud fors fortuna. Fortuna dicta est incerta res: fors fortuna, eventus fortunæ bonus, τύχη, συνέπιστα. Nam Fors fortuna Dea trans Tyberim ædem habebat, cuius festum colebant, qui sine arte aliqua vivebant. Cic. de Amic. Non enim solùm ipsa Fortuna cæca est, sed eos etiam plerunque efficit cæcos, quos complexa est. Fortunæ muliebris templum cur exstructum. Plutarch. in Coriol. Templum fortunæ hujus dici vivit. Catullus. Idem in Mario. Item Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Quem te nominem Deum? Fortunam atque obsequiam. Cæsat. lib. 3. de bell. civ. Fortuna quantum in bello possit. Ovid. Eleg. ult. lib. 4.

Non modò fortuna munere factus eques.

Accipitur etiam Fortuna in utroque numero pro divitiis, copiis, opibus. Cic. de Divin. in Verrem. Cur, de quibus in provincia non optimè es meritus, eos nunc planè fortunis omnibus conaris revertere? Tacit. lib. 13. Nec si Iturius & Calvisius adfis omnibus fortunis, &c. Cic. de Amic. Sapè enim quibusdam aut animus abjectior est, aut spes amplificandæ fortunæ fractior. Horat. 1. epist. 5.

Quod mibi fortuna, si non conceditur ut?

Ovid. Eleg. 5. lib. 4. Trist.

Vnica fortunis aræ reperta meis.

Plaut. Capt. sc. 2. a. 5. Ubi loci tuæ fortunæ sunt, intelligis. Fortunæ, arum, pluraliter pro felicitate. Terent. in Andr. Cum id mihi placebat, tum uno ore omnes omnia bona dicere, & laudare fortunas meas, qui gnatum haberem tali ingenio prædictum. Cicer. pro Sylla: Hic vos orat, Judices, parvus, ut sc. aliquando, si non integræ fortuna, at afflito patri suo gratulari sinatis. Fortuna testuaria: τύχη εὐεργέτης, quod vicissimi huic fayete soleat, nunc illi. Manum

admoventi fortuna est imploranda, τύχη εὐεργέτης δὲ τύχη τύχα ἴππαλαι. Admonet adagium ita fidendum esse divino auxilio, ut nihil segnius, quantum in nobis est, etiam ipsi nostra admittamus industria: alioqui non audituros Superos inertium ac desidiolosum vota. Plutarch. ¶ Sui cuique mores singunt fortunam. E medio vulgo videtur sumpta sententia, apud Cornelium Nepotem in vita Pomp. Attici. Nam plerunque videmus mala malis evenire, digna dignis, idque vulgo dicitur, Malus malum reperit. Attestatur & versiculos proverbialis, Εἰδὼς γὰρ ἀρδεῖ τὸ ιδίων τὸ δίδοντος. Vito bono fortuna suppeditat bona. Senec. cap. 17. de consol. ad Marc. Si fortuna cuique pro moribus esset, nunquam mala bonos sequentur. Et Plaut. Pseud. sc. 3. a. 2. Ut quisque fortuna utitur, ita lapsus, vel stultus habetur. Et Liv. 6. dec. 4. Fortunam in consilio habere. ¶ Cujusmodi portento me involvit fortuna! οἴη μέ οἱ δώματα πληρούμενα! Dici conveniet, ubi negotium incidit cum homine moroso difficultique, cum quo non queas vivere, nec à quo te possis extricare. Zenodotus. ¶ Præsertim fortuna boni consule, τὸ μάγιον σύντομον. Quo admonemur, ne nos alienarum rerum cupiditate maceremus, sed quæcumque contigit fors, cam velut optimam amplectamur. Plato in Gorgia.

FORTUNA, as: Prospero, secundo, servo, augo. { **תִּלְעָצָה hitsliach**, **דָּבָרְמִיכָּא**. GALL. Conduire à bonne fin, donner bonne issue, bienfournir ou prospreyer. ITAL. Felicitare, prosperare. GERM. Glücklich machen. HISP. Hacer bien aventureado. ANGL. To prosper, or to give prosperitie. } Cicero. Curioni, Tibi patrimonium dii fortunent. Idem M. Marcello, Maxima sum lætitia affectus, quam audiri te Consulem factum esse, cùmque honorem deos tibi fortunante volo.

FORTUNATUS, a, um: Prosper, felix. { **תִּלְעָצָה hitsliach**, **רְעוּנָד meischefbar**, **וְשָׁרָא aschré**, **אֲדָיָעָס**, **אֲתֻּנָּה**. GALL. Heureux, fortuné. ITAL. Prospero, aventureux, felice. GERM. Glückhaftig / glückselig. HISP. Dichojo y bienaventurado. ANGL. Prosperous, that lucketh well. } Terent. in Adelph. Derides fortunatus qui istoc animo sit. Virg. in Daphnide,

Fortunate puer, tu nunc eris alter ab illo.

Idem 1. Eclog.

Fortunate senex, ergo tua rura manebunt.

Ovid. 3. Fast.

Et fortunatos obvia turba vocat (id est, ebrios.)

Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Tu fortunatus, ego miser, patiunda sum. ¶ Aliquando idem est quod propitius. Afranius. Deos ego omnes, ut fortunati sint, precor. ¶ Inter felix & fortunatus hæc tamen differentia traditur à Corn. Front. Felix, inquit, est qui ita est natu. Fortunatus cum opibus nomen accepit: ita felix naturæ bono, fortunatus temporis commodo fruuntur.

FORTUNATE, adverbium: Feliciter, prosperè. { **אֲתֻּנָּה**. GALL. Heureusement. ITAL. Felicemente, prosperamente. GERM. Glückhaftiglich / glückseliglich. HISP. Bien aventureadamente. ANGL. Prosperously, with good lucke. } Cic. 3. definib. Necessariò sequitur, omnes sapientes semper feliciter, absolutè, fortunatè vivere.

FORTUNATIM, adverbium. Idem quod fortunatè. **אֲתֻּנָּה**. Plaut. Si dederit Jupiter ut fortunatim omnia succedant. Ita Ennius apud Nonium.

FORTUITUS, a, um: quod casu accidit. { **τύχης**. GALL. Fortuit, casuel, advenu d'adventure. ITAL. Ciò che aviene altrui per caso preziosi, per sorte. GERM. Zufällig. HISP. Cosa que viene à caso y fortuna. ANGL. That cometh by chance. } ut, Fortuitus concursus. Cic. 1. Tusc. Democritum enim illum, magnum quidem virum, sed levibus, & rotundis corporisculis efficientem animum concursu quodam fortuito, omitramus. Quintil. lib. 6. cap. 6. Insidiarum invidiam in Clodium vertit, quanquam revera fuerat pugna fortuita. Idem lib. 10. cap. 7. Nec tumultuarii, nec fortuiti sermonis contextum mittabor. ¶ Fortuita potentia (id est, fortuna.) Senec. cap. ult. de cas. ad Marc.

FORUITO: Casu, temere, forte, fortunâ. Diomedes lib. 1. { **τύχης τύχης**, **τύχη τύχη**. GALL. D'avanture, par fortune. ITAL. A caso, per sorte. GERM. Ongeford. HISP. A cosa, à per aventura. ANGL. By chance. } Cic. de leg. Agrar. contra Rullum, Paucas tribus non certa conditione juris, sed fortuito, sortisque beneficio, ad usurpandam libertatem vocat. Idem 5. definib. Sive hæc ita sunt fortuito. Pro codem legitur & fortuitu. Idem 6. Philipp. Quod rebus tibi non excidit (ut sœpe fit) fortuitu, sed scriptum, meditatum, cogitatum attulisti.

FORUNATÆ INSULÆ, à fructuum ubertate, aërisque temperie dictæ sunt. **Μαρτινίας οὔσης**. Strabo lib. 3. Fortunatæ insulæ contra extremam Mauritaniam ad Occidentem sunt, quam quidem ad partem & Hispani terminus occiduus concurrit. Sunt autem sex numero, ut ex Juba sententia tradit Plin. lib. 6. cap. 32. quarum primam Ombriion appellari ait: secundam, Iunoniam: tertiam, eodem nomine: quartam, Capriam: quintam, Nivariam, perpetua nive nebulosam: sextam, Canariam, plenam ingentibus canibus. Fortunatæ insulæ (singulis Melia lib. 3.) abundant sua sponte genitis, & subinde aliis super aliis innascientibus, nihil sollicitos alunt beatius quam illæ urbes excultæ: una singulare duorum fontium ingenio maximè insignis: alterum qui gustavere, tisus solauuntur in mortem: ita affectis remedium est ex altero bibere. Solinus magna ex parte fabulosa esse scribit, quæ de fortunatis insulis traduntur: unamque tantum esse, quæ nonnihil habeat fertilitatis, nimio tamen calore infestam. Hodie omnes uno nomine Canariæ vocantur, à fertilitate cannarum, in quibus nascitur saccharatum.

¶ Forulus, vas ubi codices ponuntur. Gloss. A. L. à forus, i.e. tabulatum. ¶

FORULI, orum, oppidum Sabinorum, saxo in loco situm. Strabo lib. 5. Petram vocat ad rebellandum, quam ad habitandum aptiorem. { Ein statt in Italia/ jen Herolo genant. } Virg. 7. Aeneid.

Qui tetrica horrentes rupes, montemque severum,

Casperiamque colunt, Forulosque & flumen Hymella.

¶ Foruli pro capsulis, sive armatiolis, vide supra.

FÖRUM, i, propriè dicitur locus, quò res vñales affertuntur, à ferendo nomen habens, vel à *θύραις*: & à foris, *θύραι*, ut à *θύραι*, fera. { prius schuk, *τύρανος σχάκαρ*. *τύρανος*. GALL. Halles, lieu public où on vend & achete. ITAL. Foro, piazza. GERM. Ein markt. HISP. Mercado, lugar donde compran y venden. ANGL. The market place. } Unde forum suarium, Romæ dictum in quo sues vendebantur: boarium, in quo boves: piscarium, in quo pisces, *ἰχθυστηλεῖον*: olitorium, *λαζαροπολεῖον*, in quo olera: cupedinis forum, in quo cupedias, hoc est, lautiores cibi vendebantur. Quæ omnia, teste Varrone lib. 5. de L.L. postea in unum locum sunt contracta, quem macellum appellaverunt. ¶ Forum aleatorium calefecimus. Suet. in Aug. cap. 81. ¶ In foro puppis stare. Gell. cap. 19. lib. 16. ¶ Forum Appii. Suet. in Tib. cap. 2. Et Livius 5. bell. Pun. In plateis, foris, & conciliabulis. Et eod. lib. Per foras & conciliabula. Idem lib. 10. dec. 4. In foris publicis. Ovid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Hæc sunt tria fora Cæsaris, inquit. ¶ In foro veritas, *ἐν ἀρετῇ ὁψόδειν*, id est, in foro abstinentia est à mendacio. Lex erat apud Athenienses, ut in foro rerum venalium vanitas omnis abeslet. ¶ Est præterea forum, quod Græco vocabulo vocamus emporium, hoc est, oppidum, vel alias quivis locus, quò undique mercatores convenire solent ad emendum, aut vendendum. Salust. in Iugurth. Etat haud longè ab eo itinere quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum, nomine Vacca, forum terum venalium totius regni maximè celebratum, ubi & incolere & mercari consueverant Italici generis multi mortales. Hinc plerisque etiam oppidis nomen à foro etiam mansisse videmus, ut forum Cornelii, dicta est *Æmilia* urbs, quam nunc Imolam vulgo vocant, à nomine ejus, qui eo in loco primus nundinas instituit. Ad hunc etiam modum forum Livium, forum Julianum, forum Aurelium, forum Sempronii, inde sua nomina acceperunt, quod à Livio, Julio, Aurelio, vel Sempronio in his locis institutæ sunt nundinæ, ad quas totius provinciæ mercatores merces suas afferebant. Cicero. in Catil. Quanquam ego te invitem, à quo jam sciam esse præmissos qui te ad forum Aurelium præstolarentur armati. ¶ Foro cedere, id est, æris alieni causa in forum non ventitare, & creditoribus non solvere, quod genus cessionis erat. Seneca. Et appellare debitorem ad diem possum, & si foro cesserit, portionem feram. ¶ Fora, vasa quibus antiqui utebantur in torcularibus. Col. lib. 12. cap. 18. Tum lacus viñatii & torcularii, & fora omniavæ vasa, si vicinum est mare, aqua marina: sin minus, dulci cluenda sunt, & commutanda & diligenter assicanda, ne humorem habeant. ¶ Dicitur etiam forum, locus in quo judicia excentur. { *τύρανος σχάκαρ*, *τύρανος δικαιονός*. GALL. La cour, l'audience. ITAL. Foro judiciale, palazzo, corte. GERM. Ein ort an dem man gericht hält. HISP. Lugar donde se responde de derecho. ANGL. The court where roatters ad pleaded for. } Cic. ad Attic. Quod me in forum vocas, eò vocas unde etiam in bonis meis rebus fugiebam. Quint. lib. 3. Rarum est autem ut in foro judicia propter id solum constituantur, sicut divinationes quæ fiunt de accusatore constituendo. Fora tria judicaria antiquitus Roma fuisse manifestum est: Forum Latinum, sive Romanum, antiquissimum: Forum Cæsaris Dictatoris, in quo loricatam sibi fieri statuam passus est: & forum Augusti, quod cum æde Martis Ultoris exstruxit. Ovid. Eleg. 12. lib. 3. Trist.

Cùmque tribus resonant terra theatra foris.

¶ Cedere foro. Juvenal. Satyr. 11. ¶ Foro uti est præsentem rerum statum boni consulere, & utcumque sese obtulerit fortuna, ita animum applicare. Terent. in Phorm. Cœpi his omnia facere, obsequi qui vellent. D. Scisti uti foro. Donatus, vulgare proverbium admonet esse: ductamque metaphoram à mercatoribus, qui non ante locum commercii præscribunt quanti vendant quæ advehunt: sed secundum annonam fori quam deprehenderint, consilium de non vendendis, aut emendis mercibus sumunt. Seneca, Utamur foro, & quod fors feret, æquo feramus animo. Ex Erasmo. ¶ Agere forum dicitur, qui provinciæ præst, quum civitates vocat, & de controversiis eorum cognoscit. Cicero. Appio, lib. 3. Qui te forum Tarsi agere, statuere, multa decernere, judicare dicent. ¶ Forum à subsellis & judiciis distinguit Cicero. 1. de Orat. Age verò ne semper forum, subsellia, rostra, curiāmque mediteris, &c. Id est, causas civiles, publica judicia, & conciones & sententias in Senatu dicendas. ¶ Forum triplex, sive trinum, Cùm fuerint fora multa Romæ, tamen hoc loquendi genere intelligitur de tribus, in quibus causas erabant: quorum primum Romanum nuncupatur: secundum Caii Cæsaris: tertium Augusti. Martial.

Atque erit in triplici par mihi nemo foro.

Förens, e, adjektivum est à foro derivatum, quo significatur omne illud, quod ad forum judiciale pertinet. { *δικαίωμα*. GALL. Servant aux plaid's & procez, ou des appartenances. ITAL. Cio che al foro judiciale s'appartiene. GERM. Das zu dem gericht gehört. HISP. Cosa perteniente al consistorio o derecho. ANGL. A pertaining to the common place of judgement. } Unde forenses causæ dicuntur, quæ in foro judiciali agitantur. Cic. 1. de nat. deor. Nec si id facerem in causis forensibus, idem facerem in hac subtilitate sermonis. Forensis homo, qui in foro versati, & causas agere consuevit. Forensis Rhetorica, quæ foro judiciale est accommodata. Cicero. 2. de finib. Sed hac Rhetorica philosophorum, non nostra illa forensi, quam necesse est quum populariter loquitur, esse interdum paulò hebetiorem. ¶ Forenses operæ, de vilibus advocatis. Quintilian. Lucilius masculino genere dixit, Forus olim ornatus lucernis, authore Sosipatro lib. 1. ¶ Item Forensia, vestes erant quibus in foro utebantur, sicuti cœnatoria quibus domi utebantur in cœna. *δικαίωμα*. Sueton. de August. cap. 73. Forensia autem & calceos nunquam non intra cubiculum habuit, ad subitos repentinōsque casus parata. Idem in Calig. e. 17. Forensia utris dedit in congiario. Alio nomine dicuntur togæ forenses, vel vestimenta forensia. Colum. lib. 12. cap. 45. Arcula fagineæ, vel etiam tiliaceæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur. Et Livius lib. 3. dec. 4. Vestitus forensis. ¶ Forensis etiam est extraneus. Et hoc est à foris, id est, extra. Ita presbyteri forenses dicuntur, qui non sunt ex eadem diœcesi, vel presbiterio.

Calepini Pars I.

Forestum, in ll. Longob. & historiis posterioris ævi, ponitur pro sylva, quia foris est. Dicitur *Se foresta*, *Se forestia*. VET. Dict. Foresta est locus ubi feræ inhabitant, vel includuntur, & ubi quis habet usum venandi. Vox est Germanis nota: forst, i.e. saltus. GALL. forest. ITAL. foresta. ANGL. Forrest. Inde etiam

Forestarius, qui foresto præst, custos nemoris, saltuarius, hylotus.

GALL. Gruyer, forestier. GERM. Förster, forstmeister. //

Forum Bibalorum, vulgo Fomilla, Hispania Tarraconensis oppidum est, non procul à Vaccæis, cujus meminit Ptolem. lib. 2. cap. 6. Sunt nonnulli qui putent idem esse cum eo quod hodie Fomillam appellant.

Forum Claudii, oppidum Alpinum, Centronum metropolis, apud Ptolem. lib. 1. cap. 1. Sunt qui existiment idem esse cum eo quod hodie Tarentasiam vocant.

Forum Clodii, vulgo Forcanuova. Oppidum Hetruriæ, cuius incolæ Foroclodii nominantur à Plin. lib. 8. cap. 5. Fuit præterea ejusdem nominis oppidum in octava regione Italiae, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 15.

Forum Cornelii, vulgo Imola. Oppidum est in via Æmilia, quod & forum Syllæ appellatur: utroque nomine deducto à Cornelio Sylla Dictatore, qui ibi primus forum instituit. Fotocorneliensis agri meminit Plin. lib. 3. cap. 16. Hodie Imolam vocant, quasi Æmiliam, à nomine viæ, in qua sita est.

Forum Julii, sive Forum Julianum. Oppidum est Narbonensis provinciæ, Octavainorum colonia, teste Plin. lib. 3. cap. 4. hodie servatis non obscuris prisci nominis vestigiis Frejulum vulgo appellatur. ¶ Fuit & Carnorum sive Japidum oppidum ejusdem nominis, teste Ptolem. lib. 3. cap. 1. à quo tota regio hodie corrupto nomine, Frejulum appellatur.

Forum Segusianorum, sive Sebusianorum, Gallæ Lugdonensis oppidi est apud Ptolem. lib. 2. cap. 9. idem cum eo (ut putatur) quod hodie Burgum Bressia appellant. Bourg en Bresse.

Forum Livii, vulgo Forli. Oppidum Æmilia in octava regione Italiae, Cornelii Galli poëta natalibus nobilitatum. Meminit hujus oppidi Plin. lib. 3. cap. 15.

Forum Gigurrorum, sive Egurorum, à Ptolem. lib. 2. cap. 6. appellatur urbs quædam Hispaniæ in tractu Tarraconensi, quæ à nonnullis eadem esse creditur, quam Hispani sua lingua vocant Medina de Rio seco.

// Forum Popilii, Forlimpopoli. V. olim E. Æmilia, cuius sedes Episcopalis Britinorum, Brentinore, urbem proximam est translata anno 1358. quod Fotopolienses Legato Pontificio se opposuerunt.

Forum Sempronii, Fossambruno, Fossobrane. V. E. Italiae sub A. & Duce Urbinate.

Forus, est locus, ubi uva calcatur, quod ibi feriatur uva, vel quod ibi teratur pedibus: unde calcatorium dicitur.

Forus. Serv. in 4. Æneid. Forum vetetes calidum dicebant. //

Fossæ, Fossio, Fosfor, Fossura: vide Fodio.

// Fossanova, Fossanova, Monasterium Ordinis Cisterciensis in Latio quinquaginta millibus passuum ab urbe Roma distans, nunc pend collapsum jacet. Obiit in eo S. Thomas Aquinas. //

Fossæ Marianæ. { Ein statt im Delphinat ien Aigemortes genant. } apud Ptolem. lib. 2. cap. 99. Gallæ Narbonensis oppidum est, ad alterum ex Rhodani ostiis situm, ita dictum à propinquâ fossâ, quam Marius ex Rhodano duxit in vicinum lacum, ut scribit Strab. lib. 4. ostreis abundantem. Vulgo, Aigemortes, ou les Maries.

Fossæ Papyriæ, Tuscorum civitas Ptol. hodie Fossorum.

// Fossatum, in Taurinis, Fossano, urbs ditionis Pedemontanae.

Fövæ, à fodiendo: Fossa. { בָּבָרbor. בָּבָרbor. GALL. Fossa, os fossé. ITAL. Fossa, caverna. GERM. Gruben. HISP. Hoyo è cava. ANGL. A pitte denne, or cave. } Cic. 1. Philipp. Bellua, quæ quoniam in foveam incidit, obruatur. Plautus in Pænulo, Ita decipiems foveâ lenonem Lycum. Plin. lib. 18. cap. 38. Itaque anates in foveas quibus feras venamur, delapsæ sole evadunt.

Fövæ, es, vi, tum, à fovea: propriè est, calidum teneo, aut calefacio.

{ οὐνι jiebam, οὐνι chimmém. ἔργησι, σείτω, ἀνεύσα, ταλπως. GALL. Eschaufer & entretenir en chaleur, couver, en uver. ITAL. Tenir caldo, covare. GERM. Warm halten / enthalten. HISP. Calentar. ANGL. To cherish, to keep in te arms and besome. } Plaut. in Capt. Juben' an non jubes astutu aulas, patinas elui. Latidum atque epulas foveri fociis ferventibus? Plin. lib. 8. cap. 36. Fetus rigentes apprimendo pectori fovent, non alio incubitu, quæ ova volvres. ¶ Fovere voluntatem alicujus. Liv. lib. 3. ab Vrb. ¶ Aliquando ponitur pro Nutrio, alo. Plaut. in Merc. Alios enecat & extinguit, alios suo lacte fovet & erigit. Virg. lib. 3. Georg.

— Progeniem, nidóque fovent.

Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Temporis illius colui, forique poetas.

¶ Est etiam fovere medicorum vocabulum, pro partem læsam, vel morbosam tepefacere humidis calidissime fomentis foris applicatis, humectare & dolorem lenire, *ταλπωτῆς, πυρετῆς*. Virg. 12. Æneid.

Fovit ea vulnus limpha longævus Iapix.

¶ Interdum pro Constituo. Idem lib. 4. Georg.

Sæpe etiam effossis (si vera est fama) latebris,

Sub terra fovere lærem.

Sic enim legit Nonius: quanquam in vulgatis exemplaribus quibusdam legatur fodere. ¶ Interdum pro Tucor, ut apud cundem lib. 9.

— non obvia ferre

Arma viros sed castra fovere.

Ovid. Eleg. 4. lib. 1. Trist.

— Quid non contraria fovi

Arma.

¶ Interdum pro Amplector, seu in deliciis habeo. Virg. 3. Ecloga.

In felix ô semper ovis pecus, ipse Nearam

Dum fovent, ac ne me sibi preferat, illa veretur.

¶ Hujus composita sunt Confoveo, Circunfoveo, Refooveo, fo syllaba correpta: quorum significata vide suis locis.

Fōtūs, a, um : participium. { מְجֻבָּחַ mejubham. πεπολιθός, κατω-
τηνθός. GALL. Eschauffé, couvé, estuvé, fomenté. ITAL. Scaldato,
fomentato, covato, stufato. GERM. Gewermt, warm gehalten/ges-
brüct. HISP. Calentado, covado. ANGL. Cherished, nurished, kept
warm. Cic. 2. de natura deorum, Quinetiam anatum ova gallinis
sæpè supponimus, ex quibus pulli orti primum aluntur ab iis, ut à
matribus, à quibus exclusi fōtūs sunt.

Fōtūs, us, nomen substantivum : Fomentum, ipsa fōvēndi actio. { πο-
λιθός, κατωθός. GALL. Estuvement, fomentation, convenience, échauf-
fement. ITAL. Eſſo ſcaldare, fomentare, covare, ſtuſſare. GERM.
Wärmehaltung/hiitung. HISP. Obra de calentar o covar. ANGL. A
cherishing or keeping warm. Plin. lib. 23. cap. 1. Decoctione eorum
veteres dysentericos & celiacos juvat & potionē & ſotū.

Fōmēs, itis, à fōvēndo, hoc eſt, nutriendo igne dicitur. Eſt enim aſſu-
la ex arbore excuſa dum cæditur. Ponitū & pro omni materia
ſicca, quæ facile igni inflammatur. ζινων, ζάνων. GALL. Allu-
mette, ce qui fait allumer, ou entretient le feu. ITAL. Eſſa, ogni co-
ſa per accendere & lumare il fuoco, come ſcheggie & ſimili. GERM.
Zündel alle matry die ger̄ ſeit empſacht. HISP. Yesca è aſtilas para
entender fuego. ANGL. Any thing that nouriſheth the fyre or
inſtammet, at matches, cloutes in a tinder bexe. Virgil. 1.
Æneid.

Ac primum ſilicis ſcintillam excudit Achates:

Suſcepitque ignem foliis atque arida circum-

Nutrimenta dedit, rapuitque in ſomite flammam.

Plin. lib. 6. cap. 40. Excipiente materia atidi fōmitis. Per translationem fomes dicitur quicquid excitat nos & accedit ad aliquid agendum. Gell. lib. 13. cap. 1. Fomentum eſſe quendam dicens & incitabulum ingenii virtutis que, ſi mens & corpus hominis vino fla-
graret.

Fōmentum, i, à fōvēndo, id eſt, calefaciendo, vel nutriendo. קְרַכָּה arachah, מָזָרָה mazrah. νεύμα, καράρανημα. GALL. Ce qui eſt pro-
pre à appaiser douleur, addoucissement, rēchaufement, fomentation, remede anodin. ITAL. Cofa per levare il dolore, cofa che acchetta & tranquilla. GERM. Ein warme oder feuchte arzney/ſo man über ein Ding schlecht zu miſterung des ſchmenzens. HISP. Emplastro para mi-
tigar dolor, emplaſtradura. ANGL. Fomentation, any thing layde to the bodie plaſter wile, to mitigate doulour. Inde fomenta dicuntur applicationes terum calidaram & humidaram ad partes corporis laſtas, medendi gratiā. Plin. junior. Cujus graviflmo vulnus magno aliquo fomento medendum fuit. Colum. lib. 6. cap. 30. Fri-
gori fomenta adhibentur, caputque & ſpina tepeſti adipe, vel vino illinuitur. Gellius cap. 4. lib. 12. fomenta, levamenta, ſolatia. Fomen-
ta, pro delicis. Senec. cap. 52. Fomenta Campaniae enervantur Annibalem. Hinc ponitū translate, pro remedio & mitigatione. Cicer. 2. Tusc. Hæc ſunt ſolatia, hæc fomenta ſummorum doloru-
m. Idem 2. fin. Fortitudinis fomentis dolor mitigari ſolet. Quint. His veluti fomentis præmolliemus ſi quid erit asperum.

¶ Fomento, as, per fomentum cuſo, γέγαντα. ¶

Fomentatio, nis. Idem quod fomentum. Ulpian. in l. ſi cui 70. §. lana
appellatione §. ff. de leg. 3. Nec ea quidem, quæ fomentationis gra-
tiā parata ſunt, vel medicinæ, lanatum appellatione continentur.

FR

Frācēo, es, ere, à quo Fraceſco, corrumpor, & quaſi vetuſtate putrefio. קְרַכָּה nifrāch, פְּלִשְׁתִּים baăſch. τίνιδης, τεμφυληδης, ἔξινδης. GALL. Se
moiſir, ſe rancir, ſe fleſtrir. ITAL. Corromperſi, mafire. GERM. Faul
und müß werden von keſte. HISP. Corromperſe, podrirſe. ANGL. To
putrefie, to waxe mouldie. Colum. lib. 12. Oleum quod minus
provenit, ſi conglatur, fraceſet, id eſt, putrefieſet. Vario lib. 1. de
re ruſ. cap. 5. Hæc de qua fit oleum, congeri ſoleſt aceratim per
dies ſingulos in tabulata, ut ibi mediocriter fraceſcat.

Frācl'dūs, ſum, à fraceo: Plusquam maturum & jam putrefeſens. נְסָרָה nifrab. פְּלִשְׁתִּים. GALL. Fleſtri, moiſi & ranci. ITAL. Che già ſi com-
mineia à corrumper, la maturità. GERM. Halb faul/teig/matt. HISP.
Rancioſo. ANGL. Mouldy, hoary. Cato de re ruſt. cap. 64. Facto-
res volunt ut oliva in tabulato diu ſit, ut fracida ſit, quod facilius
efficiant.

Frācēs olei. קְרַכָּה peſoloth, שְׂמֵרִים schemarim. מְלֹאָה də-
mīruga. GALL. Le mare des olives après qu'elles ſont preeſſées, ou
la lie qui en ſort. ITAL. Polpa d'oliva, feco d'oglio. GERM. Öl trü-
ſen. HISP. Las borras del azeyte. ANGL. Theites of olives. Dicun-
tūr carnes, & facies olivarum, quæ in oleo ſubſidunt. Plin. lib. 15.
cap. 6. Oleum in tabulatu minui, deteriusque fieri: item in amurca
& fraciebus: eæ ſunt carnes, & inde facies: quate ſepiū die decapu-
landum. Colum. lib. 6. cap. 13. Quidam fraces vino & adipe com-
miſſeſt, eoque medicamento poſt fomenta prædicta utuntur. Vi-
de Gell. cap. 7. lib. 11.

Frāctūs, vide Frango.

Frānum, i, cum a diphthongo: in plurali numero, tam masculini,
quaſi neutrius generis. Inſtrumentum quo equus coērcetur, ita di-
ctum à frangendo, quod equorum ora frangat. Vel potius à frenen-
do, i. mandendo, quaſi id fructuā frendere tentant mandentes.

Virg.

— ac frana ferox ſpumantia mandit.

Frānē, mēthegb, יְרֵן réſen. καλυός. GALL. Frein, bride, mors. ITAL.
Freno, morſo. GERM. Ein zaum/oder das gebiſs am zaum. HISP. El
freno de caſſalo o mula. ANGL. A bridle or hitte of a bridle. Tib.
lib. 4.

Aut quis equum celerem ve arcto compescere frano
Poffit.

Ovid. Eleg. 3. lib. 1. Trift.

Cervicis rigida frana remittit equo.

Idem Eleg. 6. lib. 4. Trift.

Et domitus frano ſape repugnat equo.

Senec.

Hippolytos arctis continent frānis equos.

Ovid. 3. de Arte.

Tempore lenta pati frana docentur equi.

Virg. 3. Gerg.

— & stabulo franos audire ſonantes.

Ovid. 2. Metam.

Quadrupedes ducunt, addantque ſonantia frana.

¶ Frāna Pelethroni iovenare, qui & ſtrata equeſtum primi mon-
ſtraverunt. Plin. lib. 6. cap. 56. Hinc componunt: Effrānos, a, um;
& effrānis, & hoc effi, ne, idem quod indomitus, quaſi ſine fixo,
azādu. Virg. lib. 3. Georg.

Gens effrāna virūm Riphao tunditur Euro.

Ubi Servius, Gens effrāna, id eſt, ſæva, rectorem recuſans. Inſtru-
nus, ſive inſrānis, ejusdem ſignificationis. Virg. 4. Æneid.

Hinc Numida inſrāni cingunt.

Quo in loco Numida vocantur inſrāni, quod illorum equi nullis
frānis coēre cantur. ¶ Frānum mordere, ſignificat obſluctari, &
oſtendere nos graviter aliquid ferre, quod tamen ferendum eſt.
אֲבָשׁוּ בְּגַדְעָה, וְצַדְעָה דָּבָרָה. Translatio ſumpta eſt ab equis,
qui quaſi frānum excutere non poſſint, perpetuò tamen mordent
& atrodunt, oſtenduntque coactos & invitos frānum ore recipere.
D. Brutus ad Cicer. Si frānum momordetis, peream, ſi te omnes
quotquot ſunt, conantem loqui ferre poterunt. Senec. cap. ult. de
tranquill. Effrātū (mens) & mordeat frānos. Ovid. Eleg. 1. lib. 1.
Trift.

— nec te quiſquam moderatiū unquam

Imperii potuit frana tenere ſui.

Dare frānos, pro vincere, ſive ſibi ſubjicere. Livius lib. 7. det. 4.
Contrā, accipere frānum & jugum (de vietiſ.) Ideam lib. 4. det. 4.
Accipere enim frānum, per translationem, eſt de dare ſe alicui. Virg.
12. Æneid.

Ni frānum accipere & vieti parere fatentur.

Frānum, apud Cels. lib. 7. cap. 25. eſt morbi genus, quod Græci φ-
ρανον vocant. Eſt autem quaſi glans penis ita coniecta eſt, ut nude-
ti non poſſit.

Frāno, as: Equo frānum injicio. קְרַכָּה chāſam, כְּלָבָלָם, γα-
νία. GALL. Brider. ITAL. Frenare. GERM. Hinder ſich halten.
HISp. Enfrenar. ANGL. To bridle. ¶ Cæſar 8. bell. Gall. Equites fir-
natis equis in ſtationibus diſponit. Liv. 1. bell. Pun. Inſtructus fir-
natusque equus. Ovid. Eleg. 8. lib. 3. Trift.

Nunc ego Medea vellem frānare dracones.

¶ Per translationem accipitur pro Cohibere, continere. Cicer. 5.
Verr. Quum ejus animum ad persequendum non negligentia tra-
daret, ſed conſcientia ſceleris, avaritiæ que ſuę frānaret. Virgil.
Æneid.

Luctantes ventos, tempeſtatesque ſonorat

Imperio premit, ac vinelis, & carcere frānat.

Liv. 10. bell. Pun. Qui eas voluptates ſua temperantia frānavit, ac
domuit, multo majus deus, majorēmque victoriā ſibi peperit,
quaṁ nos Syphace vieto habemus. Idem 7. bell. Maced. Ubi deme-
ſis navibus frānaflet clauſtra maris. Virg. lib. 3. Georg.

— & glacie curſus frānaret aquarum.

¶ Hinc composita, Deſfrāno, & Effrāno, quod eſt frānum detin-
ho, ſive abſque frāno rectore ſe duco, ἀνταπονόμω. Hinc Deſfrā-
nus, & Effrānatus, participia, ſive nomina ex particípio, qua de
iis dicuntur, qui veluti frāno excuſo reginon poſſunt. Ovid. lib. 1.
Metam.

Et defrānato volvuntur in aquora curſu.

Cicer. 4. Tusc. Ut ægritudo quaſi mortuum aliquem doloris efficit,
metus recessum quendam animi atque fugam, lætitia perfunta hilat-
tatem, libido effrānatam appetentiam. ¶ Refrāno, cohibeo, & qui-
ſi frāno tetineo. Laſtant. lib. 6. Virtus eſt, iram cohibere, cupiditatem
compescere, libidinem refrenare. ¶ Suffrāno, arcto conſtringo. U-
de verbale ſuffrānatio. Vide ſuo loco.

¶ Frānarii, chalinope, frānorū factores. Cod. II. antiq. ¶

Frānātōr, is. γαλαναγωνος, qui refrānat. ¶ ANGL. A bridler or reſtrainer.
Plin. in Panegyrico, Infinita potestatis domitor & frānator animus
ipsa vetuſtate floreſcit.

Frānigerus, Adjectivum, γαλανοφόρος. Stat. 5. Sylvarum,

Quisnam frāniga ſignum dare dignior ala? hoc eſt, equitibus.
Frāgā, orum: Mora quaſi in herbis humi ſepentibus naſcuntur. ¶ μή-
μηρα. GALL. Freses. ITAL. Fragole. GERM. Erdbeer. HISp. Mietga-
do, mayneta. ¶ Virg. 3. Eclog.

Qui legiri flores, & humi naſcentia fraga.

Ovid. 13. Metam.

Mollia fraga leges.

Frāgiliſ, Fragmen, Fragor, Fragoſus: vide Frango.

Frāgiſola Conya, apud Dioſc. lib. 3. cap. 135.

Frāgro, as, ate: à φράγμα. Redoleo, oleo, odore, emitto ſtāndo,
quiaſe fractæ vi hementiū olen. ¶ מְלֹאָה nathān reab. ¶
GALL. Rendre grande odeur, flaire fort, ſentir bon. ITAL. Render
odore. GERM. Kichen/ gütē geruch oder geſchmacl gäben. HISp. Oler
echando de ſi olor. ANGL. To ſavour ſweetely as flores doos. ¶ Virg.
1. Æneid.

— redolēntque thymo fragrantia mella.

Martial. lib. 1.

Ne gravis heſterno fragres Fescennia vino.

Frāgrāntiā, x. ¶ πορεά. δώδεια, τὸ δώδειος. GALL. Bonne odeur. ITAL.
Buon odore. GERM. Ein gütē geruch oder geſchmacl. HISp. Buon olor.
ANGL. A ſweet ſavour of ſmell. ¶ Valer. Maxim.

Frāmēi, a: Germanicum verbum eſt, quo illi haſtam ſignificabant,
¶ πορεά. δέργ. GALL. Un dard ou javeline. ITAL. Haſta, gi-
verina. GERM. Ein ſpīdig gewebe als ein glän oder ſchäfelein. HISp. El
rito o eſpada. ANGL. A gleave, javelin, or ſpear. ¶ Tacitus demit.
Germ. Ne ferrum quidem ſupererit, ſicut ex genere telorum collig-
tur. Rati gladiis, aut majoribus lanceis utuntur: haſtas, vel ipſorum
vocabulo frameas, gerunt angusto & brevi ferro, ſed iſi acti, & ad
uſum habili, ut eodem telo, prout ratio poſcit, vel cominus, vel
eminus pugnat: & eques quidem ſcuto frameaque contentus eſt.
Juvenal. Satyr. 13.

Et Martis frameam, & Cyrrhei ſpicula uatis.

Vide

Vide Gell. cap. 25. lib. 10.

¶ Franci, iudex, in veteri jure Feisico art. 40. de uxore alterius rapta.

Franci Armeni, populi Christiani, ritus Latini, in Asia. ||

Francofurtum, ad Mœnum fluvium, urbs Imperialis, nundinis annuis, vernalibus, & autumnalibus, tota Europæ notissima. Vulgo Franci sunt am Mayn. ¶ Est & alia in Germania ejusdem nominis ad Viadum, sive Oderam sita, vulgo Frankfurt an der Oder.

Frâncônes, Germaniæ populi sunt, quos nonnulli Francos Orientales vocant. { Die Frâncen: } à Septentrione Chattis, & Cherusciis: à Meridie Noricis finitimi: ad Occasum Rhenum fluvium: ad Oritum Hercyniæ sylvæ partem, quæ Boëmiam attingit, habentes. Hi olim bonam Galliarum partem occuparunt, ubi hodie Lutetia Parisiorum sita est, quæ etiam Galliæ pars ab illis Francia dicta putatur. Franco-num meminit Cic. in Epist. ad Att. lib. 14.

¶ Francus, liber: in ll. & constitutionibus posterioris ævi. Vox est Germanica, hodie tamen Galliæ tritior, franc, liber. Ital. & Hisp. Franco. ANGL. franeke.

Francomastix, Francorum obirectator. Bud.

Francia, vide Gallia.

Francquera, vide Fria Occidentalis. ||

FRÂNGO, is, fregi, fractum, à φράγειν. Antiqui enim dicebant frago, ut tago, pago. Rumpo, infringo, confringo. { שְׁבַבָּשׁ schabár, ῥύπνου, καρβαλίων, καρτάνω. GALL. Rompre, froisser, briser. ITAL. Spezzare, rompere. GERM. Brüchen. HISP. Quebrar ò quebrantar. ANGL. To break. } Plaut. in Asin. sc. 3. act. 2. Quis nostas sic frangit fores? Catull. de com. Beren. Ferri frangere durtitium. Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Frangit nucem, qui volt esse nucleus. Quint. Frangas potius, quam obliges. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Frangit aulas in caput parasiti. Cic. 7. Verr. Prætorem tu accusas? frange cervicem. Ubi illud obiret notandum est, Frangere cervicem, tam de eo dici, qui alteri per vim cervicem rumpit, quam de eo, qui patitur. Sic dicitur etiam, Frangit navim, ἐναργέστερ. Fregit brachium, ἀμφίπολε τὸ βραχίονα, quasi ipse fregerit, non potius passus sit. Terent. in Andr. Is frègit navem apud Andrum. Cie. 2. de Orat. Græcalésque cum, in campum cur non venisset, requirent: excusavit Vespa Terentius, quod cum brachium fregisse diceret: hoc est, quod ei brachium esset fractum. Plin. in Epist. Fregit coxam. Plaut. Menach. sc. 3. a. 5. Ait se obligasse crux fractum Esculapius: Apollini autem brachium. ¶ Transfertur & ad incorporea: ut, Frangere animum, pro Compelere, vel etiam imminuere. { ANGL. To discourage, raze, and keep under. } Plaut. in Cisbell. Ita meum frangit amantem animum. Cic. 3. Offic. Qua quidem re audita, fractum animum Annibalis scribit. Frangere audaciam hostis. Livius 5. bell. Pun. Frangere consilia perditionum. Cicer. ad Lentulum, Nec mihi aliter potuisse videor hominum perditionum de me consilia frangere. Frangere diem, pro tere-re, dixit Horat. Ode 7. lib. 2. Frangi, debilitari, succumbere. Cic. 2. de finibus, Potius ergo illa dicantur, Turpe esse viro debilitari, dolere, frangi, succumbere. Frangi dolore. Idem 2. Tuscul. Frangi metu. Idem 1. Offic. Frangi pudore. Idem 2. Tuscul. Minis frangi. Stat. 9. Thebaid. Senec. cap. 1. de consol. ad Marc. Frangendus est dolor. Idem cap. 7. de consol. ad Marc. Frangi luctibus. Idem cap. ult. de tranquill. Frangit animos labor alsidus. Ovid. Eleg. 1. lib. 1.

— si vires fregerit ira sua.

Ibidem Eleg. 2. lib. 1.

Victaque mutati frangitur ira maris.

Idem Eleg. ult. lib. 3. Trist.

Ingenium fregere meum mala.

Quint. cap. 2. lib. 1. Frangere comam in gradus. Martial. Epig. 8. lib. 4.

Imperat exstructos frangere nona toros. (De convivio.)

¶ Frangere & dividere, de draucis: vide Fragilis. ¶ Frangere pro Interventre. Solinus, Apud hos populos (Albanos) nati canes omnibus feris anteponuntur, frangunt tauros, leones perimunt. Quo significatu etiam Rumpere dicitur. ¶ Composita sunt, Affringo, confringo, destringo, diffringo, effringo, infringo, offringo, perfringo, refringo, & suffringo: quorum omnium significata vide suis locis.

Fractus, participium, seu nomen ex participio: Debilitatus, afflictus. { שְׁבָבָשׁ schabár, καρβαλίων, καρτάνω. GALL. Rompu,brisé,froissé. ITAL. Rotto. GERM. Gebrochen. HISP. Quebrado ò quebrantado. ANGL. Broken, burst. } Cicer. ad Attic. lib. 2. Deformatus corpore, fractus animo, quo se conferat nescit. Calamitate fractus, & afflictus. Idem pro Sylla. Spes fractior. Idem de Amic. Sæpe enim in quibusdam aut animus abjectior est, aut spes amplificandæ fortuna fractior. Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.

Cornibus hic fractis, fractus morbóque, améque.

Idem 13. Metam.

¶ Fractillum, ad frangendum piper. Gl. Isid.

Fratilli, villi sordidi in tapetis. Fest. ||

Frägmén, inis, & fragmentum, i, accipi solent pro patre rei fractæ. { πῆλος pélach. καραρη. GALL. Esclat, une piece d'une chose rompue. ITAL. Parte d'una cosa rotta. GERM. Ein stuck von einem zerbrochnen ding. HISP. El pedaço. ANGL. The partiat is brokeng of an thing. }

Virg. 11. Aeneid.

Mortalis muero, glacies ceu futilis istu

Dissituit, suu râ resplicant fragmina arena.

Col. lib. 9. cap. 15. Mox deinde fragmina favorum quæ in sacco remanserunt, retractata exprimuntur. Martial. lib. 8.

Collegitque sruu fragmenta novissima fracti

Oris, & aggesta contumulavit humo.

Velleius, fragmine lubsellii ictus.

Fractura, x. { שְׁבָבָשׁ schabár, τὸ καρτάνω, τὸ ἄγυς. GALL. Rupture, brisure, fraction. ITAL. Rottura. GERM. Ein brüchung/oder bruch. HISP. Quebradura. ANGL. A breaking, a bursting. } Plin. lib. 29. cap. 6. Item minuta & latæ fracturis aurium illinuntur cum melle. Idem lib. 22. cap. 18. Fractura calculi. Cels. lib. 7. cap. 26.

Fragor, is: Sonitus qui ex arbore, aut alia re inter frangendum editur, strepitus. { שְׁבָבָשׁ kol, צְרָעָרָה raħam, הַמִּיאָה hemiāh. κρύπτη. GALL. Un son éclattant. ITAL. Strepito, il romore che fa alcuna cosa che si frange. GERM. Ein knall/ das knaschen wenn man etwas bricht. HISP. }

Ruydo de las cosas que se quebran. ANGL. A noise of wind among trees. } Accipitur tam pro quovis magno sonitu. } ANGL. A crash, the noise of a thing that is broken. } Virg. 1. Georg.

— & horridus altis

Montibus audiri fragor.

Setvius: Horridus fragor, sonitus qualis fieri solet ex aridis, quum franguntur, arbo:ibus. Liv. lib. 1. ab Urbe, Jam fragor tectorum quæ dirabantur, ultimis urbis partibus audiebatur. Senec. cap. 11. de tranq. Fragor tacentis altius ædificii sonuit. ¶ Fragor etiam de acclamacione & plausu usurpatur à Seneca & Quintil.

Fragosus, a, um, à frango: Asper atque præruptus. { יְהֵא ethán, תְּמֻתֵּה homeh. βαρύτης, βαρύζεται, τρεχώδης. GALL. Qui rend un son éclatant, aspre & rude. ITAL. Aspero, duro. GERM. Rauch/schroffechetig. HISP. Cosa que haze aquel estruendo y ruydo aspero. ANGL. Rough, that giveth a noise, broken and uneven. } Unde compositum Confragosus: Colum. lib. 2. Incultum igitur locum consideremus, siccus, an humidus: nemorosus arboribus, an lapidibus confragosus. Fragosa oratio, cui contraria est lenis. Quint. lib. 9. cap. 4. Quæ connexa, & totis viribus fluit, fragosâ atque interruptrâ melior oratio. Ibid. Aures fragosis offenduntur, & lenibus mulcentur. Ovid. 4. Metam.

— sylvis horrentia saxa fragosus.

Fragosè, adverbium. { βαρύς, βαρύτης, τρεχώδης, τρεχήσας. GALL. Avec bruit éclatant & violent. ITAL. Con strepito violento. GERM. Mit Knaschen oder Krachen. HISP. Con estruendo y ruydo. ANGL. with a sodaine and great noise. } Plin. lib. 16. cap. 10. Quippe con-spuuntur, & fragosiū sidunt, ægrius revoluntur.

Fragesco, is, ab antiquo verbo frageo, es: Frangor, languesco. { שְׁבָבָשׁ nischbar, ψίληn chalásch, ψίληn amlál. ψαλυόγη, σύραξε. GALL. Fragile, fresle, cassant, aisè à rompre ou casser. ITAL. Frale, che facilmente si può frangere. GERM. Zerbrechlich / das man leichtlich brechen kan. HISP. Cosa que se puede quebrar. ANGL. Ease to break. } Plin. lib. 12. cap. 8. Saccharum est mel in arundinibus collectum, gummi modo candidum, dentibus fragile. Idem lib. 12. cap. 7. Est etiamnum in India piperis grani simile, quod vocatur caryophylion, grandius, fragiliusque. Per translationem accipitur pro debili, fluxo, seu caduco. Cicer. de Amic. Sed quoniam res humanæ fragiles, caducæque sunt, semper aliqui acquirendi sunt quos diligamus, & à quibus diligamus. Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.

Déque lacu fragiles effodiuntur aquæ.

Ibidem Eleg. 8. lib. 4.

Iam subeunt anni fragiles, &c.

¶ Fragilis, fragorem edens & crepitum, nempe frangendo, urendo, aliòmodo. Lucret.

Et fragiles sonitus chartarum commeditatur.

Virg. in Eucol.

Sparge molam, & fragiles incende bitumine lauros.

Nam laurus dum crematur crepitat, & ut dixit Theocritus, quem sequitur Maro, καὶ οὐκ εἰλακεῖ μέτα καπνούσιον. ¶ Fragilis, i. mola-lis, pathicus, qui muliebria patitur. In quo significatu frangere & dividere, frangi atque dividi. Horat.

Iulius, & fragilis Pediacia, fûrque Vorantes.

Fragilitas, atis: Facilitas frangendi, quâ aliquid facilius frangitur quam flectitur. { שְׁבָבָשׁ chaluschâh. ὄψωσι, ψαλυγη. GALL. Fragilité, facilité de se casser ou rompre. ITAL. Fragilità. GERM. Zerbrüchlichkeit / schroefche. HISP. Aquella facilidad de quebrarse. ANGL. Fraytlye, brickleness. } Plin. lib. 34. cap. 14. Tenuiora ferramenta oleo restinguimus est, ne aqua in fragilitatem durentur. ¶ Per translatiōnē pro debilitate, sive imbecilitate accipitur. Plin. in Epist. Illud etiam notabile, ultimus ex Neronianis Consulatibus obiit, quo Consule Nero periit: quod me recordantem, fragilitatis humanæ miseratio subit. Cicer. 5. Tuse. Evidem eos casus, in quibus me fortuna vehementer exercuit, mecum ipse considerans, huic incipio sententiae dissidere: intedum etiam generis imbecilitatem, fragilitatemque extimescere.

FRÄTER, tris: Iisdem parentibus genitus: ita dictus quasi ferè alter, ut post Nigidium docet Gell. lib. 13. c. 10. { ΠΝ αχ. οὐλόφες. GALL. Frere. ITAL. Fratello. GERM. Ein bruder. HISP. Hermano. ANGL. A brother. } Nisi malitus à Græco deducere. Illi enim φούλες conjunctos appellant, & φούλεια contubernium. Catull. ad Orat.

Non ego te, vith frater amabilior, aspiciam posthac.

Idem de com. Beren.

Sed fratris cari flebile dissidium.

Plin. epist. 164. Quum affectum tuum erga fratris filiam cogito, etiam materna indulgentia molliorem, intelligo prius tibi, quod est postei-rius, nunciandum. Plaut. Pæn. Quid est fratris mei gnate? quid vis? expedi. Frater germanus. Cicer. 3. Verr. Dixit C. Fannius eques Ro-manus, frater germanus Qu. Titinnij judicis tui, tibi se pecuniam dedisse. Fratres gemini, δίδυμοι, duo eodem partu editi: quos minus recte geminos fratres, converso ordine appelles, ut docet Quintil. lib. 9. cap. 4. Cicer. pro Cluent. C. & L. Fabricii fratres gemini fue-runt ex municipio Aletrinate, homines inter se cum forma, tum moribus similes, municipum autem saorum dissimillimi. Plaut. Mon. sc. 1. a. 1. Fratres germanos duos geminos. Ibid. sc. ult. a. 5. Aut lycophanta, aut geminus frater tuus est. Ibid. Migemine ger-mane frater, salve. ¶ Pro eo qui similis est alteri virtute, forma, fo:titudine. Idem Milit. sc. 1. a. 1. Hiccine est Achilles? Imò ejus fra-ter (id est, simillimus.) ¶ Pro libris ejusdem authoris. Ovid. Eleg. 1. lib. 1. & Eleg. 1. lib. 3. Trist.

Aspicias illuc positos ex ordine fratres.

Fratres patruelis, αὐλαῖοι, τὰ ἀδελφῶν τικτα: sororesque patruelis,

ἀνθετοί, dicuntur qui quæve duobus ex fratibus progenerantur, ut docet Justinianus lib. 3. *Instit.* Suet. in *Cesare*, Qui fratri patrue li suo Marco in consulatu successerat. Ovid. 13. *Metam.*

Frater erat, fraterna peto (de patrueibus.)

¶ Frater viro adsit, ἀδελφός ἀδελφός, de fido auxilio dici solitum, propterea quod in rebus periculis vix unquam frater solet fratri deesse. Plato lib. 2. de *Repub.*

Fratellus, à frater, per diminutionem. Terent. *Scaur.* de *Orthogr.* * Fiārcēcūlūs, i, diminutivum: Parvus frater. ¶ ἀδελφίδιον. GALL. Frerot, petit frere. ITAL. *Fratellino, fraticello.* GERM. Brüderlein. HISP. Pequeño hermano. ANGL. A little or yonge brother. ¶ Juven. Sat. 4.

Vnde sit ut malum fraterculus esse gigantum.

Fraterculus gigantum dicitur homo oblicutus, cuius majores sunt incogniti, tanquam à terra subito sit enatus, quemadmodum de gigantibus Poëtae fabulantur. Cicer. 5. *Verr.* Volo mihi fraterculo tuo credas.

Fratriā, æ, uxor fratri, ut Festus docet. ¶ יְבָמָה. εἰάρη. GAL. *Femme du frere.* ITAL. *Moglie del fratello.* GERM. *Das bruders fraro.* HISP. *La cuñada, muger de hermano.* ANGL. *The brothers wifey.* ¶ Contrà Nonius fratrias dici vult fratum inter se uxores.

¶ Fratris, ἀδελφός, multitudo. Scholia stes. Callimachi in *Lavaera Palladis*, οὐμέφων φογλεία καὶ ἄποιν. *Vetus Gloss.* φογλεία, contubernium. ¶ Item Fratris, factio, conjuratio, & φογλείας οὐτε, μιλτάριον, qui multitudinem ad tumultum & seditionem concitant.

¶ Fratrisa. Isid. lib. 10. cap. 8. Fratris uxor fratrisa vocatur. ¶ Fratris, as, are, κυνηγός: de puerorum mammis dicitur, quod velut fratres pares orientur: quod etiam in frumento spica facere videatur. Pro eodem veteres dixerunt Fraterculare. Festus, Sororiare mammæ dicuntur puerarum, quum primum tumescunt, ut fraterculare puerorum. Plaut. Tunc mammulæ primum sororiantur: illud volui dicere, fraterculabant.

Fraterculus, a, um: possellivum. ¶ ἀδελφικής. GALL. *Fraternel, de frere, ou freres.* ITAL. *Fraterno, fraternale.* GERM. *Brüderlich.* HISP. *Cosa perteneciente à hermano.* ANGL. *Of brother.* ¶ Ut, Fraternus amor. φιλαδελφία. Fraterna invitatio. Cicer. Fraterna mors. Virg. Sic Fraternæ acies, apud Statium. Fraternum participium, apud Cic. pro *Cluentio*. Ovid. Eleg. 3. lib. 1. *Trist.*

Quosque ego dilexi fraterno more sodales.

Idem 13. *Metam.*

Frater erat, fraterna peto.

Ibidem,

— Pater est fraterni sanguinis insens.

Fraternè, adverbium, pro amore fraterno. ¶ φιλαδελφικ. GALL. *Fraternellement.* ITAL. *Fraternamente.* GERM. *Brüderlich.* HISP. *Con amor de hermanos, con hermandad.* ANGL. *Brotherly.* ¶ Cic. ad Quint. Fratr. lib. 2. Quare facis tu quidem fraternè, quod me hortaris: sed mehercule currentem nunc quidem, ut omnia mea studia in istum unum conferam. ibid. lib. 1. Huic tu epistolæ non fraternè scriptæ, fraternè debes ignoscere.

Fraternitas, atis: Fraterni amoris conjunctio, necessitudo inter duos fratres. ¶ ἀδελφότης, φιλαδελφία. GALL. *Fraternité.* ITAL. *Fraternità.* GERM. *Brüderschaft.* HISP. *Aquella hermandad de hermanos.* ANGL. *Brotherhood.* ¶ Quintil. decl. 6. A primis statim atatibus in eandem coire vitam habet aliquem fraternitatis affectum.

Fratriçida, æ, qui fratrem occidit. ¶ ἀδελφοκτόνος. GALL. *Homicide de son frere, qui a tué son frere.* ITAL. *Occiditor di fratello.* GERM. Ein brüdermörder. HISP. *Matador de su mismo hermano.* ANGL. *that murthereth his brother.* ¶ Cic. pro domo. Extra ordinem ferri nihil placet Clodio: quid de me quod tulisse te dicis, patricida, fraticida, sororica, non extra ordinem tulisti?

¶ Fratrimonium, fraterna bona: sicut patrimonium, bonum paternum. L.I.C. ¶

Fratillī, villi sordidi in tapetis, quod per terram ferantur. Author Festus. *egozzi.*

Fraus, audis, à fraxo, obeo vigilias, κατ' ἀντιφέσην. Dolus, malitia, fallacia, machine. ¶ מירם mirmah, נחלה nechel. καταχέλωνη, ἀνύτη. GALL. *Fraude, tromperie, deception.* ITAL. *Fraude, inganno.* GERM. *Beschiff, betrug.* HISP. *El engaño, la mengua, la falsa.* ANGL. *Guile, deceit.* ¶ Cic. 1. Offic. Vi, aut fraude sit injuria: fraus quasi vulpecula: vis leonis videtur: utrumque ab homine alienissimum: sed fraus odio digna majore. Plaut. in *Milit.* sc. 2. a. 2. Atque adeò, ut ne legi fraudem faciam taliæ, accuratore, ut sine talis domi agitent convivium. Velleius, Fraude deceptum vinxit eum. ¶ Usurpatunt etiam veteres non raro fraudem pro crimine. Unde, Capitalem fraudem admittete, teste Ulp. de *adil. edit.* est tale aliquid delinquare, propter quod capite puniendus sit qui deliquit. Liv. 3 bell. Pun. Qui capitalem fraudem ausi, quicunque pecunia judicatae in vinculis essent. Ovid. Eleg. 9. lib. 3. *Trist.*

Et pater est aliqua fraudemoratus, ait (i. scelere atroci astrictus.) Idem lib. 13. *Metam.*

— furtisque & fraude simillimus illi (Sisypho.)

¶ Fraus populi. Convitum in lenonem. Plaut. *Pseud.* sc. 3. a. 1. ¶ Accipitur etiam quandoque pro peccato & damno. Virg. lib. 5.

Quis detus in fraudem qua dura potentia nostra

Egit?

Terent. in *Heant.* In eandem fraudem ex hac re atque illa incides. Cic. ad Attic. Quod multò rectius fuit, id mihi fraudem attulit: & ad eundem, Pacis ego spe in hanc fraudem incidi. Inde fraudi esse, veteres dixerunt, pro Damnum & incommodum afferre. Cic. 5. *Philipp.* Censeoque ut iis, qui in exercitu Antonii sunt, ne si ea res fraudi, si ante Kalend. Febr. ab eo discesserint. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. *Trist.*

Nec fuit hoc illi fraudi. Suprà, Nec obfuit illi.

Idem 6. *Fast.*

Piscis adhuc illis populis sine fraude natabat.

Plaut. *Milit.* sc. 3. a. 2. Tuis cruribus & capiti fraudem creas capitalem. Et Sueton. in *Aug.* cap. 54. Nec libertas, aut contumacia fraudi cuiquam fuit (id est, obfuit, vel pena, sive exitio fuit.) Veteres

enim, ut scribit Ulp. fraudem pro pena ponere solebant. Liv. lib. 1. ab Urbe, Fecialis regem interrogavit, Rex facinus me tu regum nuntium Populique Romani Quiritium: vasa, comitesque meos? Rex respondit, Quod sine fraude mea, populique Quiritium fiat, facito: hoc est, quæ res sine meo damno, periculo, aut incommodo fiat.

Fraudulentus, a, um: Dolosus, fallax. ¶ נַכְלֵה nechel. διάδοξος, ἀπαντόδοξος. GALL. *Grand trompeur, cauteleur, plein de tromperie.* ITAL. *Fraudolento, pieno d'inganni.* GERM. *Beschleißer/trughaft/trücksich.* HISP. *Engañoso, lleno de engaños.* ANGL. *Deceitfull, crafty, full of guile.* ¶ Cic. 2. *Offic.* Nam quos improbos, maledicos, fraudulentos putant. Plaut. *Pseud.* sc. 3. a. 1. Fraudulente, impuro, leno. Idem *Caj.* sc. 1. a. 2. Ex bonis pessimi & fraudulentissimi sunt, &c. Columell. lib. 9. cap. 5. Neque ea curatorem fraudulentum tantum, sed etiam immundæ segnitiae persona est: æquè enim designatur si minus purè habita est, ac si tractetur fraudulenter.

Fraudulentia, æ, Plaut. *Milit.* sc. 2. a. 2. Confidentialia, confiditatem, fraudulentiam.

Fraudulentus, a, um: Dolosus, malitiosus. ¶ בְּתִרְמָה bemirmah. δολίως. GALL. *Cauteleusement, par tromperie.* ITAL. *Con fraude.* GERM. *Imgleich mit beschif.* HISP. *Engañosamente.* ANGL. *Deceitfullie, by tromperie.* ¶ Col. lib. 1. cap. 8. Sæpe enim querendi potestatem faciat de iis, qui aut crudeliter eos, aut fraudulenter infestent. Plin. lib. 30. cap. 10. Quoniam nullum animal fraudulentius invidere homini tradunt.

Fraudus, as: Decipio, fallo, destituo, ludifico. ¶ פְּשָׁע haschak, γέραβα. διάστρεψε, διαστρέψι, παρεργάσθω. GALL. *Frauder, privare de quelque chose, tricher, frustrer, tromper.* ITAL. *Fraudare, ingannare.* GERM. *Betriezen / mit listen hindergehn.* HISP. *Engañar.* ANGL. *To deceive, to beguile, to disayointe.* ¶ Habet ut plurimum post se accusativum personæ cum ablative rei. Virg. 4. *Aeneid.*

Quem regno Italia fraudo, & fatalibus arvis.

Liv. ab Urbe, In magna inopia pro domesticis copiis unusquisque ei aliquid fraudans se ipse victu suo contulit. Velleius, Fraudare cum vero testimonio noluit. Aliquando autem solo accusativo contentum est, omissa re qua quis fraudatus dicitur. Cic. pro Rose. Com. Æquè enim perfidiosum & nefarium est fidem frangere qua continent vitam: & pupillum fraudare qui in tutelam pervenit: & socium fallere, qui se negotio conjunxit. ¶ Interdum etiam invenitur cum accusativo rei. Cæsar 3. bell. civil. Fraudare stipendum militum, & prædam omnem domum averttere. ¶ Fraudare genium, est non satisfacere appetui & voluptati. Nam Genius apud veteres habebatur naturæ & voluptatis deus: unde Geniales homines dicti sunt, qui daphiles essent, & ad excipiendos convivas liberales. Plaut. in *Aulul.* Perditissimus ego sum omnium in terra. Nam quid mihi opus vita est, qui tantum auti perdidi, quod custodivi sedulò, egomet me fraudavi, animumque meum, geniumque meum. Hujus contrarium est. Curare genium, id est, laute vivere.

Fraudator, is: Inficiator. ¶ פְּשָׁע haschek. διαστρέψης, παρεργάσθης. GALL. *Trompeur, fourbe.* ITAL. *Ingannatore.* GERM. Ein betrüger, überlistet. HISP. *Engañador.* ANGL. *A deceiver, a desayointer.* ¶ Cicero. pro Flacco, Nolite existimare, judices, non unam & eandem omnibus in locis esse fraudatorum & inficiatorum impudentiam. Fraudator, & interceptor pædæ. Liv. 4. ab Urbe, Item Quintil. cap. 8. lib. 1.

Fraudatori, us, fraudulentus. ¶ ἀναπλός, δέλιος. ANGL. *Deceitfull, full of guyle.* ¶ Valens D. lib. 36. tit. 1. l. 67. §. 2. Vix fraudatorio intedicto locus erit.

Fraudatio, nis: Fraudandi actio. ¶ פְּשָׁע haschek. תְּקַשְׁע טַהֲשָׁךְ. διάστρεψη, παρεργή. GALL. *Tromperie, fraude, fourberie.* ITAL. *Inganno, effo ingannare.* GERM. *Betrug.* HISP. *Engaño, obra de engañar.* ANGL. *A deceiving, a beguiling, a disayointing.* ¶ Cic. 3. *Offic.* Inter bonos bene agier oportet, & sine fraudatione. Idem in *Catil.* Ex hac enim parte pudor pugnat, illinc petulantia: hinc pudicitia, illinc stuprum: hinc fides, illinc fraudatio. Plaut. *Afin.* sc. 1. a. 2. Qui ad heri fraudationem callidum ingenium gerunt.

Frausus, antiquum est participium, activæ significationis, quo significatur is qui fraudem commisit, ut Festus & Nonius notaverunt. Plaut. in *Afinar.* Metuo in commune, ne quam fraudem frausus fieri.

¶ Fraxinella, herba: polygonatum. ¶

FRAXINUS, i, à frango, frago. ¶ שְׂרָב beresh. φελιξ. GALL. *Fresne.* ITAL. *Frassino.* GERM. Ein eschen/ oder eschenbaum. HISP. *Fresno, arbusto conocido.* ANGL. *An ash tree.* ¶ Genus arboris est notissimæ, cuius umbra, teste Plin. lib. 16. cap. 13. usque adeò invisa est serpentibus, ut citius in ignem confugiant, quam ad fraxini umbram. *Fraxinus in sylvis pulcherrima.* Virg. 7. *Eclog.*

Fraxinæ, a, um: quod est ex fraxino. ¶ μιλεῖσθαι, μιλίσθαι. GALL. *De fresne.* ITAL. *Di frassino.* GERM. *Eschin / von eschinem holz gemacht.* HISP. *Cosa de fresno.* ANGL. *A shen or of ash.* ¶ ut, Frondes fraxinæ. Col. lib. 11. cap. 1. Iisdem temporibus si sit, fraxinem: si minus, orneam: si nec haec sit, ilagineam frondem recte prebebimus.

Fraxinus, a, um: per ttes syllabas, aliud adjectivum: ut Virga fraxina. Ovid. epist. 11.

Ut quatitur tepido fraxina virga notho.

Fraxo, as: Vigilias circumeo, quod eo labore hotio frangatur, auctore Festo.

¶ Frea, æ, vel mundiana de parente suo relicta. Vox est Germanica, frea libera, quæ parente orba, sub tutoris potestate est, qui mundus validus.

Fredum, vox frequens in veteribus legibus Longobardorum, & Gloss. ver. II. Longob. Freda bannum. Fredum regalis compeditio pacis. ¶

FRÈGELLA, arum, φρέγηλλα Stephan. Vulgo Ponte corvo, olim civitas fuit clarissima inter Formias & Sinuesiam sita, non procul à Liti amne, quem nunc Garilianum vocamus. Cujus etiam hodie non obscura extant vestigia, ex quibus facile potest aestimari, quanta olim fuerit ejus urbis amplitudo. Hæc quum à Romanis defecisset, diruta fuit, & ad vicum jam usque à Strabonis tempore redacta. Sid. lib. 8.

— obessa campo squalente Fregella.

Idem alio loco.

Et

Et qua sumantem texere gigantē Fregella.

Inde Fregellani populi dicti, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Fregellanus, adjectivum: ut Fregellana vitis. Col. lib. 3. cap. 2. Fregellanus, nomen proditoris, cuius meminit Cic. 5. de finib. Quis Fregellanum proditorem, quanquam Reipub. nostrae profuit, non odit.

Fremum, herba de genere *aristidinis*. ||

FREMO, si, ui, itum: Sonum edo, qualis sit à fluctibus matis, murmu-
to, indignationem voce ostendo. { שָׁמַרְתִּי ragásch, תְּמַתֵּה humáh, וַיַּרְאֶה sch. בְּגָעָה, כְּבָרְתָּה, בְּגָדְבָּגָה. GALL. Fremir, murmurer, faire bruit. ITAL. Fremere, fare strepito. GERM. Zösen/ein geröß machen. Item, Mit grimmem murmen. HISP. Bramar, hazer ruydo hasta pro-
rumpir en bozes. ANGL. To murmur, to mak a noise or tote lika Lyon. } Virg. 1. Aeneid. de ventis,

Circum claustra fremunt.

Cic. ad Attic. Fremit sibi creptum consulatum. Suet. in Galba. Prae-
cipue Germanicæ gentes fremebant, se fraudari stipendio. Idem
Sueton. in Tiber. cap. 73. pro contenipto se habitum tremens, &c.
Quint. Cūm omnia clamoribus fremerent. Tibul. lib. 4.

Nam seu diversi fremat inconstantia vulgi.

Lactant. lib. 7. Tremunt ubique bella: omnes gentes in armis erunt.
Hujus composita sunt, Adfremo & Infremo: quorum significata
vide suis locis.

Fremitus, us: Sonus fluctuum, & in populo indignante murmur & stre-
pitus. { וַיַּרְאֶה rahasch, תְּמַתֵּה hamith. φλεγόει, βράχος. GALL. Grand bruit, freissement, murmure. ITAL. Strepito, romore. GERM. Ein geröß. Item, das murren oder brummen. HISP. Bramido, y ruydo. ANGL. A murmuring, a noise as of watters or of a Lyon. } Virg. 2. Georg.

Fluctibus & fremitu assurgens Benace marino.

Cicer. ad Attic. Qui fremitus hominum? quam irati animi? Idem
5. de finib. Quo in loco ad fluctum aient declamare solitum De-
mosthenem, ut fremitum assueret voce vincere. Gell. cap. 14.
lib. 5. Terrifico fremitu leo. Liv. lib. 10. dec. 4. Fremitus ortus cum
assensu. Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Boat cœlum fremitu virum.

Fremebundus, i: Valde fremens, indignatione plenus, fatus. { תְּמַתֵּה
homéh, שָׁמַרְתִּי roghesch. φύεται. GALL. Qui fremit, qui fait grand
bruit. ITAL. Strepitoso. GERM. Stornig/brummend. HISP. Cosa que
mucho brama. ANGL. That roareth much. } Cic. 2. de nat. deor. ex
Accio Poëta, Tanta moles labitur Fremebunda ex alto ingenti so-
nitu & strepitu. Ovid. 12. Metam.

Tum verò præceps curru fremebundus ab alto.

Fremmus συνεχή, legi fremitus. ||

FRENDO, & Frēndō, es, ui, in supino fressum, à βέργα, vel πίγκο, vel
frango dente, authore Festo, significat frango. { תְּבַשְׁׁ שְׁחָבָּר. שְׁחָבָּר. GALL. Rompre, briser. ITAL. Frangere. GERM. Brechen. HISP. Fresar. ANGL. To break or bruse. } Unde faba fresa dicitur quæ
mola leviter fracta est, κραστός θάσης. Col. lib. 2. cap. 11. Cicera
bubus erui loco fces datur in Hispania Bætica. Varro 2. de re rust.
cap. 4. Amisso nomine lactentis, dicuntur nefrendes, ab eo quod
nondum fabam frendere possint, id est, frangere. ¶ Frendo item est
prætacundia simul concussis, & strictis dentibus votem emittere,
fremere, fæcie. { ρήπ charák. βέργειν. GALL. Grincer les dents, ru-
gir. ITAL. Battore i denti, fremere con denti. GERM. Mit den zähnen
hiten vor zorn. HISP. Regañar. ANGL. To gnash or grind the teeth. }
Plaut. in Captivis, Nimisque hæc ego illum male formidabam:
ita frendebat dentibus. ¶ Hinc Infrendeo, id est, valde frendo.
Virg. lib. 3. Aeneid.

Dentibus infrendens gemitu, graditürque per echor

Iam medium.

Legitur & Frendo, is, tertiae conjugationis. Plaut. in Truc. Traxit
ex intimo ventre suspitum: hoc vide, dentibus frendit, iacit femur.
Frēndens, particip. { ρήπ chorek. βέργειν, βέργανειν. GALL. Grinçant les
dents, rugissant, fremissant. ITAL. Cosa che rugge. GERM. Brummend/
und vor zorn die zähne auss ein ander beissend. HISP. Cosa che ragaña.
ANGL. Grinding or gnashing. } ut, Frendens leo, Frendens aper, hoc
est, ex ira deutes concutens. Ovid. 1. de Arte.

Frentānī, populi sunt Italiæ, non procul à Dauniis & Picentiniis, di-
versi ab iis, quos alibi Ferentinos, & ab iis, quos Ferentinates dici-
mus appellati. Horum regionem Plin. lib. 3. cap. 11. Frentanam vo-
cat, à Frentone vic'no fluvio deducto nomine.

Frenum, vide Franum. ||

FREQUENS, tis, omnis generis, Varroni à ferendo: Scaliger filio à fra-
xo, id est, oboe vigilias, à frago: frequens enim dicebatur, qui
sepius fraxabat vigilias. Creber, multus, plenus, celeber. { טְרַדְּה,
תְּמַתֵּה toréh, בְּרַתְּה ramidh, בְּרַתְּה rath. οὐχίδος, ιαπυνός. GALL. Frequent, assidu,
continual, fort hanté. ITAL. Frequent, spesso. GERM. Embig/ dict/in
grosser gal. HISP. Lo que muchas veces se haze, muy frequentado.
ANGL. Often, resorted much, haunted. } Valla lib. 4. cap. 96. Fre-
quentem locum dicimus, quem frequentare multi solent: ut, Urbs
frequens, Oppidum frequens, Platea frequens, ubi multi homines
aut habitant, aut divertantur. Quando autem de persona, aut de re
animata loquimur, duobus modis dicitur: vel de sola, sic: Sit mi-
les frequens spectator præliorum: id est, creber & assiduus. Gell.
cap. 15. lib. 6. Homo frequens in opere bonarum disciplinatum. Varro
lib. 6. de L. L. Vel de turba, sic: Frequens populus, Frequens Sena-
torus: id est, copiosus, & multus. Et id quidem cum nomine collectivo in singulari, cum ceteris verò in plurali: ut, Frequentes cives,
frequentes Senatores: hoc est, multi, & numerosi. Verumtamen quum
dico, Sis frequens, in quo actionem: quuna dico, Frequens locus,
passionem: ille frequentat, iste frequentatur. Hæc ille. Cic. ad Lent.
Causam enim frequenti Senatu obtinebamus. Plin. in epist. Proxi-
mè frequenti auditorio inter se coram multi ordinis nostri clatè jo-
cabantur: intravi, conticuerunt. Cic. de sen. At caret epulis, exstru-
ctisque & frequentibus poculis, id est, nos versatur inter pocula.
Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Frequens senatus poterit nunc haberier. Con-
viva frequens, id est, multi convivæ. Ovid. 2. Amor. Eleg. 5.
Iamque frequens ieraz mensa conviva relata.

Quibuscum si frequentes sunt, opinionem afferunt populi, eorum
se forte similes, quos sibi deleguerunt ad imitandum, apud Cicer. 2.
Offic. id est, si sæpe versantur. Frequentes suimus ad ducentos. Cic.
ad Quint. Fratr. lib. 2. Frequentissimi venerunt metatotes, id est,
plurimi. Idem 7. Verr.

FREQUENTIA, æ, qualisunque hominum multitudo, crebitas, multitu-
do, copia. { בְּרַתְּה rob. מְנֻסָּה, אֲמַתְּה. GALL. Frequenté, hantise
continuelle, grande assemblée, concours de people. ITAL. Sovienteza,
concorso, moltitudine. GERM. Ein menge oder viele. HISP. Muchedum-
bre, quando se ayunta y concurre mucha gente. ANGL. A great
assembly or very many, a company of folks. } Cic. de Amic. Atque
hoc maximè judicaretur, si quid tale posset contingere, ut aliquis
nos Deus ex hac hoīinum frequentia tolleret, & in solitudinem
uspam collocaret. Idem initio Philipp. 4. Frequentia vestrum incre-
dibilis, concioque tanta, quantam meminisse me videor. Salust. in
Catil. Reliquos cum custodibus in adem Concordie venire jubet:
eò Senatum advocat: magna frequentia ejus ordinis erat. Frequentia
autem differt à turba, quod angustus locus facit turbam, frequentiam
multitudo.

FREQUENTER, adverb. Sæpe, crebro. { חַמְדוֹד tamédh, אוֹרְזָאָסָּה
GALL. Souvent. ITAL. Frequentadamente. GERM. Embiglich / oft
und dict. HISP. Frequentadamente. ANGL. Of ten tymes. } ad Heren.
lib. 4. Ut frequentet & assidue consequatur artis rationem studio,
& exercitatione. Cic. in Orat. Translatione fortasse crebrior, qua
frequentissime sermo omnis utitur non ardd urbanorum, sed
etiam rusticorum. Gell. lib. 11. cap. 12. Frequentet ventitate.
¶ Frequentius, Liv. lib. 9. dec.... Frequentius art, quam urbs ha-
bitabatur.

FREQUENTO, as: Frequenter adeo. { תְּמַתֵּה hitalléh. פָּרָטָה, īmzakidz̄a.
GALL. Frequenter, panter. ITAL. Frequentare, continuare. GERM.
Embigs an ein ort kommen/vil mahl oder fleisig an einem ort sein. HISP.
Continuar alguna cosa, y hazerla muchas vezas. ANGL. To hant, te
reforte and go of ten unto. } Salust. in Catil. Juventutem quæ do-
mum Catilinæ frequentabat. Sueton. in August. Officia cum multis
mutuò exercuit, nec prius dies cujusque solennes frequentare desit,
quam grandior jam natu, & in turba quodam sponsaliorum die ve-
xatus. Frequentari domus dicitur, quæ à multis adiutur, vel
cum multis. Cic. 1. Offic. & Liv. 1. ab Urbe. Suet. in Tib. cap. 32. Fre-
quentare exequias usque ad rogum. Idem in Aug. cap. 31. Fre-
quentare spectaculum nocturnum prohibuit. Idem in Cas. cap. 84. Fre-
quentare bustum. Idem in Aug. cap. 72. Frequentare secessus.
¶ Frequentari, pro visitari, dixit Sueton. in Tib. cap. 12. Vitânsque
præternavigantium officia, quibus frequentabatur assidue. Item
Quintil. frequentabant ejus domum Juvenes: & Senec. cap. 3. de
consol. ad Marc. Frequentare memoriam alicuius (i. crebra men-
tione facta de aliquo, celebrem eum reddere.) Livius 6. dec. 4. Ad
frequentandum triumphum milites addicere. ¶ Frequentare. { נְשָׁ
schinnén, } pro geminate, vel frequenter repeter, apud Gell. lib. 13.
cap. 23. Quæ à Poëtis, vel Oratoribus celebrandæ & ornandæ rei
gratiæ in duobus eadem plurib[us] nominibus frequentantur. Non-
nunquam etiam frequentare idem est, quod frequens reddere, con-
gregare, convocare. { ην άσαρ. צְבָב kabâts. } Cic. in Catil. 4.
Convenisse video Tribunos ærarios, fortissimos viros, Scribas item
universos, quos quum easu hic dies ad æratum frequentasset, video
ab expectatione sortis ad communem salutem esse conversos. Quum
(inquit) hic dies frequentasset Tribunos, i. frequentes reddidisset &
coacervassiter. Idem in Orat. pro domo sua. Quem tu populum nisi
tabernis clausis frequentare non poteras. Idem 2. Offic. Urbes sine
cœtu hominum non potuissent nec aedificari, nec frequentari, hoc
est, frequentes & populosæ reddi. Sueton. in Aug. cap. 46. Italianum
de tringina coloniarum numero deductum à se, frequentavit. Gell.
cap. 10. lib. 16. Sobolis tamen gignendæ copia civitatem frequen-
tare (id est, frequentem reddenter, & copiosam: hoc est, populosam,
hominibus abundantem, affluentemque. Galli dicunt peupler.)

FREQUENTATUS, participium. { GALL. Frequenté. ANGL. Much hanted
and resorted. } Cic. de clar. Orat. Altetur genus est non tam sen-
tentia frequentatum.

FREQUENTATO, nis: Crebitas, multitudo, coacervatio. { בְּרַתְּה reb.
צְבָבָר. תְּמַתֵּה, אוֹרְזָאָסָּה, 2glzeh. GALL. Frequentation, hantise
action souvent réitérée. ITAL. Frequentatione, continuatione. GERM.
Ein embige übung/ ein häufiger brauch. HISP. Obra de hazer muchas
vezes, continuacion. ANGL. Hanting or assembling. } Cic. in Parit.
Frequentatio argumentorum, & coacervatio universa. Author ad
Heren. lib. 4. Densa & continens frequentatio verborum. Et paulo
post, Frequentatio est, quum res in tota causa dispersæ coguntur in
unum locum, quod gravior, aut actior, aut criminosior oratio
sit.

FREQUENTATIVUS, a, um. Gell. cap. 6. lib. 9. Verba sunt, quæ appellant
Grammatici frequentativa, ut Actito, as.

FREQUENTAMENTUM, i. { תְּמַתֵּה zemirah. מְנֻסָּה. } Genus est modu-
lationis musicæ. Gell. lib. 1. cap. 11. Si numeros, & modos, & frequen-
tamenta quædam varia tibicen incineret. Idem lib. 5. cap. 1. Si qui-
busdam quasi frequentamentis orationis moveantur, exigitur, &
gestiunt.

FREQUENTARIUS, a, um, veteres dixerunt pro frequente, Festo au-
thore.

FREQUENTUM, frumenti. V. E. regni Neapolitani, sub A. Beneventano: cu-
jus loci Episcopatus cum Abellinato est conjunctus. ||

FRELSA faba, vide frendo.

FRETCUM, i, quasi fervetum, à fervendo dictum, ut Varro inquit, à simi-
litudine ferventis aquæ, quod in frustum saepe concurrat æstus, atque
fervescat. { מְרַגְמָן. מְגַמְסָה. GALL. Un dérott de mer, un petit bras
de mer. ITAL. Mare. GERM. Das meer/ eigentlich heißt es ein enge deß
meers. HISP. Estrecho del mar entre dos tierras. ANGL. The sea, the
narrow sea, an arm of the sea. } Propriè enim significat loca ma-
ris angustiora, quæ quod aqua minus liberum habeat fluxum, ve-
hementer solent concitari. Unde angustias illas, quibus Atlanticum
mare intrupit terras, Latini fætum appellant. Ad cundem etiam
modum,

modum, angustum illud quod Siciliam ab Italia dirimit, Fretum appellatur. Cic. 7. Verr. Hi ne in freto ante sua tecta, & domos navigarent. Ibidem, Te jubere in ea parte figere, quæ ad fretum spectaret. Loquitur de C. Verte, qui in Sicilia iussit crucis figi in ea insulæ parte, quæ fretum spectabat, ut qui se cives Romanos esse dicerent, ex cruce Italiam possent aspicere. Plaut. Amphit. sc. 4. a. 4. Pet frata Ionium, Ægeum, Creticum. Tibull. lib. 4.

Adversis hyberna licet tumeant freta venis.

Gell. cap. 3. lib. 10. Quod, & quæ invidiæ atque acerbatis fretum effervescit? (in oratione Ciceronis, sup.) Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.

Si tibi tale fretum quondam Leandre fuisset,

Non foret angusta mors tua crimen aqua.

¶ Apud Veteres legitur & fretus, genere masculino, quartæ declinat. Ennius, Crassa pulvis oritur, omnem pervolat cœli fretum. Lucr. lib. 6.

Nam fretus ipso anni permisceret frigus & astum.

Cic. in Verrem, act. 7. Ut ille in dolore cruciatum mortiens, per angustum fretum divisa servitatis ac libertatis jura cognoscet. Sic enim Gellius legit cap. 19. lib. 13. ¶ Fretum etiam latius patet, diciturque de mari interno, id est, magno, vel secundo, vel mediterraneo, ceterisque fretis & sinibus, etiam de Oceano. Salust. Ingerth. 65. Ea fines habet ab Occidente, fretum maris nostri, & Oceani. Isidor. lib. 13. cap. 18. Astus ad Oceanum pertinet, fretum ad utrumque mare. ¶ Hinc transferto, de quo suo loco.

Fretus, a. um: vide Frio.

Friabili, vide Frio, as.

¶ Friburgum Brisgoiz, provinciæ Metropolis, Freiburg, urbs & Academia Catholica, gentis Austriae, apud Helvetios.

Friburgum in Misnia, oppidum argenti metallis secundum. ¶

Fribusculum, dissentiuula conjugum non diurna. Ulp. l. 2. D. de donat. int. vir. & ux. Quod si divortium non intercesserit, sed fribusculum, profecto valebit donatio, si fribusculum quievit.

Frico, as: Notæ significationis est. ¶ γαραδη. ψύχει, ψάχνω. GALL. Frotter. ITAL. Fregare. GERM. Ficken/ reiben/ reisen/ jucken/ krenen. Hisp. Fregar o tratar una cosa con otra. ANGL. To rubbe or frette together. ¶ Virg. lib. 3. Georg.

fricat arbore costas.

Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Quid vis? egestas imperat, fricentur. Idem ibidem paulo infra. Nunquam hercle faciem, genua ni tam nequiter fricares. Plin. in Epist. Quinetiam (fœdum, miserandumque dictu) dentes lavandos fricandosque præbebat. Præteritum facit fricui, & supinum frictum. Hinc manserunt verba Fricio, & Frictus. Olim fricavi, & fricatum. Unde adhuc in usu sunt Fricatio, & Frictus. Sic etiam duo manserunt participia præteriti temporis, Frictus & Fricatus. Juvenal.

Si prurit frictus ocelli Angulus.

Macer,

Vrta foliis revocatur vulva fricata.

Sed hoc in simplici ratum, frequens in compositis. Cic. lib. 12. epist. ad Attic. Quæ res forsitan sit refricatura vulnus meum. Plin. lib. 8. Pantheras per carnes affricatas aconito venantur Barbari. ¶ Hujus composita sunt Africo, ad aliquid frico, φρεγατος, φρεπιβω. Col. lib. 8. Pecudes aut morbo scalpunt, aut cornu, aut unguia radunt, aut arbori affricant, paretibulque detergunt. Plin. Marathro herba sese affricat. ¶ Confrico, simul frico, φρεγατος. Plaut. in Asin. Atqui pol hodie non feres, ni genua conficentur. Colum. lib. 1. Boves quum ab opere dimiserit substrictos, conficer, manibulque comprimat dorsum, & pelle revellat. ¶ Defrico, fricando purgo, φρεγατος. Author ad Heren. Nam ut forte hic in balneas venit, cœpit postquam defusus est, defricari. Columell. lib. 2. Solida in Sole siccat, & radice silphii trita cum aceto aspergatur, defricaturque. Infrico, intus frico. Idem lib. 6. Maximè proderit fuligo ex alieno ulceti infricata. ¶ Perflico, φρεγατος. Idem ibidem. Deinde nares perficato, ut homines discant odorati. Plin. in Prolog. Perflicui faciem, nec tamen profeci. Non est enim eorum qui cum pudore aliquid agunt, ut faciem perficent, natura ipsa ad id impellente, quasi ad abigendum sanguinem, qui ex præcordiis ad faciem superficiem confluunt. Propter quod querit Aristoteles, cur pudore facies hominis rubescat, metu pallescatur, quum pudor nihil aliud sit, quam timor futuræ reprehensionis. Hinc ergo ortum est proverbium, ut quoties dicere volumus nos pudorem deposuisse, dicamus, Perflicui faciem: hoc est, Pudorem expuli. ¶ Refrico, fricando aperio, φρεγατος. Perficare vulnus, vel cicatricem. Cic. contra Rull. Ne reficare jam obductam Reipubl. cicatricem viderer. Idem pro Flacc. Quum illud vulnus dicendo refricuisse. Per translationem item dicimus, Refricare dolorem, refricare desiderium, pro eo quod est renovare, sive revocare. Cicero. lib. 2. Epist. Verebar ne reficarem meis literis desiderium ac dolorem tuum. Habent autem haec omnia penultimam correptam.

Fricatus, us, est ipse fricandi actus. ¶ τείχεις, τείχεις. GALL. Frottement. ITAL. Fregamento. GERM. Krazung/ sickung. Hisp. Fregadura. ANGL. Rubbing, fretting. ¶

Frigire, & frictum, à Græco venit φρεγεῖν. Fest.

Fricatio, nis, idem. τείχεις. Celsus lib. 1. In ipso quoque itinere frequens frictio. Plin. lib. 23. Frictiones inhibeat oculorum.

Fricatio, idem. Col. lib. 6. cap. 12. Sed si sanguis adhuc supra unguis in cruxibus est, fricatione assida discutitur.

Fricatio, us, idem. φρεγατος, τείχεις. Plin. lib. 23. cap. 7. Lusciosos ex oleo illitus emendar, dentiumque vitia crebro fricatu.

¶ Fridaria, Albhazen Haly de judiciis astrorum, part. 6. cap. 4. agit de judiciis super fridariis. Vox est ex Arabum astrologorum μαρτυρικη. Est autem Fridaria, seu γρασσογένεια, certus quidam annoorum terminus & notus, in quo planeta gubernans vitam natu, dat & infert ei bonum vel malum, pro sui natura. ¶

Frigilla, æ, avis sic dicta, quod frigore canter & vigeat. ¶ μιγη. ITAL. Fringuolo. ¶ Martial. lib. 9.

Nunc sturnos inopes, frigillarumque querelas

audis, & arguto passere vernat ager.

Vide Fringilla.

FRIGO, is, xi, xum, & frictum, significat Torreo. Diomedes lib. 1. θριξ kalab, רְכַב ribbēch. Φεύγω, μηχανίζω. GALL. Frio, fricasser. ITAL. Frigere. GERM. Rösten/ brahnen. Hisp. Freir. ANGL. To frye. ¶ Fetus, Frigere: & Accius, Frigit æstas rubore ex oculis fulgens flammeo. Et Frictum à Græco. Inde frictorium, & Frixorium, in quo quid frigatur. ¶ marchescheth, מְחַכֵּת machatash. Φεύγων. GALL. Vne poile à frire. ITAL. Padella. GERM. Ein bratpfann. Hisp. La sarten para freir. ¶ Plaut. in Bacch. Tam frictum ego illum reddam, quæ frictus est cicer. Idem in Pæn. Nil nisi laterculos, sesamum, papaverumque triticum, & frictas nuces. Plin. lib. 18. cap. 7. Postero die frigunt, deinde molis frangunt. Corn. Celsus, Tum res eadem magis alit jurulenta, quæ assa: magis assa, quæ frixa.

¶ Frixorium, vas in quo aliud frigitur. ¶

FRIGUS, oris: Vis frigoris Ἐ Calor. ¶ קְרַבָּה karah, קְרַבָּה nah. ψύχει, πίγει. GALL. Froid, froidure. ITAL. Freddo. GERM. Reiste. Hisp. Frio o frescura. ANGL. Colde. ¶ Virg. lib. 1. Georg.

— Frigusque, calorēmque

Inter.

Idem,

— aut Borea penetrabile frigus adurat.

Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Lassitudo, famæ, frigusque durum. Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Et percussa frigore folia. Ibid. eleg. 8.

— percussis frigore primo

Est color in foliis.

Apud Probum lib. 2. reperitur etiam frigor, frigoris: secundâ producta. ¶ Frigus, cùm minus amatur quis, quem antè alias ardebat. Vide Lipsum in Vell. pag. 72. & 73. ¶ Aliquando sumitur promtu, ab eo quod præcedit, ad id quod sequitur. Virg. 1. Aeneid.

Exempli Aenea soluuntur frigore membra.

Setv. Frigore, id est, timore. Reciproca translatione, & timor pro frigore, & frigus pro timore ponitur: ut apud Terentium, Uxori tuam pavitare aiunt, hoc est, non timere, sed laborare frigobus. Rursus frigus dicitur ipsa aëris natura. Virg. lib. 2. Georg.

— at sceleratum exquirere frigus

Difficile est.

¶ Frigus, id etiam appellatur, quum pro risu, & gratia, vel favore sperato, res in diversum exiit. Cicer. ad Quint. frat. lib. 1. Pridie idus quum Appius Senatum infrequentem coegeret, tantum fuit frigus, ut populi convivio nos coactus sit dimittere. Quintil. lib. 6. Nam & imperitia, & rusticitas, & rigor, & deformitas affectunt interim frigus, diligentèque actori hæc sunt providenda. Frigus his in locis (ut Budæus docet) absurdam rei speciem significat, quam incommodes eventus consequitur. ¶ Frigus argumentorum. Quintil. cap. 12. lib. 2. Item frigus non leve interrogantis testem. Idem. ¶ Frigus etiam ponitur pro ipsa morte, ut Horat. Serm. lib. 2. Sat. 1.

— ô puer ut sis

Vitalis metuo, & majorum ne quis amicus

Frigore te feriat, i. morte te affiat, ut interpretatur Acton. Frigēo, es, frigui, teste Prisciano, à πίγει. Frigidus sum, algeo Ἐ Callio. ¶ ψυχεῖς εἰμὶ, κρύψομαι. GALL. Avoir froid. ITAL. Raffreddarsi. GERM. Frieren/ kalt sein. Hisp. Enfriarse. ANGL. To be cold. ¶ Virg. lib. 11. Aeneid.

— corpūque lavant frigentis, & ungunt.

Fit autem frigeo (ut quibusdam placet) δένθε φρεγατος; hotteo. Unde φέαν, horror, seu frigus dicitur. Sive (ut alii malunt) παγώδη πίγει. Sic enim Graeci frigus & rigorem vocant. ¶ Frigere etiam decidunt qui legnes sunt, languidi & remissi. Terent. in Eunuch. Hic homines frigent, id est, languidi sunt, & nequaquam fervidi: quales esse solent quibus res patum succedunt ex sententia. Cicer. 4. Ven. Quum omnia judicia frigerent admonitu istius. Terent. in Eunach. Sine Cerere & Baccho friget Venus, hoc est, languida est, & sensilla. Cic. ad Attic. lib. 1. Quum Romæ à judiciis forum frixerit, ¶ Hujus compositum est Refrigeo, quod est calorem amittere, & ex calido frigidum fieri. Vide infra suo loco.

Frigesco, cis: frigidus sio. ¶ δένθε φρεγατος. GALL. Devenir froid, se refroidir. ITAL. Divenir freddo. GERM. Erkalten / ansahn frieren. Hisp. Enfriarse. ANGL. To waxe colde. ¶ Cato de re rust. cap. 65. Ubi erit tam crassum quæ viscum, sinistro frigescat. Cæbus ad Cic. Si Parthi nihil vos calefaciunt, nos hic frigore frigescimus. Ubi metaphorice accipitur frigescere, pro otiosum esse, & languescere. Quint. Non debet frigescere hoc opus (i. movendi sunt affectus.) Lactant. lib. 7. Quos autem morbus intermit, spiritum diutius exhalant, ut pallat frigescens membris anima efficitur.

Frigefacio. ¶ φρεγατος. GALL. Rofroidir. ITAL. Far freddo, freddare. GERM. Erkulen/ kalt machen. Hisp. Enfriar otra cosa, resfriar. ANGL. To mak colde. ¶ A quo Frigefio notæ significationis, & Frigefacio, as, are, frequentativum. Plaut. in Pæn. Calidum prandisti prandium hodie? dic mihi. A. Quid jam? L. Quia hoc nunc frigefactas, quum rogas.

Frīgēro, as: Frigefacio, φρεγατος. Composita ejus magis sunt in usu, ut Refrigero, quod est rem aliquam calidam, frigidam facio. Perfrigere, vehementer frigefacio, φρεγατος. Plinius, Omnium earum vis eadem perfrigerare est, & astringere.

Frigēns, frigentis, participium à frigeo, apud Virg. lib. 6. Aeneid. ponitur pro mortuo:

— Corpūque lavant frigentis, & ungunt.

Frīgīdus, a. um: quod habet frigus: gelidus, algidus. ¶ קְרַבָּה kar. ψύξια GALL. Froid. ITAL. Freddo, qualcunque cosa che ha freddo. GERM. Kalt. Hisp. Cosa fria o fresca. ANGL. That is colde. ¶ Plaut. Cure. sc. 1. a. 4. Quasi aquam ferventem frigidam esse ita putatis leges. Quintil. cap. 4. lib. 2. Frigidi & repositi cibi saltidium movent. Ovid.

— Frigidus glacie pectus amantis erat.

¶ Quandoque dicitur legnis, languidus, & remissus. Virgil. 11. Aeneid.

— Languor opum, & lingua melior, sed frigida bello

Dextera.

Sic frigidum hominem dicimus, qui omnia nimis remissè agit: cui opponi

opponitur frigidus & vehemens. Cic. 3. in Verrem. Alii etiam frigidores: sed quia stomachabantur, ridiculi videbantur esse. Ad hunc etiam modum joci dicuntur frigidi, qui parum habent salis ad excitandum risum. Quint. Frigidus in salibus Cie. Gell. cap. 15. lib. 6. Frigidæ rationes, frigidi verius. Idem cap. 16. lib. 6. Item Quintil. Frigida affectio. Item, frigidi joci. Suet. in Claud. cap. 21. Idem in Calig. cap. 26. Leve ac frigidum sit, his addere, quo propinquos amicosque pacto tractaverit. { GALL. Ce seroit peu de fait & aurait peu de grace, &c. } ¶ Frigidus, pernicius, inquit Serv. in hunc Virg. locum,

Frigidus, ô pueri, fugite hinc, latet anguis in herba.

¶ Frigidus quandoque pro mortuo à bovis authoribus ponitur, ut Virg. 9. Aeneid.

Volvitur ille vemens calidum de pectore flumen.

Frigidus.

Quem locum in hac significatione expendit Nonius Marcellus. Vide Quint. in proœmio lib. 6. Tuum corpus frigidum exsanguine aspexi, &c. ¶ Frigida, vocabulum per se positum, accipitur pro aqua qua calida non est, aut tepida. Plaut. in Mostell. sc. 3. a. 1. Jampridem mea frigida non lavi magis libenter. Plin. in Epist. Per solem plerumque frigida lavabatur. ¶ Unde, Frigidam suffundere, proverbio dicimus, pro rem aliquam inflammare. Tractum est proverbium à fabris ferrariis, qui igni frigidam aspergunt, quo vehementius ardeat. Plaut. in Cist. sc. 1. a. 1. Eas si adeas, abitum quam aditum malis, ita nostro ordini palam blandiuntur: claram si occasio usquam est, aquam frigidam subdolè suffundunt: id est, instigant clanculum. Conqueritur enim in ea fabula metetrix de matronis maritos suos in meretricium odium quoad possunt inflammantibus. Tractum appetet ab iis, qui certaminibus equestribus aquam equis aspergebant, quo refocillati current actius, atque hoc pacto ad cursum instigabant. Ex Etasmo.

Frigide, adverb. { ψυχεῖσθαι. GALL. Froidement, avec peu de grace. ITAL. Freddamente, senza gratia. GERM. Gang lavo/ ohne gnad und billiges teit. HISP. Fria y frescamente, sin donaire. ANGL. Barely, be anely, coldly. } Quint. lib. 6. cap. 1. Tum ille, alioqui vir facundus, inopinata rei casu obmutuit, & infantem suum frigidissime reportavit. Ecclibi idem Quint. Frigidissime id fecit. Gell. lib. 13. cap. 1. Inepte & frigidè.

Frigidulus, diminutivum, ψυχεῖσθαι. Gell. lib. 3. cap. 10. Sed alia quoque ibidem congerit frigidiuscula.

Frigidulus, diminutivum: Subfrigidus, aliquantulum frigidus. { ψυχεῖσθαι. GALL. Froidelet, frilleur. ITAL. Freddarello. GERM. Kältelech. HISP. Cosa un poquillo fria, ô fresca. ANGL. Somewhat cold. } Cattall. Argon.

Frigidulosudo singultus ore crientem.

Frigido, inis, antiqui dicebant pro frigore. { καράβη. ψυχεῖσθαι, ψυχόμενος. GALL. Froid, froidure. ITAL. Freddo. GERM. Kälte. HISP. Fria, ô frescura. ANGL. Coldness. } Varto, Atque in igne fervido, medullitus Aquiloniam servat frigidinem. Ex Nonio.

Frigidarium, ii. Ahenum in balneis, quo frigida aqua continebatur. λέπτος ψυχεῖσθαι: sicut caldarium, quo calida: & tepidarium, quo tepida. Frigidaria cella, locus erat in balneis, in quo frigidâ lavabantur. Plin. lib. 5. Epist. Frigidariae cellæ connectitur media, cui Sol benignissime præsto est: caldariae magis, prominet enim.

Frigium, mitra. ¶

Frigorificus, a, um: quod frigus inducit. { ψυχοτοιος. GALL. Refrigeratif. ITAL. Che induce freddo. GERM. Das kalt/ das kalte bringt. HISP. Cosa que haze frio, ô fresco. ANGL. That causeth or maketh cold. } Sicut à calore, Calorificus. Gell. lib. 17. cap. 8. Acetum autem omnium maximè frigorificum est, atque id tamen nunquam concrescit.

Frigutio, is, ivi, frigutite: Minutum subsilire: quod verbum à frigilla avicula putatur deductum. { πρίων, ρῶν, φεγγία. GALL. Frissonner, trembler de froid. ITAL. Tremere di freddo. GERM. Zittern / oder schnallen vor frost. HISP. Temblar de frio. ANGL. To quake or shiver for cold. } Plaut. in Cas. Nam quid frigutis, quid istuc tam tepide cupis?

Frlingi. Nithard. hist. Francor. lib. de Saxonibus: Gens omnis in tribus ordinibus divisa consistit. Sunt enim inter illos, qui Adhlini, sunt qui Frilingi, sunt qui Lazzi illorum lingua dicuntur. Latina vero lingua hoc sunt, nobiles, ingenui, atque serviles. }

Fringilla, avis fringilla, avis. Avis est passeris magnitudine, albo, viridi, rufoque colore distincta. Maris peccus rubescit, fœminæ pallidius ac dilutius. Vermiculis vixitat, æstate tepidis locis degit, hicme frigidis. Avicenus,

Si matutino fringilla resultat ab ore.

¶ Est & fringilla montana, cui collum cæruleum, Aristoteli οἰγνίζεται, hist. lib. 8. cap. 3. cuius sunt plures species.

Fringultio, fortè idem quod friguttio: Subtiliter garrio. Apuleius in Apologia, At ego illi contrà justius exprobaverim, quod qui eloquentiae patrocinium vulgo profiteatur, etiam honesta dictu sordide blateret, ac sapè in rebus nequaquam difficilibus fringultiar, vel omnino obmutescat. Idem Flor. lib. 3. Metulæ in remotis telsquis fringultiunt.

Frio, is: à φέρειν, terendo comminuo. { πνεύσσειν, σχαχάκ. λιπαροῦσσειν. GALL. Froisser, frier, émier, briser & mettre en poudre en frottant. ITAL. Tritare. GERM. Reiben/zerteiben. HISP. Quebrar o desmenuzar entre los dedos. ANGL. To crumme smal to, break in smal pieces. }

Plin. lib. 13. cap. 4. In ipsa quidem Aethiopia friciatur hæc (tanta est siccitas) & farinæ modo spissatur in panem. Varto 1. de re rust. cap. 9. Si sit terra alba, si nigra, si levis, quæ quam fodiat, facile frictur. Hujus composita sunt Africo, quod est, terendo aliquid digitis leviter inspergo, īmplebam. Suffrio, paululum contero.

Fribilis, e, quod facile friciatur, & digitis minutim teri potest. { φραγεῖσθαι, ψυχεῖσθαι, θρασεῖσθαι, θρυψεῖσθαι. GALL. Aisé à émier, facile à mettre en poudre. ITAL. Friabile, che facilmente si può fricare. GERM. Das leicht zu zerteilen ist. HISP. Cosa que se puede desmenuzar. ANGL. That may be easily broken in pieces. } Plin. lib. 18.

Optimæque est, quæ candidissima, & friabilis, minimèque ponderosa, quam teratur inter digitos.

Frititus, est Frumentus, strigatus. Cic. de nat. deor. ex Accio, Tanta moles habitur fremebunda ex alto ingenti sonitu & frititu. Sic enim in quibusdam libratis legitur, & in nonnullis fremitu.

¶ Frisinga, friskinga, vel frisingung, in historiis barbari sæculi est tener (editis tamen) fœtus porci, aut ovis, &c.

Frisia Occidental, Westfriesland/ una ex XVII. provinciis Germanæ in setioris: cujus Metropolis est Leovardia, Leeuwarden; Episcopali dignitate anno 1559. à Paulo IV. aucta, sub A. Ultrajectino. Est in eadem provincia & Franchera/Franecker/oppidum Academiæ celebre.

Frisia Orientalis, Ostfriesland/ cuius caput est Embda, emporium nobile, ad Amisia fl.

Frissi, populi sunt ad Oceanum Septentrionalem siti, Batavis & Sicambriis finitimi, etiam hodie nomen retinentes. { Frisia. }

¶ Frisinga, Frisinghen. V.E. Bavaria, sub A. Salisburgensi, medio ferè itinere inter Monachium & Landshutam sita.]

Frit, dicitur illud in summa spica jam matura, quod est minus quam granum. Varro lib. 1. de re rust. cap. 48.

¶ Fritilis, e, olla in qua sal torretur.

Fritilla, pultis genus.

Fritillum, stillicidium stercoris in sterquilinium.

Fritillus, i. Tabula lusoria, in quam tesserae conjectæ, agitatæque mittuntur, inquit Porphyrio. { πόνεγος. GALL. Table à jouer aux dés. ITAL. Tavogliero per giocare à dadi. GERM. Ein bretspiel. HISP. La salsereta a donde se echan los dados. ANGL. A payre of tables to playe at the dice. } Solent enim tesserae conjici in fritillum, tanquam vasculum, quo agitatæ deinde mittuntur in alveolum. Juvenal. Satyr. 14.

parvoque eadem mouet arma fritillo.

Dictus fritillus (ut quidam putant) à crepitu ipso tesseratum, vel quod super eo tesserae ferantur. Martial. lib. 4.

Dum blanda vagus alea December

Incertus sonat hinc & hinc fritillis.

Fritinnio, is, ire: Hitundinum proprium est, quemadmodum annotavit Scaliger in Varrone, cuius ego versus ex Nonio collectos adscribam.

Et pullos peperit fritinnientes,
Quos non lacte novo levata pascat:
Sed pancarpneo cibo coacto,
Libamenta legens caduca veris:
Ad quos tum volucres venit pusilli,
Usque ad limina nidita esca vili.

Item apud Varr. lib. 6. de L.L. Fritinnit suavitæ.

Frivicum, i, (ut quibusdam placet) est levis offensiuncta inter virum & uxorem, quam sequitur secessio. Ulp. l. quum hic, de donat. inter vir. & uxor. Quod si divortium non intercesserit, sed friviculum intervenerit: donatio profectò valebit, si friviculum quievit. Quod tamen in loco malim legere fribusculum: ut fribusculum intelligas; quando ex conjugali more dissidio enato, aliquid remittitur, vehemensque ille ardor refrigerescit. Sunt etiam qui frigusculum legant, quod tamen vocabulum nusquam credo repetiri.

Frivola, authore Festo, sunt vasa fictilia cassa. Unde dicta verba frivola, quæ minus sunt fide subnixa. In Pandect. in L. solutum, de pign. action. Non enim credibile est hoc convenisse, ut ad universam pensionem insulæ frivola mea teneantur. Ubi frivola, pro supellestili tenui, & vili accipiuntur: qualis eorum esse solet, qui in cœnaculis habitant: quo modo & Satyricus usus est Satyr. 5.

Et ne te teneam, Romanorum omnia regum

Frivola.

Quibus verbis paupertatem Regum Romanorum significavit: quos etiam Samioli vasis usos esse constat. Idem in 3.

Vivendum est illuc ubi nulla incendia, nulli

Nocte metus: jam poscit aquam, jam frivola transfert.

Vealegon, tabulara tibi jam teria sumant.

Senec. c. 1. de tranquill. Frivola mea, dixit pro vasis non magni pretii. Suet. in Calig. cap. 39. Nescio quid frivoli emere. A Græcis γενέρα dicuntur, id est, τὰ τοιούτα εἰδήσεις απολέγει την πόλιν. Unde & γεντοπολε ab eis dicuntur, qui hujusmodi supellestilia venditant, quos Latinæ vocamus frivolarios. Budæus in Annotat.

Frivolus, a, um, quasi fribolus: quæ vox usurpatur de vasis fictilibus: dicitur quod est inane, leve, nulliusque momenti, quasi friabile. { πτηρικός. Φραγεῖσθαι, φραγεῖσθαι. GALL. Frivole, de petite valeur & estime. ITAL. Leggiero, vano, de nūn momento, frivolo. GERM. Nichis sollend/ lieberlich/ vnuus. HISP. Cosa vana y de poco precio. ANGL. Vaine, trifling, of ne value. } Plin. lib. 7. cap. 7. de generatione hominis loquens, Misericordia etiam pudet astimantem, quam sit frivola animalium superbissimi origo, quum plerunque abortus causa sit odor à lucernarum extinctu. Frivolam originem pro fragili, & infirma dixit, & veluti friabili. Gell. lib. 15. cap. 30. Oppidò quam fiunt in litterarum ostentatione inepti & frivoli. Idem lib. 16. cap. 12. Quædam futilia & frivola. Quint. lib. 7. cap. 3. Eoque satius est omni se anteactæ vitæ abstinere convitio, quam levibus, aut frivolis, aut manifestò falsis reum incessere. Senec. cap. 12. de conf. ad Marc. Frivola oblectamenta animorum.

Frondator, Frondes, Frondosus: vide Frons, dis.

Frons, tis, à ferendo, ut quibusdam placet, quod indicia animi rati se ferat. { πνεύμα μέτσαχ. μίτρα. GALL. Le front. ITAL. Fronta. GERM. Die Stirn. HISP. Frente. ANGL. The forehead. } A dextra & sinistra temporibus, à superiori capillorum radice: ab inferiore vero parte supereiliis terminata: corrugatur in tristitia, & in laetitia dilatatur. Hinc factum est, ut frons accipiatur pro vultu, & pro animi nostri affectu, quem ex fronte perspicimus. Martialis,

Nec matutinā si mihi fronte venis.

Idem lib. 1.

Illa fronte precor carmina nostra legas.

Cic. ad Atticum lib. 4. Pompeius fremit, queritur, Scævola studet: sed

Frumentör, oris : Frumentum colligo. **שְׁבָד schabár.** στρογόνιον. GALL. Aller au fourrage de blé, faire provision de blé. ITAL. Raccogliere frumento. GERM. Korn samlen / vmb Korn lugen. HISP. Ir à buscar aquellos panes, coger trigo. ANGL. To provyde or gather corne. Cic. ad Atticum lib. 8. Neque solus cum ista copia tantam multitudinem sustinere poteris, ut frumentatum eas. Liv. 1. belli Macedonici, Quum in propinquuo agro frumentarentur Romani.

Frumentatio, verbum est castrense, quo significatur egressio militum ad frumentum in castra congerendum. **στρογόνια.** GALL. Fourragement de blé. ITAL. Raccolta di frumento, distributione di frumento. GERM. Kornsammlung. HISP. Obra de ir à buscar aquellos panes, cogimiento de trigo. ANGL. A taking in of corne, a foraging. Cæsar 7. bell. Gall. Omnes nostras pabulationes, frumentatione que obserbavat. Liv. 1. bell. Maced. Quia ex tam propinquis stativis parum rata frumentatio erat. ¶ Frumentatio etiam dicebatur distributio frumenti, quæ Romæ sicbat, ubi principes receperant curam publicæ annonæ. **στρογόνια.** Sueton. in Aug. Impetum se cepisse scribit, frumentationes publicas in perpetuum abolendi. Idem cap. 40. Ac ne plebs frumentorum caussa frequentius à negotiis avocaretur, &c.

Frumentator, qui frumentatum profectus est. **στρογόνιος.** GALL. Celuy qui va au fourrage de blé, qui fait provision de blé pour une commune, fourrageur. ITAL. Raccoglitor di frumento. GERM. Einender Korn zusamien aufgangen oder aufgefaren ist. HISP. El que va buscar aquellos panes. ANGL. A fourrageour or purveyour of corne. Liv. 1. bell. Macedon. Improviso impetu Gallorum, cum frumentoribus est circumventus.

¶ Frundes, frondes. ¶

Frūniscör, vide Fruor.

Frūör, eris, fructum in supino secundum Priscianum, sicut in fructu, structum, à fructo. Cic. in Hortens. Et amoenitate summa fructus est. Nonnunquam etiam fruitum. Unde fruitus est. N. evius apud Gell. cap. 2. lib. 17. Quod magnopere quæsierunt, id fructi non queunt. Qui non pat sit, apud se fruitus est. Et Ulpian. l. Pomponius. D. de usufruct. ear. rer. qua usu consum. Licet proprietarius mihi pensionem solverit, tamen usumfructum admittit, quia non meo nomine, sed suo fruitus est emptor. Est autem fruor, potior fructu, voluptatimque capio. **לִזְוִיּוֹת hohil, ἡπάτησις, καρπός, κέρατος.** GALL. louyr. ITAL. Godere, fruire, usare. GERM. Nutzen / niessen / brauchen. HISP. Alcançar lo deseado, gozar del fructo. ANGL. To inioye, to tak the profit or pleasure of a thing. Terent. in Adelph. Agelli hic sub urbe est paululum, quod locitas foras: huic demus, qui fruatur: id est, unde fructum capiat, & alatur, non proprietate potiatur, inquit Donatus. Virg. 7. Æneid.

Et varias audit voces, fruiturque Deorum
Colloquio.

Ubi Servius, Fruitur, pascitur: quod de rebus tantum bonis dicitur. Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

Nunc hominum visu rursus & urbe frui.

Idem Eleg. 7. lib. 4. Trist.

Ingenio tamen ipse meo comitórque fruorque.

Idem Eleg. 6. lib. 3. Trist.

— salvo fruerere sodali.

¶ Cum accusativo, apud Plaut. in Asin. sc. 2. a. 5. Argyrippus exorari spero poterit, ut sinat sese alternas cum illo noctes hanc frui. ¶ Composita hujus verbis sunt, Defruor, & Perfruor, quæ significant in totum fruor, seu omnem fructum percipio.

Frustrus, participium. Cic. lib. 3. Tusc. Zeno Stoïcorum acutissimus contendere, & q̄iagna voce dicere solebat, cum esse beatum, qui presentibus voluptatibus frueretur, considerereturq̄e sese fruiturum. Fruendus, a, um. Cic. de senect. Agro bene culto nihil potest esse nec usu uberior, nec spe ornatus: ad quem fruendum non modò non retardat, verum etiam invitat atque affectat senectus. Senec. cap. 10. de consol. ad Marc. Fruendos vos liberis date, & rapite ex iis voluptates. Idem Livius lib. 2. dec. 5. Fruendum agrum locare.

Fretus, confusus, nixus, fultus. **כַּרְבָּה batuach.** τυχών, τύπος, τερμόπλον. GALL. Se confiant, assuré, appuyé. ITAL. Confidato. GERM. Vertrawend / sich verlassend. HISP. El que tiene confanza. ANGL. That trusteth, that hath confidence. Nomen participium, quum verbi originem non habeat. Nam à fruor non derivari, diversitas significacionis ostendit. Cic. de nat. deor. Fretus intelligentia vestra, dissero brevius, quam causa desiderat. Idem Appio, Fretus conscientia officii mei, benevolentiaeque, hac ad te scripsi libertius. Idem 1. de invent. Tum ingenio freta malitia pervertere urbes, & vitas labefactare assuevit. Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Vtere temporibus, quorum nunc munere freta es.

Et Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Dote fretæ, feroce. Idem Amph. sc. 1. a. 1. Freti virtute & viribus, superbi. Idem in Asin. Vittute ultorum freti. Idem Aut. sc. 5. a. 3. Fretus tuâ fide, fiducia. Idem Pseud. sc. 5. a. 2. Majorum meorum fretus virtute dicam.

Fruiscör, eris, à fruor deducitur, ejusdémque significationis est. **לִזְוִיּוֹת hohil, ἡπάτησις, καρπός, κέρατος.** GALL. louyr paisiblement, avoir à commandement. ITAL. Godere, fruire, usare. GERM. Niesen / ein genuß haben. HISP. Aver lo deseado, gozar del fructo. ANGL. To inioye, to tak pleasure of a thing. Metellus ad Domitios, Illi vero omni jure & honestate interdicti, ego neque aqua, neque igni careo, sed summa gloria fruiscor. Plaut. in Rud. accus. junxit. Hinc tu nisi malum, fruisci nihil potes. Vide Gell. lib. 17. cap. 1.

Frūniscör, eris, pro fruor, Cato posuit, authore Festo: & frunitum dicit prudentem, hoc est, cum quo perfrui licet: sicut è contrario, in frunitum, καρπόντων, ἀπειδηκαλος: Hermolaus insipientem, ac stolidum, qui nulli usui esset. Quanvis alii fronitum, per o, legendum putent. Nam Græci φρέγιον, prudentem dicunt: ἀφέγονα verò dementem. Lucil. lib. 18. Æquè fruiscor ego, ac tu. Cælius lib. 1. Domus suas quosque ire jubet, & sua omnia fruisci. Nonius in Par. Eo quod magnopere quæsierunt, id fruisci non querunt. Gellius citans hoc exemplum, fruisci legit. Quicquid id est, fruiscor, nisi fortè apud obsoletos illos, non legitur.

¶ Frunitus. Frunitum dixit Cato prudentem, h.e. eum quo perfrui licet: sicut è contra, in frunitum, insipientem ac stolidum, qui nulli usui esset. ¶

Fructus, us, apud antiquos fructi, & fructuus: fruges, fetus, partus: & translatè, commodum, utilitas. **פְּרִי peri, תְּבוֹאָה tebuah.** נֶגֶט. GALL. Fruitt. ITAL. Frutto. GERM. Frucht. HISP. Fructo d fructu. ANGL. Fruite. A fruendo, teste Varrone, quia fructibus fruimur. Cic. cont. Rull. Ut esset locus comparandis condendisque fructibus. Varro, Quarto an fructus, an delectationis causa vendatis. Cic. de Amic. Et amicos tanquam pecudes, eos potissimum diligunt, ex quibus sperant se maximum fructum esse capturos. Idem pro Sext. Præsentes fructus negligamus: posteritati & gloriæ serviamus. Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.

At mihi singenti tantum longe remoto

Auribus hic fructus percipiendus erit (id est, voluptas.)

Plaut. Pseud. sc. 1. a. 3. Cras mihi potandus est fructus fullonius. Quintil. Fructum studiorum viridem & adhuc dulcem promi decet. Idem. Non florculos, sed fructus deformatos ostendebat. Item Cæl. lib. 3. de bell. civili, Fructus vocat, quæ paulò antè vocat folia. ¶ Fructus etiam non raro ponitur pro usufructu, & præsettum apud Jurisconsultos, quanquam & Cicer. in hac significatione posuerit, De legibus: Pecudes partim sunt ad usum, partim ad fructum precreatæ.

Fructifér, a, um: quod fert fructum, hoc est, fructuus & fertile. **פְּרִי poréh.** נֶגֶט פְּרִי. GALL. Qui porte fruit. ITAL. Frutifero, che produce frutti. GERM. Frucht tragend / fruchtbar. HISP. Cosa fruosa. ANGL. That beareth fruit, fruitfull. Plin. lib. 12. cap. 3. Quæ ex his incolarum numero esse cœpere, dicentur inter fructiferas.

Fructificus, a, um: idem quod fructuosus, qui facit fructum: hoc est, utilitatem præstat, נֶגֶט מְעֵד, זָמָן.

Fructuarius, dicitur cuius est fructus, vel qui fructum alicujus rei percipit. **פְּרִי poréh.** נֶגֶט פְּרִי. GALL. Fruictier, qui jouit du fruit. ITAL. Frutuario, chi gode il frutto, usufruttuario. GERM. Der die frucht und nutzbarkeit einnimpt / nutzer. HISP. Aquel à quien pertenece aquel fructo. ANGL. He that injoyeth the fruite, or takech the profiteof.

Fructuarius, a, um: quod fert fructum, seu quod ad fructum pertinet. **פְּרִי poréh.** נֶגֶט פְּרִי, יְמִינָה, יְמִינָה. GALL. Fruictier, réservé pour porter fruit. ITAL. Fruttuario. GERM. Fruchtbar / oder das zu der frucht dient. HISP. Cosa que trahet fructo. ANGL. That belangt to fruit. Colum. lib. 1. Pars autem fructuaria dividitur in cellam olearium, & cellam vinatiam. Palladius, Decisis male natis omnibus, & veteribus, novello, & fructuarios serves. Varr. 1. de rust. cap. 24. Parere tot oportet porcos, quot mammas habeat: si minus pariat, fructuariam idoneam non esse. Agri fructuarii. Cælius Cic. lib. 8.

Fructuösüs, a, um: fecundus, utilis, frugifer. **פְּרִי poréh.** נֶגֶט פְּרִי. GALL. Fructueux, qui rend beaucoup de fruit. ITAL. Fruttoso. GERM. Fruchtbar / das vil frucht bringt. HISP. Cosa que trahet fructo. ANGL. Very fruitefull, profitable. Cic. 2. Tusc. Ager quanvis fertilis, sine cultura fructuosus esse non potest. Idem 1. de fru. Eas ergo artes persequeretur, vivendi attem tantam, tamque operosam, & perinde fructuosam relinquere? Fructuosissima ars medicina, hoc est, utilissima, haud parum fructus atque utilitatis afferens. Plin. lib. 29. cap. 1. Cic. 2. Offic. Est enim non modò liberale, paullum nonnunquam de jure suo decadere, sed interdum etiam fructuosum.

Frusino, is: civitas Campaniæ, à qua Frusinates populi ad Falernum, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Juvenal. Sat. 3.

optima Sora.

Aut Fabrateria domus, aut Frusinone paratur.

Silius lib. 12. Bellator Frusino. Sed hic populum significat. Proclus Frusinum inter Latii oppida enumerat lib. 3. cap. 1.

Früstrā, adverb. incassum, nequidquam. **כַּרְבָּה chinám, twáras, מְגֻלָּה.** GALL. En vain, pour neant. ITAL. In vano. GERM. Nun vergäbenlich. HISP. En vane, ANGL. In vaine, to no effect or purpose.

Cic. de senect. Nec me vixisse pœnitit, quando ita vixi, ut non frustra me natum existimem. Terent. in Adelph. Nemo dabat, frusti ego in mecum has rationes deputo. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Sine argento frustra est quod postulas. Idem Cure. sc. 3. a. 2. Mæstum me illò frustra devenisse. Apuleius Apolog. 1. Eiras, & hujus animi frustæ. Plaut. Aut. sc. 4. a. 1. Præfigebat animus frustra me ire cum exbam domo. Idem Men. sc. 3. a. 4. Frustra me ductare non potes (id est, sine mercede.) Idem Capt. sc. 1. a. 4. Nihil hic edes, ne frustra sis. (i. ne fortes frusteris.) Idem Men. sc. 3. a. 4. Huc pedem non feres, ne frustra sis (id est, ne te frusteres, vel ne erres.) Idem Pseud. sc. 3. a. 2. Stulti haud scimus, ut frustra simus: i. nescimus ut fallamur, ut decipiatur. Vide dictiōnē sequentem, ubi eo verbo Ennius ludit. Frustra esse dicitur, quod exitum speratum non haber, quodque non ex sententia evenit. Salust. Cujus neque consilium ullum, neque exceptum frustra erat. Idem Ea res frustra erat, id est, expectationem frustata est: ut interpretatus est doctiss. Bud. Plaut. in Amphit. Hiam ambo, & servus & hera frustra sunt duo, hoc est, uterque fallitur. ¶ Frustra habere aliquem, pro decipere & circumvenire. Ibid. Is advenientis servum & dominum frustra habet.

Frustro, as: Decipio, fallo. **כַּרְבָּה chizzéb, תְּרִבָּה rimmáh.** פְּרִזְבָּה, הַצְּנָעָה. GALL. Frustrer, abuser & decevoir, tromper. ITAL. Ingannare, defraudare. GERM. Betriegen. HISP. Faltar en lo prometido, engañar. ANGL. To deceive, to dove in vaine. Cæsar, Non frustabo vos milites. Invenitur etiam in eadem significatione Frustor, verbum commune, secundum Priscianum. Plaut. in Amph. Nescio quis præstigiator hanc frustator mulierem. Idem Asin. sc. 4. a. 3. Ut consuevere, homines salus frustatur & fortuna: (id est, faliit, destituit homines.) Constructio enim talis est, ut consuevere, (sup. facere salus & fortuna) homines salus frustatur, & fortuna quoque. Passivo usus est Plin. de vir. illustr. Et quum ad tertium ab urbe lajdem castra posuisset, tempestatibus repulsus, primùm à Fa-